

LUCY DILLON

Ljubav dolazi na prstima

«Šarmantno, emotivno i zabavno.»

Glamour

Lucy Dillon

Ljubav dolazi na prstima

Walking Back to Happiness

1. POGLAVLJE

Benov i Julietin Jack Russell terijer zvao se Minton jer je na putu do azila Ben na radiju čuo groznu šalu o psu zvanom Minton koji je progutao lopticu za badminton. Bio je to zločesti pas. Zločesti Minton.

»Zločesti Minton!¹« viknuo je Ben veselo. »To je najbolje ime za psa!«

Vozili su se okolicom Longhamptona, pokraj velikog stabla trešnje koje je preplavilo hrbat brežuljka ružičastim cvatom nalik na šampanjac koji se prelijeva iz boce. Bilo je to prije tri godine, na svibanjski Praznik rada; Benov prvi slobodni dan nakon mnogo mjeseci. Juliet se točno sjećala kako je izgledao kada se okrenuo u svom sjedalu, dok su mu smeđe oči svjetlucale zbog glupe šale. »Zločesti Minton! Shvaćaš li, Jools? Badminton? Ha, ha, ha!«

Taj joj se trenutak urezao u sjećanje zbog dviju stvari koje su bile tako svojstvene Benu. Jedna je bilo cerekanje koje bi neočekivano provalilo iz njegova markantnog, atletski građenog lika, zarazno oduševljenje koje je uvijek i nju tjeralo na smijeh, od prvoga puta kada ga je čula još u školi, nakon jednako grozne šale.

Druga je bilo stablo trešnje. Ben ga je obožavao. Bavio se uređivanjem vrtova i bio je općenito opsjednut stablima, ali to je posebno volio. Nikada se još nisu provezli pokraj njega a da mu nije morala obećati da će, ako on prvi umre, u vrtu posaditi isto takvo stablo, tako da barem jednom godišnje može promatrati cvjetnu kaskadu nalik na balerininu suknju i biti sretna.

Sada te uspomene nije mogla podnijeti. Pronašla je drugi put za izlazak iz grada jer joj se od samog pogleda na stablo vid toliko zamutio da bi bilo opasno nastaviti s vožnjom.

Zapušten mali terijer kojega su im pokazali u utočištu zvao se Dodger, ali u trenutku kada su se on i Ben ugledali, postao je Minton. Sa znatiželjnim očima i batrljkom od repića kojim je neprestano mahao, izgledao je kao pas koji bi lopticu za badminton pojeo samo da nasmije svog vlasnika. Na brzinu je savladao naredbe sjedi, prosi i legni dok su još razgovarali s voditeljem utočišta.

Minton tužno pogleda Juliet iz svoje košare. Bio je boje vrhnja, osim jedne smeđe točke iznad lijevoga oka. Ona je predložila ime Mrlja. Ili Kapetan Kuka. No, uzalud; Minton i Ben već su sklopili pakt.

Od tog je trenutka Minton bio Benov pas, iako ga je Juliet hranila, čistila za njim i čupala mu čarape iz usta. Ben bi ga na suvozačevu sjedalu kamioneta odvodio na posao, gdje je Minton sretno trčkarao pokušavajući sustići Benov dugi korak. No, sada su najbolji prijatelji bili Minton i Juliet. Katkad se pitala tko se zapravo brine o kome.

»Juliet, izgledaš umorno. Jedeš li što?«

Ona kimne prema njemu.

»Juliet!«

¹ Igra riječi. Zločest je na engleskom *bad*. *Bod Minton* — *badminton*.

Juliet zaškilji. Zaklela bi se da je Minton zakolutao očima.

Juliet nevoljko skrene pogled sa psa i pogleda svoju majku. Diane je sjedila na stolcu prekrivenom plahtom, stisnutih koljena. Ljubazno joj je lice bilo napeto od brige. I nastojanja da to ne pokaže. Ben je uvijek govorio da i nije pretjerano optimistična, nego više osoba kojoj je »čaša uvijek napola prazna, a usto je i od stakla«.

»Ne jedeš«, nastavi ona. »Upravo sam ti pogledala u hladnjak. Sva ona hrana koju sam ti poslala prošloga tjedna još uvijek je unutra. I sada joj je prošao rok trajanja. A bila je to dobra hrana«, doda, pomalo predbacujući. »Iz Mark&Spencera. Tako da ne moraš kuhati.«

»Mama, dobro sam. Izgledam li ti kao sjena?«

Diane stisne oči. »Da«, reče. »Zapravo izgledaš.«

Juliet je bila sigurna da ne izgleda. Desetogodišnje iskustvo profesionalne kuharice, specijalizirane za svadbene kolačiće i vrhunske kekse, donijelo joj je izdašne obline tako da nije bila ni blizu tome da se pretvori u sjenu. Moglo se reći da joj nije bilo do uživanja u odrescima i mesnim pitama, čak ni onim luksuznim od organskih sastojaka, ali bilo je iznenađujuće koliko su joj još uvijek prijale čokoladice KitKats. Mogla je pojesti cijelo pakiranje. Katkad i jest. Nitko joj sada nije to mogao zabraniti.

Juliet se zagleda u svoje ruke koje su zaista izgledale starije i mršavije. Oko zlatnog vjenčanog prstena stvorile su se sitne bore. Prave ruke udovice. Pružale su joj morbidno zadovoljstvo, nešto što je mogla gurnuti pod nos svim onima čija su lica govorila: »Ali ti si premlada da budeš udovica!« — kao da je gubitak jedine osobe koja je čitav njezin život nosila u svom srcu bio time manje razoran, manje stvaran, zato što je imala tek trideset jednu godinu.

»Moraš na zrak.« Diane napravi znakovitu stanku. »Mintonu treba više kretanja. Zapuštaš ga i držiš ga zatvorenim uza sebe.«

Bilo kakvo upućivanje na to da zanemaruje Benova psa uvijek bi Juliet nagnalo na odgovor. »Ali, šetam ga!« usprotivi se.

»Kada?«

»Kada idem do Tesc...« Zašuti i podigne pogled.

Diane je tužno pogleda.

Juliet je znala da zna. Nije bilo smisla nijekati, a nešto ju je na majčinu licu — zbunjenost, ne samo sažaljenje — natjeralo da izbac i brađu i zašuti.

»Kada idem do Tesca«, reče. »Tada ga šetam.«

»A kada ideš do Tesca?« Diane nije odustajala.

Juliet ne odgovori.

»Kathy Gibbon te je vidjela«, reče Diane. »Vraćala se s dežurstva u bolnici. Vidjela te na parkiralištu. O, Juliet! Tko kupuje stvari u četiri ujutro?«

»Onaj tko voli ići u trgovinu kada je sve tiho i mirno. Kada nije sve puno ljudi koji me pitaju kako sam.« Juliet potapša koljeno i Minton skoči i osloni se na nju svojim čvrstim tijelom. »Mintonu ne smeta. Ima svoju svjetleću lopticu. Zabavno je. Nije li?« doda, obraćajući se psu.

Minton zadovoljno sklopi oči dok ga je češkala iza ušiju. Nije ga bilo teško učiniti sretnim.

»Ali ja se brinem za tebe, kada tako sama lutaš usred noći.« Dianein glas zadrhti dok joj je glava očito brujila od raznih užasa koji su mogli zadesiti ženu i maloga psa u Longhamptonovu trgovačkom središtu u sitne noćne sate. »Svašta bi se moglo dogoditi!«

Juliet se zamalo ne nasmije od ironije. Da je netko opljačka, barem bi mislila na nešto drugo.

»Mama«, reče smireno, »što je najgore što bi mi se moglo dogoditi? Muž mi je umro prije osam mjeseci, kuharica sam koja ne može raditi jer ne mogu ništa kušati, a naša takozvana kuća za vječnost morat će pričekati vječnost, uz ovakve uvjete na tržištu. Pljačka me ne zabrinjava. Mogla bih odštetu uložiti u novu kupaonicu.«

Dianeine se bljude oči iza naočala toliko razrogače da je nalikovala na lik iz crtića. Juliet po peti puta toga dana pomisli koliko joj nedostaje Ben, ovoga puta zbog njegova divnog smisla za crni humor. Zapravo su njih dvoje bili jedini u obitelji s bilo kakvim osjećajem za humor.

Najviše mi nedostaješ zbog malih stvari, pomisli, pripremajući se na val sjete koji će joj zapljusnuti čitavo tijelo, usprkos proteklom vremenu. Jednostavno se ne mogu naviknuti na ovakve trenutke, kada se osjećam gore nego da sam sama, jer ti bi se bio nasmijao i to bi postala jedna od onih, samo naših šala.

Strese se od pomisli na dugi niz takvih šala koje su nakupili u petnaest godina, a koje su nestale u trenu.

»Je li bilo napada?« upita Diane. »U trgovačkom centru?«

»Ne, savršeno je sigurno, mama.« Juliet se poželi ugristi za jezik. To će se mjesto sada uvrstiti na Dianein i Louisein popis »mjesta koja su preopasna da se onamo vodi Toby«. Igraonica u kojoj je neko dijete progutalo pikulu, kafić na High Streetu u kojem je dopušten ulaz psima, a sada i trgovački centar.

Minton se nije smjestio. Još uvijek se vrpeljio i okretao na Julietinu koljenu, ne pronalazeći udoban položaj. Uvijek je bio društven, ali sada je dijelio Julietinu zlovolju što im netko remeti samoću.

»Jadničak mali«, uzdahne Diane. »Spava li još uvijek pokraj Benovih...«

»Da«, kratko će Juliet. »Da napravim čaj?« Ustane, sretna što ima izliku da se makne.

Diane i Minton pratili su je u kuhinju, u kojem još nije bilo ormarića ni poštenog poda. Ni pločica. S Benom je raspravljala o idejama za savršenu kuhinju dan prije nego što je umro, dok su bezbrižno čupali pohabane ormariće od iverice, misleći kako će ih uskoro zamijeniti novima. Stranice iz časopisa još su bile zalijepljene za голу žbuku, sada već izgužvane i izbljedjele.

Juliet osjeti da njezina majka promatra nered, odmjeravajući gole žice i oštre rubove. Njezina sestra Louise svratila je nekoliko puta s Tobyjem, svojim sinom, ali ga je držala strogo u dnevnom boravku ili svezanog u kolicima, ako bi joj to pošlo za rukom.

»Znaš, mogla bi zamoliti tatu da jednom dođe i sredi zidove«, reče Diane kao da joj je to u tom trenu palo na pamet. »On je prilično spretan s glazurom.«

»Hvala, ali ne treba.« Juliet iskopča toster iz utičnice i ukopča kuhalo. Njezin tata, Eric, već je »svraćao« da joj počisti vrt jednom na tjedan. To je bilo u redu; u obitelji je kružila šala da je Julia imala što god je bila krajnja suprotnost *zelenim* rukama.

Osim toga, tata je uživao u vrtlarenju. Rekao je da to čini jer ne bi mogao podnijeti da Benov trud ode u vjetar, ali Juliet je sumnjala da tata zapravo ne želi da se ona mota oko oštih alata. Ovih je dana bila toliko rastresena da bi si vjerojatno odrezala stopalo da je morala sama kositi travnjak.

No, uređivanje kuće bilo je nešto sasvim drugo i nije htjela nikakvo uplitanje svoje obitelji, bez obzira na to koliko ono dobronamjerno bilo. Ona i Ben imali su sjajnih zamisli za kuhinju, srce njihove prve prave kuće. Namjeravali su kupiti starinski štednjak (uređen, u

krem boji), s čajnikom koji zvižduče i sušilom za odjeću. Minton bi se zimi sklopčao uz njega, a ona bi kuhala džem i pripravljala pogačice za doručak. Kada bi zaklopila oči, još je mogla čuti Bena kako joj priča o obnovi originalnih viktorijanskih pločica, policama izrađenim po mjeri i o tome kako će joj napraviti pravi kuharski raj.

Takav je bio plan. Ali, sada se Juliet još uvijek služila tosterom i putnim kuhalom koje je imala na faksu.

»Bolje je da sve ostane kako jest«, reče tvrdoglavo, svjesna majčina očajničkog pogleda kojim je promatrala kaos.

»Ali ti ovdje moraš živjeti, dušo«, reče Diane. »Život ide dalje.« Riječi su joj zastale u grlu. Juliet se nije morala okrenuti da vidi kako je majka poklopila usta rukom; vidjela je njezin zaprepašteni odraz u zrcalu nasuprot. »Oprosti, nisam mislila...«

Juliet izvadi krpu i s radne površine obriše mrvice prepečenca od doručka. »Pozvat ću radnike. Oni će prvo željeti vidjeti stvarno stanje. Tako će lakše zaključiti što se sve mora obaviti.«

»To govoriš već tjednima. Znam da ti je teško, ali Ben ne bi htio da živiš u kući bez pravoga tuša.« Diane je nastojala zvučati strogo, ali glas joj se slomi. »Daj da nazovem Keitha. Obavio je sjajan posao na našem zimskom vrtu. Jedva ćeš i zapaziti da je tu. Ako se radi o novcu, tata i ja ćemo ti pomoći. Samo nekoliko prostorija. Tako da znam da ne živiš na gradilištu.«

Nešto se u Juliet stegnu, kao da joj je srce omotano prozirnom folijom i guši je. Ne želim da se ovdje išta mijenja, pomisli.

Preboljela je početnu paralizu u kojoj se i sam doživljaj rođendana bez Bena činio kao izdaja, ali nije se mogla privoljeti da nazove radnike. Bio je to njihov projekt. Njihova kuća za vječnost. Nije ju željela pretvoriti u kuću za vječnost koju nikada neće dijeliti s Benom.

Voda proključa i Juliet posegne za kuhalom, ali Diane je zaustavi.

»Juliet«, reče. »Ne mogu spavati od brige za tebe. Tvoj tata ne može spavati od brige za nas dvije. Molim te. Daj da ti platimo ugradnju poštene tuš-kabine.«

»Molim te, nemoj se brinuti za mene.« Juliet nježno oslobodi ruke i posegne za šalicama. Svadbeni dar. Ružičasta srca Emme Bridgewater. »Ja sam zapravo...«

Iz susjedne se kuće prolomi zaglušna buka, što potpuno priguši njezine riječi.

»Ti si što?« vikne Diane nadglasavajući se s bukom.

»Ja sam dobro, stvarno!«

Juliet pretpostavi da se djeca Kellyja dobro zabavljaju; tako se barem činilo prema zveketanju, vikanju i općenitoj prigušenoj buci malih nogu koje preskaču stvari. Činili su to nekoliko puta svakoga poslijepodneva, počinjući od vrha kuće, trčeći duž odmorišta pa niza stube, duž hodnika i u vrt, praćeni kakvom god zbirkom životinja o kojima su se u tome trenu brinuli.

Do vrta im nikada nije trebalo mnogo. Kuća nije bila velika i potpuno je nalikovala na Julietinu, na koju je bila oslonjena. Oni su živjeli u vili Zanoljet, a Juliet u vili Mirta. Bile su to niske dvokatnice s elegantnim razlomljenim pročeljem, tavanom, dugim vrtovima sa sadnicama malina, kompostištem i zajedničkim stablom jabuke te crvenim ulaznim vratima. Obje su imale drvene podove.

Juliet je znala sve o drvenim podovima. Jedna od djevojčica za rođendan je dobila cipele za step i mnogo je vježbala.

Diane se trzala dok su koraci tutnjali niz golo stubište. »Što se, dovraga, ondje događa?«

»Ne brini se, prestat će u pet i pol. Tada je vrijeme za čaj.«

»Ali ja sam mislila da ti je susjeda ona draga starica koja vodi mobilnu knjižaru. Wendy, je li tako?«

»Odselila se...« Juliet je morala povisiti glas kada se osobito glasan udarac odbije o zid iza njih. »Wendy se već odavno odselila, a doselili su se Kellyji. Imaju četvero djece. On radi izvan grada. Nisam sigurna čime se ona bavi. Mislim da imaju podstanara.«

Kakofonija se preselila u stražnji vrt i sada je nadirala kroz kuhinjske prozore. Glas djevojčice izvikivao je nešto o »čišćenju VIP područja«, nakon čega je uslijedilo histerično vrištanje. Minton se povukao u svoju košaru gdje se konačno sklopčao, sa šapama ispod tijela. On se nije službeno upoznao sa susjedima. Nije bio pretjerano oduševljen upoznati mačku koju je Juliet uočila kako vrebala u ružinim grmovima.

Uslijedio je još jedan udarac od kojega je pucala boja na zidovima. Diane se lecne, a Juliet joj se bljedo osmjehne i pruži joj šalicu kave.

»Kako to podnosiš čitav dan?« upita je. »Ja bih neprestano imala migrene.«

»Pa, valjda se uspijem isključiti. Barem ne igraju kompjutorske igrice.« Juliet nije imala pojma zašto uopće brani Kellyje. Nije im čak znala ni imena. Znala je da su ondje dvije curice i dva dečka, da svi imaju crvenu kosu i da jedan od dječaka pati od napadaja astme. U redovitim razmacima netko bi poviknuo: »Brzo, gdje je Spikeov inhalator?« nakon čega bi uslijedio stampedo.

»Brine li se tko za njih?« Diane pride prozoru i pogleda na ono što je trebao biti Julietin povrtnjak, pokušavajući nešto razaznati kroz otrcanu živicu koja je dijelila dva vrta. »Dragi Bože, imaju trampolin. I na trampolinu drže mačku!«

»Njihova je mama ondje negdje. KitKat?« Juliet se posluži i umoči jednu čokoladicu u vruću kavu.

»Ne, hvala«, odvrati Diane. »Doktor Dryden me upozorio da vodim računa o unosu šećera. Juliet, dušo, nemoj ovo krivo shvatiti, ali ako nećeš rješavati poslove s majstorima, što misliš o tome da dovedeš spremačicu? Jednom na tjedan, samo da pobriše prašinu.«

»Dobro mi je, mama.«

Diane je oklijevala.

»Ja ću je platiti. To će biti zamjena.«

»Usluga za uslugu, ako želiš.«

Juliet je sumnjičavo promatrala majku. »Usluge« su često bile loše prikriveni pokušaji da je izvuče iz kuće u ime društvene rehabilitacije. Diane i Louise pričekale su da nakon sprovoda prođe pristojno vrijeme, ali su potom počele smišljati razne »usluge«: najnovija je bila molba da obavi Dianeinu smjenu jutarnje šetnje pasa u prihvatilištu za pse na brijegu. Tri šetnje u razdoblju od pet sati i sendviča sa slaninom koliko god može pojesti.

Juliet je odbila. Pristojno se ispričala time što mora šetati vlastitog psa.

No, Diane je izgledala više kao da je izjeda grižnja savjesti nego potištenost, pa Juliet poklekne.

»Ne moraš me podmićivati kako bih ti učinila uslugu«, reče. »Ne treba mi pomoć u kući. Što želiš da učinim?«

»Pričuvaj Coco. Samo dva ili tri dana u tjednu.«

Juliet se namršti. To nije očekivala; mama bi barem tu i tamo povelala Mintona u šetnju, zajedno s Coco, njihovom vremešnom čokoladnosmeđom labradoricom. Imala je dvanaest godina; osim blage napuhanosti zbog toga jer ju je tata kradomice častio kobasicama unatoč

strogoj zabrani veterinara, nije imala nijednu manu.

»Zašto?«

»Zato što ću čuvati Tobyja.«

»Pa što? Coco će se sama odvesti na spavanje i gledat će televiziju u kuhinji, zar ne? To i inače radi.« Juliet spusti pogled na svoju šalicu i opazi da je gotovo popila svu kavu. Bilo joj je nevjerovatno koliko je brzo sada mogla popiti kavu. Jedva da bi zaprljala šalicu; iz nekog razloga uopće nije obraćala pozornost na toplinu napitka. Bila je to još jedna čudna posljedica Benove smrti. Sva su joj osjetila otupjela. Izlizala se, poput drvenoga poda koji su počeli skidati u dnevnome boravku. Katkad se pitala hoće li ikada više osjetiti oštrinu osjećaja i, ako se to dogodi, hoće li to biti loše.

Juliet ustane da ponovno pristavi vodu. Taj joj zadatak odvuče misli.

»Osim toga, ne može li je tata prošetati?« doda preko ramena.

»Pa ne. On će biti na svome satu velškoga.«

»Čemu?«

»To je samo ljetni ubrzani tečaj.« Otkako je otišao u prijevremenu mirovinu, Eric Summers pohađao je gotovo sve tečajeve na lokalnom veleučilištu. Svima se hvalio da se može požaliti na hranu u gotovo svim europskim zemljama. »Bit ću sama.«

»I? Kakve to ima veze?«

»Louise baš ne voli da se Coco mota oko male djece. Kaže, a ima potpuno pravo na zabrinutost, Juliet, takve se priče stalno mogu pročitati u novinama, kaže da se psima koji nisu navikli na djecu nikada ne može u potpunosti vjerovati. Misli da bi Coco bilo bolje da je negdje drugdje, a ne da je zatvorimo u vrtu...«

»Kako je velikodušna.«

»... a ja sam pomislila, s obzirom na to da ti još ne radiš, da ti ne bi bilo teško da Coco dođe ovamo.« Diane nije ni udahnula, zbog čega se Juliet zapita koliko je dugo to uvježbavala na putu do nje. »Mogla bi ih oboje izvoditi u šetnju. Mintonu bi koristilo da vidi danje svjetlo. Vitamin D.«

Juliet bez riječi napravi svježu kavu, a potom šalicu odloži na stari primjerak *Savršenog doma* iz kolovoza 2009. godine. Jedno ih je vrijeme sve kupovala, svakoga mjeseca. To joj se sada činilo smiješnim. Sudoper Belfast bio je samo sudoper; osim toga, nije si to mogla priuštiti.

»Reci nešto, Juliet.« Diane se igrala svojom maramom. »Znaš da ne volim kada šutiš.«

»Ne šutim. Samo...« Nisam navikla razgovarati s ljudima u stvarnom vremenu, pomisli. Telefonske sekretarice i elektronička pošta omogućili su joj da sve drži na sigurnoj udaljenosti i da dobije na vremenu kako bi smislila odgovor zbog kojega ne bi zvučala ljutito, kako je to često bio slučaj ovih dana.

Zasmeta joj što su je doveli pred gotov čin, osobito zbog smiješne opsjednutosti dragocjenim prvorodencem od koje je bolovala njezina sestra. »Jadna Coco. Izbačena iz vlastitog doma samo zato što ima šape. Što će mu učiniti? Prdnuti u njega? Znaš, mama, ne bi trebala poticati Louise u takvim idejama. Otkako je rodila Tobyja, ponaša se kao da je svaka prostorija smrtonosna klopka.«

Diane se lecne na riječ »smrtonosan«.

»Nemoj. Ako itko ima pravo to reći, onda sam to ja.« Julietino je bilo divljalo. Doista je mogla reći što god je htjela, prvi put u životu nitko joj ništa nije mogao zamjeriti. »Coco neće rastrgati Tobyja. Ili je Louise možda zaključila da su labradori zabranjeni jer ih se ne može

očistiti vlažnim maramicama?»

»Nema potrebe za sarkazmom«, odvrati Diane. »Ima pravo na svoje mišljenje. Na neke stvari gledaš drukčije kada si majka.«

Juliet se u trenu ispuše i gurne vršak jezika o zube. Kroz općenitu bol presječe je još jedan osjećaj: gorko žaljenje za budućnosti koju je izgubila. Iskakao je svaki put kada bi pogledala Tobyja i ugledala Petera, Louiseina supruga, s njegovim zabrinutim obrvama. Tada bi shvatila da nikada neće vidjeti Benov drski osmijeh na bucmastom licu djeteta. Njegovi su geni sada izgubljeni, a za to može kriviti samo sebe.

Diane je još uvijek govorila. »Pošteno je da budem uz Louise, onako kako sam uvijek tebi bila na raspolaganju«, nastavila je. »Ne žalim ni za jednom sekundom i hvala Bogu da smo zamalo susjedi, ali Louise sada treba pomoć i mislim da je krajnje vrijeme da se ti sabereš.«

Juliet otvori usta da kaže nešto o sestrinoj potrebi za bilo čijom pomoći, ali nešto je zaustavi. Benova nježna ruka na njezinim leđima. On je raspršio toliko obiteljskih prepirki prije nego što su se rasplamsale u svađu.

Juliet je imala jednu sestru, Louise, koja je bila savršena od samoga početka i jednog manje savršenog, ali jednako ambicioznog brata, Iana, koji je emigrirao u Australiju i oženio se osobnom trenericom Vandom s kojom je imao dvije djevojčice. Louise je imala karijeru pravnice, dva automobila i dizajnerski namještenu kuću; Juliet je imala sretan brak s ljubavi iz djetinjstva, baš kao mama i tata; Ian je imao osunčanu put i slobodu činiti što god poželi bez straha od vanjskih upletanja.

Sve dok Ben nije umro, a Juliet ponovno postala obiteljska beba kojoj su svi morali pomagati i s kojom su svi razgovarali kao da joj je devet godina. Osobito Louise koja je sve morala imati pod kontrolom, koja nije bila nimalo zahvalna na tome što ima Petera, čovjeka koji...

Duboko udahni, pomisli. To bi joj Ben govorio kada god bi usred telefonskog razgovora zastala da nijemo zavrišti u zrcalo u hodniku. Duboko i polako udahni i zamisli da si stablo s dugim korijenjem u hladnoj zemlji.

»Čime će se to Louise baviti da joj trebaš čuvati dijete?« upita umjesto toga.

»Vraća se na posao«, reče Diane. Na njezinu su se licu borili ponos i zabrinutost. Konačno pobijedi ponos. »Konačno je uspjela isposlovati klizno radno vrijeme. Ne budi tako iznenađena! Pokušavala je godinama. Ovdje nemaju toliko tužitelja njezina kalibra.« Ona kimne prema mjesnom listu koji je donijela i koji je još neotvoren ležao na radnoj površini. »A Bog zna da nam trebaju. Jesi li vidjela što je ovaj tjedan bilo na naslovnici *Longhamptonskog vjesnika*? Ona priča o vandalizmu?«

»Mislim da Louise osobno ne sprečava zločine«, reče Juliet.

»Ja mislim da sprečava«, odvrati Diane. »Nitko se ne izvuče kada ih ona tuži. Oni to znaju.«

»Ali, zar nije rekla da se želi u potpunosti posvetiti majčinstvu kada se Toby rodi?« Juliet se suzdrži od sarkastičnog opisa mudrih predavanja koja su morali otrpjeti, o važnosti majčinske figure koja mijesi plastelin u djetetovim formativnim godinama. »Mislila sam da se Peter složio s time da ona ostane kod kuće dok on zarađuje za život igrajući kompjutorske igrice.«

»On ne igra kompjutorske igrice. On ih osmišljava. I to dobro znaš. Osim toga, ne radi se o tome«, reče Diane. »Mnogo je uložila u napredovanje u karijeri. Ne bi to sada trebala odbaciti.«

Bio je to takav zaokret od njezina prijašnjeg stajališta da Diane oblije rumenilo kada

Juliet zine od čuđenja. Srećom, obje ih spasi buka koja se novom žestinom prolomi vrtom.

Kada Diane napravi kiselo lice zbog galame, Juliet sine da bi alternativa čuvanju Coco mogla biti čuvanje Tobyja, dok se njezina majka brine o Mintonu. Za to nikako nije bila spremna, iz mnogih razloga.

»Hajde, dobro«, reče, nadglasavajući se s kakofonijom. »Dovedi Coco.«

»Hvala ti, dušo«, odvrati Diane. »Utorkom, srijedom i svakog drugog četvrtka. A sada«, nastavi u vedrijem tonu, »mogla bih se malo počastiti i jednim KitKatom...«

Taman kad zaroni rukom u posudu s keksima, nešto zatrešti o kuhinjski prozor i začuje se vrisak. Netko spomene nešto o Spikeovu inhalatoru.

2. POGLAVLJE

Louise je prethodne večeri sastavila popis svih stvari koje mora obaviti prije nego što se vrati na posao, ali to je nije smirilo. Zapravo je počela paničariti da je zaboravila nešto doista važno i da će to shvatiti tek kad se nađe u uredu.

Osamnaest je mjeseci provela s Tobyjem. Činilo joj se mnogo dulje. Imala je osjećaj da ponovno počinje kao pripravnica, dok joj se želudac grčio od nervoze. Bilo je zapravo još gore jer se sada podrazumijevalo da zna što radi.

Proguta veliki gutljaj mlake kave i zatrepće nad urednim stupcem zadataka, istaknutih prema redoslijedu važnosti.

Spakirati Tobyjevu torbu. To je upravo sada činila.

Odmrznuti Tobyjev ručak u toplinski nepropusnoj vrećici.

Podsjetiti Petera da uplati ratu za jaslice. Iako je ondje ostajao samo pola dana, mnogo su ih stajale. Peter je zadržao svoje članstvo u teretani, ali ona nije. Hvala Bogu na njezinoj majci.

Provjeri je li Juliet budna.

Iskrivi lice, a potom podigne kuhinjski telefon i pritisne tipku za brzo biranje sestrina broja. Bilo je nemoguće predvidjeti kakvog će Juliet biti raspoloženja. Najvjerojatnije jadna, izvan prostora i vremena. Najgora je mogućnost bila da je neprijateljski raspoložena i/ili uplakana. Louise nije mogla podnijeti da plače, a nije bila dobra u tješnju, onako kako je to bila njezina majka, i ubrzo bi joj ponestalo praktičnih savjeta. Juliet nikada nije bilo lako pomoći.

Nekoliko je puta zazvonilo, a potom se Juliet javi, uz pospano zijevanje.

Louise baci pogled na sat. Deset minuta do osam. To se nije dobro poklapalo s njezinim rasporedom.

»Jutro«, reče vedro, kuckajući noktom o mramorni pult. Blijedoružičasti lak koji se brzo suši. Namazala ga je sinoć u pokušaju podizanja samopouzdanja. »Jesi na nogama?«

»Da«, reče Juliet.

»Spremna si se odvesti do mame? Uzeti Coco?«

»Ne moraš me podsjećati, upamtila sam naredbe.« Juliet je preko telefona zvučala poput tinejdžerice. Ljutito, odbojno i drsko. »Ponovno me podsjeti zašto svi moramo do mame. Ti si bliže.«

»Mama nema pravu sjedalicu za Tobyja.«

»Molim? Ima nekakvu sjedalicu na stražnjem sjedalu, zar ne?«

Louise izvadi žlicu iz Tobyjevih buc mastih ručica i obriše mu lice. Izgledao je bijesno, onoliko bijesno koliko je Juliet zvučala i Louise se lecne. Znao je da ga namjerava napustiti. Imao je Peterove oči: treptave, pune povjerenja.

»Nije dobra. Nemoj joj ništa govoriti, dala si je truda. Zamijenit ću je.«

Juliet frkne. »Kako je uspjela kupiti pogrešnu? Mislila sam da si napravila popis. Hoću

reći, bila je samo jedna nosiljka koja je dolazila u obzir, zar ne? I jedna ljuljačka?»

Louise je ignorirala ton u Julietinu glasu, na isti način na koji bi isključila braniteljev insinuirajući ton na sudu. Samo činjenice.

»Riješit ću to. Ali u međuvremenu je lakše ako ostavim Tobyja, a ti svratiš po Coco. Bilo bi najbolje prije osam i petnaest.« Obriše stranicu hranilice dok je govorila, a potom vlažnu maramicu baci u koš.

»A što ako ja nemam pravi auto za psa?«

O, Juliet, prestani, pomisli Louise. Svi smo se već umorili. Svi smo pod stresom.

»Imaš«, reče strpljivo. »Ben je Mintona vozio na posao svaki dan u istom kamionetu koji ti je parkiran ispred kuće. Coco će biti dobro odostraga.«

Nastupi tišina. Louise se nije sviđalo što to čini Juliet, što je tjera iz ljuske poput nevoljna raka, ali to je bio jedini način. Katkad je bilo bolje kada je postojao samo jedan način. To joj je bila trenutačna mantra: naprijed, naprijed, naprijed i ne gledaj natrag.

Okrene se da stavi Tobyjevu praznu zdjelicu od doručka u perilicu posuda i krajičkom oka uhvati dugu, uokvirenu fotografiju s vjenčanja koja je visjela na počasnome mjestu iznad kuhinjskog stola. Novopečeni gospodin i gospoda Davies, uhvaćeni u tri različite poze prvog plesa: u romantičnom i otmjenom plesnom zagrljaju, potom s Peterovom rukom ovijenom oko njezina struka dok se ona s povjerenjem izvija natrag i na kraju podizanje iz *Prljavog plesa* koje su uvježbavali tjednima, mnogo prije nego što je na vjenčanjima postalo moderno izvoditi grandiozne koreografije.

Svih dvjesto gostiju gledalo je otvorenih usta prema njima, vidljivo zadivljeni štreberastim Peterom i otmjenom Louise u ulogama spretnih plesača; ali Peter i ona netremice su se gledali kao da nitko drugi ne postoji.

Izgledali su joj poznato, ali to nije bila ona. To sigurno nije bio Peter. Ne samo zato što su bili mršaviji i tako dotjerani; nešto je drugo bilo drukčije. Izgledali su poput para. Louise sada s grižnjom savjesti shvati da je, nakon šest godina, prva stvar koju je zamijetila na fotografiji bio otmjeno postavljen stol.

Pribere se. Imala je sreće što ima takvog supruga. Veselog Petera na kojeg se uvijek moglo osloniti, koji je svoju strast za računalima pretvorio u uspješnu softversku tvrtku. Petera koji se šalio da je nikada ne bi ostavio jer bi to značilo da mora rastaviti njihov zamršeni sklop za bežični internet. Čak ju je i sam razgovor s Juliet učinio zahvalnom što ona ne sjedi u napola uređenoj kući s vonjem pasa i hrani se samo čokoladicama KitKat.

Louise nasilu poprimi vedar ton. Juliet je vrlo loše odgovarala na sažaljenje.

»Ja sada krećem, pa ako i ti kreneš u idućih nekoliko minuta, savršeno ćemo se poklopiti. Ne moraš se niti odijevati. Navuci kaput preko pidžame ako želiš; to danas čine gotovo sve mame koje djecu vozikaju u školu.«

»Ja se ujutro odijevam«, uvrijeđeno će Juliet. »Udovica sam, nisam invalid.«

»Dobro. Drago mi je što to čujem!«

Na katu se otvore vrata kupaonice i tri sekunde poslije Peterove se noge sjure niza stube, istim ritmičnim galopom koji je slušala svakoga jutra. Projuri pokraj nje, mirišući na vodicu za ispiranje usta i losion poslije brijanja, i krene prema kuhinji uzeti jabuku da je ponese na posao. Saznala je, iz detaljnog objašnjenja koje je saslušala za večerom, da njegova mala tvrtka trenutačno zagovara mjere za zdravo življenje u zajednici.

»Jutro«, vikne u prolazu. »Zdravo, moj veliki dečko!« nastavi mnogo veselije kada ugleda Tobyja u hranilici. Toby oduševljeno pljesne rukama, a Louise razdraženo zadrhti. Što se Petera ticalo, Tobyjevo je prirodno stanje bilo to da je nahranjen, odjeven i opran, bez

obzira na silno vrijeme uloženo u postizanje tog cilja dok se Peter tuširao.

»Je li to Peter? Zvuči veselo«, zamijeti Juliet. »Mislila sam da Tobyju rastu zubi?«

»Peter si može priuštiti luksuz čepića za uši.« Louise ga je slijedila u kuhinju, nastojeći u zrcalu ne zamijetiti vlastiti izmoždjeni odraz. »Bit ću ondje za dvadeset minuta, dobro? Molim te, nemoj kasniti. To je moj prvi dan na poslu i znam da će svi očekivati da stignem prekasno, prekrivena bljuvotinom.«

»Zar se tvoji klijenti inače ne pojavljuju prekriveni bljuvotinom?«

»Vrlo duhovito. Hajde, moramo krenuti.«

»Kada mogu vratiti Coco kod mame?«

»Oko pet? Trebala bih doći do pet.« Louise zanemari negodovanje u Julietinu glasu i počne skupljati vrećice označene različitim bojama: Tobyjeve igračke, njegova hrana, rezervna odjeća. Sve pripremljeno večer prije, dok je Peter na katu »istraživao« neku internetsku igricu. »Cijenim to što radiš.«

»Nije problem. Nikada si ne bih oprostila da u Tobyjevu jogurtu završi pseća dlaka.«

»Nitko ne...«

»Nisu svi psi koljači, znaš.«

»Ne kažem da jesu«, odvrati Louise. Nije imala vremena ni snage pustiti Juliet da krene sa svojim govorom o psima, ali osjećala je da je uvlači u jednu od njihovih redovitih razmirica. »Ali mama ne može biti svagdje u isto vrijeme. Grozno bih se osjećala da Toby gurne olovku u Cocoin nos ili nešto takvo. Zašto to shvaćaš toliko osobno? Nije osobno.«

»Ne shvaćam.«

»Je li to zato što tebe nisam zamolila da ga čuvaš?«

»Ne!« Juliet je zvučala užasnuto. »Ja samo...«

Na drugom kraju veze nastupi tišina koju je Louise mogla pažljivije saslušati da nije pokušavala istodobno držati slušalicu i izvući Tobyja iz stolca, pokazujući Peteru da mora isprazniti perlicu rublja prije nego što ode iz kuće. »Dobro«, reče umjesto toga. »Vidimo se kod mame. Za petnaest minuta.«

Julietina viktorijanska kuća nalazila se u predgrađu Longhamptona zvanom Rosehill, nekadašnjem seocetu čije su žarište bili mjesni crkva i pab, a koje je danas progutao grad, proširivši se u prosperitetnim godinama prije rata, kada je Longhampton privremeno bio vodeći grad Midlandsa za izradu džemova i voćnih namaza.

Roditelji su joj živjeli na drugom kraju grada, u novosagrađenom apartmanskom naselju sa stanovima koje je tata nazivao, »garažama pristojne veličine«. Stići onamo značilo je svladati zamršeni sustav jednosmjernih uličica, u čemu je Juliet uživala samo noću. Tada bi prolazila praznim uličicama, prepuštajući znakovima da joj određuju put oko kićene gradske vijećnice od crvene cigle i parka s tulipanima u stavu mirno kojima se Ben uvijek smijao. No, u najvećoj gužvi uličice su se začepile ljutitim i nervoznim prometom.

Juliet je bila tek na prvom od pet kružnih tokova, a nije se pomaknula već deset minuta. Glavobolja uzrokovana napetošću koja se javila čim je napustila sigurnost svoje kuće pojačala se, dok su je vijesti s radija podsjećale na to da će stići prekasno, čak i kasnije. Članci na prstima pobijeljeli su joj dok je stezala upravljač.

Kamionet se zagrijao i sada je otpuštao tračke poznatog Benova mirisa. Sapun. Zemlja.

Znoj. No, sada nije mogla stati sa strane i zaplakati, kao što bi činila noću, pa teško proguta i pojača zvuk, prisiljavajući se da pjeva kako ne bi razmišljala.

Nije bilo sjajno, ali barem je napredovala od vremena kada nije bila u stanju ni otvoriti vrata kamioneta i tata ga je morao voziti po susjedstvu kako se akumulator ne bi ispraznio.

Probijala se kroz gužvu, trudeći se da ostane pribrana radi Mintonove sigurnosti. Konačno je parkirala ispred mamine kuće, iza Louiseina citroena Picasso. Coco je nestrpljivo čekala na pragu. Ne bi izgledala očajnije ni da je uz nju mali putni kovčeg, pomisli Juliet.

»Konačno!« Diane izjuri iz kuće. Preko plavih hlača vezala je pregaču: u jednoj je ruci držala spužvicu, a u drugoj dezinfekcijsko sredstvo. »Jesi li dobro?«

»Dobro sam«, reče Juliet. Otvorila je vrata, ostavivši Mintona da njuška kroz malo otvoren prozor na suvozačevu mjestu.

»Već smo se zabrinuli.« Diane ju je gledala sumnjičavo, tražeći znakove emocionalnog sloma. »Mislili smo da... Pa, sad si tu. Uđi, Louise baš smješta Tobyja.«

Juliet poželi istaknuti da se Louise samo vraća na posao, da ne polijeće u svemir. Bio je to samo jedan korak u njezinu savršenom životnom planu. Ona je bila ta koja životni plan više nije imala.

»O, konačno«, reče Louise kada Juliet uđe u kuhinju.

Sve je bilo besprijekorno čisto. Dianeini su standardi strelovito porasli Tobyjevim dolaskom. Čak je kupila čistač na paru kako bi ispunila Louiseine zahtjevne kriterije o čistoći, a kuhinja je odisala mirisom borovine. Juliet zamijeti da je jedino ona u cipelama, uključujući njezina oca koji se držao na sigurnoj udaljenosti u dnevnome boravku, gdje je proučavao *Vodič u Wales*, odmarajući na stolicu noge u svijetlosmeđim čarapama, s naočalama za čitanje podignutim na čelavu glavu.

»Bok, tata!« dovikne prema njemu.

»*Bore da*, Juliet *cariad! Shiv mae?*« reče on, a potom doda; »Ne pitaj me ništa drugo, samo sam do tuda stigao.«

Louise zakoluta očima i otpakira smrznutu hranu iz toplinski nepropusne vrećice. »Samo tražiš razlog da izađeš iz kuće«, promrmlja.

»To što sam star ne znači da mi je i mozak propao«, reče Eric. »Ni sluh.«

»*Bore da*, Toby«, reče Juliet.

Toby je mudro pogleda sa stola Peterovim okruglim smeđim očima ispod Louiseine plave kose. Iako to nikada nije izrekla naglas, Toby bi Juliet uvijek podsjetio na pingvina. Pahuljasto, ozbiljno pingvinsko mladunče koje promatra svijet sa sigurnosti Louiseinih stopala.

»Svaka ti čast što si ovamo došla po najgoroj gužvi.« Diane se pojavi iz hodnika, zatvori vrata za sobom da je Coco ne bi slijedila i zgrabi Juliet za ruke. Stisnula ih je kao što bi to učinila malome djetetu. »To je još jedna prepreka koju si preskočila, ha? Kružni tokovi po najgorem prometnom čepu!«

Juliet se neodređeno nasmiješi.

»A sada, napravila sam popis.« Diane gurne ruku u torbu i preda joj komad papira. »Vrlo je važno da Coco izvedeš prije jedanaest. Ona uvijek mora«, malo stiša glas, »obaviti veliku nuždu nakon doručka, ali prije glavne šetnje. Ja je obično izvodim u vrijeme ručka, jednom oko parka i svakog drugog dana u šumu.

Danas je dan za šumu. Ona voli predvoditi uzbrdo, ali ne i nizbrdo; tako se osjeća odraslo. Nisam je nahranila jer od putovanja automobilom dobije plinove, pa je tu vrećica s

njezinom hranom. Pokušaj s pola šalice prije...«

Louise i Juliet zurile su u majku.

»Mama, i ja imam psa«, reče Juliet.

»I psi se ne moraju osjećati odraslo«, reče Louise. »To je najgluplja stvar koju sam ikad čula. Moram krenuti, već kasnim.« Zgrabi ljubičasti fascikl sa šanka na kojem je pisalo *Toby: dnevni raspored*. »Unutra je sve što ti treba i svi telefonski brojevi u slučaju nekih problema.«

Dok je debeli fascikl predavala Diane, Juliet se zapita ne dolaze li djeca ipak s uputama o rukovanju. Činilo se da Toby ima cjelokupnu jamstvenu dokumentaciju.

»Neće biti nikakvih problema«, zapjeva majka. »Toby će provesti divan dan sa svojom bakicom, zar ne?«

Toby ne reče ništa. Samo je zurio u mamicu, tetu Jools i bakicu i treptao.

Diane nije lagala u vezi s jednim: Coco je zaista bila suputnica puna plinova, bez obzira na preskakanje doručka. Juliet je bila tek na pola puta do prvog kružnog toka kada ju je iz dubine kamioneta zapljusnuo prvi val koji je otpustio nervozni labrador. Nastavila je dalje bez obzira na sve: jedini joj je cilj sada bio stići kući, zatvoriti vrata i pristaviti čajnik, kako bi mogla potonuti u još jedan dan umirujućeg televizijskog programa koji joj je ispunjavao vrijeme, s Mintonom sklupčanim na koljenu. I Coco, ako će za to biti raspoložena...

Dianein popis optužujući je ležao na komandnoj ploči, u pladnju protiv proklizavanja u kojem je Ben odlagao telefon i poslovne bilješke. Juliet baci pogled dok je pokraj vijećnice čekala da se uključi zeleno svjetlo; bio je to raspored.

Njezina je majka zaista napisala raspored za psa.

Može na to zaboraviti, pomisli Juliet. Ja joj činim uslugu. Osim toga, kao da Coco u sebi ima ugrađen uređaj za računanje kilometraže. Neće znati jesam li dan provela gledajući emisije o preuređenju domova ili hodajući longhamptomskim hrptom. Možda bi se i Coco voljela jedan dan opustiti.

»Što misliš, Coco?« povikne natrag. »Sve četiri u zrak? Maska za lice?«

Coco ne odgovori, ali umjesto toga do nje stigne val voćnog smrada. Juliet otvori Mintonov prozor i on, osiguran poj asovima, gurne nos van, dok su mu uši klepetale na vjetriću.

3. POGLAVLJE

LOUISE uvuče trbuh i povuče suknju prema dolje, tako da joj rub prekrije koljena. Morala je priznati, bila joj je malo tijesna.

Imala je dovoljno vremena u posljednja tri tjedna isprobati staru odjeću za sudnicu prije prvog dana na poslu i, prema potrebi, kupiti novu, ali taj je zadatak sasvim zanemarila. Ne samo zato što se nije mogla suočiti s neumoljivom rasvjetom u kabinama nakon dvije godine ista tri para rastezljivih, udobnih hlača od trenirke, nego zato što zapravo i nije htjela novu odjeću.

Samo je željela da sve bude točno onako kao što je ostavila kada je krenula na rodiljski dopust. Sve do modroplavih odijela Margaret Howell i kave za van iz kafića koji, srećom, još uvijek nije promijenio vlasnika.

Zastala je pred mjedenom pločicom ispred uredske zgrade pokraj suda za prekršaje i raskuštrala svježije ošišanu kosu, pokušavajući joj vratiti volumen kao što je to frizer uvijek učinio. Tanka je crta dijelila modemu frizuru s raskuštranim pramenovima od frizure mame kućanice i nije bila sigurna je li postigla željeni učinak.

Namrštila se i pogledala bolje: je li to zbog mjedi ili je zaista nanijela previše rumenila? Možda bih se trebala vratiti u kafić i provjeriti, pomisli Louise, ali se ipak suzdrži.

Ponašao se blesavo, reče sama sebi.

Prije samo jedne minute jedva je čekala jurnuti u zgradu. Od trenutka kada je podignula telefon da nazove svog šefa, Douglasa, i upitala ga, potajno, nudi li se još uvijek mjesto s kliznim radnim vremenom kojim su je pokušali primamiti prošle godine, Louise je odbrojavala dane do trenutka kada će se ponovno naći za svojim radnim stolom.

No, sada joj je srce divljalo od nervoze i nije bila sigurna da to može prikriti svojim glasovitim pokeraškim izrazom lica.

Hoće li joj se sve vratiti? Jesu li stvari napredovale? Ili, što je još važnije, je li ona još uvijek ista osoba koja je bila kada je otišla, stežući poput trofeja kupone za kupnju u Mothercareu² koje su joj darovali suradnici? Dane je provodila pregledavajući svoje bilješke o slučajevima, nastojeći ponovno početi razmišljati borbeno, čupajući pravni žargon ispod pahuljastih hrpa trudničkih bedastoća. Mozak je nikada nije iznevjerio. No, u sebe nije bila sigurna.

Otporan na metke. Takav je bio dobar odvjetnik. Potpuno otporan na metke. Predvidljiv, s neupitnim integritetom.

No, mogu li to još uvijek reći za sebe? upita svoj odraz, izobličen ugraviranim potankostima o svečanosti otvorenja zgrade. S onim što sada znam o sebi?

»Louise? Louise!«

Velika joj šaka poklopi rame. Okrene se i susretne s Douglasom Shelwickom, okruglog, crvenog lica koje je sjalo od sreće. Ista kravata, iste naočale, malo manje kose, ali inače isti kao što ga je ostavila.

² Engleski lanac odjeće i opreme za trudnice i novorođenčad

»Mogao sam znati da ćeš me preduhitriti«, nastavi on i uputi ljubazan poljubac u smjeru njezina desnog obraza. »Sjajno je što si se vratila. Izgledaš jako dobro!«

»To je samo šminka«, reče Louise, a potom doda uz bljesak starog samopouzdanja, »i goruća želja da se vratim i očistim opasne ulice Longhamptona!«

Ako je Douglas zamijetio koliko je truda uložila u te riječi, nije to pokazao. Umjesto toga, još se šire osmjehne i otvori joj vrata, pokazujući joj rukom da uđe. »Kako je momčić? Spava li po noći?«

»Kao sat«, slaže Louise. To nije bio dobar početak, ali ako to bude govorila dovoljno često, možda se obistini. »Tako je od početka.« Kradomice onjuši zrak u predvorju: isti miris zgrade za javne usluge u kojem se miješaju mirisi sredstava za čišćenje i uređaja za kavu. Osim toga, umirujuće poznat.

»Znači, brine se o svojoj mami. Sto posto pouzdan.« Douglas se nasmije, a Louiseina rastuća opuštenost odjednom joj se zgrči u prsima.

»Možda si čula da smo imali reorganizaciju otkako si otišla, pa ti ne mogu vratiti stari ured«, nastavi on, vodeći je kroz odjel viših tužitelja, gdje su neki od novijih zaposlenika već bili za stolovima. Louise ih nije poznavala, ali vjerojatno su bili pripravnici. Mladi i nadobudni. U svakom slučaju, nedovoljno važni za Douglasa da ih s njom upozna.

»Prozor je dosta manji i morat ćeš nekoliko mjeseci dijeliti tajnicu, ali malo ću se raspitati i vidjeti ima li što bolje na vidiku.«

Louise prepozna vrata koja je otvarao: ured je nekoć pripadao Deidre Jackson, voditeljici ureda. Prostorija je još odisala Elnettovim lakom za kosu, a imala je pogled na jedinice za klimatizacijske uređaje umrljane golubljim izmetom. Prije dvije godine urlala bi na Douglasa dok joj barem ne bi omogućio pogled na sporednu ulicu, ali sada je samo željela krenuti dalje.

»To je u redu«, reče, spuštajući torbu za spise na plastični stolac nasuprot stolu. Na njemu nije bilo ništa osim računala i pretrpanog pladnja s ulaznim slučajevima. »Lijepo je i mirno. A gdje si smjestio Deidre?« reče veselo. »U ormar s uredskim materijalima? Nadam se da je nisam izbacila u glavni ured.«

Douglasovo se očinsko lice uozbilji. »Ne. Nisi čula? Deidre je otišla.«

»Stvarno?«

Činio se iznenađenim njezinom iznenađenošću. »Kada kažem otišla... Ispostavilo se da je namještala troškove za jednog od viših tužitelja. Sve je izašlo na vidjelo kada nas je posjetio i protresao gradski revizorski tim.«

Louise se skameni. Uvjeravala je Douglasa da je pomno pratila vijesti iz ureda. Što je donekle i činila. Pročitala bi mjesni dnevni list kada bi ugrabila dvije minute za sebe. »Znam da je bilo otpuštanja, ali valjda sam propustila...«

»Da, brod se sada smanjio, uza sve rezanje troškova. Nema mjesta za trula debla.« Douglas se prijetvorno nasmiješi. Louise pomisli da su vjerojatno srezani i njegovi dugi ručkovi. »No, dobro. Tanya je preuzela, pa se čuvaj. Imamo općenito okupljanje tima u devet i trideset, prije suda, pa kreni prema dvorani za sastanke, a ja ću zamoliti nekoga iz informatičke podrške da ti sredi računalo. Ondje možemo obaviti sva pozdravljanja.«

»Sjajno«, reče Louise.

Kada je otišao — vičući preko ureda: »Hej, hej, Jim! Sad se dolazi?« — ona iz torbe izvadi uokvirenu fotografiju Tobyja u odjelu lava i postavi je na stol. Izgledao je poput tužnog janjeta u lavljem krznu: neodoljiv.

Oklijevala je, razmišljajući o tome kako je nemilosrdno napadala kolege koje su izlagale

obiteljske fotografije poput sentimentalnih trofeja. »Dokaz da su u duši ljudi«, smijala se u uredskoj kuhinji. Jesu li to sada govorili i o njoj?

Krene staviti fotografiju na ormar za spise, ali se predomisli, pa je vrati pokraj računala, gdje ju je mogla vidjeti. Toby je bio razlog što je ondje. Njegova buduća sreća bila je razlog zašto ga je ostavila kod mame.

Louise nakratko sklopi oči i izreče kratku molitvu nikome određenom. Pomozi mi da ponovno budem ja, pomisli, tako da mogu biti mama kakvu Toby zaslužuje i supruga kojom se Peter oženio.

Nastupi tišina koju je prekidao samo klepet golubljih krila izvana. Louise nije bila iznenađena. Nakon Benove šokantne, nepravedne smrti vjerovala je samo u odgovore vlastite podsvijesti. No, problem je bio u tome što je njezin vlastiti unutarnji glas, obično toliko odlučan i uvjerljiv, u posljednje vrijeme jako utihnuo.

Učinila sam prvi korak, reče sama sebi. Ovdje sam.

Potom duboko udahne, podigne prvi slučaj s hrpe, dugačku priču o susjedskom ratovanju u kojoj su se spominjala imena kojih se sjećala još od prošloga puta, pa dobro uvježbanim pravničkim umom krene secirati podatke.

Kada je Louise obavila prvi službeni poziv toga dana, na drugoj strani grada Juliet je konačno podignula slušalicu, nakon što je telefon zvonio četiri puta zaredom i prekinuo je u gledanju *Bijega na selo*.

»Oprosti što ti smetam, dušo«, reče Diane, kao da se Juliet javila već pri prvoj zvonjavi, »ali samo sam se pitala kakvu je stolicu imala Coco.«

»Molim?« Juliet isključi ton televizora na prizoru kada je par razmišljao o kupnji kuće u St. Leonardu ili Brightonu. Ili možda Southamptonu.

»Je li bila... poput plastelina? Ili mekša?«

Juliet nevoljko isključi televizor. Par joj se zapravo nije osobito svidio; vrednovala ih je prema ljestvici zasluga, temeljenoj na pomalo mutnim kriterijima, tome koliko su cijenili starinske detalje u kućama i jesu li nosili slične jakne. Ovo dvoje su pokazivali znakove nezahvalnosti i nisu, odlučila je Juliet, zaslužili da postanu vlasnici smočnice.

»Ne znam. Nisam obraćala pozornost.«

»Možeš li? Imala je nekih problema sa želucem i sada joj mijenjam prehranu. Htjela bih znati odgovara li joj.«

Juliet pogleda prema drugom naslonjaču gdje je Coco ležala s velikom smeđom glavom na jastučiću. Oči su joj bile izvrnute, a doimala se izvan sebe od sreće jer inače naslonjaču ne smije ni blizu.

»Meni izgleda sasvim dobro, mama.«

»Stvarno?« Nastupi tišina ispunjena čežnjom. »Ne nedostajem joj?«

Coco puhne u snu, a njuška, koja je na dijelovima već bila sijeda, nabora joj se dok je sanjala da naganja zeca. Jedna joj se velika šapa tržne, ali ne dovoljno da uznemiri Mintonu, kojemu je njezin bok poslužio kao jastuk.

»Možda malo«, doda Juliet.

»Sigurno je izgubljena bez svoje mamice, jadna Coco. Palo mi je na pamet...« Diane veselo nastavi. »Možda bismo se mogle naći u šetnji? Tobyjeva su kolica tu i mogli bismo se svi lijepo prošetati parkom. Recimo za pola sata? Taman da stigneš obuti cipele.«

Juliet osjeti stezanje u prsima koje se javljalo svaki puta kada bi netko predložio bilo što o čemu nije imala vremena promisliti.

»A što je s Coco? Zar u tome nije bio smisao — da je se drži podalje od Tobyja?«

»O, pa bit će na povodcu. Mogli bismo razgovarati o Keithu«, nastavi Diane.

»Keithu?«

»Građevinaru Keithu kojega ćemo zatražiti ponudu za tvoje radove. Kao što smo se nekidan bile dogovorile. To je dobro vrijeme za početak, sada kada počinju ljetne rasprodaje. Tata će danas poslijepodne razgovarati s njim. Mi ćemo platiti polovinu ako ti...«

»Mama! Prestani!« preglasno poviče Juliet i trzne Mintona iz sna. Coco se ni ne pomakne, ali Minton skoči s naslonjača i sjedne do njezinih nogu, čekajući.

Juliet teško proguta i protrlja vrat. »Oprosti. Samo... Ne znam jesam li spremna.«

»Nemoj zvučati kao da te ja na to prisiljavam«, reče Diane povrijeđeno. »Nije li tvoj savjetnik predložio da počneš s radovima na kući, što bi ti moglo pomoći da se pomiriš s gubitkom Bena?«

»Među ostalim. Čini mi se kao da je kod vas veoma tiho«, reče Juliet promijenivši temu. »Toby spava?«

»Ne, crta. Dobar je i miran svojoj bakici, zar ne, Toby? Juliet, mogle bismo i sada popričati o tome kako ti mi možemo pomoći da svoj život vratiš u...«

»Ali, upravo sam se spremala izvesti Coco u šetnju u šumu«, izlaze Juliet.

Još dok je to izgovarala, znala je da je učinila pogrešku početnice: Coco trzne ušima i otvori oči. Prije nego što je Juliet stigla išta reći, Coco se pridružila Mintonu kod njezinih nogu. Oboma se na nestrpljivim licima čitalo: »Vodi me u šetnju«.

Juliet ih bez riječi pokuša uvjeriti da ne idu zapravo u šetnju i da je to samo bio dio neobveznog razgovora. No, ništa nije upalilo.

U međuvremenu je Diane nastavila s planovima o »uskakanju u auto« i Juliet je, u očaju, prekine.

»Mama, razgovarat ćemo poslije«, reče. »Ne želim kasniti s rasporedom za Coco.«

Prošlo je dosta vremena otkako je Juliet Mintona izvela u uobičajenu šetnju po okolici Longhamptona. Cjelodnevna trčanja po vrtovima Benovih klijenata toliko bi ga izmorila da bi, do trenutka kada bi stigli kući, bio sretan da može odspavati u naslonjaču, naganjajući lovinu u snu.

Diane je priložila praktični crtež staza kojima je obično šetala s Coco i Juliet krene prema planu. Morali su se kratko odvesti automobilom, potom nastaviti stazom uz kanal prema središtu grada i oko cvjetnjaka u gradskome parku, u ovo doba očaravajućih zbog blistavih grimiznih geranija i ljubičastih šeboja koji su okruživali stari paviljon. Odande je put kretao prema šumi Coneygreen, gustišu u vlasništvu države gdje je Ben ispitivao Juliet o njezinu poznavanju drveća, dok bi za to vrijeme Minton lovio vjeverice.

Coco je kaskala uz Juliet, a Minton je jurio naprijed i natrag na rastezljivom povodcu, njuškajući i podižući svako malo nogu poput tinejdžera koji obilježava zid. Bilo je više ljudi nego što je Juliet očekivala u utorak prijepodne; starije osobe, skupine od dvije, tri majke koje su gurale kolica; svi su uglavnom šetali psa, poput nje. No, dok su je ostali rado ostavljali na miru, svi su vlasnici pasa bili vrlo raspoloženi za brbljanje. Ne o uobičajenim ljudskim stvarima — samo o psima.

»O, kakva lijepa djevojka. Koliko je stara?«

»Nemojte mi reći — Patch, zar ne?«

»Kladim se da možeš dobro pojesti, zar ne?«

Svaki pokušaj prijateljskog zapodijevanja razgovora činio je Juliet sve nervoznijom. Lipanjsko je simce grijalo, a mirnoća engleskoga jutra natkrilila je čitav park, ali njezino je srce divlje udaralo. Postojao je razlog zašto Mintona šeta noću: nije željela razgovarati s ljudima. Sa svakim neznancem koji bi joj prišao skrivala se dublje u svoju ljušturu, stisnutih šaka od nastojanja da ne pobjegne.

Što je bilo najgore, činilo se da svi poznaju Mintona i Coco.

»Mintone!« prekorila je psa kada je zalajao na simpatičnu staricu s pahuljasto bijelim zapadnoškotskim terijerom u kaputiću s tartan uzorkom, unatoč tomu što je sunce grijalo. »Oprostite«, reče, »on je vrlo...«

»O, ali mi smo stari prijatelji s Mintonom.« Starica se sagne i počesa ga po ušima. »Pametni dečko, ti nikada ne zaboravljaš lica, zar ne?« Uspravi se i osmehne Juliet. »Ja sam gospođa Hinchley. Namjeravala sam nazvati Bena. Tako mi je divno uredio dvorište. Pitala sam se ima li vremena svratiti do vrta moje kćeri?«

U Julietinoj glavi je tutnjalo i u njoj se uključi mehanizam za samoobranu.

»On je, nažalost, mrtav«, izlance. Potom iz nje u jednom dahu prosuklja priča, bez stanki za suvišna pitanja. »Imao je srčani udar, prošlog listopada. Ne znaju zašto, bio je u izvrsnoj formi. Nije to toliko uobičajeno koliko se misli. Da, bio nam je svima grozan šok. Neizmjereno mi nedostaje. Minton je bio s njim kada se to dogodilo, pa barem nije bio sam na kraju. To je slaba utjeha, ali katkad sam zabrinuta za Mintona.«

Osmijeh se na ženinu licu smrzne dok je postajala svjesna priče. »O, toliko mi je žao, dušo...«

»Ma, u redu je«, automatski reče Juliet. Na trenutak je pomislila da će je gospođa Hinchley zagrliti, pa se odmakne korak natrag. Nije željela ispasti nepristojna, ali dobronamjerne primjedbe koje su joj upućivali imale su moć sve poništiti. Nije bila »hrabra«, nije bila »još uvijek veoma mlada« i iskreno nije vjerovala u to da »vrijeme liječi sve rane«. Nakon osam mjeseci bez Bena osjećala se tupom, što je bio napredak od osjećaja kao da joj je netko živog ogulio kožu; ipak, još se uvijek osjećala jedva živom.

»Ne, nije«, reče gospođa Hinchley. »Nije u redu. Ali jednoga će dana biti.«

Juliet se prisili na osmijeh kroz suzne oči, iako je u sebi u to sumnjala.

U knjigama o samopomoći nakon gubitka voljene osobe, koje su stizale od osoba koje joj nisu poslale cvijeće, pisalo je da je potrebna godina dana da se smrt bliske osobe počne prebolijevati. Na zidu Julietine kuhinje visio je kalendar; svake bi večeri, nakon što bi dan ispunila televizijskim programom, prekrížila jedan dan. Još su je četiri stranice dijelile od 13. listopada, ali dan se nazirao u daljini poput ciljne vrpce. Dan kojega se istodobno grozila i kojemu se veselila.

Nadala se da će joj se 13. listopada taj težak kaput tuge podignuti s ramena i da će ponovno početi disati. Sada joj se to nije činilo mogućim, ali htjela je vjerovati u ono što kažu knjige.

Gospođa Hinchley potapša je po ruci. »Vaš Ben je bio divan vrtlar. Ako se o vama brinuo jednako kao o mojim ružama, sigurno ste se osjećali kao najvažnija djevojka na svijetu.«

Juliet se ugrize za usnu. Upravo se tako osjećala zahvaljujući Benu: maženo i posebno, kao da je izrasla iz mladice u ženu kakva je sada. A sada nije bila nitko i nije bila ničija. Okretala se oko svoje osi kao jedan od onih satelita koji skrene s putanje u svemiru.

Ma daj, pomisli. Do sada si to već trebala preboljeti.

»Oprostite«, reče, brišući nos. »Šetam majčinog psa. Trebali bismo se vratiti kući.«

»Dobro je što izlazite«, reče gospođa. »Svjež zrak izvrsno liječi.«

To je nešto novo, pomisli Juliet. Dobro da nije spomenula vrijeme.

Čvrsto prihvati uzicu na kojoj je držala Coco i kratko se osmijehne. Krenuli su bržim tempom nego što je Coco navikla, pa je pas teško dahtao nastojeći uhvatiti korak.

»Ti se bolje slažeš s drugima od mene, Mintone«, reče Juliet kada su odmaknuli dovoljno daleko. »Je li tata napravio lijepo dvorište? Je li gospođa Hinchley htjela nešto ispod zakopati? Jesmo li je trebali pitati kako napreduje u grupi za proučavanje Biblije?«

Razgovor s Mintonom pomagao je Juliet da ne poludi. On joj je dopuštao da beskrajno govori o Benu i nikada ne bi imao ono tužno lice kakvo bi namjestili svi ostali — lice koje je uvijek razgovor nekako navodilo na to koliko je divan bio i koliko im je brak bio savršen. No, katkad bi se zbog toga osjećala još gore. Samo joj je Minton dopuštao da cvili o tome koliko je zapravo bilo sebično od Bena to što je umro i ostavio je samu, s nedovršenom kućom i uništenom budućnosti.

Coco je počne vući u stranu i Juliet pogleda kamo je naumila.

Zaobljeni lik u crvenom sportskom prsluku i plavim udobnim hlačama prolazio je pokraj paviljona, prema njima, gurajući dječja kolica s malim kovrčavim dječakom u hlačama na tregere. Oduševljeno im je mahao.

»To je baka Di«, reče Juliet. »Ne mogu vjerovati. Provjerava nas.«

Minton ne reče ništa.

U prvoj godini Tobyjeva života Louise je upoznala čitav jedan novi svijet umora. No, nakon što je već neko vrijeme radila, umor koji bi osjećala kada bi ga pokupila kod mame i konačno se stropoštala na svoj golemi, mekani trosjed nije se mogao usporediti ni s čim.

Bolio ju je mozak. Oči su joj se sklapale. Noge su je ubijale zbog cipela na visoku potpeticu koje je prošloga tjedna kupila preko interneta, misleći da joj se barem stopala nisu udebljala. Kakva pogreška! Nekoć bi ih znala malo razgaziti ili bi pete namazala vazelinom, ali sada za to nije bilo vremena. Nikada nije bilo vremena.

Sve se obavljalo u trku. Peter bi dolazio s posla u šest i jurio bi okupati Tobyja, dok bi ona na brzinu kuhala večeru i rješavala prljavo rublje, poštu, usisavanje. Nije prestajala juriti od trenutka kada bi ustala do trenutka kada bi odjurila u krevet prije Petera. U njezinu danu više nije bilo predaha.

Omiljeni joj je dio dana nekada bio trenutak kada bi otpila gutljaj reskog, hladnog bijelog vina dok bi skidala cipele. Sada je to bio prvi oduševljeni Tobyjev zagrljaj koji je mirisao na dječji puder, kada bi ga pokupila od mame ili iz jaslica. Od osjećaja njegovih toplih ljepljivih ručica na njezinu licu srce bi joj nabreklo od ljubavi, kao da se svijet iz crno-bijelog pretvorio u najljepše boje.

Sada je sjedila hipnotizirana od ljubavi, dok je Toby blebetao, pritišćući joj lice svojim malim dlanovima. Da barem mogu zaustaviti ovaj trenutak, pomisli Louise, omamljena od ljubavi i iscrpljenosti.

Kućanski poslovi, reče glas u njezinoj glavi i ona se izvuče iz trosjeda, podigne Tobyja na kuk i ode na kat da se presvuče.

»Je li ti bilo lijepo kod bakice?« upita ga dok se presvlačila iz poslovnog odijela u udobne

hlače od trenirke. On joj se zagleda u oči, povlačeći nevidljivu nit koja ih je povezivala. »Je li? Je li ti nedostajala mamica? Ti si nedostajao mamici.«

Ponovno ga podigne i krene u prizemlje bosonoga, slažući u glavi popis stvari koje mora obaviti u idućih sat vremena, prije nego što se Peter vrati. Hrana, igra, kupka, hrana za odrasle...

»Hoćemo li prvo obaviti svoje zadatke?« upita Tobyja. »Dobra zamisao. Počnimo s onim što ne smijemo zaboraviti. Možeš li uzeti kanticu za zalijevanje? Možeš? Dobar dečko.«

Krenuli su kroz zimski vrt, pa vrtnom stazom do staklenika koji su podignuli bivši vlasnici. Louisein je vrt bio golem, dovoljno velik za poštenu travnjak, ružičnjak i povrtnjak, s mjestom za trampolin i/ili igralištem kriketa kada se za tim ukaže potreba.

Ben im nije održavao vrt; složili su se da bi bilo previše čudno plaćati vlastitog šogora, ali mnogo ih je savjetovao o stablima jabuka i jednostavnom uzgoju povrća čime se Louise mogla baviti dok je bila na roditeljskom dopustu. Zamijetio je koliko je neumorna i da joj u glavi bruji od nedostatka svakodnevnih zadataka povezanih s raznim slučajevima. Bez pitanja joj je predložio baš ono što joj je trebalo: projekt, nešto čiji je rast mogla pratiti. Nešto što nije bio Toby.

Louise zastane, s Tobyjem na kuku, i pogledom okruži vrt. Nedostajao joj je Ben i njegov neposredan odnos prema životu. Poznavala ga je otkako je bio tinejdžer i bilo je teško promatrati vrt, a ne vidjeti njega u njemu, kako joj pokazuje nešto što nikada prije nije zapazila. Toliko ga je puta vidjela da kleči kako bi pomirisao to cvijeće ili iščupao vlat korova; često je razmišljala o tome kako će Ben i Juliet izgledati na svom zlatnom piru. Poprilično jednako: Ben s gustom, sijedom kosom i Juliet s troje djece i majčinim naočalama. Još uvijek se nije mogla priviknuti na to da ga više nikada neće vidjeti.

Louise uzdahne, otvori vrata staklenika i ode do samoga kraja. Bio je prazan; samo se Ben njime koristio, kao spremištem za svoje reznice. U njemu je bilo samo pet velikih cvjetnih lonaca, a u svakom po jedna mladica.

Otprilike mjesec dana prije nego što je umro, u rujnu, Ben joj je donio pet mladica, za koje je rekao da ih je uzeo s velikog stabla trešnje na vrhu brijega nedaleko od Rosehilla.

»Rezali su grane, pa sam ih ugrabio kada je bila prilika«, rekao je, sjajeći od sreće što je maznuo nešto toliko vrijedno. »To je naše omiljeno drvo, pa bih pokušao uzgojiti jedno naše i posaditi ga u naš vrt, tako da ga Jools svake godine može gledati u cvatu čim se probudi. No, nemoj joj reći; želio bih je iznenaditi. To će biti dar za godišnjicu braka, ako se prihvate.«

Louise je bila ganuta time što ju je htio uključiti u svoju tajnu, i još ganutija prepoznatljivom nježnošću njegove geste. To je bio pravi Ben; Peter bi nju izveo na večeru ili joj dao novac da se počasti danom u centru za ljepotu, ali Juliet i Ben su u svoje darove ulagali vlastito vrijeme. Juliet je za Bena usavršila izradu kolača od banane; Ben je njoj donosio sadnice i reznice.

Nije imala srca reći Juliet za mladice nakon što je Ben umro. Svih pet se primilo; posadio ih je brižno i dao joj upute kako da ih hrani i prekriva — i sada su izrastale u mlada stabla. Da njihov odnos nije postao toliko napet, Louise bi joj sada i rekla za njih; činilo se da je Juliet na putu da se oporavi, iako nije daleko odmaknula.

Toby mahne kanticom prema mladicama poput čarobnjaka koji ih pokušava pretvoriti u stabla. »Drvo!« reče.

»Da, drveće«, reče Louise, provjeravajući bilješke o tome koliko ih treba prihraniti. Izgledala su snažno, ali nije ih htjela dati Juliet da ih ona upropasti. To bi bilo simbolično na užasan način. Juliet je bila u stanju uništiti i najizdržljiviju sobnu biljku za nekoliko sati.

Prepoznat ću pravi trenutak, razmišljala je, pritišćući zemlju prstima. Voljela je razmišljati o trenutku kada će njezina sestra otkriti malo naslijeđe koje joj je suprug ostavio i kada će, usprkos svoj tuzi, pustiti i koju suzu radosnicu zbog njegove brižnosti i ljubavi. Do tada je bilo utješno promatrati stabla trešnje kako dalje rastu, puštajući izdanke i zabijajući korijenje sve dublje i dublje u zemlju. To ju je malo tješilo kada bi se sjetila sestre i jadnoga Bena; pomisao da im pomaže bez riječi koje su sve više ovih dana padale na krivo tlo.

4. POGLAVLJE

JULIETINO OMILJENO MJESTO U kući bio je golemi naslonjač pokraj prozora u stražnjem dnevnom boravku, odakle je, prije nego što zaspi, mogla promatrati dugačak i uzak vrt koji je Ben počeo obnavljati.

Nisu si mogli priuštiti mnogo namještaja, ali taj je naslonjač bio prvo »ulaganje«: mekan i ljubičast antikviteta koji su kupili na mjesnoj dražbi i dovukli kući u stražnjem dijelu kamioneta. Juliet se nadmetala daleko više nego što je namjeravala, ali zaljubila se, ne samo u naslonjač nego i u prostoriju koju je namjeravala izgraditi oko njegovih mekih, purpurnih dubina.

Već se odlučila za zidove u boji šljive i preuređenje kamina u peć na drva uz koju bi zimi mogli piti čaj, s mjestom za Mintonovu košaru. Prednja je prostorija bila prozračna, s pogledom na ulicu i glicinijom koja je gicala okvir prozora, ali soba je s druge strane kuće gledala na vrt, pa je sada namjestila naslonjač tako da gleda na ružičnjak i grmove voća koje je Ben posadio za nju.

Juliet na široki naslon za ruke poreda opremu: šalicu čaja, daljinski upravljač za CD uređaj, CD uređaj pretrpan glazbom koja ju je podsjećala na njega, album s fotografijama s njihova bračnog putovanja u New Yorku, velike bijele platnene maramice.

Njezin je tata uvijek imao čistu maramicu koju bi joj davao kada god bi plakala i sada je prikupila pravu zbirku. Nikada ih nije tražio natrag.

Ovo je bio njezin planirani sat tugovanja, kako je preporučila savjetnica kojoj ju je Diane odvela prije nekoliko mjeseci.

To je bila taktika za »fazu oporavka« čiji je cilj bio usmjeriti sve razmahane emocije u jednu iscrpljujuću bujicu suza, što je bilo bolje nego pustiti ih da se protežu kroz cijeli dan, sputavajući je poput mreže. Probadanje najgorim podsjetnicima na Bena i njihov izgubljen život trebalo je oslabjeti utjecaj svake fotografije i pjesme, stare majice ili načrčkane razglednice, sve dok normalan život ne postane »stvarniji« od mrtvog života koji je pokušavala vratiti u život. Juliet nije bila sasvim sigurna da to djeluje.

Stvari koje je prikupila nisu nimalo gubile na sposobnosti da je rasplaču. Pronašla je jednu zelenu košulju koja je još mirisala na Bena, ali kako je stalno nad njome plakala, preuzimala je njezin miris, pa ju je naposljetku skrila u ormar za uspomenu, poput relikvije. Glazba joj je još razdirala grudi poput kandža, počinjući u grlu i polagano se šireći prsima sa svakim udahom. Osjećala je kao da izdaje Bena time što pokušava svesti tugu na komade koje je mogla podnijeti, zato što joj je tako bilo lakše.

Juliet pritisne tipku na CD uređaju i uvodni taktovi Coldplayeva albuma X&Y ispune prostoriju poput pjesme koja zaori crkvom. Pažljivo otvori album i okrene prvu staromodnu stranicu od papira. Ukaže se Ben koji stoji ispred aerodroma JFK s naljepnicama »Upravo vjenčani« na iznošenoj naprtnjači. To im je oboma bilo prvo putovanje u Ameriku. Avantura. Obecali su si da će onamo opet otići na srebrni pir i odsjesti u otmičkom hotelu u kojem su si onda mogli priuštiti samo piće.

Velika joj se suza skotrlja niz obraz i ona je brzo uhvati prije nego što padne na stranicu.

Ben se smijao kada je otišla u Boots s memorijskom karticom iz digitalnog fotoaparata, ali to ju je mučilo: nešto tako malo i što se tako lako moglo izgubiti nije moglo biti odgovorno za čuvanje dragocjenih uspomena. Željela je ispisati dokaz, u staromodnim umecima za fotografije, između papirnatih stranica, jer njihova je ljubav bila staromodna ljubav za cijeli život.

»Ali to je sve u našim glavama«, bio je uporan Ben. I bilo je. No, Ben je otišao, a s njim i druga polovina njihova bračnog putovanja.

Savjetnica je bila u krivu, pomisli ona, sileći se da okrene stranicu. Gledati ih tako sretne postajalo je sve teže jer je sada, nakon osam mjeseci, konačno prihvatila činjenicu da se neće vratiti. Ta je spoznaja došla jedne besane noći, kao da je njezin vlastiti mozak čekao priliku da je zaskoči. Kao da lebdi nad vlastitim tijelom, Juliet je vidjela svoju budućnost pred sobom, poput ravne, sive površine mora: bez zemlje prema kojoj bi krenula, bez točaka oko kojih bi plovila; samo osjećaj da je struja nosi sve dalje od sreće i sigurnosti za koje je pretpostavila da će ondje biti zauvijek.

Juliet sklopi oči i pusti da je glazba preplavi.

Kao da sam i sama umrla, pomisli, gladeći Mintonovo toplo uho, dok su joj kroz tijelo uvodni taktovi Fix You odašiljali elektrošokove čežnje. Ništa novo ne dolazi u moj život, a sve staro sipi iz mojih misli. Nitko me ne može popraviti.

X&Y bio je »njihov« ljetni album. Podsjećao ju je na to kako su se izležavali na balkonu njihove stare kuće, drijemajući na suncu dok su pčele zujale oko lonaca za cvijeće. Gotovo da nisu nikada odlazili na odmor; ljeti je uvijek bilo najviše posla za Benove vrtove i Julietina vjenčanja za koja je spremala slastice. Zato bi odmor uvijek priredili kod kuće, spavajući na balkonu pod mrežama za komarce, odlazeći poslijepodnevim u krevet, opijajući se domaćom sangrijom.

Bio je to najsretniji trenutak mog života, pomisli, kada je iznenadna uspomena na Benovo toplo tijelo pritisnuto o njezino pogodi neočekivanom snagom. Probudila se rano, obgrljena njegovom toplom rukom, s njegovim nosom ugniježđenim u udubini njezina vrata. Ležala je ondje cijelu vječnost, promatrajući njegovo blago mišićavo tijelo, gotovo preplašena silinom svoje ljubavi i zaprepaštena time što je savršen muškarac za nju rođen u njezinu rodnom gradu, a ne na drugom kraju svijeta.

Zašto je umro? upitala se po milijunti put, dok su joj tople suze izvirale između trepavica. Zašto nije dobila nikakvo upozorenje, tako da može pošteno zapamtiti njihov zadnji dan? Ne samo zadnji dan — zadnji mjesec, zadnju godinu? Tako da mu može reći neke stvari koje je namjeravala. I da može povući neke stvari koje on zaista nije trebao od nje čuti.

Primjerice: »Kako bismo ikada mogli imati dijete ako ćeš se ti zauvijek ponašati tako nezrelo?«

To joj se u tom trenutku činilo sjajnom primjedbom. Ne kao zadnja riječ u glupom, bezvrijednom nizu. Ne kao zadnja stvar koju bi rekla muškarcu koji joj je značio sve u životu.

Juliet se lecne od srama. Benovo ljutito lice zamijeni lijepu sliku njegovih zlatnih ramena i ona prebaci glazbu na nešto što ju je manje boljelo. Za bend Athlete je nisu vezale posebne uspomene, osim prilično prosječnog koncerta na kojem su bili u Birminghamu.

Minton joj se promisekolji u krilu, raspoznajući njezin nemir kroz san. I on je volio taj naslonjač; ugniježdio se u malom procjepu koji je ostavila. Juliet osjeti kako mu se malo tijelo zagrijava kroz tanku dlaku. Taj ju je osjećaj tješio dok je besciljno zurila u dugu tratinu iza kuće.

Ben je za vrt imao velike planove. Juliet je zapravo te planove još uvijek čuvala: nacрте u

jarkim bojama gdje bi stajali nasadi trajnica, stablo trešnje i povrtnjak s redovima začina, sve s pečatom njegova nemarnog rukopisa. Dopuštao joj je da kupuje naramke časopisa o unutarnjem uređenju sve dok se ne bi uplitala u njegove gredice šafrana i lukove kozje krvi koje je namjeravao uzgojiti kako bi vrt i noću mirisao jednako čudesno kao i danju.

Namjeravali su postaviti viseću mrežu između drveća. I ljuljačku i pješčanik za djecu koju bi imali...

Juliet se borila za dah dok joj je bol ponovno stezala prsa. Udaljeno vriskanje i cerekanje koji su dopirali iz susjednog vrta probadali su je poput noža. Juliet pojača zvuk na CD uređaju kako bi ih prigušila i pritisne šalicu vrućeg čaja o usne.

Potom se svjetla ugase i glazba prestane. Čitava kuća utone u tišinu.

Na tren osjeti snažan osjećaj olakšanja, kao da je konačno uspjela isključiti ostatak svijeta. Minton se ni ne pomakne. Ona zaklopi oči i utone u baršunastu tišinu.

Potom iz susjedne kuće započne vika. I lupanje. Dosadno, ritmičko lupanje.

Mogla bih otići u krevet, pomisli Juliet, još uvijek sklopljenih očiju. Ne trebaju mi svjetla ni struja. Mogu sve ostaviti do jutra; ako je nestalo struje, do jutra će se vratiti.

Što ako nije nestalo struje? začuje glasić u glavi. Tatin glasić. Što ako se dogodilo nešto u kući? Gdje je glavna sklopka? Što ako curi plin ili takvo što?

Juliet ušutka glasić. Njezina se sposobnost ignoriranja svega što nije željela prihvatiti u posljednjih nekoliko mjeseci nevjerojatno razvila.

Mogu jesti žitarice. Minton i tako ne jede tople obroke. Mogu otići do mame okupati se.

Što ako kuća eksplodira? Imaš li osiguranje? Jesi li obnovila policu? Zar ćeš samo tu sjediti?

Da, pomisli. Hoću. Jer sam sada sama.

Iza zida se začuje još jedan udarac, potom zavijanje u znak prosvjedovanja, a potom rock glazba.

Juliet otvori oči.

Dovraga. Dovoljno je bilo grozno što je njezin sat tugovanja pokvaren njihovom bukom, ali sada više nije mogla zanemariti činjenicu da se ne radi o općem nestajanju struje. Problem je bio u njezinoj kući. I samo njezin. Ponovno.

Preplavi je nerazumna provala bijesa. Toliko naglo ustane iz naslonjača da se Minton u zraku morao preokrenuti kako bi se dočekaao na noge.

Oštrim korakom projuri kroz zamračenu kuću, pa niz puteljak u vrtu. Naglo otvori vrtna vrata Kellyja. Par ružičastih bicikala zapriječio joj je put, ali to nije raspršilo vrućinu koja je u njoj buktala. Stane na stubu i zalupa na vrata, ali unutra je bilo toliko bučno da nije mogla čuti radi li zvono. Jedva da je čula vlastito kucanje.

Netko je u dubini kuće na bas gitari svirao solo iz Whole Lotta Love od Led Zeppelina. Uvijek iznova, svaki put s jednom pogrešnom notom, dok su ostali klicali, potičući svirača.

Juliet se čvršće omota džemperom iako nije bilo hladno. Da je bolje razmislila, obukla bi cipele umjesto da ostane u papučama. U papučama nije mogla toptati nogama, što je sada žarko željela učiniti.

S ovoga se mjesta kaos kod Kellyja činio drukčijim: nije bio iritantan. Činio se vrlo prisnim. Bili su bučni i dosadni, ali su se zaista dobro zabavljali. Čitava je obitelj sudjelovala i ona će izgledati kao ogorčena stara udovica koja će im pokvariti zabavu.

Preplave je usamljenost i bijes. Čime je ovo zaslužila? Ben i ona bi do sada već čekali

dijete. Za nekoliko mjeseci oni bi bili ti koji bi se Kellyjima ispričavali zbog buke. Kada je sudbina odlučila da dijete neće imati ona nego ovi glupi, sebični ljudi koji su ih imali četvero?

Juliet stisne šake i krene ponovno zalupati kada se vrata širom otvore.

Pred njom je stajao nepoznati muškarac s limenkom piva u ruci. U plavim trapericama, kariranoj košulji preko majice sa slikom Thin Lizzy³, s kovrčavom crnom kosom. Izgledao je poput građevinskog radnika. Možda je to i bio. To bi objasnilo lupanje, pomisli.

Pomirbeno podigne ruku, a potom joj uputi širok osmijeh koji je razoruža. »Prije nego što išta kažete, ispričavam se zbog buke, ali danas Salvador slavi rođendan«, reče uz snažan irski naglasak. »Alec se vratio s turneje Philosophy, samo za večeras, ali kupio je klincu bas gitaru. Misli da je krajnje vrijeme da počne vježbati ako misli svirati na Glastonburyju prije nego što mu stari nakupi previše godina da mu dođe na koncert.«

»Toliko je glasno da ne mogu...« počne Juliet, ali pred očima joj je samo bila slika ponosnog oca kako stoji ispred pozornice dok se dječak bori s golemom gitarom. To je bilo smiješno; te ljude nije ni poznavala, a taj se Salvador neće dokopati Glastonburyja barem još idućih deset godina, ako ikada i uspije, sudeći prema njegovoj nesposobnosti da svlada solo od pet nota. No, nešto se u njoj slomi i oči joj se ispune vrućim suzama.

»Isuse.« Muškarac se užasne. »Nemojte mi reći, vi ste obožavateljica Zepa? Reći ću mu da svira nešto drugo ako...«

»Ne, ne. Došla sam zbog struje«, reče, brišući oči. Zapravo se uopće nije došla žaliti zbog buke. »Mislila sam da smo svi ostali bez struje, ali vi očito niste.«

Njemu naočigled lakne. »Vjerojatno je samo kratki spoj. Morate ponovno uključiti glavnu sklopku.«

Glavnu sklopku? Što je, dovraga, to?

»Ne znam gdje je.« Juliet teško proguta. »Ne znam čak ni gdje je kutija s osiguračima. Moj je suprug vodio brigu o tome.«

Još dok je to izgovarala, znala je da zvuči poput razmažene kućanice, iako joj to nije bila namjera. Otkako su se vjenčali, s Benom se stalno šalila o dijeljenju kućanskih poslova na »moju« i »tvoju« brigu. Čak su imali ploču s popisom kojem su stalno dodavali zadatke: ona se morala brinuti o obiteljskim rođendanima i Mintonovim odlascima veterinaru, dok je on bio zadužen za mijenjanje osigurača i čišćenje pećnice. Takav je bio dogovor — za svaki posao koji bi dodijelili jedno drugome, morali su preuzeti jedan na sebe.

No, kako to objasniti strancu? To ju je samo podsjećalo na to da su popis i mali znakovi ljubavi koje je predstavljao nestali s Benovom smrću i sada je kutija s osiguračima bila njezina briga - sada i zauvijek.

»Ja...« počne ona, a potom ušuti, boreći se da ponovno zavlada sobom.

»Hej, hej.« Muškarac pruži ruku i nespretno je potapša po

»Lorcane! Tko je to?« vikne ženski glas iz kuhinje.

»Lorrcaaaane! Lorrrrcaaaane!« ponove djeca poput papiga. »Vrati se, Loorcaaaane!«

»Ja sam Lorcan Hennessy«, reče on, ispruživši ruku hineći ozbiljnost. »Zdravo.«

»Juliet«, uspije protisnuti. »Falconer.«

³ Irski rock sastav

»Dobro, pa, sad kad smo se upoznali, želite li da ja svratim do vas i provjerim vam osigurače?« Namigne joj. »Tako da možete ponovno uključiti svoj stereo i prigušiti Sala?«

»Ako vam nije teško.« Palo joj je na pamet da Lorcanu zapravo nije rekla da živi u susjednoj kući. Jesu li Kellyjevi pričali o jednoj ženi u susjednoj kući koja bi se mogla doći žaliti na buku?

»Nema problema. Samo da pronađem svjetiljku. Ostanite tu. Emer? Emer, gdje u ovoj rupi držite svjetiljku?«

Juliet nije mogla odoljeti da ne proviri u hodnik. Kada je ovdje živjela Wendy, došla je samo do trijema i odonda nije ulazila. Crno-bijele viktorijanske pločice na podu bile su iste kao njezine, ali ove je gotovo u potpunosti zaklanjala zbirka stvari koje su kipjele iz košara, vreća i ormarića za cipele, zauzimajući sav slobodan prostor. Tenisice, knjige, gumene čizme, lopte, časopisi, vrećice iz supermarketa — sva pretrpanost obiteljskog života.

Zabrinjavajuće je bilo što se ondje nalazilo i nekoliko praznih kaveza. Veličine za hrčke, s napuštenim kotačima za okretanje.

Juliet osjeti miris curryja i toploga kruha. Želudac joj zagunđa kada se sjeti da je nahranila Mintona, ali ponovno ne i sebe.

»Spreman sam.« Lorcan se pojavio s golemom svjetiljkom. Pokaže prema vratima. »Vodite!«

Juliet posramljeno krene niz obrasli puteljak i kroz svoja ulazna vrata. Iznenada joj se gomile još neraspakiranih kutija u prednjem dnevnom boravku učine još upadljivijima.

»Tek ste se doselili?« upita Lorcan, krenuvši prema stubama. »Ili imate radove?«

»Ovdje smo godinu dana. Hoću reći, ja sam ovdje godinu dana. Nisam se još dohvatila uređenja«, odgovori mu.

»To ima smisla. Nema svrhe raspakiravati stvari, a potom ih sve vraćati u kutije. Dobro, vaši su osigurači najvjerojatnije ispod stuba. Ondje su i Emerini.«

Zrakom svjetlosti šarao je po zidu prekrivenom drvenim pločama, tražeći ulaz u nišu ispod stuba. Minton je dokaskao iz kuhinje, kuckajući kandžama o pločice. Kada je namirisao stranca, začulo se režanje koje je ledilo krv u žilama. Juliet ga nikada nije vidjela toliko bijesna.

»Oprostite, ponaša se zaštitnički«, reče.

»Samo mirno, dečko.« Lorcan se prigne i pusti Mintona da mu ponjuši ruke. »Dobar dečko. Čuvaš mamu, ha? Nemaš se što brinuti.« Poškaklja ga po uhu i Minton prestane režati. No, nije se prevrnuo na leđa.

Juliet ga je promatrala. Lorcan joj se nije učinio nimalo čudnim, upravo suprotno, ali se Minton činio oprezan. Minton joj je služio kao barometar, sada kada je njezina sposobnost prosuđivanja ljudi bila potpuno umrtvljena, i ona mu je vjerovala.

Lorcan se uspravi i pronađe skriven ulaz u nišu pod stubama. Dok je svjetiljkom rasvjetljivao njegove dubine, ostatak hodnika utonuo je u tamu, osim blage mjesečine koja je dolazila kroz prozor na odmorištu.

»Onda, budite iskreni, o čemu se radilo?« Glas mu je bio prigušen. »Glačalo za pseću dlaku? Utičnica koju ste sami spojili?«

»Ne znam«, reče Juliet. »Sve se samo ugasil.«

Lorcanova se kovrčava glava pojavi iz tame. »Naravno da znate! Ali ne morate mi reći. Izbacili ste osigurač«, objasni. »Dodite i pogledajte, da to možete drugi put sami napraviti.«

Juliet priđe bliže, svjesna da bi njezina majka poludjela od straha pri pomisli da se nalazi

u malom prostoru s potpunim neznancem oboružanim golemom svjetiljkom, u praznoj kući, dok je štiti samo mali terijer.

»Neće vas udariti struja«, reče Lorcan, krivo protumačivši njezino oklijevanje. »Obećavam.« Podigne ruke i naceri se svojim širokim osmijehom.

Izgleda kao da bi mogao pjevati u nekom bendu, nakratko pomisli Juliet. Šake su mu bile krupne. Na jednom je prstu nosio neku vrstu keltskog prstena, a na drugom flaster.

Da me misli napasti, već bi to napravio, pomisli. I Minton se ne bi smirio.

Brzo se nasmiješi i sagne se prema mjestu koje je pokazivao.

»Vidite ovaj prekidač koji je sada prema dolje? Trebao bi biti prema gore.« On ga kvrcne i svjetla se upale. »To je prvo mjesto na kojem gledate. Za bilo što složenije nazovite svog električara.«

Juliet kimne. Lorcan je mirisao kao pravi muškarac. Nije to bio neugodan miris, samo ne... nešto na što je navikla.

On se uspravi i otrese prašinu s traperica. Zausti nešto reći, ali uto njezin želudac zaklokoče i ona se posrami. Lorcan se nasmije.

»Očito niste jeli«, reče. »Hoćete li svratiti na koji zalogaj? Emer upravo priprema curry. Njezin je curry opak. Sal može tražiti što god želi jer je danas njegov dan, a dao si je maha.«

»Ovaj, ne, u redu je«, odbije Juliet ni ne razmislivši. Nije bila raspoložena za druženje za rođendanskim stolom, a kamoli za stolom za kojem bi bilo toliko bučno kao kod Kellyja. Pretpostavila je da je Emer bila majka, a Alec otac, ali bilo ih je toliko da se to nije moglo ustanoviti. Plus dodatni gosti. Na stotine njih, kako se činilo.

»Ali to nije nikakav problem«, nije odustajao Lorcan. »Ona uvijek napravi previše. Većinu vremena ne zna za koliko ljudi uopće kuha, a sada su svi kod kuće. Alec je doletio jutros.« Namigne. »Kakav tata. Izbjeći će Salovu pravu zabavu. Najzagriženiji metalci, nema problema; deset jedanaestogodišnjaka na kuglanju i on daje petama vjetra.«

»Čime se Alec bavi?« znatiželjno upita Juliet.

»Vodi osoblje za turneje rock bendova. Nekoć je i sam bio na cesti, ali sada je u upravi. Leti posvuda. Niste znali?«

»Nisam zapravo... u toku«, prizna. »Slavni bendovi?«

»Poprilično.« Lorcan joj uputi širok osmijeh. »Dodite, popričajte. Neka vam ispriča svoje dogodovštine. Emer ih je ionako čula previše puta. A i njemu će dobro doći svježi par ušiju.«

Juliet na trenutak dođe u napast, ali se predomisli.

»Ja...« počne, ali Lorcan kao da je već znao što će reći.

On zakoluta očima i glavom pokaže prema izvoru zaglušujućeg basa koji se ponovno začuo kroza zidove. »Ne morate smišljati pristojnu ispriku. Ja volim tu djecu više od svega, ali morate stvarno imati živaca za podnošenje te buke. Što mislite na to da se ušuljam natrag i uzmem nam nešto hrane? Da budem iskren, ne bih imao ništa protiv jesti u miru, da mi Florrie ne buši uši o hrčcima ili čemu već.« Lorcan namigne. »Mogao bih reći da su vam osigurači u groznom stanju. Učinili biste mi uslugu.«

»Ali, ovdje vlada nered«, reče Juliet. Pokušavala je umiriti vihor oprečnih misli koje su joj brujile glavom. Dijelom ga se željela što prije riješiti, kako bi se mogla vratiti svojem intimnom očaju, ali je istodobno zaista željela čuti više o svojim rokerskim susjedima. A da ne spominje curry. Miris je u njoj potaknuo neočekivani napadaj gladi.

Pogleda dolje prema Mintonu koji je zurio u Lorcana. Njegovi su osjećaji bili poprilično jasni.

Lorcan se široko osmijevao, čak i plavim očima. Svjetlucale su koketno. »Nered? Ne smeta mi. Naviknuo sam. Kada živiš sam, koga briga kako izgleda sudoper? U svakom prekidu ima prednosti, zar ne? Možete otvoriti vino, a...«

Juliet se skameni. To je bila usputna primjedba, ali ona je doživi kao pljusku. Kad živiš sam? Kako je to znao? Je li mu Emer rekla da ju je Ben ostavio?

Naježi se od još jedne pomisli. Zar joj se Lorcan udvara? Je li to Minton predosjetio? Netko želi zauzeti Benovo mjesto?

Bože, koliko li je samo bila izvan svega?

»Ne«, reče. »Možda to i nije tako dobra zamisao.« Glas joj je bio napet. Zvučala je poput svoje sestre.

Lorcan se zbuni. »Oprostite, jesam li rekao nešto krivo?«

»Mene nitko nije ostavio.« Juliet prekriži ruke na prsima kao da sama sebe želi zagrliti. »Moj je suprug umro. Ja sam udovica. Moj se suprug zvao Ben. Bili smo zajedno petnaest godina. Da me je barem ostavio, onda bi postojala šansa da ću ga vratiti.«

»O, čovječe, ja nisam...«

Juliet nije zanimao izraz Lorcanova lica. Krenula je ravno prema vratima i otvorila ih.

»Hvala što ste mi to sredili«, reče, očiju uprtih u viktorijanske pločice složene u obliku mozaika. I savršeno očuvane, zahvaljujući višegodišnjem skrivanju pod prljavim tapisonom; bile su jedan od rijetkih dijelova kuće zbog kojih se nije osjećala snuždeno.

Lorcan izađe, ali se okrene na stubama. »Emer nije znala«, ispriča se. »Samo je pretpostavila da...«

»Da sam premlada? Ili nisam dovoljno rekla?« Juliet je znala da ga nepravедno bičuje svojom gorčinom kad je bio toliko ljubazan prema njoj, ali nije se mogla zaustaviti. Iznutra je kuhala.

»Pa, sada znamo«, jednostavno će Lorcan. »Jako mi je žao zbog vašeg gubitka.« Krene niz puteljak, a potom se ponovno okrene i doda: »Znate da možete svratiti u svako doba. Ako želite popiti čaj ili čavrljati, ili što god. Znam da bi Emer uživala u društvu odrasle osobe.«

»Hoću«, reče Juliet, iako to uopće nije namjeravala.

5. POGLAVLJE

LOUISE JE DOBRO ZNALA da je svoju žed za priznanjima naslijedila od oca, ali nadala se da nije naslijedila majčine gene uplitanja u svačiji posao.

Diane ju je nazvala na mobitel baš kad je bila krenula riješiti gomilu optužbi za remećenje javnog reda, negodujući zbog Julietine još uvijek nedovršene kupaonice.

»Moramo pronaći tuš-kabinu za Juliet«, rekla je. »Ne mogu spavati zbog toga, stalno razmišljam kako ima samo kadu. Svašta se u kadi može dogoditi. Nazovi me kada dođeš. Moramo napraviti plan.«

Zbog toga je sada, u deset minuta do sedam, Louise sjedila za prijenosnim računalom, još uvijek u poslovnom odijelu, s Tobyjem na koljenu, pretražujući internet u potrazi za kupaonskim elementima, dok joj je Diane na uho jadikovala o Julietinim sanitarijama.

»Ben je spomenuo da traže nešto u viktorijanskom stilu što bi se slagalo s ostatkom kuće«, reče Louise, pretražujući fotografije prelijepih mjedenih tuševa s debelim slavinama od emajla. »Kada je bio ovdje prije... pa, znaš.«

»Ali hoće li to biti dobro? Ne želim da živi u nekakvoj kićenoj antikvarnici gdje ništa neće raditi, samo zato što izgleda lijepo.«

»Ne, mama, to su danas sve reprodukcije.« Diane je uvijek o Juliet govorila kao da je još šašava tinejdžerica sklona amaterskom bojenju kose kanom i gubljenju iskaznica za javni prijevoz. Louise se zaustavi na tušu koji je bio savršen za Julietinu kuću; zapravo je imala osjećaj da joj je upravo taj Ben bio pokazao kada mu je pokazala brošuru s idejama za preuređenje njihove kuće. »O! Mislim da sam ga našla. Dovraga. Nije jeftin.«

S druge strane veze čuo se prigušeni razgovor, a potom se naglo uključi Eric.

»Zdravo, dušo«, pozdravi je tata. On nije imao mnogo vremena za Dianeine spletkе. Louise je gotovo mogla čuti kako naglo skida naočale za čitanje i trlja oči od bijesa, nakon što je toliko dugo slušao njihov razgovor. »U vezi s tim tušem. Samo odaberi najbolji i mi ćemo platiti. Nema veze kolika mu je cijena.«

»Ali Juliet to neće dopustiti. Ona je poprilično ponosna kada se radi o takvim stvarima.« Louise je oklijevala, prisjećajući se zadnjeg puta kada je pokušala pomoći, ponudivši joj svoj stari naslonjač. »Neće joj se svidjeti to što guramo nos u njezine poslove.«

»Moj je nos dovoljno velik da to podnesem«, reče Eric i izrecitira broj svoje kreditne kartice.

Sat vremena razgovora riješili su za manje od minute; Louise je to mogla zahvaliti ocu jer je znao kako rješavati stvari.

Kuhinja je izgledala kao da ju je pogodila bomba kada je otišla na kat, ali kada se vratila nakon što je stavila Tobyja na spavanje, bila je besprijekorno čista. Tri su svijeće treperile na kuhinjskom stolu, a netko je izvadio i svečane vinske čaše.

Tupo ih je gledala, pokušavajući shvatiti zašto Peter nije jednostavno uzeo one stare, koje se peru u perilici posuđa. I zašto je stavio platnene ubruse na tanjure. Nikada ih nisu upotrebljavali, čak ni u doba kada im perilica rublja nije radila sedam dana tjedno, čisteći za Tobyjem, ljudskim strojem za prljanje rublja.

Louise podigne ubrus sa svoga tanjura. Bili su na popisu željenih darova za vjenčanje, ali

odonda se nisu mnogo puta njima koristili. Darovala ih im je teta Cathy koja je doslovce napisala: »Čestitam, Louise, nikada nećeš biti siromašna s takvim kompjutorskim genijem!«

»Je li sve u redu?« vikne prema ostavi. Čula je otvaranje i zatvaranje hladnjaka.

»Brza si.« Peter se činio uzbuđenim. Preko poslovne košulje kojoj je zavrnuo rukave nosio je prugastu pregaču u kojoj je inače pekao roštilj. U jednoj je ruci držao bocu vina, a u drugoj posudu za hlađenje. Nasmiješio se, pokazavši male bijele zube, i mahnulo prema stolu. »Sjedni. Da ti natočim piće; bijelo vino je u redu?«

Louise izvuče stolac. Znala je da bi trebala biti oduševljena ovakvom pažnjom, osobito zato što je i Peter proveo čitav dan na nekoj velikoj softverskoj konferenciji, ali joj se u želucu javi neželjeni čvor napetosti.

»Moram li se vratiti gore i presvući?« nespretno se našali. »Nisam se baš prikladno odjenula.«

»Ne, dobra si i ovako«, reče Peter, ali nakon toga kratko ušuti. Bilo joj je jasno da promatra razvučena koljena na njezinim hlačama od trenirke. Čim bi ušla u kuću, Louise bi navlačila staru uniformu za mame od crne likre; zapravo je imala samo jednu suknju za posao koja joj je doista odgovarala i nije se htjela izlagati mogućnosti da je uništi.

»Presvući ću se.« Bilo je to blesavo, ali nije se osjećala opušteno uz njega u odijelu, dok se njoj kroz hlače vjerojatno ocrtavala linija donjeg rublja. Protrne. Nije na to ni pomislila sve do danas. To je bio utjecaj povratka u uske suknje. »Daj mi trenutak, odjurit ću gore i...«

»Ne, samo sjedni!« razdraženo će Peter, ali i sam to zamijeti, pa se brzo nasmiješi, smekšavši glas. »Ne, nema potrebe. Izgledaš sjajno i tako. Samo sjedni i opusti se. Pričaj mi kako si provela dan.«

»Ovaj, prilično dobro«, reče Louise, preskočivši podatak o preskočenom ručku i lukavom bijegu kako bi Tobyja pokupila ranije nego inače. »Bila sam na sudu gotovo cijeli dan, čekajući svjedoke. Neki od njih zaista vole glumatati, pa se skrivaju od javnosti. Čovjek bi pomislio da su užasno važni, kako nas puštaju da čekamo. Douglas mi je dao zaista dosadne slučajeve, vjerojatno provjerava je li mi mozak još na mjestu.«

»Naravno.« Peter joj natoči čašu vina.

Louise ga pogleda. Je li je uopće slušao? Zar ne shvaća koliko je ona zapravo zabrinuta da se neće ponovno moći snaći na poslu, osobito uza sva ta otpuštanja?

»Kako si ti proveo dan?« upita ga ljubazno i Peter se upusti u priču o ponudi neke agencije iz Amerike koja želi da naprave virusni softver za igricu za »supertajnog klijenta«, ali za kojega njegov kolega misli da je konkurentska tvrtka za koju Louise nikada nije čula.

Pokušala ga je slušati, praveći se da je to doista zanima, ali to joj je bilo teško. Bila je umorna. A Peter se nikada nije zaustavljao na zanimljivim podacima, primjerice kakva bi bila ta virusna igrica. Ili koliko je vremena trebalo proći nakon Techmateova prvog velikog poslovnog uspjeha da nekadašnji hašoman Jason prestane na posao nositi tenisice i počne kupovati ručno izrađene talijanske cipele.

Jednako je bilo kada je Louise bila kod kuće: Peter bi postavio nekoliko pitanja u vezi s Tobyjem - što je bila zadnja stvar o kojoj je željela razgovarati nakon cjelodnevnog borbe s pelenama - a potom bi nastavio mljeti o svom poslu. Nije čak ni suosjećao s njezinim umorom. On je, s druge strane, bio živahan, kako je i pristajalo nekome tko je prespavao sve Tobyjeve noćne vratolomije.

Louise ga je pustila da priča. Tako je bilo lakše. Dok je naširoko pričao o novom stroju koji je Jason stvarao, poslužio je gotovo jelo od pileline uz salatu, koju je Louise jela umjesto krumpira, želeći stati u suknju. Peter je još oduševljeno opisivao komercijalne mogućnosti

kad je izvadio dvije creme brulees.

Louise si dopusti pojesti pola, a ostatak potom gurne prema Peteru. On sretno prione. Imao je metabolizam trkaćeg konja. To je bila jedna od stvari koje su joj se na njemu svidjele: njegove mršave ruke koje su stršile iz trenirke s kapuljačom, sa znakom sveučilišta. Arhetip zgodnog štrebera.

»Postoji li neki razlog za ovo?« upita, ne mogavši više šutjeti dok joj je on ponovno punio čašu. »Mislim, ova lijepa večera uz svijeće?«

Peter podigne obrve. »Znam da provodiš mnogo vremena sa zastranjenim osobama, ali zar moram imati poseban razlog da svojoj ženi priprelim večeru?«

»Ne«, reče Louise. »Samo... toliko si se potrudio.«

»Pa, znam da ne možemo izaći bez opsežne vojne akcije, pa sam mislio dovesti izlazak kući.« Napuni i svoju čašu, pa je podigne da nazdravi. »Uštedjet ćemo na taksiju. I dadilji.«

»Znači, ovo je izlazak?« Louise trzne usnama.

»Naravno. Stol za dvoje u Chez Peter, nekoliko čaša chardonnaya, dobra glazba, doduše ograničen izbor hrane, ali je posluga bolja nego u La Galette.« Nasmiješio joj se preko stola i na svjetlosti svijeća ona u njegovu pogledu zapazi tračak romantike. »I nitko nas neće požurivati nakon deserta.« Peter ispruži ruku i ispreplete prste s njezinima. »Ili prosvjedovati ako pretjeramo s iskazima ljubavi za stolom. Ili čak ispod.«

Louise mu stisne ruku, a potom žlicom pokaže na slasticu koju je gurnula prema njemu. »Ili učiniti da se osjećam loše ako pojedem zadnji komad deserta! Mmm!«

Naslućivala je kamo je sve krenulo. Osjećala se kao da je u malom brodu koji kreće prema slapovima Niagare, dok ona beznadno vesla protiv struje. Stopalo ovije oko noge svojega stolca, baš kada je Peter nogom potražio njezinu i promašio.

»Tako nekako«, reče Peter i Louise se učini da mu je u glasu razaznala razočaranje.

Preplavi je grižnja savjesti. Trebala bi biti zahvalna što ima supruga koji ju je pokušavao zavesti za večerom koju je čak sam podgrijavao. Hajde, Louise, bodrila se. Suoči se s tim.

»Pa, divno je. Zaista divno. Da sam znala, lijepo bih se uredila«, brbljala je, želeći mu reći ono što je on želio čuti.

»Nema potrebe. Divna si takva kakva jesi.«

»Nisam, ja sam sva...« počne, ali Peter pruži ruku i stavi joj prst na usta. Pitala se očekuje li da ga strastveno ugrize.

Jer ako to očekuje, razočarat će se.

»Samo sam htio da znaš da sam veoma ponosan na tebe što si se vratila na posao«, reče. »Jako ponosan. Ti si sjajna odvjernica i sjajna majka. Ali, dopusti da ti to kažem, ja neću vršiti nikakav pritisak ako ti je sve to previše naporno. Ako odlučiš da bi radije bila kući s Tobyjem, ja nemam ništa protiv.«

»Ja nisam...«

»Saslušaj me, Lou. Ne želim te podcijeniti. Samo ti želim reći da ne moraš ništa dokazivati. Snaći ćemo se s novcem. Ako ondje provedeš nekoliko mjeseci i ako ti bude previše... Neću likovati jer sam imao pravo.«

Louise ga pogleda. Još uvijek je bio zgodan tip intelektualca, ali u njoj više ništa ne bi zadrhtalo kao nekada. Oči su mu bile tamnosmeđe, a ironično štreberske naočale savršeno su mu pristajale. Imao je oštre jagodice i Anka, njihova kućna pomoćnica, uvijek bi se zarumenjela kada bi se vratio s trčanja. Mnogo je češće trčao otkako je Ben umro. No, u posljednje vrijeme... primjećivanje njegove ljepote bilo je činjenično, ne nagonsko.

»Želim pridonijeti našoj obitelji«, reče, hvatajući se za svoj najbolji argument.

»Ali pridonosiš! Pridonosiš više od mene, samim tim što odgajaš Tobyja«, odgovori Peter gotovo povrijeđeno. »To je najvažniji posao na svijetu.« Prođe rukom kroz tamnu kosu i odgurne stolac dalje od stola. »Idemo u drugu sobu.«

Podigne bocu vina u posudi. »Još jedna prednost Chez Petera. Ne moramo taksijem do noćnog bara. Sjećaš se toga? Lutanja Londonom i pokušaja da pronađemo mjesto koje je otvoreno poslije jedan?«

»I uvijek smo završavali na onom groznom mjestu za koje si mislio da je transvestitski bar, ali zapravo nije to bio?« Louise je bila svjesna da pokušava kupiti vrijeme za stolom.

»Nema opasnosti od toga.« Peter se pretvarao da razmišlja. »Koliko ja znam. Hajde, idemo u drugu sobu. U Ljubavni lounge.«

Louise polagano ustane i uzme čašu, puhnuvši u svijeće na stolu.

U dnevnom boravku Peter je prigušio svjetla svojim otmjenim daljinskim upravljačem, a na stolić smjestio bocu i dječji alarm. Glazba je prešla na zbirku Elle Fitzgerald — pjesme za odrasle, pune svjetske boli.

On zbaci cipele i smjesti se u udobnom dvosjedu koji su kupili na rasprodaji u Healu dvije godine prije Tobyjeva rođenja. Bio je od svijetlosmeđeg antilopa, romantičnih oblina, veličanstveno nepraktičan.

To se čini kao nečiji tuđi život, bolno pomisli Louise. Dani kada uopće nisam razmišljala može li se što očistiti mokrom krpom.

Peter potapša mjesto do sebe.

»Dođi ovamo, Lulu«, pozove je. Louise pomisli kako joj suprug izgleda vraški zgodno na prigušenom svjetlu, raskuštrane kose poput filmske zvijezde, pogleda punog otvorenog divljenja prema njoj, čak i u tim rastegnutim hlačama.

Pride mu stežući čašu. Kada sjedne, Peter joj uhvati bose tabane i podigne ih u krilo tako da mu se nađe u zagrljaju. Nježno joj uzme čašu iz ruke i blago je gurne natrag tako da su bili tijesno pripijeni jedno uz drugo.

»Koliko je vremena prošlo otkako smo sami proveli večer na dvosjedu?« upita, mazeći se o njezin vrat. »Trebali bismo to češće činiti.«

»Mmm«, promrmlja Louise. Osjećala je kako u njoj raste napetost iako joj je um stalno nalagao da se opusti, da će osjećaji doći ako se samo prepusti.

»Znaš, htio sam ti još reći da ću te, ako odlučiš da će ti biti lakše ako sada uzmeš malo vremena i posvetiš se obitelji, a potom se za nekoliko godina vratiš na posao, ja podržati.«

Posvetiš obitelji? Što je time želio reći?

Louise ne reče ništa, ali Peter nastavi, pomalo petljajući jezikom zbog vina. Sredio je gotovo cijelu bocu dok je ona nervozno ispijala svoju čašu.

»Sjajna si s Tobyjem. I on je divan. Nikada nisam mislio da bih bio jedan od onih koji se sasvim raspekmezi nad djecom, ali on je najbolje što mi se ikada dogodilo. Znam da nisam bio toliko oduševljen kao ti ispočetka, ali...« Savio je nježno prst ispod njezine brade tako da ga je morala pogledati u oči i vidjeti koliko je ozbiljan.

I onda je rekao ono čega se bojala.

»Zaista bih želio da imamo još jedno dijete, Lulu.«

Louise se snuždi, ali se primora na osmijeh. »Zaista?«

»Znam da smo rekli da treba proći malo vremena tako da se ti možeš vratiti na posao, ali

iskreno, nisam znao kako ćemo se snaći. Ali mislim da nam prilično dobro ide, zar ne?» Nagnuo se naprijed i počeo joj ljubiti vrat sve do obline njezina uha. »Mislim da još jedna beba ne bi značila mnogo više obveza.«

Louise protrne od tih poljubaca, ali ne onako kako se Peter nadao.

Naravno da to kaže, ključala je iznutra. On se nije budio u tri ujutro kako bi se riješio smrdljive pelene, niti je trpao ispucane bradavice u grudnjak koji je, kako se činilo, bio od brusnog papira. Peterova vizija roditeljstva sasvim se temeljila na njezinoj očajničkoj učinkovitosti.

Ugrizla se za jezik da to ne izgovori naglas.

»Ne mogu«, reče. »Ne misliš li da bi u mojoj tvrtki poludjeli da se vratim na posao i odmah šmugnem na novi rodiljski? To baš i nije profesionalno, s obzirom na to da je Douglas morao potegnuti veze da me vrati.«

»Neka te tuže. Postoje pravila o tome da inteligentne i predivne žene moraju imati djece koliko god mogu. Ili bi trebala postojati.« Zadržao se u udubini njezina vrata, toplim joj dahom ostavljajući trag na koži. »Osim toga, možda se ne dogodi odmah. Može potrajati mjesecima. I zato bismo trebali početi vježbati...«

»Mmm«, reče Louise jer je osjećala da je to najmanje što može učiniti. Peterova ju je ruka sada obgrlila; milovao joj je struk, dugim se prstima zavlazeći pod majicu. »Peter«, promrmlja ona, odgurnuvši mu ruku.

»Što je?«

»Ne znam je li pravi trenutak. Mislim, Juliet...«

»Što s Juliet?«

»Ona još tuguje. Mama kaže da je užasno pogađa društvo djece zato što ih nikada neće imati s Benom. Znam... Hoću reći, mislim da je razmišljala o tome da imaju dijete. A sada to neće nikada moći.«

Peter se ljutito uspravi. »Pa, razumijem je, ali ne možemo svoju obitelj staviti na čekanje za slučaj da bi to uznemirilo Juliet. Vidiš da joj Toby ne smeta?«

Louise je već razmišljala o tome. »Možda joj smeta. Vidjela sam je s Mintonom. On joj je kao dijete. Način na koji s njim priča, kako planira svoj dan oko njegovih potreba. To me rastužuje, pomisao da ona možda nikada neće imati vlastito dijete.«

»Ali hoće! Tek joj je trideset. Ima dovoljno vremena nekoga upoznati i imati djece koliko god želi.«

»Trideset jedna. I ona neće biti Benova. To je problem.«

Peter se zagleda u nju, mičući joj kosu s očiju. »Znaš, ti si najmilija osoba koju sam ikada upoznao.«

»Nisam...« Louise se trzne.

»Jesi. Toliko misliš na druge. To je samo jedna od mnogo stvari koje na tebi volim. I zato smatram da je moja dužnost kao tvoga supruga...« naglasio je svaku riječ gurkajući je nosom, »pobrinuti se da si napojena i nahranjena i da si vrlo, vrlo sretna kod kuće...«

On nije čuo ništa od onoga što sam mu rekla, pomisli Louise očajnički, dok je Peter krenuo na pravi, strastveni poljubac, držeći je toliko čvrsto da se nije mogla pomaknuti. Nakon sekunde otpora Louise se opusti i dopusti da se sve dogodi, svjesna da je Peter radio baš svaku stvar koja bi je nekoć izluđivala: od kuta poljubaca do načina na koji je rukom milovao oblinu njezina struka, jedinog dijela tijela kojim je u potpunosti bila zadovoljna.

Pustila je svoje ruke da automatski lunjaju njegovim tijelom, pronalazeći meko mjesto

iza njegova uha, napola milujući, napola mu grebući glavu. Zbog prigušenog mumljanja koje je ispuštao u njezin vrat činilo se da djeluje, usprkos tomu što je samo izvršavala radnje.

Louise osjeti kao da lebdi sama nad sobom i promatra prizor nalik na one iz serije o nekom policijskom forenzičnom timu. Promijenila sam se, pomisli. Ali kada?

U kojem sam se trenutku od nekoga tko potroši tisuće na savršeni naslonjač pretvorila u nekoga tko troši tisuće na dječju odjeću? U kojem je trenutku moja žudnja prema ovom vrlo poželjnom muškarcu presušila, ostavivši samo ljusku voljene žene koju on još vidi? Je li to bilo iznenada ili je nastupilo polako?

Louise je iz gomila internetskih stranica koje je progutala u proteklih nekoliko mjeseci saznala da bi stručnjaci ukazali na važnost Tobyjeva rođenja, kada je iznenada nastala nova ljubav u njezinu životu, nerazumna i silovita ljubav koja sve drugo razmiče s puta.

No, duboko u sebi znala je da to nije razlog. Ljubav koju je osjećala za Tobyja bila je ista ona koju je osjećala za Petera, samo uvećana. To je bio dobar izgovor, taj razmještaj životnih vrijednosti nakon dolaska djeteta, ali to nije bila istina. Louisein pravnički mozak bio je u stanju odrediti točan trenutak kada joj se čitav svijet nagnuo i kada je krenulo grozno klizanje u tajne i sumnje. Laži i ponašanje za koje nije mogla vjerovati da dolaze od nje.

To je bio dan kada ju je nazvala sestra i rekla joj da je Ben, preplanuli Ben koji je pio jabukovo vino i uživao u životu, Ben koji je u školi bio dva razreda iza nje, umro od srčanog udara. To je bio katalizator svega.

»Louise«, promrmlja Peter uznemireno. »Opusti ruke.«

Ona shvati da lijevu ruku drži čvrsto priljubljenu uz tijelo, zbog čega joj ne može prevući majicu preko glave. Nije željela da je Peter dira. Nije željela njegove ruke na svojoj koži, za slučaj da je vlastito tijelo ne oda i da on shvati da je ona vrlo drukčija osoba.

Louisein se želudac zgrči. Ovo mentalno vrludanje ju je plašilo, nakon što je čitav život vlastiti um poznavala analitičkom preciznošću. Nova bi ih beba mogla zbližiti; bilo bi to društvo za Tobyja; novi početak; bili su dovoljno sretni što si mogu priuštiti veću obitelj. Možda bi čak bila curica. S druge strane, to bi ponovno značilo odlazak s posla, korak natrag. Louise je sada gledala čvrsto prema naprijed. Neće ići korak natrag.

»Louise«, ponovni Peter. Osjetila je da ga raspoloženje napušta.

Hajde, reče sama sebi. Samo se moraš prepustiti. Pretvaraj se dok ne uspiješ. Ne možeš dopustiti da ti ovo prijeđe u naviku.

Pomaknula je ruku, dopustivši mu da joj miluje leđa. Uto se na dječjem monitoru začuje krckanje i udaljeno gugutanje, za koje je znala da će se uskoro razviti u urlik bijesa iz punih pluća. Louise se posrami zbog olakšanja koje ju odjednom preplavi.

»Oprosti«, reče, povlačeći majicu uz skrušeni osmijeh. »Mora da sam osjetila. Znala sam da je bilo predobro da bi trajalo.«

Peter uzdahne i zavalj se u dvosjed. »Kako misliš da bi prihvatio to da prespava kod tvojih? Je li premali?«

»Premali je, da«, odvrati ona. »Sredit ću to. Hoćeš li gledati DVD ili nešto? Odaberi; vraćam se za minutu.«

»Dobro«, reče Peter ravnodušno i posegne za bocom vina.

Louise se ugrize za usnicu. Za sada je moglo pričekati. Ali ne još dugo.

6. POGLAVLJE

»Ako nije pravi trenutak, nazvat ću poslije«, reče Ruth.

Benova bi majka uvijek to rekla prije jednog od svojih dugih razgovora; nikada to zapravo nije mislila. Jedini put kada ju je Juliet obzirno pokušala zamoliti da nazove poslije jer je njezina majka bila ondje, Ruth je briznula u silovit plač koji je bio toliko glasan da ga je čak Minton čuo i od straha pobjegao u vrt. Juliet je uložila i zadnju mrvu snage da je uvjeri u to da zapravo zaista želi s njom razgovarati.

Nije znala odakle joj snaga za sat vremena dugačak popis Benovih predivnih vrlina, smiješnih dosjetki i svih drugih uspomena koje je Ruth mislila da mora podijeliti s njom kako bi uspomenu na sina održala živom.

Problem je bio u tome što Juliet nije voljela pričati o Benu. Više je voljela o njemu razmišljati. Razgovor o njemu samo ju je podsjećao na to da ga više nema i da se neće vratiti. Sva ta prošla vremena i tek poneko nasilu ubačeno sadašnje kako bi ih obje zavaralo.

»Ne, u redu je, Ruth«, reče Juliet, stišavši televizor, ali ne mičući pogled s para u plavim jaknama koji su lukavo pretpostavili da će zaraditi na svojoj antiknoj boci za sodu, koju su naivno platili pedeset funti.

Ne zaslužuju pobjedu. Trebali su slušati stručnjaka, pomisli, a potom se lecne.

Usredotoči se na Ruth. Ona treba pomoć, baš kao i ja. Benov otac, Raymond, nije volio pričati. Počeo je raditi dulje otkako je Ben umro; Ruth je rekao da je to zato da ne misli na gubitak, ali Juliet je sumnjala da to čini kako bi pobjegao od Ruthina obnevidjelog, bijesnog tugovanja.

Petnaest minuta. Samo će toliko trajati. Sve do prije mjesec dana Ruth ju je zvala svaki dan; sada je barem imala tri dana novosti o kojima se mogla raspitivati.

»Onda, kako se osjećaš?« upita je, odsutno milujući Mintonove baršunaste uši.

»Nosim se nekako.« Uobičajeni uzdah koji je otkrivao očaj. »Mislim da to nikada zapravo nećemo preboljeti. Ne možeš kada se radi o tvom jedinom djetetu. Ne razumijem kako ljudi mogu zaboraviti! Možeš li vjerovati da me je jutros jedna glupača u pošti pitala idem li nekamo lijepo na odmor! Na odmor! Jedva se natjeram otići po namirnice...«

Minton sklizne iz naslonjača i stane pokraj vrata, uspravnih ušiju. Juliet potapša mjesto do sebe, ali nije želio prići. »Ljudi ne razumiju«, reče ona. »Ne možeš to ni očekivati ako to nisu doživjeli. Ima li kakvih novosti o klupi?«

Spomen-klupa bila je »jedina stvar koja je Ruth održavala na životu«. Već se natezala s gradskom upravom za parkove o točnom mjestu gdje će je smjestiti, kakvu će vrstu drva upotrijebiti i još o mnogome. Juliet nije bila sigurna da je klupa bila najbolji spomenik Benu; mrzio je klupe u parku i više je volio izvaliti se u travi. No, to je bio Ruthin projekt koji je davao neki praktični cilj njezinoj tuzi. Juliet se nije željela prepirati.

»Pričala sam s nekim majstorima«, reče Ruth, »ali ne želim ništa požurivati. Želim da bude točno onakva kakvu bi Ben želio.«

Juliet se osvrne po sobi i pogleda nedovršene zidove i grbavi dio oblijepljen tapetama koje Ben nije stigao dovršiti prije nego što je morao vratiti alat. Prvenstvo u kriketu mu se

ispriječilo na putu.

»Kako to misliš?« našali se Juliet. »Bit će dovršena do 2019., ali još nelakirana?«

S druge strane nastupi neugodna tišina. »Ben je bio vrlo pouzdan radnik«, puhne Ruth. »Svi klijenti koji su došli na pogreb to su rado potvrdili. Ne bi imao toliko stalnih klijenata da nije bio pouzdan, zar ne?«

»Nisam tako mislila.« Juliet sklopi oči. Oh, Bene, šale su sada zabranjene, pomisli. »Samo što, znaš... naša kuća se nikada nije pomaknula dalje od faze pripreme. Vjerojatno zato što je stalno obavljao dodatne poslove za svoje klijente.«

A i o tome su toliko puta razgovarali.

»Ben je naporno radio kako bi priuštio...« počne Ruth.

Juliet se ponovno krene ispričavati. »Oprosti, to je zazvučalo pogrešno. Ne znam što govorim. Ne spavam dovoljno.«

»Jesi li bila kod liječnika? Trebaš ga stalno moliti, ali meni je moj dao neke vrlo dobre tablete koje nisu zapravo za smirenje...«

Juliet je tupo zurila u televizijski program dok ju je zapljuskivao Ruthin monolog o liječnicima. Kao u sapunicama, svaki se događaj mogao predvidjeti: njihovo nerazumijevanje, njihovo odbijanje da Ruth izdaju tableta koliko god je ona mislila da joj je potrebno. Juliet nije htjela sredstva za smirenje ni antidepresive. Nije se željela osjećati normalno.

»... rekao je da je tjelovježba dobar način liječenja, ali ja ne mogu, s ovakvim koljenima, pa sam rekla, ne, čula sam da postoji novi Xanax koji se može uzimati...«

Minton je zurio u vrata iako nitko nije pokucao ni pozvonio. Juliet pucne jezikom i potapša sjedalo, ali nije želio doći.

Ponada se da se Minton ne vraća svojoj ulozi tugujućeg, do smrti odanog psa. Nadala. Mjesecima je Minton ležao budan, s njuškom na šapama pokraj Benovih radnih čizama, još uvijek ondje gdje ih je ostavio na trijemu. Juliet ih nije imala srca maknuti, a Mintonova očajna odanost puna nade uvijek bi je natjerala na suze.

On se osvrne na zvuk njezina dozivanja, a potom vrati pogled na vrata. Juliet osjeti drhtaj koji joj prostruji kožom, usprkos toplini. Što je gledao?

Je li to Ben? Vraća se?

Ustala je, dok je Ruth još uvijek mljela o tome što je rekla liječniku o pisanju recepata. Između dnevnoga boravka i ulaznih vrata bilo je malo predsoblje, označeno na mjestu gdje je Ben planirao probiti zid, i kada Juliet stigne Mintona na pragu stražnjeg dnevnog boravka, osjeti hladan zapuh, kao da je zakoračila na hladno mjesto. Baš kao u svim onim emisijama o nadnaravnim pojavama.

Minton je udarao repom u znak upozorenja dok joj je srce tuklo u grlu. Jedno se vrijeme opijala tim emisijama. Nadajući se.

Jesi li ovdje, Bene? Pomisli, uz nerazumnu čežnju. Možeš li osjetiti koliko mi nedostaješ? Jesam li te povukla natrag svojim željama?

»... Juliet? Juliet, jesi li čula što sam rekla?«

»Ruth, netko je na vratima«, reče Juliet. »Stvarno mi je žao, nazvat ću te čim budem mogla.«

Pritisne tipku na bežičnom telefonu i zaklopi oči, udišući sve mirisne uspomene koje je sačuvala i zamišljajući Benovo nasmijano lice, zakrivljen nos i fine bore koje su mu se skupile oko smeđih očiju. Val čežnje je pogodi dok je zapravo udisala njegov miris,

pomiješane tragove znoja, zemlje i parfema CK One.

Tada začuje muški glas. Na sekundu joj se zavrti od straha, nadanja i nevjerice.

A potom začuje majčin glas kako odgovara.

U želucu joj nabrekne razočaranje. Otvori vrata prema hodniku i opazi da su ulazna vrata otvorena. Otud su dolazili hladan zrak i mirisi: svježiji je zrak prolazio među kaputima i jaknama, noseći sićušne tragove u nevidljivoj struji.

Minton priđe bliže, njuškajući po pragu.

Zašto su vrata otvorena? Zašto mama nije ušla? To nije bilo u njezinu stilu; inače bi pokucala i ušla bez čekanja.

Juliet se čvršće omota džemperom na kopčanje i zakorači na trijem, ne gledajući prema poznatoj radnoj jakni koja je visjela pokraj vrata. »Mama?« pozove.

»O, zdravo, dušo! Baš sam čavrljala s Lorcanom o tvojim radovima u kući.«

Diane je stajala na zadnjoj stubi, pokraj ulice. Obrazi su joj bili ružičasti, a oči blistave. Juliet zamijeti da nosi ruž, čime se prije nikada nije zamarala.

Razlog njezina blistanja oslanjao se na susjedova vrtna vrata: Lorcan, koji je žvakao zadnje zalogaje prepečenca. Kada ugleda Juliet, opušteno mu se držanje promijeni i on se uspravi. Samouvjerenost mu se ispuše. »Jutro!«

Coco je ležala između njih, očito se dosađujući, ali kada ugleda Mintona, velike joj se uši usprave i ona skoči na noge. Minton je priđe onjušiti.

»Jutro«, napeto pozdravi Juliet. Možda je sinoć bila malo nepristojna, onako ga istjeravši iz kuće.

No, došao je k tebi zbog osigurača, pravdala se samoj sebi. Što si trebala reći?

»Vaša mama kaže da namjeravate početi s radovima na kući.« Lorcan se doimao iskreno zainteresiranim.

»Jednom, da«, dometne Juliet, ali Diane se ubaci uz smiješak.

»Juliet čak nema ni tuš-kabinu, možete li vjerovati? Bolje da što prije počne, dok je vrijeme još lijepo, zar niste tako rekli, Lorcane? U ispitivanjima koja su proveli kada ste kupili kuću navedene su preporuke u vezi s promjenom krova. A to je bilo prije dobrih godinu dana, Juliet. Odonda je bilo puno lošeg vremena, a i curi ti...«

»Mama, to je pod nadzorom.« Juliet presiječe majku pogledom. »I mislila sam da tata pregovara s Keithom?«

»Keith je nekoliko tjedana na obiteljskom odmoru na Menorci. U svakom slučaju, Lorcan će ti dati svoju ponudu.« Diane zablista od zadovoljstva kada izbacila asa iz rukava. »Sutra.«

»Ne pravu ponudu. Samo prijedlog o tome što bi sve trebalo učiniti. Imam nekoliko slobodnih dana dok ne počnem s novim poslom«, objasni Lorcan, dok je Juliet stezala čeljust pripremajući se da prosvjeduje. »Ne kažem da me morate zaposliti za radove, ali barem ćete dobiti stvarnu sliku. Neki će vam dati ponudu s čitavim nizom nepotrebnih gluposti, a pretpostavljam da o tome nemate pojma.«

»Lorcan u susjednoj kući radi čuda dok odsjeda kod Emer«, nastavi Diane, raskuštravajući si kosu koja je ionako bila raskuštrana. Nije izgledala tako uzbuđeno otkako se osnovao klub knjige s njome na čelu, pomisli Juliet. »Tako da uvijek možeš svratiti i pogledati njegova djela! Pričao mi je o nekim divnim lebdećim policama koje je napravio.«

»Pomoću magije?« upita Juliet. Dobro, znači nije trebala njegove komentare shvaćati previše osobno; očito je šarmirao svaku ženu na svome putu.

Lorcanove tamnoplave oči iskrile su koliko se dobro zabavljao. »Ne, pomoću skrivenih vijaka. Možete svratiti i pogledati ako želite. Emer neće imati ništa protiv.«

»Emerov suprug Alec poznaje Marka Knopflera!« reče Diane kao da se svakodnevno družila s rock bendovima. »A Emer je nekoć bila u bendu!« doda, pokazujući u zraku znakove navodnika koje je vjerojatno pokupila od Lorcana jer je Juliet bila prilično sigurna da njezina majka misli kako »u bendu« znači svirati tamburicu u dnu pozornice.

Juliet napravi grimasu prema majci. Nije ni čudo da je u kući bio propuh: ulazna su vrata bila očito otvorena dovoljno dugo da obavi potpuni intervju. »Čula sam.«

»Ne samo Marka Knopflera«, reče Lorcan. »I druge ostarjele rock zvijezde. Ali nemojte da vas Emer čuje da govorite kako je bila *groupie*. Ali to ste već shvatili.«

»Emer je iz Galwaya«, reče Diane. »A ona i Lorcan poznaju **se iz...**«

»Mama«, upozori je Juliet. »Barem pričekaj dok jadni čovjek ne ode prije nego što otkriješ sve njegove tajne.«

»Samo te bolje upoznajem sa svime«, reče Diane, još jedanput nemarno popravivši kosu. »Ispričavam se zbog svoje kćeri«, doda Lorcanu što je slađe mogla. »Nije pretjerano umiljata. Da se barem ranije s vama upoznala, mogli ste već odavno pregledati kuću!«

Juliet je bila previše zaprepaštena da je podsjeti kako su se Kellyji doselili tijekom one nejasne zone sumraka između Benove smrti i njegova sprovoda. Kamion za selidbu zapriječio se u ulici, pa su automobile za sprovod morali parkirati u ulici Devonshire dok ga nisu pomaknuli. Juliet se nejasno sjećala krupnog bradatog muškarca koji se ispričavao, potom ušavši u citroen parkiran ispred susjedne kuće.

Lorcan je očito osjetio napetost. »U svakom slučaju«, reče on, brzo pogledavši jednu pa drugu, »moram se naći s čovjekom zbog nekakvog ličenja. Recimo sutra u deset? Možemo završiti do ručka.«

»To je uredu«, reče Diane. »U deset.«

»Sjajno.« Lorcan podigne ruku i krene prema kamionetu parkiranom ispred susjedne kuće.

»Onda u deset«, ponovi Juliet istim blagim irskim naglaskom kojim je govorila i Diane. »Begorra...4«

»Molim?«

»Samo oponašam njegov naglasak. Zaista.«

»Čini se dragim.«

»Da. Vrlo je... ljubazan. Ali to ne znači da nekoga možeš tek tako oteti i tražiti da se pozabavi mojim radovima kao da sam neko blesavo dijete koje nije u stanju niti nazvati radnika.«

Diane je bila izvan sebe. »Nisam ništa takvo što učinila. Zapravo je sam dolazio ovamo provjeriti tvoje osigurače.«

»Je li?«

»Da. Nisi mi rekla da su ti otišli osigurači. Zašto nisi zvala oca?« Bila je vrlo ozbiljna. »Što nam još skrivaš, Juliet? Je li ova kuća smrtonosna klopka? Možda ne bi trebalo čekati do sutra. Možda se ovo treba riješiti još danas!«

Diane se okrene da zaustavi Lorcana koji je ulazio u kamionet, ali je Juliet zgrabi za ruku. »Ne! Sve je u redu s osiguračima. Gledala sam televiziju. Uđi, napraviti ću ti čaj u svojem

kuhalu koje radi savršeno.«

»Ne«, reče Diane odlučno. »Zato smo Coco i ja i došle, da te odvučemo od te televizije i čaja. Moraš početi izlaziti! Svježi zrak! S nama — je li tako, Coco?«

Obje pogledaše Coco. Nije se činilo kao da se jedva čeka dočepati parka. Juliet se činilo da prije pogledom govori: »U naslonjač«.

»Htjela sam joj se iskupiti«, povjeri se Diane. »Znaš, zato što je nekidan nisam sama izvela.« Pomiluje meku pseću glavu. »Nedostajala mi je naša šetnja isto kao i njoj. Uzmi kaput. Mintone! Možeš li donijeti svoj povodac? Povodac? Za šetnju?«

Tepala mu je onako kako mu se Juliet nikada nije obraćala. Dogovorila se davno s Benom da će sa svojim psom uvijek razgovarati normalnim glasom.

»On ne izvodi trikove. On je terijer, mama.«

Minton uto uvrijeđeno zgrabi ogrlicu s kuke pokraj vrata i ponosno je počne žvakati. Juliet dignu ruke.

»Vrlo je zanimljiv muškarac, taj Lorcan. Jesi li znala da je nekoć išao na turneje s Alecom? A s Emer je osim toga svirao u folk-rock skupini u Kilburnu?«

»To me ne iznenađuje«, reče Juliet. »Nadam se da sviraju bolje od Salvadora.«

»Salvadora?«

»Emerina sina. Ima bas gitaru i nimalo sluha.«

Šetale su niz povijesnu stazu Longhamptona, zapravo put za vuču uz kanal čemu je služila u posljednje vrijeme; Minton na dugom povodcu, njuškajući i grabeći sitnim korakom, dok se Coco gegala među njima, više nalik na treću damu nego na psa.

»Ali dopustit ćeš da Lorcan pogleda kuću, je li?« reče Diane. »To bi me umirilo. Da znam kako ti je barem kuhinja sređena i topla prije zime.«

»Da, dobro«, pristane Juliet.

»To kažeš samo da te prestanem gnjaviti.«

»U potpunosti si u pravu.« Juliet povuče Mintona dalje od sumnjivog nasada grmlja, a potom doda: »Ali dopustit ću mu da pogleda. Ne želim uznemiriti susjede.«

»Dobro. Drago mi je.« Diane uzdahne. »Možda onda možeš napraviti popis. Razmisliti što ćeš prvo. Postaviti prioritete. Onda možeš odlučiti.«

»Odlučiti?«

»Pa...« Diane je prtljala po torbici u potrazi za teniskom lopticom. »Možda je odlučiš prodati. Preseliti se u neki manji stan i uložiti novac. Ili ostati.«

Bilo je očito da je zadnju rečenicu dodala samo kako bi postojala druga mogućnost. Juliet je već zanemarivala tatine prikrivene prijedloge o preseljenju, kada bi joj govorio o tome koliko će posla morati sama obavljati brinući se o vrtu. Bilo je očito da je veći naglasak bio na činjenici da je sama, nego na brizi o vrtu.

»Ne želim se preseliti.« Ne želim je čak ni pretvoriti u kuću koju Ben ne bi prepoznao, doda u sebi.

»Ali ne možeš ostati u kući bez poštenog tuša, zar ne?«

Prije nego što joj je uspjela odgovoriti, Diane baci loptu uz povike: »Hajde, Coco! Hajde, Coco!« Minton pojuri za loptom a da ga nitko nije ohrabrio, a Coco tromo krene za njim, da

pokaže dobru volju.

»Drago mi je što sam danas upoznala Lorcana«, reče Diane. »Manje sam zabrinuta za tebe kada znam da imaš nekoga u susjedstvu na koga se možeš osloniti u slučaju nužde. Baš kao sinoć, zapravo. Čini se jako drag.«

Juliet postrance pogleda majku. To je trebala sasjeći u korijenu. »Za to služe žute stranice. Osim toga, kažeš da je drag. Očijukao je sa mnom. Vjerojatno je došao samo kako bi me zavodio. Možda se tebi sviđa taj otrcani irski šarm, ali meni ne. Stoga se nemoj truditi spojiti nas samo zato što je samac i što živi na prikladnom mjestu.«

»O, Juliet! Pa ne bih to učinila!«

Juliet stisne usne. U posljednje je vrijeme zapazila da Diane i Louise, svjesno ili ne, među prijateljima i poznanicima provode audiciju za ulogu »muškarca koji je Juliet vratio u svijet živih«. Njoj takav nije trebao. Nije mogla zamisliti da voli nekoga tko nije Ben; osjećala se kao da joj je srce poharano. U njemu nije bilo ničega. Čak su i uspomene na ljubav prema Benu bile više odjeci nego prava, živuća stvar.

Ista savjetnica koja joj je rekla da će joj trebati godina dana za oporavak rekla je da će bilo kakva posttraumatska emocija biti pokušaj srca da se krene ispočetka. I stoga recept za katastrofu.

»O, pogledaj!« reče Diane. »To je Hector.«

»Hector?« Sredovječna žena sa štitnikom za sunce silazila je niz stazu prema njima, ali nije bilo nikakvog muškarca na vidiku.

»Zdravo, Hectore!« poviče Diane, čudnim glasom kakav Juliet još nije čula i gotovo u istom času jazavčar izleti iz grma i krene ravno prema Coco, mašući zdepastim repom.

Coco zacvili od iznenađenja i priljubi se uz Diane, zaštitnički podvivši rep između nogu. No, to nije spriječilo jazavčara u njuškanju i skakutanju oko njezinih intimnih dijelova.

»O, zločesti Hectore, to ti je prijateljica! Zdravo, Coco!« povikne žena. Juliet zamijeti da je tako zapravo pozdravila Diane.

»Hajde, Coco«, odgovori Diane, isto tako se obraćajući ženi, a ne psu. »Budi dobra.«

Budi dobra? Pomisli Juliet. Budi dobra? Dopusti da ti se nasilnički nabacuje jazavčar koji se ponaša poput pijanog ragbijaša u noćnom klubu? Zašto uopće razgovaraju preko pasa, kao da su krpene lutke? Zašto se jednostavno ne pozdrave: »Zdravo, Diane!« »Zdravo, Pam!«?

Minton se nesigurno motao oko Coco, kao da ne zna što mu je točno činiti. Hectora je, za razliku od Mintona, krasio dojmljiv par dlakavih testisa, a i ostavljao je dojam kao da vrlo dobro zna što s njima činiti.

Juliet podigne obrve prema majci, čekajući da je predstavi.

Diane se doimala zbunjenom. Potom reče: »Oh, ispričavam se. Ovo je Hector, Juliet. A ovo je Minton! Minton je iz azila Four Oaks, na brijegu.«

»Stvarno?« reče gospođa s druge strane Hectorova povodca. »Baš kao i Hector! Kako je svijet mali. Gotovo smo u rodu!«

Je li moja majka upravo upoznala mog psa s drugim psom, ali ne i mene s vlasnicom? snebivala se Juliet u sebi.

»Nadam se da mi nećete zamjeriti na pitanju«, nastavi Hectorova, još uvijek bezimena, vlasnica. »Ali kamo Coco odlazi na odmor?« Zadnji je dio izgovorila tiho, kao da zapravo pita nešto sasvim drugo, dok istodobno s krivnjom pogledava Hectora.

»Katkad odlazi kod Rachel u Four Oaks, ali inače se Juliet brine za nju«, reče Diane.

»O, nadala sam se da ćete to reći.« Ženina se sportska jakna napuše od siline uzdaha. »Rachel je potpuno zauzeta, a ne sviđa mi se pomisao da ga ostavim negdje gdje nikada nije bio. To je samo na nekoliko dana. Pokušala sam se dogovoriti s nekim od onih osoba koje samo svrate, nahrane ih i igraju se s njima... sestra mi je u bolnici«, objasni Juliet. »Hector ne voli ostati sam.«

»Pa, ako se radi samo o čuvanju na nekoliko dana, Juliet bi vam vjerojatno mogla pomoći«, reče Diane. »To radi i za mene; ja čuvam unuka dva do tri dana na tjedan, pa je Coco kod Juliet zajedno s Mintonom.«

Juliet otvori usta, ali bilo je kasno. Žena je gotovo eksplodirala od zahvalnosti.

»To biste učinili? Zaista? Samo na nekoliko dana. On je jako dobar. Ako ga se prošetala oko ručka, ostatak dana sretno dremucka ispred televizora.«

Hector je sada prisno njuškao Mintona, koji nije znao što bi. Pogledao je Juliet preklinjući je za pomoć.

»Ja se time ne bavim profesionalno«, počne Juliet, ali nitko je više nije slušao.

»Dat ću vam svoj broj i neke datume...«

Žena je već pretraživala torbicu u potrazi za olovkom i papirom. »O, to bi me riješilo brige. Jedino ja mogu biti s Unom, a psi se ne smiju ni približiti odjelu za onkologiju, naravno... Vratit ću se do pet.«

Julietin je otpor slabio. Odjel za onkologiju.

»Evo!« žena joj preda komad papira. Na njemu je ispisala dva telefonska broja, Hectorovo ime te njegovo ime koje je zavedeno u Kinološkom društvu: Grizzlehound Capt Caveman.

Juliet ju je morala upitati za njezino ime.

»Ja? O, Barbara. Barbara Taylor«, odgovori ona iznenađeno. »Oprostite, htjela sam vas nazvati gospođica Minton, ali vi ste...?«

»Juliet Falconer«, reče Juliet. »A ovo je Diane. Diane Summers.«

Njezina je majka pokušala to prikriti, ali Juliet zamijeti da se i ona jednako čudi kao i sama Juliet. Samo su se Coco i Hector ponašali kao da se ništa ne događa.

Juliet pričekala dok gospođa Taylor i Hector ne odmaknu dovoljno daleko, a potom se okrene prema majci i prosikće: »Što je to bilo?«

»To će te malo izvući iz kuće«, reče Diane. »A i činiš joj uslugu.«

»Molim te, nemoj mi organizirati život«, reče Juliet. »Ja sam odrasla žena. Sasvim se dobro mogu i sama organizirati.«

Diane ne reče ništa, ali Coco i Mintonu baci lopticu na osobito samozadovoljan način, tako da se Juliet zapita nije li ovaj susret smišljala već dulje vrijeme.

7. POGLAVLJE

Lorcan joj idućeg jutra pokuca na vrata kako je i obećao, između kriminalističke serije i emisije o skrivenim antikvitetima.

Nosio je majicu kratkih rukava s turneje Black Sabbath koja mu je otkrivala poneku ogrebotinu na mišićavim rukama, traperice i glomazne gležnjače. U kosi je imao sitne ostatke lišća i poneku zelenu mrlju, a činilo se da nastoji biti iznimno ljubazan.

»Ne smetam valjda?« upita, dok mu je Minton na pragu njuškao blatnjavu nogavicu hlača. »Mogu se vratiti poslije, ako želite. Samo viknite preko ograde.« Pokaže prstom. »Emer želi da joj podrežem ruže penjačice prije nego što mi da nešto za ručak.«

»Zar nemate vrtlarske rukavice?« reče Juliet, promatrajući mu izgrebene ruke. Ben je imao kožu poput nosoroga, ali čak se ni on ne bi ružama približio bez rukavica.

Lorcan odmahne glavom, pri čemu mu poskoče kovrče. »Ne. Ja imam radničke ruke. Poput azbesta. Roisin mi je ponudila rukavice za vruće lonce, draga je. Ali, još malo i gotov sam.«

»Ja ću vam posuditi«, reče Juliet. »Moj je suprug bio vrtlar i nikada nije bez njih napuštao kuću. Jednom mu se upalio trn pod noktom i svaki put kada bi vidio nekoga bez rukavica, on bi...«

Udarac. Brz i mračan udarac koji ju je opalio ispod rebara svaki put kada bi naglas izgovorila nešto što Ben nikada više neće reći. Čak ni grozne anegdote za koje nikada ne bi pomislila da će joj nedostajati.

Brzo, dok se Lorcan još nije snašao, Juliet širom otvori vrata i promijeni temu. »Ovaj, uđite. Dobro ste došli.«

»Dobro.« Lorcan je kratko i pomno pogleda. Nadala se da se neće krenuti ispričavati.

»Oprostite zbog one večeri«, počne. »Bio sam...«

»Ulovili ste me u lošem trenutku«, brzo će Juliet. »Bilo je nepristojno od mene zaključiti takvo što. Vjerojatno nisam ni vaš tip. Zaboravimo.« On je pogleda u oči i zausti nešto reći, ali Juliet podigne ruku. »Time vas ne želim pitati koji je vaš tip. Samo mi recite za kuću.«

»U redu«, reče Lorcan. Pokuca na okvir vrata. Zvuk koji se začuo nije bio obećavajući. »Znate da ovo vjerojatno treba izvaditi? Zapazio sam to neki dan, dok sam razgovarao s vašom majkom. A ni brave vam nisu dobro namještene.«

»Nisu?« Juliet se ugrize za usnu.

»Ne, treba vam brava s pet šipki. Ovo je klimavo, pogledajte.«

Ben je nešto govorio o bravama; bile su navedene na popisu stvari koje treba obaviti i koji je visio u kuhinji. U prsima ju je već stezalo od otpora: nije željela da joj netko govori o svim stvarima koje je trebalo promijeniti.

»Trebalo bi ih dobro učvrstiti. Osiguravajuće tvrtke znaju biti zeznute.« Pokuca po bravi. »Ja vam to mogu lako riješiti. Neće dugo trajati. I tako ćete biti mirni. I vaša majka.«

O, sjajno. Što je Diane zapravo govorila Lorcanu o njezinim potrebama za izvođenjem

radova? Vjerojatno ga je podmitila da joj dojavu o svemu što je trebalo popraviti, kako bi je mogla provjeravati.

Prigovaranju neće biti kraja ako njezini saznaju da Ben nije stigao ugraditi poštene brave. »Možete li vi to obaviti, molim vas?« reče i protiv svoje volje.

»Nema problema«, reče Lorcan uz očaravajući osmijeh. »Obavit ću to još danas.« Potom se uozbilji. »Ako je to u redu?«

Juliet kimne. Dovraga, pomisli. Trebala sam glumiti hladnokrvnost. To je definitivno bilo Benovo područje — blefiranje radnika. Ona je vjerojatno odavala sve što nije trebala, dok bi Ben vjerojatno odmah pokucao o okvir i izmislio priču o nadvratniku. A što je s osiguranjem? Je li im trebala reći da je Ben umro? Je li to učinila? Ili je mama?

Minton prestane njuškati Lorcanove noge i vrati se do Juliet, oslonivši se o njezinu potkoljenu. Sumnjičavo je promatrao Lorcana, ali nije rekao.

»Znam da nije pristojno pitati«, reče Lorcan. »Ali može li se ovdje dobiti šalice čaja?«

»Čaja?« Juliet se skinula s čaja. U posljednjih je osam mjeseci popila toliko vrućeg zaslađenog čaja da joj je unutrašnjost vjerojatno bila boje njihova stolića od mahagonija.

Lorcan kimne. »Otkako je Emer postala supruga menadžera, ima samo onu smiješnu napravu za kuhanje kave. Čini sve, samo što još ne uzgaja kavu. Toliko se teško njome koristiti da mora zvati najstarije dijete, Sala, da je uključi umjesto nje. Stalno joj govorim da joj neće banuti policija za stil i uhititi je što ima vražji čajnik!«

Iz nekog razloga, Juliet osjeti očajničku želju da se zahihoće kroza suze; nije znala zašto. Nije joj to bilo pretjerano smiješno. Zapravo je željela plakati, a ne smijati se. Možda je to bilo zbog Lorcanova lica. Zbog povišenog, a zatim dubokog tona mislila je da će završiti nekim zločestim zaključkom, iako na kraju nije. A ona je jako malo spavala.

»Čaj. U redu.« Povala ga je do kuhinje, pokraj još uvijek neraspakiranih kutija knjiga poslaganih pokraj stuba.

»Čudno kako dvije susjedne kuće mogu biti toliko različite, zar ne?« reče Lorcan. Oslonio se o hladnjak dok je ona pristavljala kuhalo i vadila dvije šalice iz slivnika. Nakon onoga što je neku večer rekao o samačkom životu i o tome kako se samci ne moraju zamarati pranjem posuđa, bilo joj je krivo što nije stigla oprati posuđe od doručka.

»Po čemu?«

»O, ma znate. Netko je vašu sredio i postavio svu ovu lijepu rasvjetu. Čini se dvostruko veća.« Mahnuo je izgrebenom rukom, proučavajući prozračan prostor između kuhinje i stražnje sobe. »Emerina je... Pa, ta je stara bila ondje sama godinama. Sve su sobe sićušne i sve je pretrpano policama za knjige. Izgleda zakrčeno čak i kada je uredna. Vi barem imate prazno platno. Morat ću malo zamahnuti svojim maljem.«

»Tako je bilo i kad smo se mi doselili, napola dovršeno. To je bio jedan od razloga zašto smo si je mogli priuštiti; prijašnji je vlasnik krenuo s temeljitim preuređenjem, ali tada se morao preseliti zbog posla.« Juliet izvadi čajnik. »Ali hvala na priznanju. Moji se roditelji više usredotočuju na nedovršene podove i žice.«

»Ah, dobro, ne želim reći da i vi nemate mnogo toga za obaviti, ali osnovno je učinjeno. I to je lijepa kuća. Pruža dobar osjećaj.«

Voda zakuha. Juliet ne podigne kuhalo. »Mislite?«

On kimne. »Ja vidim svakakve kuće. A ovo je sretna kuća.« Potom, shvativši što je rekao, promijeni izraz lica. Vedrina mu nestane iz očiju i Lorcan čitavo lice prekrije krupnom šakom. »Isuse, nisam mislio... tako mi je žao«, promrmlja. »To je bilo tako glupo. Opet. Kakva budala.«

Juliet mirno pretoči zakuhalu vodu u čajnik s ružičastim srcima od Emme Bridgewater, što je bio dar sa svadbenog popisa želja od njezine tete Cathy koja se na primanju napila i rekla njezinoj majci da je šteta što Juliet nije ciljala na nešto više od običnog vrdara. Za razliku od Louise koja je pucala na visoko i njezina Petera »koji će završiti kao Bill Gates, pazi što ti kažem«.

»U redu je«, rekla je automatski. Govorila je to često, obično dok je dobronamjernim posjetiteljima posluživala vrući zaslađeni čak. »I mi smo mislili da je ovo sretna kuća kad smo je kupili.«

Lorcan povuče dlan niz lice i skrušeno proviri preko vrha. »Tako mi je žao. Vaša majka mi je rekla za vaš gubitak. Ali nije mi rekla kada se to dogodilo.«

»Prošloga listopada. Ali to nije kao ospice. Čovjek ne ozdravi odjednom.«

»Ne. Nisam mislio...«

»Bi li bilo lakše da udovice nose crnu traku na rukavu?« nastavi Juliet ljutito. »Ili udovički veo, kako bi se ljudi lakše prisjetili.«

»Zaista mi je žao«, pokušavao je Lorcan, ali Juliet se zahuktala.

»Možda jednu od onih crnih znački?«

On podigne ruke. »Dosta! Shvatio sam!«

Juliet se najednom ispuše. »Ben nije ovdje umro, ako ste na to mislili kada ste spomenuli sretnu kuću. Umro je na ulici, iza ugla.«

Shvatila je da na prsima čvrsto steže limenu kutiju s keksima. Jedno ju je vrijeme svakodnevno punila za sve posjetitelje, ubacujući u nju čokoladne kekse kao da prinosi žrtve, tako da su se ljudi imali čime zabaviti kada bi im ponestalo riječi utjehe.

Prestani, pomisli i podigne poklopac. »Keks?«

»Hvala.« Lorcan se nije zamarao lažnom pristojnošću; odmah je uzeo tri. »Jeste li dugo bili u braku?«

»Pet godina.« Juliet zgnječi vrećice o stranicu čajnika, previše nestrpljiva da dočeka da se čaj dovoljno namoči. Sad kad je iz nje prosukljala sva gorčina, nije željela čavrljati o svom mrtvom suprugu s ovim veoma živim muškarcem. Smrt je bila neugodna; njezino je čudno stanje osobe koja je u braku, ali i nije bilo neugodno. On je činio da se osjeća neugodno i neobično uznemireno.

Kako bih ovo mogla ubrzati? Razmišljala je kada se Lorcan zakašlje i progovori.

»Onda, planovi za kuhinju?« upita. »Samostojeći ili ugradbeni dijelovi?«

Juliet podigne pogled i opazi da drži malu bilježnicu za crtanje i da metodički pregledava kuhinju, kimajući glavom poput ptice dok je upijao pojedinosti.

»Zidove treba pobrusiti i oličiti, a potom pločice. Što ste mislili za pod?« Lorcan prestane sa zapisivanjem i podigne obrvu.

»Ja...« Juliet zastane. »Ne znam.«

Nisu razgovarali o kuhinjskom podu. Benovi planovi za vrt bili su razrađeni do najsitnije pojedinosti, ali su mu planovi za kuću bili nejasni. »To mi je sve u glavi«, govorio je kada bi ga pritisnula zbog novca ili detalja koje je željela početi tražiti preko eBaya. No, njegova je glava sada, naravno, bila nedostupna.

»Mogli biste postaviti pločice ili možda podno grijanje?« predloži Lorcan. »To Emer želi.« Naceri se. »To je sjajno za pse u zimi. Za šape, znate.«

»Minton želi starinski .štednjak«, reče Juliet. »Mislim da je zatražio ponudu. I htio bi grijanu šipku za ručnike u kupaonici.«

»Za jednog psa ima ukus za skupe stvari, zar ne?« reče Lorcan svečano, a Juliet tek tada shvati da ih je Minton slijedio i da sada sjedi na vrhu stuba i napeto ih promatra. »Pretpostavljam da u kuhinji želite maknuti vratašca za mačku?«

Htjede se nasmiješiti Mintonovu strogom nadzoru, ali joj se u grlu stvori gruda. Upravo to nije željela — vidjeti kako kuća iz snova poprima oblik.

»Možda biste samo trebali napraviti ponudu za osnovno«, reče, glasom koji je čak i njoj zazvučao osorno. »Jedna je mogućnost da se kuća osposobi za prodaju i samo...« Juliet se natjera izgovoriti kao da je to njezina, a ne tatina zamisao. »Stavi za prodaju.«

»Nije loš prijedlog«, reče Lorcan, ohrabrujuće kimajući. »Vidio sam da se ovdje kuće još dobro mogu prodati. A, ako Alec ulaže... Je li to moj čaj? S mlijekom i tri žličice šećera, ako može.«

Juliet natoči dvije šalice, u obje stavi gomilu šećera i njegovu gurne preko šanka. Svoju je stezala u šakama, jedva svjesna njezine vrućine. Lorcan otpije gutljaj i s odobravanjem uzdahne. »Ah, već ste kuhali za majstore.«

»Ne, vrtlare«, reče Juliet, a on je pogleda kratko i zahvalno.

Lorcan je bio ljubazan. Zamijetila je koliko je oprezan, ne želeći prijeći nevidljivu granicu koju je odredila.

»Želite li vidjeti ostatak kuće?« upita Juliet.

Počeli su s vrha, na odmorištu s kojega se vidio dugačak stražnji vrt.

U susjednom su se vrtu igrale dvije crvenokose djevojčice, energično skaćući na trampolinu, okružene igračkama i vrtnim namještajem. Krikovi su se probijali kroz prozorske okvire, koji su štropotali dok su se penjali na kat.

»Mislim da prozore treba zamijeniti«, reče ona, opazivši da se na vanjskoj dasci guli boja. Pogoršalo se tijekom zime i sada se boja uvila poput jezika stare cipele, izlažući blijedo drvo. »Razmišljali smo o dvostrukom staklu. Da se ne...« Htjela je reći: »Da se ne čuje buka«, ali je u zadnji čas uspjela to promijeniti. »Da ne ulazi vlaga.«

Lorcan je pogleda kao da mu je sve jasno. »Prije bi se reklo da ne ulazi buka koju proizvode Roisin i Florrie. Ja bih ih vlastoručno rado izolirao.« Istrgnuo je stranicu iz bilježnice i presavio je nekoliko puta. »Mislim da Alec namjerno stoji pokraj zvučnika prije nego što se vrati kući, da malo ogluš. Evo.«

Ugurao je papir između okvira. »To će za neko vrijeme zaustaviti štropotanje. Staviti ću to na popis. Koliko ovdje imate soba, četiri?«

Stajao je na pragu Julietine i Benove sobe, provirujući unutra. »Glavna spavaća soba?«

Juliet spopadne zaštitnički poriv. »Da, ali ova soba je u redu...«

Nitko nikada nije ušao u tu sobu osim nje i Bena. Čak ni njezina majka. Nakon što je umro, to je bilo jedino mjesto gdje se mogla zatvoriti i ostati nasamo s njim, dok je ostatak kuće bio prepun drugih ljudi i njihova suosjećanja.

Lorcan je stajao na vratima i zapisivao. Prvi put Juliet pogleda sobu drugim očima: stolac prekriven trima odjevnim kombinacijama koje je nosila naizmjenice, zidovi prljavo ružičaste boje ostale od prijašnjih vlasnika, s pokusnim prugama pokraj kamina gdje se s Benom prepirala između boje kadulje i bijele kave, i uzak zid prekriven uokvirenim fotografijama njih dvoje.

Što se zapravo nije vidjelo ispod plahte koju je jedne besane noći prikucala za zid. Nije

mogla podnijeti pomisao da skine fotografije i da potom gleda u sablasne sjene na mjestima gdje je zidna tapeta bila svjetlija, ali nije mogla gledati ni fotografije, tako da ih je naposljetku prekrila. Izgledalo je kao mrtvačka ponjava.

»Što je ispod?« upita Lorcan, podižući jedan kraj plahte. »To je jedan od načina na koji se pukotine mogu ignorirati... Oh. Oprostite.«

»Skinite to«, hrabro će Juliet. »Ionako to jednom moram skinuti.«

»Jeste li sigurni?« Lorcan je pogleda, provjeravajući njezinu reakciju. »Osjećam se kao da ovamo ulazim u čizmama okovanim čavlima.«

Juliet kimne i on polagano izvuče pribadače koje je zabila knjigom. Plahta padne i otkrije zbirku okvira, skupljenu na nasumičnu gomilu uspomena, na brzinu snimljenih fotografija priljubljenih glava koje su snimali iz ruke, u pozlaćenim okvirima na rasklapanje. Benov opušten osmijeh koji se nikada nije mijenjao, iako se njegova plava kosa preobrazila od raskuštrane surferske čupe do uredno podšišane i na kraju gotovo odrasle frizure. Juliet sebe zapravo nikada nije pogledala, ali sada se promatrala Lorcanovim očima; počela je kao tinejdžerica obloga lica, s kosom obojenom kanom u kućnoj radinosti, ali do kraja joj se lice uozbiljilo i dobilo oštrije crte, a njezine kovrče mišje boje bile su manje-više ukroćene.

Ono što se nije promijenilo bila je veza između nje i Bena, na svakoj snimci, čak i kada se nisu gledali. Uvijek su se dodirivali - rukama, čelima, ramenima.

»To je veliki zid fotografija«, reče Lorcan. »Moram ih malo pomaknuti. Jeste li to na Glastonburyju?« Pokaže na najvišu: ona i Ben s glupim kapama dvorskih luda i presretnih izraza lica.

»Da, to je bilo naše prvo putovanje, nakon faksa.« Prvi odmor, prvo kampiranje, prvi ozbiljni napad cistitisa. Izgažena trava. Jack Daniels i Coca-Cola iz supermarketa, jutarnji mamurni seks; sve je to sada iskakalo na nju iz njihovih očiju teških kapaka.

Juliet poklopi usta rukom. Toliko je puta ponovila iste priče, tolikim ljudima: o tome kako su se upoznali, kako ju je zaprosio, da tome više nije pridavala preveliko značenje. Ali sada, u ovoj sobi, dok ih je pričala strancu koji je znao samo onoliko koliko mu je rekla, osjećala se slabom. Kako sažeti jednu vezu u nekoliko riječi?

Nije moguće, zaključi sama.

»Ovaj, želim reći kako ovdje zapravo nema ništa loše. Treba samo svjež premaz boje.«

»Pa...« Lorcan iskrivi lice, istegnuvši široka usta u znak kao da se ispričava, pa pokaže prema zidu iza kamina.

»Što?« Ona se već okrenula pokazati mu glavnu gostinjsku sobu.

»Ondje je neka pukotina?«

Juliet je morala zakoračiti u sobu da vidi o čemu govori, ali kada je bolje pogledala, i sama ju je vidjela: pukotinu koja se protezala od kamina, uz dimnjak i preko stropa. Kako to prije nije vidjela? Je li to oduvijek ondje? Je li se to dogodilo nedavno?

»O... sranje.«

»Možda nije ništa«, reče Lorcan. »Stare su kuće prepune popucale žbuke. One se na hladnom vremenu stišću, znate. Ali trebalo bi to pregledati — ne bih htio da ispadne nešto ozbiljno.«

»Naprimjer?«

On kratko razmisli. »Pa, taloženje? Vlaga?«

Juliet se srce spusti u pete. To je bilo još nešto što joj nije trebalo; da otkrije kako je procjenitelju promaknulo minsko polje ispod kuće, ili takvo što.

»Siguran sam da se samo radi o kozmetici«, umiri je Lorcan. »Ali pukotine je najbolje ne ignorirati u nadi da će nestati. To je barem moje iskustvo.«

Juliet ga drsko pogleda. »Još uvijek mislite da je ovo sretna kuća ili sada mijenjate mišljenje?«

»Naravno da ne«, reče Lorcan, povlačeći se prema odmorištu. »To je dobra obiteljska kuća; pogledajte samo sav ovaj prostor...«

»Kao da mi sada treba«, otrese se ona.

»To ne mijenja kuću«, reče on mirno.

»Gostinjska soba«, reče Juliet pokazavši rukom prema sobi nasuprot. »I još jedna ondje. L...« Mala soba zbijena između kupaonice i izbe za sustav grijanja trebala je biti dječja soba, iako to ona i Ben nikada nisu naglas izgovorili. Topla i prisna, više nalik na gnijezdo nego na sobu.

»Garderoba?« ubaci se brzo Lorcan. »Mogli biste probiti zid, napraviti od nje kupaonicu i spojiti je sa sobom. Emer to očajnički želi. Iako ne znam zašto, s obzirom na to u kakvom stanju Sal ostavlja njihovu kupaonicu.«

»Razmislit ću o tome«, reče Juliet. Potajno pogleda njegovu bilježnicu u kojoj je već ispisao nekoliko stranica, prekrivenih urednim rukopisom i crtežima. Iz nekog razloga nije očekivala da će bilješke građevinara biti tako precizne. »Bože, to se nagomilava.«

»Ma ne.« Lorcan zašuti. »Dobro, istina. Ali to dobijete kada kupite viktorijansku kuću s četiri sobe. To nije obično prenoćište.«

»Koliko dugo?«

»Nisam baš još dobro pregledao prizemlje...«

»Koliko dugo? Budite iskreni.«

Lorcan je ozbiljno pogleda, sada bez vragolastog sjaja u očima. Bile su ozbiljne, kao da shvaća ranjivi položaj u kojem se našla. »Šest mjeseci? Uz uvjet da možete nadgledati kako se odvijaju radovi. Radnici često uzimaju nekoliko poslova odjednom koji se preklapaju.«

Juliet se snuždi. To će trajati do Božića, ako počne sutra.

Daleko od granice od godine dana koja joj je vladala mislima poput ciljne crte.

Izluđivala ju je pomisao da netko boravi u njezinoj kući dulje od jednog sata. Nakon šest mjeseci bila bi zrela za ludnicu. U jednoj suludoj sekundi razmišljala je o mogućnosti da preda mami ključeve i ono što je ostalo od Benova osiguranja da može platiti radnike, a potom da kupi kartu za put oko svijeta. No, to bi značilo da mora ostaviti Bena. I Mintona. I svoje serije. I sva ona sićušna sidra koja su je držala da je ne povuče vrtlog tame.

»Nadali ste se da ću reći tri tjedna?« upita je. »Mislim da gledate previše televizije.«

»Zašto to stalno spominjete?« Juliet zauzme obrambeni stav. »Ne provodim čitave dane gledajući vražju televiziju.«

»Tako ne misli vaša mama.« Blago se osmjehivao, ali te je riječi presjeku neočekivanom oštrinom. »Kaže da možete pogoditi točnu prodajnu cijenu nekog predmeta na aukciji i prije nego što se pojavi aukcionar.«

»To je bila jedna epizoda. I slučajan pogodak. A moja majka nema pojma što sve moram činiti da prođem...« Juliet osjeti da govori sve glasnije i da joj srce ubrzano tuče.

Zaklopi oči i pokuša pronaći Benov glas. Duboki udah. Jedno po jedno.

Tako je preživjela sprovod i maglovite tjedne koji su slijedili: jedno po jedno. Ako će sada ova nedovršena kuća pasti na nju, u redu. To će možda biti novi oslonac za koji će se držati

kroz čudne, prazne dane, sve dok se ne osjeti spremnom suočiti se sa svijetom. Samo to mora učiniti točno onako kako bi to Ben želio, sve do starih mjedenih kvaka koje su Bena toliko oduševile.

Kada otvori oči, Lorcan je dugim prstima trljao čelo. »Neprestano vam govorim pogrešne stvari«, progunda.

Juliet na tren pomisli zaigrati na kartu udovice i odjuriti u prizemlje, ali neočekivano se sažali nad njim. Samo je ponovio ono što je rekla njezina majka, vjerojatno misleći da je to neka obiteljska šala. Njezina je mama bila u pravu: ako se izuzme incident s osiguračima, on je bio drag momak. Nije pročačkao zube nijednom, a kada mu je zazvonio telefon, ostavio ga je u stražnjem džepu.

»Oprostite«, reče, odjednom iskreno. »Katkad mislim da sam dobro, ali tada shvatim da nisam.«

»Znam«, reče on, kao da je razumije. »Nije lako.«

Juliet nije željela da se razgovor razvije u tom smjeru. Činjenica da će joj netko kopati po kući već joj je bila previše za podnijeti. »U redu, to je što se tiče gornjeg kata. Prizemlje je malo teže...«

Lorcan i Juliet hodali su prizemljem dok joj je on objašnjavao svoje prijedloge. Ona je usredotočeno kimala, ispočetka se sileći da postavlja pitanja, ali potom je shvatila da naviru sama od sebe.

Što je više Lorcan pričao, mašući rukom kako bi opisao učinke skrivene rasvjete ili boje, to joj je sve postajalo jasnije. Iznenadena, shvati da priželjkuje da već može vidjeti neke rezultate.

»... Da, naravno da možemo ovdje staviti zastor«, govorio je pa nakrivi glavu. »Je li to vaše zvonce?«

»Ne čujem ništa.«

Minton je čuo. Prestao ih je slijediti i sada je zurio prema ulaznim vratima, naćulivši bijele uši.

Potom zazvoni zvonce, dugo, kao da se netko o njega oslonio.

»Ispričajte me«, reče Juliet i krene niz hodnik.

Otvori vrata i susretne se s dvjema djevojčicama iz susjedne kuće, sa sjemenkama trave i laticama u zamršenim uvojcima bakrene kose.

Bio je to prvi put da blizanke vidi izbliza; nije imala pojma koliko im je godina. Sedam? Osam? Kako se to moglo znati ako nemaš vlastitu djecu? Izgledale su gotovo istovjetno, samo što je jedna uz šarenu suknju nosila majicu Led Zeppelina, a druga Bad Companyja. Obje su imale okrugle plave oči kojima su treptale iza naočala sa zlatnim okvirom.

»Oprostite, je li Lorcan tu?« reče jedna zgodnim pijevnim naglaskom, napola irskim, napola londonskim.

»Da, je...« Juliet se prvi put nađe u situaciji da joj je neugodno zbog nekoga tko joj dopire samo do struka. »Ja ću samo...«

Lorcan se pojavi iza nje. »Što vas dvije male vještice sada hoćete?«

»Mama kaže, možeš li doći kući, molim te — ima neku staklenku koju treba otvoriti«, reče djevojčica u majici Led Zeppelina.

»Reci joj da je kucne o rub radne površine«, reče Lorcan.

»Već je to napravila. Rekla je da je zamalo razbila vražji šank.«

Lorcan se okrene prema Juliet kao da se ispričava. »Žao mi je, možete li me ispričati...« Potom se namršti i okrene djevojčicama. »Roisin! Nemoj govoriti >vražji<!«

Roisin namršti obrve na porculanskom licu. »Mogla bih reći i nešto gore. Mogla bih reći...«

Lorcan mahne prstom i napravi strašljivu grimasu. Roisin nije izgledala previše preplašeno.

»Mogla bi reći >prokleti<«, oglasi se druga.

Roisin pogleda sestru, zaprepaštena kao da je časna sestra, ali neuvjerljivo. »Florrie!«

Potom se okrene Lorcanu, s čednim izrazom lica koji kao da je naučila od nekoga mnogo starijeg. »Nećeš li nas upoznati?«

»Juliet, mogu vam se samo ispričati.« Lorcan podigne ruke. »Ovo je Roisin Kelly, ova s bogatim rječnikom, a ovo je Florrie Kelly, s... Što je to, Florrie?«

»Miš.« Florrie podigne dlakavi predmet iz džepa suknje i pokaže ružičasti nosić Lorcanu. »Pronašla sam ga u vrtu.«

Minton kratko zalaje i bio bi skočio prema naprijed da ga Juliet nije zgrabila za ovratnik i podignula sa zemlje. Ljutito se vrpeljio ispod njezine ruke.

»Skloni to«, reče Lorcan. »Prije nego što ga netko pojede?«

»Hoćeš li doći i otvoriti tu vražju staklenku, Lorcane?« ponovi Roisin. »Jer nećemo dobiti ručak ako to ne učiniš. Unutra je umak pesto.«

Juliet pogleda na sat. Pola dvanaest. Propustila je gotovo sve omiljene emisije. Jutro je prošlo zaista brzo.

»Hoćete li doći sa mnom i pogledati Emerinu kupaonicu?« upita on. »Bolje da je sami vidite nego da vam je opisujem.«

»Lorcane...« Djevojčica ga je vukla za majicu.

»Ne, u redu je«, reče Juliet. »Moram... moram prošetati Mintona.«

To je bila istina, ali dok ju je izgovarala, osjetila je drhtaj nečega što nije mogla točno odrediti.

Tek kada se našla na polovini kruga oko parka, dopustila si je priznati istinu: zapravo, usprkos buci i lošem početku s Lorcanom, željela je otići u susjednu kuću, ali prvi put nakon dugo vremena bilo ju je sram.

8. POGLAVLJE

Dok su Juliet i Louise još bile tinejdžerice, Juliet je znala upadati u Louiseinu sobu dok je pisala zadaću i mamiti je da rješava kvizove u časopisima; one koje bi otkrile koji je bio njezin tip dečka za izlaske ili kojem liku iz *Prijatelja*, je najviše sličila. Juliet je lukavo mijenjala svoje odgovore kako bi bili umjereniji ako bi shvatila da se kreće u smjeru koji joj se nije sviđao, ali Louise je bila nepokolebljiva.

Juliet, prilično izravna i iskrena, uživala je u otkrivanju toga kakva je »uistinu« bila, iako je Louise već unaprijed znala odgovore. Juliet je jednostavno bila najljubaznija osoba koju je ikada susrela. Tipična predstavница rakova; omiljena boja žuta; vrsta psa labradudl.

Louise se, s druge strane, nije zamarala kvizovima jer je točno znala što misli o svemu, od nuklearne energije do preljuba, valute eura i reality emisija, zahvaljujući tome što je šest godina provela u školskom timu za debatiranje. Istu je analizu primjenjivala na sebe i znala je kakva je (tipična djevica, modroplava, konj), sa svim manama. Metodična, marljiva, predvidljiva, njegovana. Nikada neće biti popularna ili slatko raskuštrana kao Juliet, ali Louise je bila zadovoljna sigurnim uporištima u svojem životu.

Njezina je ambicija bila sretno se udati, poput njihove majke, ali i raditi zanimljiv posao, kao što je bio tatin.

Ništa se nije posebno promijenilo u godinama koje su došle: pronašla je karijeru koja je zadovoljavala sve njezine potrebe za urednošću i supruga koji je činio da se iznutra rastapa na iznenađujuće nečist način, ali koji je jednako kao i ona uživao u pročišćujućoj kupki.

No, sve je to bilo prije Tobyjeva rođenja. U razmaku od dvije godine dogodile su se stvari koje su načele svako njezino načelo. Istina koja joj je postajala sve jasnija bila je ta da zapravo sebe više uopće ne poznaje.

Promjene su počele čim se na testu pojavila druga plava crta, samo dva mjeseca nakon što su ona i Peter odlučili da su odradili sva putovanja koja su željeli i da su spremni za dijete. Louise je mislila da će se osjećati spokojno, ali zapravo ju je obuzela panika. Dok ju je Peter još ganuto grlio, Louise je osjetila da se pretvara u nekog novog: da je ona, ali i netko nepoznat, netko tko je od životne važnosti, ali opet sporedan, životu koji se razdvajao i rastao unutar nje.

Pokušala je tu čudnu promjenu objasniti Peteru, ali on je samo rekao: »Meni ćeš uvijek biti prva«, što zapravo uopće nije željela čuti.

Nije pomoglo ni to što se trudnoća preklapila s velikom prodajom proizvoda Techmatea većoj softverskoj kompaniji i time što je Peter preko noći od dizajnera postao direktor tvrtke, čime se njegovo radno vrijeme gotovo udvostručilo. Uspio je stići na oba ultrazvučna pregleda, ali ondje se više divio uređajima nego Tobyju. No, posao je ušao u kritičnu fazu baš u vrijeme porođaja, a u tjednima koji su slijedili Peter je dobio toliko malo slobodnih dana da bi je katkad zvao imenom svoga kolege kada bi padao u krevet, s čepovima u ušima.

Louise je nevoljko priznavala da joj je jedan dan koji bi provela sama s Tobyjem teže padao od čitavog tjedna u sudnici. Da nije bilo grupe za potporu budućim roditeljima, Louise bi sasvim poludjela. Svi iz grupe ostali su u kontaktu nakon što su se djeca rodila i nastavili se družiti uglavnom kako bi nakratko pobjegli iz kuće. Dobro su se zabavljali na svim

sastancima u vrijeme ručka; osim Karen, opsjednute organskom hranom, koja se svađala sa svima, uključujući i kirurga koji je izveo njezin carski rez, skupina je bila sjajna i sastojala se od sasvim normalnih žena.

Rachel je vodila azil za pse; bila je bivša Londončanka u gumenim čizmama i sa Chanelovim lakom za nokte i činilo se da se još čudi činjenici što je majka. Paula je bila fizioterapeutkinja u privatnoj bolnici, a njezina se četvrta djevojčica rodila istoga dana kad i Toby; sve ih je natjerala da izvode vježbe za dno zdjelice. Susie je bila domaćica s bebom koja je bila pravo čudo s obzirom na to da je imala samo jedan jajnik.

Tu je bio i Michael, prava rijetkost među tolikim ženama. Isprva je dolazio s partnericom Annom, ali ona je sve češće počela izostajati. Činilo se da je pod stresom i da ne voli sudjelovati u jadikovkama o trbusima nalik na tijesto za pizze i nedostatku sna. Louise je ispočetka zavidjela Anni što dolazi s djetetovim ocem, ali njezinim pronicavim očima nisu promaknule pukotine u govoru tijela koje je uočila čak i prije nego što se njihovo dijete rodilo; jedva da su se i doticali kada su bili zajedno, a ona se uvijek na njega žalila kada njega nije bilo. To je čudilo Louise: Michael se činio kao otac koji sudjeluje u svemu i koji uvijek nasmijava svoju djevojčicu. I nju je nasmijavao, svojim samouvjerenim šalama na vlastiti račun. A najviše joj je laskalo to što nije pričao samo o paracetamolu u sirupu.

Jednoga dana, dok su izlazili iz kafića, pitala je usput: »Kako je Anna? Nikada ne dolazi.« On se doimao napetim, ali je rekao: »Dobro je. Ali smo se razišli. Dijelit ćemo skrbništvo.«

»Ali ne možeš napustiti nas!« izlanula je Louise, a potom se zacrvnjela. »Oprosti, kakva sebična reakcija. Mislim, zaista mi je žao...«

Michael ju je pogledao. »Neću vas napustiti«, rekao je. »Kako bih inače saznao gdje nabaviti najbolju kremu za ispucane bradavice?«

To je bilo prije dosta vremena. Annu u skupini više nisu spominjali, a s Michaelom su se odnosili kao prema jednoj od mama, iako višoj i boljoj u sklapanju kolica jednim potezom.

No, Louise uopće nije tako o njemu razmišljala; za nju je Michael bio poveznica sa starom Louise koja je imala mišljenje o Virginiji Woolf, a ne Gini Ford. Razgovori koje su vodili dok bi se kroz park vraćali sa sastanaka s vremenom su postali najsvjetlija točka u monotonom tjednu; za te bi trenutke čuvala sve smiješne primjedbe i pitanja za koja Peter nije pokazivao zanimanje u onom jednom satu kada su bili slobodni od brige za dijete i koji su dijelili na kraju dana.

Kada bi se vratio kući, htio je razgovarati samo o Tobyju. Što je, iako je obožavala svog predivnog dječčića, bila jedina stvar o kojoj ona nije željela razgovarati.

Na jednoj od takvih šetnji s ručka Louise je ispričala Michaelu o mladicama trešnjina drveta koje je Ben ostavio prethodnog dana i njegovu planu da ih uzgoji za njezinu sestru.

»To je tako romantično«, rekao je odmah, bez razmišljanja. »I baš kao ljubav, zar ne, dolazi i odlazi. Cvjeta, potom spava, a potom ponovno cvjeta.«

»Ja bih radije zimzelen, ako već pričaš u metaforama«, odgovori ona. »Ništa blještavo, ali stalno. Bez mrtvih otpadaka.«

Michael je prestao gurati kolica i pogledao je. »Stvarno?« upitao ju je drukčijim glasom. Taj ju je promijenjeni ton uznemirio. »Ti ne želiš taj opojan osjećaj trešnjinog cvata, čak ni ako za to imaš priliku samo jednom godišnje?«

U tom se trenutku nešto u Louise pomaknulo i ona shvati da nije onakva kakvom se smatrala. Nakon toga, svaki put kada bi u stakleniku zalijevala Benove jedre mladice, vidjela bi Michaelove šake na ručkama kolica, njegove snažne ruke pod majicom kratkih rukava. Tada bi joj se u želucu javio trzaj uzbuđenja i zaprepaštena očaranost novom, sasvim novom

Louise koja se rađala.

Ben ju je upozorio da mladice ne zalijeva previše. Louise se na to morala podsjećati svaki put kada bi krenula prema stakleniku.

Do deset sati Juliet je već bila sklopčana u svom velikom naslonjaču, s Mintonom koji joj je hrkao u krilu, svakim joj izdahom radeći vruće vlažne mrlje na nozi. Televizor je bio isključen; noćni program nije imao istu utješnu predvidljivost kao dnevni, pa je sada slušala Coldplay i tiho plakala, kao da ga ne želi probuditi. Na širokom rukohvatu naslonjača bile su fotografije, jedan od Benovih dnevnika radova i njegova lisnica, još uvijek s istim računima i karticama kao i onda kada ju je sestra vratila.

Juliet se zbog suza nije osjećala išta bolje ili gore, samo umorno.

Mintonove se uši usprave i on sjedne, odjednom veoma budan. Juliet nije obraćala pozornost na njega. Minton je mogao osjetiti kada bi mačka samo položila šapu u njihov vrt; shvaćao je to vrlo osobno. Ona mu pogladi uho i ponovno pokuša prizvati u misli Benovu ljetnu odjeću. Te je godine jednog neočekivano vrućeg dana grdno izgorio na suncu i morao je nositi duge rukave ostatak...

Ili je to bilo prethodne godine? Ona se namršti, sklopljenih očiju i htjede u mislima pitati Bena; potom, kao što bi se svakoga dana ponavljalo deset puta, shvati da to više nikada neće moći provjeriti. Sve je otišlo. Zavijajuća bol probudi joj se u prsima.

Na trijemu se začuje neki zvuk i Minton sklizne s njezina koljena da provjeri. Zvučalo je kao da mjedeni poštanski sandučić klepeće. Vjerojatno leci za pizzu. Tijekom šest mjeseci nakon Benove smrti tata je svu poštu za njega preusmjerio na svoju kuću kako se Juliet ne bi svakoga jutra morala suočiti s njegovim imenom. Eric ju je uredno raspoređivao, rješavajući račune i diskretno joj svakoga jutra dostavljajući gomile dopisnica i poruka s izrazima sućuti, praveći se svakoga puta da je »samo u prolazu«.

Pisma sućuti sada su prestala stizati, jednako kao i telefonski pozivi. Kao da su svi zaboravili da je ona još uvijek napuštena. Od prve reklamne pošte naslovljene na Bena sva je protrnula i tek je tad shvatila kakvu joj je zaštitu tata pružio. Pokazao joj je ljubav nježnom učinkovitošću, ne riječima.

Sada nevoljko ustane iz naslonjača, pa ode do trijema vidjeti što je u sandučiću.

Nije bila reklama za pizzu. Bila je to velika omotnica, naslovljena na njezino ime slovima koja Juliet nije prepoznala. Ime joj je bilo ispisano debelim ljubičastim flomasterom.

Ona krene natrag u kuhinju, otvarajući putem omotnicu. Unutra je bio spajalicama spojen snop papira, djelomice ispisan na računalu, djelomice rukom. Radoznala, Juliet uključi kuhalo i malu stolnu svjetiljku koja je zapravo pripadala spavaćoj sobi, ali za sada je glumila kuhinjsku rasvjetu.

Juliet, pisalo je na razglednici na vrhu. Bila je to besplatna reklamna razglednica iz neke kinodvorane.

Napravio sam potpunu ponudu za radove na kući. Jedan primjerak da pokažete radnicima, tako da znaju da mislite ozbiljno. Drugi sam primjerak napravio za vas. On je realniji. Vjerojatno bih vas mogao ubaciti u svoj raspored ako želite da ja obavim posao, ali ne mogu obaviti sve odjednom. Nazovite u svakom slučaju. Znaete gdje sam.

Pozdrav,

Lorcan

Popis se nastavljao kroz nekoliko stranica u Lorcanovu odmjerenom rukopisu. Juliet je oklijevala prije nego što nastavi čitati. Još uvijek joj je ostalo trideset minuta očajničke ucviljenosti; ima li snage sada to pogledati? Bi li to značilo varanje kako bi si što prije skrenula misli?

Mintonovi nokti zakuckaju na kuhinjskom podu. Zastao je ispod kutije Tupperware u kojoj su bili pseći keksi; nije molio, samo je sjajnim očima natuknuo što želi. Izgledao je živahno. Zapravo, pomisli Juliet, izgledao je poprilično sretno što je sat tugovanja završio ranije i što je ponovno uspostavljen uobičajeni večernji raspored.

I ja sam, pomisli. Ni taj se Coldplay ne može podnositi u nedogled.

Juliet uzdahne i otvori poklopac, pa mu ponudi keks koji on nježno uzme iz njezine ruke i odnese na kuhinjski naslonjač kako bi ga pojeo u miru, držeći je istodobno na oku.

Juliet si pripravi kavu i počne pregledavati popis, koji se nastavljao kroz stranice: Ožbukati dnevni boravak, oličiti prostorije X 8, provjeriti prozore, preurediti kupaonicu u spavaćoj...

U mislima je vidjela kako se kuća mijenja oko nje poput ubrzane emisije o preuređenju doma, kako se meke boje penju zapuštenim zidovima poput bršljana i kako sagovi u neutralnim bojama prekrivaju gole daske poput nadolazeće plime. Dio nje se preplaši tog prizora. Mučila su je pitanja. Kako ću znati bi li to Ben bio odabrao?

Lorcanove su bilješke bile vrlo izravne. Ne dopustite da vam bilo kakvi lukavi lopovi zaračunaju dodatno za boju, napisao je. Preko mene ih možete nabaviti po veleprodajnim cijenama.

Juliet pokuša na trenutak razmišljati hladne glave. Imalo je smisla zaposliti nekoga koga poznaje. Lorcan je i sam rekao da radnike treba nadgledati; tko bi bolje to činio od građevinara koji živi u susjednoj kući? Njega bi mogla nadgledati iz udobnosti vlastite sobe, a stanke za ručak provjeravati iz vrta.

»Bože«, reče naglas, »zvučim gotovo kao Louise.«

Minton je pogleda iz naslonjača.

»Oprosti«, reče mu. »Samo pokušavam smisliti kako bi teta Lou to riješila.«

Louise bi napravila plan, a potom bi djelovala: baš kao što je činila s brakom, karijerom i bebom. Bilo je zapravo pravo čudo što Lou već nije svratila kako bi sama nadgledala radove; svoj je staklenik dala obnoviti u isto toliko vremena koliko je njoj i Benu trebalo da kupe kućicu za ptice.

Iz nekog su se razloga ona i Louise neprestano vrtjele u začaranom krugu: u jednom bi se trenu nadmetale kao dva ravnopravna igrača, sa zajedničkim ciljem prvi put u toliko godina, a potom bi Louise preuzela prednost svojim majčinstvom, a ona bi se vratila toliko polja natrag, skroz na početak. Bez djeteta. Bez supruga. Bez ičega. Samo usporeni pad natrag, sada bez izgleda za zlatnim pirom osim ako ne izmisle tablete za vječan život prije nego što napuni pedeset.

Juliet sklopi oči i pusti da je preplavi ljubomora. To nije bio lijep osjećaj, ali Louise je imala sve što je ona ikada htjela. Sve. A nije shvaćala koliko je sve dragocjeno i koliko se lako sve može izgubiti.

Ponovno otvori oči, ovoga puta bježeći pred uspomenama koje su joj navrle u misli.

Usredotoči se na ono što možeš promijeniti, reče si. Primjerice, na kuću.

Na kraju bilješki bio je izračun od kojega Juliet zamalo pozli. Lorcan je dodao: Mogao bih to obaviti za 20% manje, ali ne odjednom, čime bi se i trošak rasporedio.

Spusti popis na kuhinjski stol i rukama obujmi vruću šalicu. Bilo je to mnogo više od onoga što je očekivala. Romantičan je plan bio taj da Ben i ona svoju kuću iz snova urede zajedno, sobu po sobu, prema vlastitim vizijama. Romantičan, jer nije bilo drugog izbora; zadužili su se kako bi uopće kupili kuću. Veći dio ušteđevine otišao je na depozit. A »Ben i ona« zapravo je značilo Ben koji bi posao obavio uz pomoć svojih prijatelja, dok bi ona odlučivala o bojama i razmješčaju utičnica.

Za radnike nije bilo novca. Veći dio njegova životnog osiguranja progutala je hipoteka, zbog čega Juliet skrene misli na drugu uznemirujuću temu o kojoj je izbjegavala razmišljati: svoj posao.

Juliet je radila za catering tvrtku svoje prijateljice Kim, Kimina kuhinja, otkako je završila koledž. Postale su vrlo tražene za svadbene prijame, uglavnom zahvaljujući Julietinim zamršenim tornjevima od kolačića iz kalupa, koji su postali njihov zaštitni znak. Za Kim su radili i drugi ugostitelji, ali Juliet joj je bila stara prijateljica i kada je Ben umro, velikodušno joj je dala plaćene slobodne dane iako nije trebala.

Bilo joj je neugodno što se to toliko produljilo, ali nije bila sigurna bi li uopće mogla raditi: okusni su joj pupoljci sasvim odumrli. Nije željela ništa jesti niti peći niti kuhati sada kada više nije bilo Bena koji bi uživao u njezinim obrocima. Nije imalo smisla. A za nekoga tko je toliko uživao u hrani kao Juliet, taj joj je osjećaj doslovce izmaknuo tlo pod nogama.

No, Benovo životno osiguranje platilo je samo kuću, ne i račune. U nekom će trenutku morati početi nešto zarađivati, sada kada je otišlo i ono malo ušteđevine. Ona nije jela, ali zato Minton jest. Jeo je poput kralja; nastojala mu je nadoknaditi gubitak kupujući mu jeftinije odreske i kobasice kojima je uskoro istjecao rok trajanja.

Juliet ponovno pogleda Lorcanovu procjenu. Mudrosti naučene od televizijskog dnevnog programa nalagale su joj da bi se isplatilo urediti kuću, a potom je prodati, ali su stručnjaci u tome polju u posljednje vrijeme utihnuli.

»Nema više zarade u kućama iz snova, Mintone«, rekla je, a potom zakolutala očima. Kada je počela s njime razgovarati tim tonom? To je bio znak da je vrijeme za počinak. »Spavanje.«

Minton sretno skoči iz naslonjača, pa zajedno krenu na kat.

9. POGLAVLJE

Kada je zvonce na vratima zazvonilo u osam, prekinulo je Julietin san o Benovu sprovodu. Ovoga puta nije samo sjedila u prednjem redu poput kipa; stajala je za govornicom i govorila sve divne i iskrene stvari koje su joj na pamet pale tek poslije, kada joj se mozak probudio iz omaglice tableta za smirenje. No, onda je već bilo prekasno.

Svi su plakali dok je govorila, a kada je podignula pogled sa sjajnog crnog lijesa, prekrivenog cvijećem iz vrtova nekadašnjih Benovih klijenata, ugledala je samoga Bena u stražnjem dijelu crkve kako je sluša, plače, smiješi joj se, u njegovoj omiljenoj staroj košulji. Zelenoj.

Zvonce se ponovno oglasi.

Ona se s mukom prizove svijesti i shvati da joj se Minton sklupčao na prsima. Kada se pomaknula, i on je oživio.

»Tko je, dovraga, to?« Pogleda na sat. »U ovo doba?«

Ispod pokrivača je bilo toplo i ugodno. Juliet poželi praviti se da je nema, ali zvonce zazvoni nestrpljivije. Potom netko, za svaki slučaj, pokuca.

Na pragu ugleda Diane koja je čupala mrtve glavice s ruže penjačice, dok ju je Coco promatrala. Diane je izgledala živahno i veselo u svojoj novoj odori Svemoćne bake — ništa na njoj nije visjelo. Cipele bez potpetica i tamne hlače. Sve vrlo čisto.

»Zdravo, dušo! Oh! Jesam li te probudila? Jesi li... budna?« doda, mršteći se zbog kombinacije donjeg dijela pidžame i jakne.

»Već sam bila jutros vani.« Juliet protrlja snene oči. Satima se preokretala u krevetu; kada je odustala i sišla pripremiti si čaj, nije bilo mlijeka ni keksa, pa se s Mintonom odvezla do Tesca koji je radio cijelu noć. Iscrpljenost ju je konačno zaskočila na blagajni. Njezina noćna lutanja supermarketom više nisu bila toliko utješna sada kada je održavala i dnevni raspored.

»Ne valjda ponovno u Tesco?«

»Kakve to veze ima?« nije mislila to reći majci, ali namjeravala je nadoknaditi izgubljeni san u trosjedu, zajedno s Coco.

Diane je zabrinuto pogleda. »Pa, pričat ćemo o tome poslije, ne mogu se zadržavati. Mislila sam da ti ovoga puta ja dovedem Coco. Tako se ne moraš voziti do Louise.« Preda joj vrećicu s hranom i još jednu s poslasticama. »Pobrini se da obavi svoju cijelu šetnju, dušo. Sutra se važe kod veterinaru; sad je na posebnom režimu prehrane. Obje smo. Moja je ambulanta u dosluhu s veterinarom.«

Činilo se da joj još nešto želi reći. Preda Juliet plastičnu kopču. »I... bi li možda mogla ovo nataknuti?«

»Što je to?«

»Mjerač koraka. Ja bih to trebala nositi i pomnožiti sa tri za Coco.«

»Ali, mama, to je varanje!« pobuni se Juliet. »Ne možeš...«

»Bok!« Diane je nestala iz vidokruga.

Juliet, Coco i Minton ostali su pod Julietinim pokrivačem jedan umirujući sat uz prepečenac i emisije o antikvitetima. Minton i Coco pojeli su veći dio prepečenaca.

Kutije za šivanje su se kupovale i potom prodavale. Televizijsko je sunce sjalo. Psi su zadovoljno hrkali, a Cocoin topao trbuh tješio je Juliet toliko da je postala patetično zahvalna na velikom labradoru. Bilo je nečeg utješnog u tome da se netko oslanja o nju; nije to bilo isto kao ljudski zagrljaj, ali bilo je dovoljno.

Njih su troje mogli tako ostati zauvijek, ali u jedanaest ih uznemiri zvuk bušilice iz susjedne kuće. Takvu buku televizija nije mogla prikriti. Baš kada je pomislila da bi mogla sve podnijeti uz pomoć čepića i titlova, Roisin i Florrie pojave se na vratima s komadom biskvita prekrivenog zelenom glazurom i kokosom.

»Još se nisi probudila?« upita Roisin. »Zašto se nisi probudila? Odrasli bi se trebali buditi i odijevati prije djece. Takav je zakon.«

»Mama ti je poslala kolača«, reče Florrie, nudeći tanjur.

»Je li to zbog ove buke?« upita Juliet. Morala je povisiti glas.

»Koje buke?« vikala je Roisin. »Mi nemamo radove!«

Juliet zaškilji. To joj je zvučalo kao uvježban odgovor. Zapitala se o pravilima gradnje. Bila je sigurna da je ovo zaštićeno područje.

»Je li to Salvadorova rođendanska torta?« upita. Ako je to istina, bila je stara nekoliko dana.

»Da«, reče Florrie. »Mama kaže da je to mito. Ali je dobar kolač. Roisin je pojela malo glazure, oprosti. Zdravo, psići!« Gurne tanjur Juliet i sagne se da pomiluje Mintona koji je Juliet slijedio poput sjene.

Juliet ga zgrabi slobodnom rukom prije nego što je stigao nanjušiti kakvog glodavog ljubimca kojeg je Florrie skrivala u džepu. »Čuvaj svoje miševe.« Nespretno ga podigne pod ruku. »Koliko će to trajati? Ovi ne-radovi?«

»Sve dok Lorcan ne postavi veliku ploču.«

»Tako.« Što je sad to? Juliet potonu lađe. »Ruše li neke zidove?«

»Želiš li kolač?« upita Roisin. »Jer ću ga ja pojesti ako ti nećeš.«

»Uzet ću ga«, reče. »Zahvali mami, ali nadam se da ovo neće potrajati čitav dan.« Juliet zašuti. »Reci to i svom ujaku Lorcanu.«

Djevojčice su je promatrале, ne sumnjičavo, ali sa znatiželjom koja se činila odraslijom od njihove stvarne dobi.

»Čime se ti baviš?« nastavi Roisin. »Zašto nisi na poslu?«

Florrie je gurne. »Roisin. Pitanja.«

»Idem van«, reče Juliet. »Sa svojim psima. I nadam se da će biti malo tiše kada se vratim.«

Nakon kratkog tuširanja Juliet se našla ispred ulaznih vrata, pripremajući se za vanjski svijet. Napunila je džepove vrećicom psećih kolačića, vrećicama za izmet i Benovom zviždaljkom, a potom provjeri ima li svoj telefon, svoju torbicu, svoje maramice, svoje

pepermint bombone, svoje ključeve, biljni lijek za smirenje koji će joj trebati ako naiđe na nekoga tko će je pitati kako se snalazi...

Nemoj se mučiti, reče joj lukav i uvjerljiv glasić u glavi. Na dvojki je dobar film. Samo stavi mamin brojač koraka na Mintona i natjera ih da trče po vrtu. Daj Roisin i Florrie svakoj funtu da im bacaju loptice.

Zaklopi oči nastojeći se othrvati toj želji, ali kada ih otvori, suoči se s Mintonovim pogledom. Zapravo je drhtao od uzbuđenja što ide u šetnju, pa makar i na uzici. Ipak, nije grebao na vrata ni povlačio uzicu.

Čak je i Coco izgledala uzbuđeno.

»O, Mintone«, reče nesretno. Njegov je svijet bio čitav Longhampton i svi vrtovi u krugu od trideset kilometara. A sada je to samo kuća. I teretna staza, ako je imao sreće.

Ponijet ću svoj iPod, pomisli. Ako ga stavim na uši, neću morati ni s kim pričati. Bit ću vani, ali nepristupačna za brbljanje.

»Krenimo«, reče im, nadglasavajući se s lupanjem iz susjedne kuće. »Želim se vratiti na vrijeme za emisiju o antikvitetima!«

Juliet parkira na besplatnom parkiralištu pokraj knjižnice i krene rutom koju joj je zadala Diane, prema gradskim vrtovima, potom kroz vrata na kraju parka i uzbrdo do staze kroz šumu.

Nije bilo nikoga, ali Juliet ipak stavi iPod; glazba je tjerala sve stvarne misli i drugim šetačima odašiljala poruku da nije raspoložena za čavrljanje. Hodala je oštro, kako bi održala korak s Mintonovim žustrim istraživanjem i pustila da joj pogled luta dok su se spuštali prema kanalu. Put joj je sada bio poznat, ali njezino oko, izoštreno Benovim entuzijastičnim lekcijama iz botanike, uočavalo je razlike u divljim grmovima: grmovi borovnica i koprive bili su viši i raskošniji nakon višednevne kiše, a živica se osula bijelim cvjetićima.

Coco i Minton su promjene očito vidjeli posvuda jer su se svakih sto metara zaustavljali kako bi žustro njuškali ništa posebno, a Minton bi ostavio i svoju posjetnicu. »Pi-pi pošta«, kako je to Diane obzirno zvala.

Juliet se nije htjela pretvoriti u takvog vlasnika. Onoga koji smišlja glupe šale.

Kako su se približavali središtu grada, prošli su kraj nekoliko ljudi koje je poznavala iz viđenja: žene koja je bila vlasnica kafića u centru koji je dopuštao ulaz psima, a koju je sada vukao baset, muškarca s graničarskim kolijem. Svi bi se rado zaustavili pomilovati Mintona, ali Juliet bi se ljubazno nasmiješila i nastavila hodati. Nije joj smetalo što se smješkaju psima, ali još nije bila spremna razgovarati ni s kim. Vanjski svijet, u svojoj nepredvidljivosti, bio je nešto od čega je još zazirala.

Juliet se zaustavi pokraj kućice za prodaju kave nedaleko od željeznih vrata parka i naruči kapučino koji je namjeravala popiti u šetnji, da se održi budnom. Borila se s povodcima i torbama kada začuje da je netko zove.

»Juliet!«

Naglo se okrene, ali ne ugleda nikoga poznatog.

»Vaš sitniš?«

»O, da, hvala.« Okrenula se kako bi torbicu spremila u veću torbu, s dvama povodcima preko zapešća, kada joj pride žena u podstavljenoj lovačko-zelenoj jakni i suknji do koljena.

»Juliet!« Sjala je od sreće kao da su stare prijateljice.

Juliet se oprezno nasmiješi, ali osjećala je kako uzmiče poput raka koji se povlačio natrag u ljušturu. Ne želim ni s kim razgovarati, pomisli. Nije li to jasno vidljivo na mom licu?

»Tako mi je drago što sam vas srela. Nadala sam se da ćete doći. Hectore! Hectore, prestani odmah s tim. O, ti si uvijek raspoložen za zgodne cure!«

Juliet spusti pogled i ugleda lascivnog jazavčara kako njuška Cocoinu široku stražnjicu i odmah se sjeti. To je bila... morala se jako usredotočiti da je ne nazove gospođa Hector... Barbara Taylor.

»Vidjela sam vas i pomislila da bi bila dobra zamisao da ga za probu malo uzmete, prije nego što dođe k vama idući tjedan. Kako biste bili sigurni da se dobro slažete. Ako ga uspijete naučiti da hoda malo poslušnije, bila bih vam tako zahvalna.«

Kako je to trebala učiniti? Juliet nije bila sigurna što reći. Htjela je objasniti da nije stručnjak za pse, ali zar je Barbara zaista mislila da jest? Je li to bila još jedna od mučki njezine mame?

»Ja baš moram svratiti u grad«, nastavila je Barbara. »Htjela sam ga ostaviti u hotelu za pse, ali kako sam naišla na vas, možda biste ga vi mogli preuzeti. Samo na otprilike sat vremena, za šetnju.«

»Ja nisam...«

»Imam vaš broj, zar ne? Nazvat ću vas kad završim, da se nađemo!«

Juliet pretpostavi da Barbara Taylor ima veliku obitelj. Sve je upute izdavala tako da zvuče kao prijedlozi, ali zapravo nisu ostavljali mjesta raspravi. Iz nekog se razloga Julietina strana ljutite udovice nije mogla probiti na površinu. Baš sada, kad bi joj dobro došla.

»Ne živim u gradu«, reče slabašno. »Samo sam dovela pse u šetnju i ne namjeravam se dugo zadržati...«

»Nema problema! Prošetajte ga po psećoj stazi i ja ću se vratiti u tren oka. Budi dobar, Hectore! Zdravo!«

Juliet se nađe kako stoji pokraj kioska za kavu s trima povodcima, jednom kavom koja se hladila, sitnišem i, po novome, hrpom kakice koju je trebalo počistiti.

»Trebate li pomoć?« upita je ljubazno djevojka koja je prodavala kavu.

Jedinu prednost koju je Juliet vidjela u šetanju tri psa odjednom bila je ta što barem nitko nije prilazio blizu, dijelom i zbog pseće inačice Russella Branda⁵ na kraju rastezljive uzice.

Već je imala dovoljno muke pronaći korak koji je odgovarao Coco, ali i Mintonu i Hectoru, ali i pronaći način na koji Hector ne bi mogao neprestano gurati nos pod Cocoin rep — ili rep bilo koje druge kuje u prolazu — bilo je mnogo teže.

»Makni se od nje«, reče Juliet, povlačeći Hectora dalje od jorkširskog terijera. »Nije tvoj tip. Oprostite«, doda vlasniku. »Oprostite!«

»Zdravo, Hectore«, reče vlasnik i ode dalje uz blagonaklon osmijeh.

»Sramotiš me«, prosikće Juliet. »Saberu se.«

Hector nastavi kaskati, samouvjereno nakostriješene bradice.

Sada su odmaknuli od gradskih vrtova s cvjetnjacima u svim bojama i krenuli prema

⁵ Engleski komičar, među ostalim poznat po promiskuitetnom ponašanju.

šumi koja se nalazila iza. Svako malo žuti znakovi vodili su ih između različitih staza koje su se granale na sve strane, a crvene kante za pseći izmet bile su ne odviše diskretan podsjetnik na to kome šume zapravo pripadaju.

Minton je volio šumu Coneygreen; vrvjela je vjevericama i kunićima i Juliet je znala da bi u trenu nestao da ga pusti. Baš kao i Hector, koji je napeo svoju rastezljiv povodac, migoljeći se pod grmljem na kratkim nogama.

To je bila omiljena nedjeljna zabava za nju i Bena, opuštena šetnja oko Coneygreena dok bi Ben provjeravao njezino znanje o drveću, a Minton kopao do mile volje. Potom bi se vratili u grad na sendviče s kobasicama u kafiću Divlji pas gdje ste mogli ući sa svojim četveronožnim prijateljem i lagano prezalogajiti.

Julietine su noge automatski krenule uzbrdo; nije razmišljala kamo ide sve dok se ondje nije našla: točno ispred vidikovca koji je gledao na vijugave uličice i grozdove viktorijanskih dimnjaka Longhamptona. Jedini noćni klub. Majestic, u koji je kriomice odlazila s Benom dok su još bili maloljetnici, pokraj samodopadnog luka željezničke stanice. Napola razorena kuća koja je stradala u ratu o kojoj su radili projekt u školi, stara masonska dvorana koja je navodno bila ukleta. Vidikovac je bio mjesto na kojem bi uvijek stali i gledali sve te poznate točke, iste svakoga puta.

Juliet sada pogleda na grad, ali ništa od toga sada joj nije bilo ni najmanje važno kada Ben nije bio uz nju. Sve te uspomene nalik na paučinu, tako nježne i sada tako lako izgubljene. Ako ona zaboravi, tko će je podsjetiti ?

Zaškrguće zubima i prisili se pogledati, obratiti pozornost na svaku pojedinost. Suze su je pekle u očima, ali svejedno je ustrajala; prije nekoliko mjeseci ovo bi bilo sasvim nemoguće. Napravila je korak naprijed. Možda se satom tugovanja ipak nešto postiglo.

Tada shvati da su joj se uzice u ruci opustile.

Coco je sjedila do njezinih nogu, iz poslušnosti ili lijenosti, ali Mintona i Hectora nije bilo na vidiku. Juliet panično pritisne mehanizme za namotavanje dugih povodaca i Mintonov se u jednom trenutku napne — što je značilo da ga je negdje daleko, daleko povukla natrag. No, Hectorova nije.

Hectorova se naglo namotala, a na njezinu kraju visjela je ogrlica. Oslobodio se.

»Sranje.« Juliet se osvrne ne bi li pronašla mjesto za koje bi vezala Coco, ali potom bolje promisli. Samo joj je još nedostajalo da Coco padne žrtvom prvog Longhaptonova kradljivca pasa.

»Idemo«, reče, povukavši je na noge. »Moramo pronaći onog blesavog kobasičastog psa.«

Minton se već prije gubio u toj šumi i Juliet se sjeti grčevite panike koja ih je obuzela nakon dvadeset minuta uzaludnog dozivanja. Šuma je bila gusta, s mnoštvom zečjih jama u kojima su se mali psi mogli zaglaviti. Zapravo, nisu li jazavčari bili uzgajani da ulaze u zečje rupe? Hector je izgledao kao pas koji bi uronio u prvu, ne misleći o strategiji izlaska. Srce joj se spusti u pete.

»Hectore? Hectore! Mintone, dođi ovamo!«

Juliet je trčala, istodobno povlačeći Mintonov povodac. Nekoliko metara dalje njegova bijela stražnjica izroni iz gustiša bujadi, nakon čega je, uz žestoko koprcanje, izašlo i njegovo ljutito lice. Lišće mu se zapetljalo u ormu i izgledao je poput loše kamuflirana vojnika.

»Gdje je Hector?« upita ga, ne razmišljajući. »Kamo je otišao?«

U ovakvim bi trenucima požalila što Mintona nije dresirala za nešto korisnije od donošenja daljinskog upravljača.

»Hectore!« proderala se. Krv joj je tukla u sljepoočnicama i stiskala joj mozak. Osjetila je

neobuzdani strah, pojačan neprimjerenim bijesom koji je nabujao od mnogih manjih prijašnjih problema.

Kako se to moglo dogoditi? Zašto se sada morala naći u toj neugodnoj, stresnoj...

»Silazi! Silazi!«

Juliet stane i posluša. Netko je u daljini vikao.

I netko je usto i lajao. Lajala su dva psa, a jedan od njih bio je zaljubljeni jazavčar.

»Dolje!«

»O, dovraga«, dahne Juliet i pojuri. Put je zavijao i postajao strmiji, obrubljen drvećem. Tek kada je skrenula za ugao, bez daha, ugledala je muškarca koji grabi crno-bijelu španijelku i gotovo je drži iznad glave, dok mu je oko nogu na stražnjim nogama plesao Hector, prednjim ga šapama grebući po hlačama.

»Hectore! Dolazi odmah ovamo!« Juliet se posljednjih nekoliko metara baci u suludi trk i posegne za njegovom ogrlicom. U tom se trenu posklizne na lišće i posrne prema tlu, izbacivši muškarca iz ravnoteže. On zatetura, već nestabilan pod težinom vlastitog psa, a potom oboje uz lomljivu padnu u gustiš.

Za njima su slijedili Minton i Coco, čiji su povodci još bili oko Julietina zapešća.

Juliet se nekoliko sekundi ne pomakne, dok je između drveća odjekivalo lajanje. U posljednjih je osam mjeseci bilo trenutaka kada bi iskoračila iz vlastite glave i promatrala svoj očaj kao da se radi o televizijskoj drami. Sada poželi učiniti isto. Samo što to nije bilo moguće. Osjećala je nesumnjivo svaku trunku poniženja, usprkos tomu što joj je tijelo bilo tupo na tjelesnu bol.

Muškarac se počeo boriti da ustane, a ona shvati da mora učiniti isto, iako bi rado ostala ležati, smišljajući što će reći. Isprike su žurile iz nje, ali sasvim mehanički, jer zapravo nije osjećala nikakvu želju za ispričavanjem. Poželjela je urlati i razbijati sve oko sebe poput diva, izbaciti Hectora preko krošnji, a nakon njega i Barbaru Taylor, zato što ju je dovela u ovaj položaj.

»Tako mi je žao«, mucala je. »Zaista žao. To nije moj pas. Vjerojatno je provukao glavu kroz ogrlicu.«

»Zašto mu nije bila čvršće vezana?« upita muškarac.

»Ne znam. Ja mu je nisam stavila. Ja ga samo šetam... Dođi ovamo, Hectore!« Juliet zgrabi jazavčara za šiju i stegne ga među koljenima kako bi mu nataknila ogrlicu.

»Ako ne možete njime upravljati, trebao bi imati ormu«, nastavio je muškarac. Govorio je razumno, ali je očito bio ljut. »Jeste li vidjeli što je pokušavao učiniti mojem psu, za ime Boga? To je bilo gotovo silovanje!«

»Je li moguće da se vaš pas tjera?« Juliet je morala uložiti golem napor da ostane pristojna, iako je znala da je pogriješila. »Bi li uopće smjela biti vani?«

Muškarac se uspravi i prodorno je pogleda. »Damson je sterilizirana. Samo gubi vrijeme. Ali takvo ponašanje... upast će u nevolje. Nevjerojatan je.«

Juliet se pokunji kada je bijes naglo napusti. To se znalo događati.

Rukom prođe kroz kosu, želeći da je negdje drugdje. »Zaista mi je žao. Reći ću njegovoj vlasnici da mu da brom ili što god su već davali vojnicima u ratu. Hectore, prestani se vrpeljiti!«

Juliet ga malo protrese, jednako kao što bi Minton protresao svoje plišane igračke, i čvrsto ga primi za šiju. Činilo se da je to na njega dobro djelovalo jer ju je odozdo tamnosmeđim očima pogledao s novim poštovanjem.

Ona pogleda muškarca koji je smirivao španijelku, milujući joj pahuljaste uši uz umirujuće glasove.

Barem je bio muškarac, a ne neka draga bakica koju bi ragbijaškim udarcem odbacila u grmlje. I prilično zgodan muškarac, pomisli. Podsjetio ju je na mladog voditelja emisije o antikvitetima koji je mogao šarmirati sve bakice, visok i profesionalan, s kosom boje pijeska koja mu je padala na lice i naočalama. Inteligentne oči boje lješnjaka i cinična usta koja su se u nekom trenutku mogla nasmiješiti. Iako ne u idućih pet minuta, sudeći prema izrazu njegova lica.

»Jeste li što poderali?« upita ga.

On spusti pogled, pregledavajući jaknu i traperice. »Ne, dobro sam. Moglo je biti i gore. Mogli smo sletjeti u trnje.« Glavom pokaže prema trnovitom grmlju samo nekoliko koraka uljevo.

»Ili u kantu za kakicu.« Juliet kimne prema drugoj strani puteljka. Zapravo, sada kada se osvrnula, sve je moglo biti mnogo gore.

»Stvarno. A jeste li vi dobro? Vi ste stradali više od mene.«

Kada ga je ponovno pogledala, shvati da zuri u nju, provjeravajući koliko je stradala. Juliet položi ruku na glavu, za slučaj da se u nešto nije uvaljala. »Ja sam dobro.«

»A psi?«

»I oni su dobro.« Situacija je postajala neugodna. Je li ovo usiljeno ispitivanje bila neka vrsta uvoda u zahtjev za odštetom? Juliet krene sve svoje pse vezivati za povodce. »Razgovarat ću s Hectorovom vlasnicom. U pravu ste, trebalo bi ga odvesti do veterinara.«

Juliet se ponovno sagne i pogladi španijela po mekoj glavi. »Oprosti, Damson. Neće se ponoviti. Nitko te ne bi smio seksualno zlostavljati u tvojoj šetnji. Čak ako si i tako lijepa.«

Očekivala je britak odgovor od njezina vlasnika, ali on se kratko nasmije. »Pa, psi su psi. Ne možete od njih očekivati izlazak na večeru i u kino. Hector, je li?« Oči iza naočala više nisu izgledale tako ljutito. Gotovo su se dobro zabavljale.

»Da. A ovo su Coco i Minton. Minton je moj. Drugo dvoje samo šetam.«

»Mi smo...« On pokaže prema brežuljku. »Kamo ste vi krenuli?«

Juliet je oklijevala. Je li predlagao zajedničku šetnju ili je samo želio provjeriti da neće istim smjerom kao i oni?

»Ja sam krenula natrag u grad«, reče ona. »Mislim da je vrijeme da Hector ranije krene na kupanje.«

»Dobro. Eto.« On stisne usnice i kimne.

Što sam trebala reći? pitala se Juliet. Ta je šetnja očito imala neku namjenu. Naknadu za Damsonine povrijeđene osjećaje? Kutiju psećih keksa za pretrpljenu duševnu bol?

»Još jednom oprostite«, reče. »Hajmo, društvo.«

Tek je na pola puta nizbrdo shvatila da je, u maniri pravih šetača pasa, predstavila pse, ali ne i sebe.

Juliet, Minton, Coco i pokoreni Hector obavili su nekoliko mirnih krugova oko ružičnjaka prije nego što se Barbara Taylor pojavila pokraj kioska za kavu, natovarena vrećicama. Očito je dobro iskoristila svoje slobodno vrijeme na glavnome trgu Longhamptona, osobito u Mark&Spenceru.

»Evo«, reče, prije nego što joj je Juliet uspjela ispričati što je Hector učinio. »Je li deset funti u redu? Toliko plaćam poludnevno čuvanje u hotelu za pse. Znam da me nije bilo dulje nego što sam rekla.«

»To je...« Juliet nije imala slobodne ruke, pa joj Barbara gurne novčanicu u džep od jakne.

»Nismo razgovarale o cijenama po danu, zar ne?« nastavi ona. »Ja ću rado plaćati jednako koliko dajem i Rachel, i još malo više jer će dobivati nepodijeljenu pažnju.« Sagnula se i nježno potegnula Hectorovu bradicu. »On je mamin dečko, zar ne?«

Juliet zaškilji na suncu. »Ne bih ga baš tako opisala. Ne mislite da je malo... živahan?«

»Živahan?« Barbara se nasmije. »Zna katkad biti nestašan, ali zato ga i volim.«

Hector joj dopusti da je miluje po bradici toped se od miline.

Možda bih mu morala pružiti drugu priliku, pomisli Juliet. Vjerojatno sam ja kriva što sam ga pustila iz vidokruga. Pogleda ga kao da mu govori: »Ovo je upozorenje, prijatelju.«

»Možda bi mu bilo bolje da ima ormu«, reče, sjetivši se nekih drugih pasa koje su usput sreli. »Bilo bi ga lakše kontrolirati.«

»Ooh, mislite? Pogledat ću«, reče Barbara, kao da se Juliet dobro razumije u ono što govori. »Očito znate sa psima. Pogledajte samo to troje.«

Minton, Coco i Hector sjedili su u urednoj vrsti pokraj Juliet, čak ni ne njuškajući kiosk s kavom.

»Hajde, Hectore«, reče ona, primivši njegov povodac. »Idemo kući. Vidimo se idući tjedan, Juliet. Do viđenja! Bok, Mintone!«

Juliet zausti reći: »Bok, Hectore!«, ali se na vrijeme zaustavi.

Coco i Minton je pogledaju, kao da su dvoje djece koje je odahnulo što je drug za igru iz noćne more otišao, ali su previše pristojni da to kažu.

»Kući«, reče Juliet. »Propustit ćemo *Time Team*.«

Pustit će ih oboje na naslonjač, da im se na neki način oduži.

10. POGLAVLJE

BIO JE PETAK i to je značilo da nema Coco. A to je pak značilo da nema potrebe ustajati.

Juliet se nije potrudila probuditi kada se uključila budilica. Umjesto toga, okrenula se na drugu stranu, pokušavajući ponovno usnuti lijepi san o Benu. No, iako je pokušavala prikupiti scene iz njihova fotoalbuma, prizori su tvrdoglavo ostajali nepomičnima. Kada se oglasilo zvonce na vratima, ona ljutito zbaci pokrivače.

Sa stražnje strane vrata zgrabi kućnu haljinu i navuče je preko pidžame, pa srdito krene niza stube dok je zvonce i dalje zvonilo.

»Što je?« upita dok je otvarala vrata, očekujući da će vidjeti mamu s Coco. »Zar je ne možeš jednostavno ostaviti s... Oh.«

Na pragu je stajao Lorcan, u majici Bad Companyja koja je bila istovjetna Roisininoj, samo veća, te s nekoliko velikih plastičnih vrećica na putu pokraj. Kosa mu je bila još raščupanija od njezine, kao da je i sam tek ustao.

»Došao sam vam napraviti tuš.«

»Ja nemam tuš«, reče Juliet.

»Tako sam i čuo.« Lorcan rukom pokaže prema vrećama. »Ali sada imate.«

»Oprostite, ne razumijem.«

»Vaša me je mama nazvala i pitala kako se razvijaju stvari s vašim radovima. Nemojte se toliko čuditi; dao sam joj svoju posjetnicu. Treba joj netko da joj pogleda odvode.«

Nije istina, pomisli Juliet. Keith je u posljednjih dvadeset godina bio prva osoba koju bi Diane zvala kada bi se pokvarilo bilo što veće od žarulje.

Pomisli kako to svakako mora predbaciti mami, ali nije bilo smisla da bude bezobrazna prema Lorcanu.

»A dok smo tako razgovarali«, nastavi on, saginjući se kako bi podragao Mintonove uši, »upitala me jeste li već počeli s ugradnjom tuša, a ja sam rekao da niste, da ga nisam vidio, a ona je rekla da će platiti preuređenje kupaonice.« On pokaže prema vreći. »Ovo je došlo u moj posjed, ako razumijete što želim reći.« Lorcan napravi lice kao da želi reći: »Ne morate mi ništa govoriti«.

»Želite reći da je ispalo s kamiona?« upita Juliet. Prekrižila je ruke, svjesna da stoji na vratima u pidžami. Nije znala ni koliko je sati, ali Lorcan nije pokazivao nikakav znak da je učinio nešto pogrešno.

»Točno tako. Ali vrlo pažljivo.« Plave mu oči zasvjetlucaju, ali potom kao da se sjetio da se s njom ne smije šaliti na takav način. »Srećom za vas i za vašu lijepu starinsku kuću, to je kvalitetan mjedeni sustav za tuširanje koji će savršeno pristajati u vaše uređenje. A mogu vam to i pokazati. Možda uz šalicu čaja?«

On krene rukom prema kutijama i Juliet je bilo jasno da je to bio trenutak kada bi ga trebala pustiti unutra i upitati je li doručkovao jer mu i ona može pripremiti prepečenac i tako dalje.

No, neki joj tračak tvrdoglavosti nije dopuštao da makne ruku s okvira vrata. Što se dogodilo s granicama pristojnosti, pomisli djetinjasto. Je li me mama išta pitala prije nego što je Lorcanu rekla da dođe ovamo?

»Ovaj, zapravo se još nisam ništa odlučila u vezi s kupaonicom. Razmišljala sam kojim redom uopće obaviti sve te radove«, reče. »To je poprilično velik zahvat. Ali, hvala, svejedno. Dugujem li vam što za vaše vrijeme?«

»O, ne.« Lorcan mahne rukom i ona zapazi narukvicu prijateljstva na njegovu zapešću; izgledala je kao da mu ju je napravila neka djevojka.

»Čuvat ćete djecu Emer ili takvo što. Hraniti im mačku dok ih nema. Nekad i odlaze?«

»Ne veoma često.« Lorcan zamijeti blagu nadu u njezinu glasu i naceri se. »Ma dajte, ovo je dobar tuš. I vaša mama plaća. Rado bih se mijenjao s vama.«

»Ja ne...«

»Juliet, imate dugu kosu«, zamijeti. »Kako je perete ako nemate tuš?«

»Priključkom za tuširanje«, odgovori mu bez razmišljanja. »Na slavini u kadi.« Koja nije ni radila kako valja. I kapala je. No, to nije spomenula.

»Priključkom za tuširanje?« Lorcan je izgledao zaprepašteno. »Zar smo u osamdesetima? Ma, dajte. Svakome treba poštene tuš. To je osnovno ljudsko pravo. Mogu vam ovo ugraditi prije nego što izgovorite Head and Shoulders.« Pogleda na sat. »Svakako prije poslijepodneva.«

Juliet nije imala ništa u planu i zapravo nije bilo razloga da ne otvori vrata i Lorcanu pripravi šalicu čaja, ali ponovno osjeti kako podiže ogradu. Ne samo zato što nije bila odjevena. »Spremala sam se u šetnju«, reče. »Hoću reći, ne ovog trenutka, ali uskoro. Sada mi nije zgodno. Ja nisam... spremna početi s tušem. Prvo treba obaviti druge stvari.«

»O, ja mogu raditi u neredu«, reče Lorcan. »Vidjeli ste kako sve izgleda u susjednoj kući.«

Juliet ovije ruke oko tijela. Činilo se kao sitnica, ugradnja tuša. Ali ne i za nju. Tuševi su bili jedina konkretna stvar u kući o kojoj su ona i Ben pošteno razgovarali; on je želio pravi viktorijanski tuš, veličine tanjura. Pod kojim bi mogli oboje stati.

Je li sada uopće imalo smisla nabavljati tako veliki? Bi li tako veliki tuš bio samo znak Benu da ispod njega planira stajati s nekim drugim?

»Ja nisam...« reče, a glas joj prepukne. »Ne bih htjela biti nepristojna, ali to je prvi korak. Vjerojatno nije mnogo, ali je... znate.«

Lorcanova se vedrina raspline. »Pošteno. Ja sam samo imao slobodno jutro i pomislio sam, nakon što smo neki dan govorili o vašoj kupaonici, učinilo mi se da se slažete oko... Gledajte, kada bi vama bilo zgodno? Mogu sve ostaviti ovdje i svratiti koji drugi dan. Ili poslati nekog drugog. Ili ne učiniti ništa.«

»Zaista mi je žao«, protisne ona. »Ja nisam... to jednostavno dode i ode. Bila sam dobro kada smo pregledavali kuću! Zaista, bila sam dobro. I sada sam.«

»Niste. U redu je da se raspadate na komadiće. Razumijem.« Igrao se s mjernom vrpcom.

Priberi se, Juliet, preklinjala je samu sebe.

Misli na lijepi tuš.

Koji nikada nećemo dijeliti.

»Zašto ga ne biste ostavili ovdje?« reče brzo. »Ja ću vas nazvati i dogovoriti ćemo se za neko drugo vrijeme. Možemo porazgovarati i o ponudi. Porazgovarati o... čemu se već

razgovara kada se govori o radovima.«

Riječi su ispadale iz nje i jedva da je i znala o čemu govori. No, boriće oko Lorcanovih očiju su se opustile i ponovno je dobio samopouzdanje.

»Sjajno«, reče, prebacujući vreće na trijem. »Ja idem. Imate moj broj.«

»Imam.« Juliet krene zatvarati vrata. »Hvala.«

»Uživajte u šetnji.« Lorcan joj namigne, a potom odšeta niz puteljak, s rukama zabijenim u džepove iznošenih traperica.

Juliet zatvori vrata što je tiše mogla, kako on ne bi pomislio da ih bijesno zatvara pred njim. Srce joj je luđački tuklo i osjećala se uznemireno, kao da je upravo obranila kuću od napada.

Minton priđe i onjuši kutije, a ona se osloni o pločice na zidu trijema. Njegov znatiželjni nos pomakne vrećicu u stranu i ona ugleda dio tuša.

Bio je to prelijepi mjedeni viktorijanski tuš koji je izbacivao mlaz poput kiše. Isti onakav kakav je odabrala iz časopisa o uređenju.

Iako Coco nije trebalo šetati, Minton je u uobičajeno vrijeme otišao do vrata, a Juliet ga nije imala srca odbiti.

Nije joj se dalo ići do parka i vrtova, gdje bi se ljudi sigurno zaustavljali da pozdrave, ako ne nju, onda zasigurno Mintona. Nije imala volje ni sresti vlasnika španijelke niti se šaliti o pohotnom Hectoru, onako kako se vlasnici pasa već šale.

Umjesto toga krenula je prema drugom kraju longhamptonske mreže staza za šetanje, koja je zavijala iza biskupova imanja iz 1930-ih i ribnjaka pokraj kojega je nekoć sigurno bio vrlo aktivan stolac za uranjanje izgreznika⁶ ali sada je sve zaraslo u korov. Nije bilo nikoga na vidiku, ali za svaki slučaj ona uključi iPod i odlučno krene niz blagu padinu, slušajući audioknjigu *Emma* i razumijevajući Jane Austen na način na koji u školi nikada nije uspjela.

Nakon nekog vremena disanje joj postane ritmično, a mozak joj se isključi. Misli su joj ispunjale samo plavo nebo iznad njih, svjež ljetni povjetarac koji je mirisao na zeleno i riječi knjige. Minton je veselo kaskao uz nju, prateći njezin korak, a na Julietino iznenađenje, sunce na licu nedužno joj razveseli srce.

No, ugledavši u podnožju prijateljski raspoložen stariji par s tri štektava jorkširska terijera, promijeni smjer. Put je vijugao prema nizu malih, starinskih trgovina i Juliet je znala da bi, a da ne ispadne nepristojna, mogla zaokrenuti i vratiti se na prvu stazu. Već su se smješkali i podizali obrve kao da žele reći: »Predaleko smo za razgovor, ali već stižemo!«

Juliet nije htjela biti neuljudna; samo nije htjela čavrljati.

»Hajde, Mintone«, reče, povlačeći ga dalje od ulične svjetiljke. »Da vidimo što ima nova na South Parade.«

Kada je bila mala, South Parade bila je puna staromodnih butika za gospode s ukrasima od celofana u izlozima izbočenim na ulicu. No, u posljednjih su nekoliko godina pomodne mlade majke naselile velike obiteljske kuće u blizini i sada su trgovine krojačkim priborom i vunom pretvorene u ljupke kafiće i delikatesne trgovine u tamnom drvu. Diane je godinama odlazila u Angelinu kosu; sada je salon preimenovan u Anđeoska kosa.

⁶ Eng. *ducking stool* — tehnička naprava s robusno izrađenim stolcem koji je služio za kažnjavanje neposlušnih žena i izgreznika tako da ih se, privezane za stolac, uranjalo u vodu. Nap. prev.

Juliet baci pogled na otmjeno vanjsko uređenje salona i pokuša zamisliti kako se ovdje nekoć na podu igrala s toplim uvijačima i gelovima za kosu. Pogleda na natpis »ovlašteni zastupnik Aveda spa«.

Moram reći Benu da u Angeli sada izvode masaže vrućim kamenjem, pomisli. Mogao bi joj namjestiti zaradu kad bi joj nabavio neki posebno velik šljunak...

Grlo joj se odjednom stisne.

Juliet pogledom potraži nešto čime bi skrenula pozornost i opazi novi cjenik. Zbog Lorcanove primjedbe o njezinoj kosi shvatila je da se nije ošišala gotovo godinu dana. Nekada joj kosa nije bila ovako duga; bila je podšišana u uredni bob.

Možda je vrijeme da se ošišam, pomisli, sada kada sam preboljela fazu »obrijte mi glavu, nije me briga«. U istoj knjizi gdje je pisalo da će se za godinu dana osjećati bolje također je stajalo upozorenje u vezi s bilo kakvim iznenadnim odlukama o uljepšavanju, kao što su bila radikalna šišanja ili tetovaže za uspomenu.

Juliet raskolači oči na cijene; ručnici nisu bili jedini koji su postali luksuzni. No, dok je gledala unutra, pokušavajući uočiti koriste li se možda sušilima optočenim zlatom, ugleda svoju majku. Diane je plaćala na blagajni i dok se okretala kako bi odglumila da razmišlja o šamponu i balzamu koji su joj agresivno pokušavali prodati, kroz izlog ugleda Juliet.

Pogledi im se sretnu.

Dovraga, pomisli Juliet. Sada nije bilo uzmicanja.

Juliet se namršti i podigne obrve, razbijajući glavu dok je smišljala razlog zbog kojega bi se morala vratiti kući. Nije čak ni šetala tuđeg psa. Možda bih mogla reći da idem po Hectora, pomisli.

Diane pljesne rukama, reče nešto ženi u salonu i izleti van.

»Što ti ovdje radiš?« doimala se prilično zbunjenom.

»Šetam Mintona. Je li to velika novost?«

»Ne, ja samo...« Diane namjesti osmijeh. »Samo vas je lijepo vidjeti vani. Zdravo, Mintone!«

Sada kada je majka izašla iz salona, Juliet ju je mogla dobro promotriti i bila je iskreno zaprepaštena.

Bilo je to prvi put u dvadeset godina da je vidjela Diane s frizurom koja nije bila nalik na njezin uobičajen majčinski stil. Kosa je bila stepenasto pošišana i blistala je s novim, skupim pramenovima, a tako uređena nalikovala je na neki od »modela u godinama« u katalogu Marks&Spencera.

»Mama, jesi li napravila pramenove?« upita je.

»Da.« Diane sramežljivo potapša kosu. »Medene boje, rekla je Angela.«

»I ošišala si se stepenasto?« Juliet je otvoreno zurila.

»Izgledaš godinama mlađe.«

»Doista? To bi mogla reći i na ljepši način, Juliet, ali... hvala ti. Katkad je dobro... napraviti koju promjenu. Što kažeš na kavu? Možemo sjesti van. I nemoj se praviti da moraš nešto obaviti.« Diane joj zaprijeti prstom. »Osim ako mi ne misliš reći da si pobjegla od radova u kući?«

»Moram s tobom o tome porazgovarati«, mrko će Juliet.

»Obavimo to na kavi.« Majka nastavi tiše. »Angela je nabavila jedan od onih uređaja za kavu. Nisam htjela ništa reći, ali...« Iskrivi lice. »Vodenasto. Možemo prošetati Mintona do

onoga mjesta koje voliš na High Streetu, kamo mogu i psi. Što misliš?»

To je bio pravi ustupak, bilo joj je jasno; Louise i Diane nisu bile pretjerano uvjerene u higijenu u kafiću Divlji pas, usprkos besprijeckorno čistim površinama i savršenom kapučinu. Juliet je obožavala to mjesto, ali nije ondje dugo bila: previše ju je podsjećalo na to kako je onamo odlazila s Mintonom i Benom.

»Hajdemo radije u Coffee Pot ili kako li se god sada već zove«, reče, glavom pokazavši prema kraju niza trgovina.

Juliet pusti majku da je odvede do kafića na kraju, koji je nekoć posluživao mlake industrijske frapee; danas je nosio ime Smočnica i nudio je 327 vrsta kapučina. Minton se sklopčao pod stolom nastojeći ne upadati u oči.

»Mama, zašto si mi kupila tuš i potom poslala Lorcanu k meni?« reče Juliet kada su kave stigle, u golemim šalicama s premalim ručkama.

»Govoriš kao da ti ja nešto zapovijedam! Samo sam ga nazvala kako bih ga pitala kako napreduje s procjenom jer je tvog tatu zanimalo, a on je spomenuo da ima jedan neiskorišteni tuš. Ja sam rekla: »Kako dobra zamisao. Mi ćemo vam pomoći da ga se riješite«, i sada imaš tuš.«

Juliet se takav odgovor učini dobro uvježbanim. »Baš je slučajno imao točno isti tuš kakav smo Ben i ja tražili?«

»Je li?« Diane se doimala iznenađenom. »Vidiš. Bilo je suđeno.«

»Mama, zaista to cijenim, ali...«

»S ostatkom kuće čini što želiš«, reče Diane, »ali moja kći neće živjeti bez poštenih sanitarija i točka.« Zašuti, a glas joj se potom promijeni. »Molim te. Samo mu dopusti da ga ugradi. Ja ću se osjećati bolje.«

Juliet uroni keks u pjenu. Nije imalo smisla prepirati se; to je bio tuš kakav su željeli ugraditi. Ili prije, tuš kakav bi bili kupili i koji bi potom osam mjeseci ležao uokolo dok bi ona gnjavila Bena da ga ugradi.

Namršti se. To je bilo zločesto. Do sada bi ga bio ugradio.

»U redu, mama«, reče. »To je lijepo od tebe. Vidjet ću kada Lorcan može doći i ugraditi ga.«

»Dobro!« Diane pruži ruku i potapša je po dlanu. »Dobro. Drag momak, taj Lorcan. Podsjeća me na Bena.«

»Mama, zašto svi moraju nalikovati na nekog drugog?« upita Juliet, povukavši ruku kao da se opekla. »Zašto ne dopustiš ljudima da budu tko jesu?«

»Ne znam što...«

»Znaš! Peter ima pogled Toma Cruisea. Tata je pljunuti Paul Newman. Kada bi izgubio svu kosu.« Juliet zašuti. »Ruth ti još nije oprostila što si joj rekla da te podsjeća na Carol Vorderman⁷. Ben nije nimalo nalik na Lorcanu. Hoću reći, Lorcan nije...« Proguta i krene ispočetka. »Lorcan ima tamnu kosu. Ben je bio svijetao. Lorcan je pregrub za rad s ružama u rukavicama. Oči su mu drukčije boje. Niži je od Bena... Moram li nastaviti?«

»Nisam mislila izgledom«, reče Diane, tapkajući usne papirnatim ubrusom. Ponovno nosi ruž, zamijeti Juliet. »Samo ima nešto što me podsjeća. Čini mi se... sposobnim. Dragim.«

»Pa, ja to ne vidim«, tvrdoglavo će Juliet.

⁷ Britanska televizijska voditeljica.

Činilo se da Diane uvida kako je rekla pogrešnu stvar. »Oprosti. No«, nastavi ona, mijenjajući temu spretno kao tanker smjer kretanja, »danas sam u supermarketu srela Kim. Jesi li joj rekla kada se misliš vratiti na posao?«

»Donekle. Rekla mi je da je nazovem kada se osjetim spremnom. Ne želi reklamacije na kolačiće iz kalupa.«

U pokušaju da privoli Juliet na povratak na posao prije nekoliko mjeseci, Kim ju je zamolila da napravi stotinu kolačića iz kalupa za svadbenu svečanost. Juliet je nekoć u jednome jutru mogla napraviti dvije stotine komada, ali sada su ispali plosnati i grozni. Na kraju su ih Louise i Diane čitavu noć pekle umjesto nje.

»Ali kako se uspijeva snaći bez tebe?« nastavi Diane. »Sada je najružurbanije doba godine.«

»Znam, mama.«

Sezona vjenčanja, lebdjelo je u zraku između njih.

Juliet promiješa kavu. Istina je bila da trenutačno nije mogla podnijeti ljude. Sretne, žive, oženjene ljude. Zato su joj mnogo više odgovarali Minton i Coco. Bilo je malo vjerojatno da će se vjenčati i otići ili joj reći da se mora vratiti u sedlo, ili nešto jednako beskorisno.

»Možda bi ti pomoglo«, nastavi Diane. »Moja se prijateljica Jean odmah vratila u knjižnicu kada je Philip umro. Rekla je da joj razmišljanje o nečem drugom pomaže.«

»Mama, ne želim iznevjeriti Kim svojom nesposobnošću. To nam nijednoj neće pomoći. Možda na jesen.«

Nakon što prođe godina dana. I moj život krene ispočetka.

Diane se nije predavala. »Louise kaže da Peter traži dodatno osoblje u Tcchmateu, sada kada im je prošao taj novi projekt.«

Louise frkne nosom.

»A možeš i volontirati. Razgovarala sam s Rachel u klubu knjige i rekla mi je da u azilu očajnički trebaju dobrovoljne šetače tijekom ljeta, kada su svi na odmoru. A tebi tako dobro ide sa psima. Zapravo...« Diane podigne torbicu na stol i počne je pretraživati. »Rekla sam gospođi Cox da ćeš je nazvati.«

Juliet je upregnula misli. Dianein klub knjige imao je mnogo članova, a vrijeme za raspravu radije su provodili pričajući o onima koji nisu mogli doći nego o romanu. »Gospođa Cox... moja stara učiteljica klavira?«

»Da, dolazi uglavnom svakoga mjeseca. Sjajna je za nekoga starijeg od osamdeset. Ona jedina pročita knjigu i uopće se ne ustručava kritizirati nas. Kao da smo ponovno u školi!«

Bože, kako je to nepošteno, pomisli Juliet i misli joj u trenu skrenu s Dianeina prigovaranja. Kako to da učiteljica glasovira doživi osamdesete, dok zdravi vrtlari koji rade na otvorenom dobiju samo trideset dvije?

»Ali ona nema pse«, zamijeti. »Nema li ona mačke? One velike, perzijske. One koje su jele vrhnje iz svečanog servisa za čaj dok ste vi ostali dobili grozne stare, otkrhnute šalice dok ste raspravljali o *Goniču zmajeva*?«

»Da, to su te! Malo su... neobične. U svakom slučaju, gospođa Cox ide na jedno od onih krstarenja po Skandinaviji i rado bi da ih ne mora dati u hotel za mačke. Nesretne su, jadnice. Rekla sam da ćeš je nazvati i razmisliti o tome da ih dolaziš hraniti dok nje nema.«

»Mama!« Juliet se osjeti stjeranom u kut. »Zašto si to rekla?«

»O, nemoj biti takva, Juliet. Ona je samo nekoliko kuća dalje od tebe u Rosehillu. Mogla bi to obaviti kada se vraćaš iz šetnje s Mintonom i Coco. Evo, ovo je njezin broj. Hajde.«

Diane gurne papirić prema Juliet. »To nije dobrovoljni rad«, doda. »Platila bi ti. A i dobro je da malo izađeš.«

To je bio smisao svega ovoga, zaključi Juliet. To da ona izađe.

»I sada sam vani, nisam li?« Juliet je buntovno pogleda preko šalice.

Nije joj toliko smetala činjenica što bi hranila mačke gospođe Cox. No, nije voljela što je se gura u nečiji tuđi raspored. Njihov je raspored već bio njezin, dok je posljednjih nekoliko mjeseci provodila štiteći se od ljudi i njihovih zahtjeva i pitanja. Juliet osjeti kako je njezin pažljivo izgrađen zid od televizijskog programa i drijemanja uzdrman i to je uznemiri.

»Misli na mačke«, reče Diane. »Same u hotelu, bez utjehe vlastitog doma. Bilo bi im grozno. I Mintonu bi sigurno bilo grozno. Učinila bi im uslugu jednako kao i gospođi Cox. Pola sata na dan. Hajde.«

Juliet uzme komad papira. Nije imalo smisla boriti se; uvijek može nazvati gospođu Cox i pronaći dobar razlog da je uljudno odbije. A morala je priznati i da ju je dirnula pomisao na usamljene mačke. Čak ako je to bilo iz straha da je i sama krenula prema životu razmaženih ljubimaca koje je trebalo čuvati dok je ona sama odlazila na krstarenja.

»Zašto je ne bi odmah nazvala?« reče Diane odlučno. To nije bio zahtjev.

Juliet pokuša odbiti, ali je snaga ponovno izda. »Dobro«, reče.

Gospođa Cox zvučala je oduševljeno što joj se javila, zbog čega Juliet posumnja da je Diane već unaprijed sklopila posao, pa je pozove da svrati idućeg poslijepodneva »kako bi upoznala njezine dlakave diktatore«. Uvjeravala ju je kako Minton neće biti nikakav problem ako i njega želi povesti.

»Sprašile su labradora kod veterinara prošloga tjedna«, nevino se nasmije. »Nisu baš mimoze.«

Juliet pogleda Mintona kada završi razgovor. Ležao je do njezinih nogu, s njuškom na šapama. »Jadni Mints«, reče. »Nitko tebe nije pitao imaš li što protiv, zar ne?«

»On je dobar dečko«, reče Diane i prokrijumčari mu komadić kroasana ispod stola.

»I upravo je zato Coco na dijeti«, reče Juliet prije nego što se uspjela svladati.

Kad su se vratili kući, Juliet pusti Mintona da pojuri ispred nje i provjeri ima li uljeza ili miševa, kao što je to sada uvijek činio kao nova glava kuće.

Bilo je obećavajuće tiho. Toliko tiho da je čula kucanje sata u prednjem dnevnom boravku. Skinula je cipele i potražila udobne papuče od ovčje kože, već osjećajući kako klizi prema kraju dana, prema večeri i krevetu, kada će moći prekrižiti još jedan dan.

Na Kanalu 4 bio je crno-bijeli film koji je čekala cijelo poslijepodne; već je počeo, ali lako je shvatila priču; radilo se o nekoj zgodnoj romansi između dvoje britanskih glumaca sa savršenim izgovorom, smještenoj u vrijeme rata, s mnoštvom uniformi i tankih brčića.

No, Trevor Howard jedva da je uspio prozboriti kada je mir kuće uništen duetom blok-flauti. Zapravo se više radilo o nadmetanju.

Juliet sklopi oči. Može li to ignorirati? Ako pojača zvuk na televizoru?

Ne. Svirali su na samom rubu njezine strpljivosti. Koja je već bila narušena zahvaljujući poslu s gospođom Cox.

»Ostani tu«, reče Mintonu. »Skočit ću samo do susjeda. Onda ćemo pojesti užinu.«

Instrumenti su se čuli sve glasnije dok se približavala puteljkom, skvičeći zaglušujuće

bijesno.

Nije ni čudo da Aleca nikada nema, pomisli Juliet, stišćući šake. Vjerojatno nije ni na turneji. Vjerojatno negdje leži u divnoj, samotnoj tišini nekog obližnjeg hotela.

Zalupala je na vrata, glasnije nego što je namjeravala. Potom, kada se nitko nije pojavio, zalupa još jače, toliko da su se stakla na prozorima zatresla.

Odakle to dolazi? zapita se, začuđena vlastitom snagom. Superudovica. U jednome trenu probija rupe kroz beton, a u drugoj leži iscrpljena ispred televizora.

Začuju se koraci, a potom Lorcan širom otvori vrata. »Zdravo«, reče. »Zaista mi je, zaista žao.«

»Još ni ne znate što ću reći«, reče Juliet.

»Ne znam«, složi se, »ali mi se čini sigurnije odmah ispričati u njihovo ime. To štedi vrijeme, kada su svi četvero na slobodi. Iskreno, radije bih da mi ne kažete što su sada napravili.«

Zbog nečega u njegovu začuđenu izrazu lica Juliet nije mogla ispaliti ubojite rečenice o glazbenoj torturi koje je smislila na putu ovamo. Osim toga, u kovrčama su mu bili komadići žbuke i činilo se da toga uopće nije svjestan.

»Radi se o...« počne ona, a kao da bi se cijela situacija zorno prikazala, sviranje ponovno počne. Ovaj put solaža kao da na krovu zavija narikača.

»Roisin«, reče Lorcan. »Misli da je talent. Vezala je maramu na jedan kraj kao da je u bendu.« Oponašao je Roisino njihanje zatvorenih očiju. »Baš kao Stevie Nicks⁸.«

»Pa, možete li je prekinuti?« upita Juliet. »Ne bih voljela prelomiti blok-flautu preko koljena, ali sam voljna probati.«

»Hoću.« Lorcan se nagne natrag i zaurla prema vrhu stuba: »Roisin! Prestani s bukom!« Sviranje odmah prestane.

»Moja pogreška«, nastavi on, trljajući lice. »Ja bih trebao nadgledati vježbanje. Emer je morala odjuriti u ambulantu sa Spikeom, a Salvador je na nogometu.«

»O, ne!« Juliet se osjeti krivom što diže buku. »Je li Spike dobro?«

»Spike? Da, dobro je. Što god da je, izaći će na drugi kraj prije ili poslije. Hej, hoćete li ući na šalicu kave?« Lorcan šire otvori vrata. »Mislili smo napraviti čaj, cure i ja«, nastavi, na neki način dobro pogodivši njezinu nevoljkost suočavanja s mnoštvom lica. »A ako vi govorite, Roisin i Florrie ne mogu svirati, zar ne?«

»Ovaj, neću«, reče ona. »Ja sam... ja sam ostavila Mintona. On ne voli biti sam. Zabrine se da se neću vratiti.«

To je bila mala laž koju je primijenila mnogo puta u posljednjih godinu dana. Minton je mogao biti sam neko vrijeme; no, jednom kada je zaspala tijekom dana i kada ju je pokušavao probuditi lizanjem lica, srce joj se gotovo slomilo od žalosti.

»Pošteno«, reče Lorcan. »Ipak ćemo se stišati. Minton vjerojatno ludi.«

»Zapravo, htjela sam još nešto«, počne Juliet, a potom stane.

Bio je to velik korak, ali bilo je tako lako samo pitati.

Hajde, reče sama sebi. Učini to.

⁸ Američka pjevačica i kantautorica. Najpoznatija je po svom članstvu i radu u rock sastavu Fleetwood mac., ali i po uspješnoj samostalnoj karijeri.

»U vezi s tušem.« Juliet proguta. »Kada bi vam odgovaralo da ga dođete ugraditi?«

»Fan...« krenuo je izraziti oduševljenje, ali stane u pola riječi. Možda je osjetio da nije bila samo stvar u namještanju kupaonice. »Mogu to učiniti ovaj tjedan«, reče. »Najbolje je stvari obavljati odmah. Osim toga, biste li htjeli da nakon toga netko poploča zid iza tuša? Bit će dosta nereda s rezanjem pločica. Znam neke zaista brze momke koji bi to mogli riješiti.«

»Tako. Je li to skupo?« upita Juliet. »I... je li teško?«

»Malo treba prtljati. Zašto? Sami biste to obavili?«

»Ne, samo što...« Juliet spusti pogled na zakrčeni trijem, pun vreća otpada za recikliranje, a potom ponovno pogleda Lorcanu. Proučavao ju je prijateljskim plavim očima i ona mu iskreno odgovori. »Samo što, kao prvo, nemam veliki budžet, osobito ako treba popraviti ostatak kuće, i kao drugo, trebala sam to obaviti ja, zajedno sa svojim suprugom. Namjeravali smo to učiniti zajedno...« Kako reći čovjeku kojega si upravo zaposlila da za radove u kući zapravo ne želiš nepoznate radnike; da želiš nekoga s kime bi ti preuredila kuću? Nekoga uz koga bi učila?

»Ne želim još srljati u velike financijske obveze«, reče. »Samo mi treba tuš.«

»Razumijem«, reče Lorcan. »Pa, zašto ne biste počeli s tušem i vidjeli kako se stvari razvijaju? Kada se ujutro budite? Stalno zaboravljam što je uobičajeno kada sam ovdje.« Očima pokaže prema općenitom smjeru Kellyja. »A bio sam na turneji s Alecom gdje smo zapravo bili ispred problema izazvanih vremenskom razlikom.«

Juliet pomisli kako to zvuči frajerski, iako nije sasvim razumjela kako je to moguće. Uglavnom se to moglo zahvaliti Lorcanovu naglasku. Zbog njega je i pričanje o odlasku u trgovine zvučalo kao pravi rock'n'roll.

»Obično se budim oko sedam i trideset. Sutra je srijeda? Ujutro šetam maminog psa.«

»To mi odgovara. Dajte mi radio, mnogo čaja i ja krećem. Ja nisam jedan od onih filozofskih radnika koji vole pričati... O, pogledajte tko je došao. To je prva rokerica na blok-flauti iz Longhamptona.«

Jedna od crvenokosih blizanki pojavi se iza Lorcanu, dok ju je za petama slijedila mačka.

»Zdravo, Roisin«, naslijepo će Juliet. Pedeset posto šanse.

»Ja nisam Roisin«, reče srdito. »Ja sam Florrie.«

»Možete pogoditi po mački«, javi se Lorcan. »Florrie ima prijatelje, ali se Smokey veoma boji Roisin, zar ne?«

»Looorrrcane«, reče Florrie, priljubivši se o Lorcanovu nogu, ali ne skidajući nemirne plave oči s Juliet. »Lorcane, hoćeš li napraviti čokoladne kolače uz čaj? Uvijek ih jedemo kada si ovdje.«

»Ja imam sjajan recept za čokoladne kolače«, reče Juliet.

»Zaista?« reče Lorcan. »To je jedino što radim.«

»Kao prava kraljica kućanstva.«

»Pa.« Izgledao je kao da se srami. »Bolji sam s onima koji imaju dodatke. Ako znate što želim reći.«

»Lorcan nam dopušta da očistimo zdjelu. Mama ne«, reče Florrie. »A tata nam uopće ne da da jedemo kolače.«

Juliet je žarko željela znati u kakvoj je vezi Lorcan s Kellyjima. Znala je da je išao na turneje s Alecom i da je svirao u bendu s Emer, ali zašto je sada s njima živio? Je li čuvao djecu? Očito se radilo o nečem vrlo složenom i rokerskom, pa iako je bila znatiželjna, bilo joj

je neugodno pitati, kao da bi tako pokazala svoje neznanje.

»Sigurno nećete ući?« upitao ju je ponovno, ali dok je još govorio, na cesti se zaustavi taksi iz kojega se izvuče Emer, držeći Spikea. Njezina smeđa kosa sa svijetlim pramenovima bila je sada divlje raščupana, a preko duge haljine nosila je traper jaknu. Bilo tko drugi na njezinu bi mjestu izgledao kao član skupine Status Quo, ali na njoj je sve to iz nekog razloga izgledalo dobro.

Spike je nosio vitešku kacigu i na majici naljepnicu na kojoj je pisalo »Bio sam hrabar u bolnici!« Žmirkao je iza naočala koje su svjetlucale na suncu.

»On«, reče Emer, pokazujući na Spikea, »mora prestati jesti sve što mu se nađe na putu! Ti«, pokaže na Florrie, »moraš ga prestati na to nagovarati. Bok, Juliet. Isusek, je li voda zakuhala? Žudim za šalicom čaja.«

Projuri pokraj Juliet u oblaku parfema, ali nimalo neprijateljski. Spike ju je slijedio, kroz kacigu zureći u golemi flaster na palcu. Sudari se s vratima, potom se ispravi i nastavi.

»Uđite«, reče Lorcan. »Možete počistiti zdjelu.«

»Maaaamaaa!« Juliet začuje topot nogu niza stube. Roisin, pretpostavila je. U kuhinji je treštao radio i Emer počne pjevati.

Čitava je kuća eksplodirala u život poput ubrzanog otvaranja cvijeta.

Na ovo je Lorcan mislio kada je rekao da je moja kuća obiteljska kuća, pomisli Juliet. Samo je ja nemam ni s čim ispuniti. Tuga je proguta velikim zalogajem i ona osjeti potrebu da se vrati Mintonu, svojoj obitelji mokroga nosa, odanoj, ali nijemoj.

»U redu je. Moram obaviti neke stvari. Vidimo se ujutro«, reče brzo.

»Dogovoreno.« Činilo se da želi red još nešto, ali se predomisli i naceri. »I ako dobijete želju napraviti te čokoladne kolače, rado ću ih kušati radi usporedbe...«

»Vidjet ću«, reče Juliet.

Dok se okretala da krene puteljkom, ulovila je krajičkom oka Lorcana kako odostraga grabi Florrie za pletenicu, a ona skače uz vrisak.

»Ja sam duuuuuhhh!« zahuktao je, a ona pojuri niz hodnik, dozivajući Roisin.

Uopće nije nalik na Bena. Mama je skrenula.

11. POGLAVLJE

LOUISE JE ŽALILA što nema posao gdje je stanka za ručak bila dio uobičajenog rasporeda radnoga dana književnog agenta, možda, ili nekoga u lokalnoj upravi; negdje gdje bi posao mogla izvesti na sastanak s trobojnom salatом koju bi, u idealnom slučaju, platio netko drugi.

Znala je da se takvi ručkovi zaista odvijaju jer ih je vidjela kroz prozor Ferrarija, glavnog restorana u Longhamptonu, dok bi trčala prema trgovini sa sendvičima gdje bi kupila francuz koji je jela da ne zamrlja papire koje nije mogla prestati čitati ako je željela otići točno u četiri kako bi stigla pokupiti Tobyja kod onoga tko ga je taj dan čuvao.

Louise se priključi redu koji je izvan Daily Breada zavijao na High Street i osjeti ubod nostalgije zbog nečega što joj se već činilo kao potpuno drugi svijet. Ručak kod kuće s Tobyjem uvijek je bio zabavan, uz mnogo priče o avionima i vlakovima koji ulaze u tunele te o tome jesu li mamina domaća jela ipak bila malo bolja od onih iz supermarketa.

Još su bolji bili izlasci na ručak s društvom iz skupine novopečenih mama. Besramne gozbe ugljikohidratima, na kojima su priznavale sve svoje krive korake u roditeljstvu i trenutke potpune zbunjenosti, blebećući sve dok ih šavovi ne bi zaboljeli, o glupim stvarima koje su mislile raditi sa svojim savršenim, uspavanim anđelićima prije nego što su stigli na svijet.

Nije sve bilo ružičasto, podsjeti se. Hranjenje Tobyja uključivalo je i golemu količinu brisanja i moljakanja. Svoje bi manire za stolom popravio tek u vrijeme večere kada bi Peter stigao doma na vrijeme da ga nahrani i dobije kratak roditeljski izvještaj, dok bi Toby sjedio ondje sjajeći se poput bebe s Pampersova oglasa.

Je li uopće bilo čudno što je na kraju čeznula za tim da se pretvori u...

Prestani odmah, pomisli Louise. Ne misli o tome. Spusti se na zemlju. Vрати se u red za sendvič, vrati se u Douglasovu evidenciju zasluga ostvarenih prekovremenim. Stara Louise Davies se vratila.

Mobitel joj zazvoni u džepu i ona ga zgrabi, dok su joj misli letjele od njezine mame, Tobyja, jaslica, posla...

Još jedna posljedica Benove smrti: više nije bilo telefonskog poziva koji nije navješćivao moguću katastrofu.

»Lulu? Možeš li razgovarati?«

Bio je Peter. To je ozlovolji još malo.

»Bok«, reče, napredujući korak u redu. »Kupujem nešto za jelo.«

»Ne mogu dugo pričati«, reče, kao i uvijek kada bi je zvao tijekom dana. »Samo sam želio provjeriti jesi li slobodna u petak navečer. Za spoj?«

»S kim?« Louise je prezirala lažnu šaljivost u svojem glasu. Činila joj se glumljenom, isto kao i pitanje vlastitoj ženi je li slobodna za spoj.

»Sa mnom! Uspio sam nas ugurati za jednu vrlo malu večeru s kušanjem vina koju nude u White Hartu.« Peter zašuti, očekujući njezin uzdah oduševljenja. »Znaš, ona o kojoj su

pisali u novinama za vikend. U *Guidleyju*.«

»Znam što misliš.« Bio je to stari pab sa skupocjenim stolnjacima i kuharom koji je pobjegao iz River Cafea s vlastitom napravom za izradu tijesta. »Zvuči sjajno.«

»Trebalo bi biti! Htio sam te na vrijeme obavijestiti da možeš organizirati čuvanje.«

Čuvanje djeteta bilo je nešto što samo ja mogu organizirati, naravno, pomisli Louise mrzovoljno. Za svojim radnim stolom pretrpanim spisima, jednako kao i u redu za sendvič.

»Dobro«, reče. »Obavit ću neke pozive i javiti ti.«

Louise odmah shvati da je zvučala poput vlastite tajnice, ali Peter je u tom trenutku prekinuo vezu i vjerojatno nije ni shvatio da su upravo vodili razgovor poput dva loša amaterska glumca.

Ona uzdahne i vrati telefon u torbicu.

»Dobar dan! Sljedeći? Što biste željeli?« reče prodavač sendviča broj četiri.

Louise je zurila u ploču ispisanu kredom, shvativši da zapravo uopće nije gladna. Svejedno naruči francuz s grčkom salatom jer je to uvijek jela za ručak prije nego što se rodio Toby. Samo promatranje kako ga pripremaju na isti način malo je umiri.

Prije Tobyja Louise je predvodila uredsku brigadu koja je odbijala »pokrivati« žene koje su imale djecu; zato je sada razgovore za čuvanje djeteta pokušavala obaviti dok se vraćala na sud na popodnevni sastanak. Nije željela da je itko čuje i podsjeti na vlastitu glupost.

Diane je bila prva koju je nazvala.

»Zdravo, dušo.« Dianein je glas bio prigušen. »Je li sve u redu? Ne mogu baš sad pričati.«

»Ne možeš?« Louise pogleda na sat. »Gdje si? U knjižnici?«

»Ne. Ovaj, što je? U vezi s Tobyjem?«

»Tako nekako.« Louise je bila iznenađena Dianeinim okolišanjem.

Juliet joj je spomenula da se mama ponaša pomalo čudno kada je naletjela na nju neki dan. Imala je novu frizuru, za početak. I spominjala je lasersku operaciju očiju. »Bi li mogla pričuvati

Tobyja u petak navečer? Peter me izvodi u White Hart na večeru uz kusanje vina.«

»O, divno! Kao na pravom spoju!« prošapće Diane.

»Tako nekako.«

»O, tako mi je drago što odvajate vrijeme za sebe. Vrlo je bitno ne zaboraviti da niste samo mama i tata. Da tvoj tata i ja nismo kupili karavan nakon što se Ian rodio, mi...«

»Mmm, onda možeš li?« Louise nije željela da mama nastavi; već joj je održala nekoliko govora o tome »kako ne treba predugo čekati« i kako je između nje i Juliet razlika od šesnaest mjeseci. Nadala se da slične primjedbe o jajnicima koji stare nije upućivala i jednoj Juliet.

Trzne se, sjetivši se da je i ona sama rekla Juliet neke prilično netaktične stvari prije nego što je Ben umro. Stvari koje bi joj rado objasnila kad bi samo bile u dobrom odnosu kao nekad. Zbog mnogo je toga Louise žalila i htjela ispraviti, ali nategnuti odnosi s vlastitom sestrom, u najgorem mogućem trenutku u njezinu životu, bili su na vrhu popisa.

Diane se počela ispričavati. »Rekla si petak? Ne mogu u petak. Pomažem Beryl s večerom za klub knjige. U četvrtak bih mogla...«

»Ne, mora biti petak.« Louise s grižnjom savjesti osjeti olakšanje. Možda neće moći ići. Možda će to odgoditi sve: od izlaska do romantičnih događanja koja bi zasigurno uslijedila.

Ne, hajde, reče si. To je kao odlazak u teretanu, uživati ćeš kada stigneš. I uživati ćeš u talijanskoj kuhinji.

»Zašto ne nazoveš Juliet?« predloži mama. »Bit će kod kuće. Može svratiti na nekoliko sati. Ako stavite Tobyja na spavanje prije nego što izađete, neće se morati ni oko toga brinuti.«

»Što je s Mintonom? Njega će trebati ostaviti kod kuće.«

»O, neće mu ništa biti za jednu večer«, reče Diane. »A može ga ostaviti i kod susjeda Lorcana.«

»Lorcana?« Louise bolno osjeti koliko je izvan svega. Mjeseci su prošli otkako joj je Juliet rekla bilo što intimnije od... Razbijala je glavu. Juliet joj nije ni rekla kako se osjećala nakon sprovoda. Toliko su grozni bili njihovi odnosi.

»Da, građevinara koji živi u susjednoj kući, kod Kellyja. Vrlo drag momak. Malo neobrijan, ali pouzdan. Možda je samo flert, ali to nikome nije naškodilo!«

»Meni takvo što nikada nije spomenula«, reče Louise.

»Nije?« Diane je zvučala iznenađeno. »Mislila sam... Pa. Sigurna sam da hoće, ako dobijete priliku pošteno popričati uz bocu vina. Kao nekoć.«

»Obje smo prilično zaposlene«, reče Louise, braneći se. »Jedva imam vremena oprati kosu otkako sam se vratila na posao. A ne želim siliti Jools da se nađe sa mnom.«

Na Dianeinu kraju nastupi tišina.

»Što, mama?« upita, oštrije nego što je mislila. »Hajde, reci što misliš.«

»Jeste li se vas dvije posvađale, a da mi to niste rekle?«

Louise prestane hodati i uspne se na prag Bootsa. Mjesecima je čekala da joj majka postavi to pitanje, ali sada kada je konačno izašlo i visjelo među njima, nije bila sigurna što reći.

Da, ona i Juliet su se posvađale, ali ne tako da su se počupale i izvrijedale. Bilo je gore od toga. Bio je to razmjerno jednostavan razgovor koji je počeo dobro, ali se nastavio neočekivanim smjerom, poput tobogana izvan kontrole, i ostavio ih obje zaprepastene time koliko su malo znale jedna o drugoj.

Bila je to večer »bez dečki«, samo njih dvije kod nje, uz bocu vina, nedugo nakon Benova rođendana. No, nakon jedne čaše Juliet je izletjelo nešto o njoj i Benu od čega je Louise zanimala i, zato što nije znala kakav joj savjet ponuditi, povjerila je Juliet nešto jednako grozno. No, izraz na sestrinu licu ju je spriječio da joj oda najveću tajnu.

Čak i ovdje, ispred Bootsa, na High Streetu, još uvijek je mogla vidjeti Julietine oči, obično toliko pune razumijevanja, kako otvrdnjuju poput kamena. A potom je zgrabila kaput i otišla, ne čekajući objašnjenje. Louise je dovršila preostalo vino i još pola nove boce, a potom je bilo prekasno da je nazove i kaže riječi koje bi između prijateljica sve izgadile. No, Juliet joj nije bila prijateljica nego sestra.

Bilo bi joj dovoljno teško suočiti se s Juliet idućeg jutra, kada je mamurluka nestalo, ali samo dvadeset četiri sata poslije Ben je ležao mrtav u bolnici, a tuga i zbunjenost preplavile su cijelu obitelj. Ne ispirući loše osjećaje poput pijeska, ali na neki ih način udruživši, poput tijela u Pompejima. I još su bili ondje — tajne, nepostavljena pitanja — ali skriveni.

Louise osloni glavu o mramor ispred trgovine, pitajući se koliko njezina majka mora znati, i treba li uopće. Možda je bolje pitanje koliko je već znala?

»Zašto to kažeš?« upita je.

Diane nije imala Louiseine odvetničke vještine. Možda je znala muljati, ali suočena s pitanjima, bila je otvorena poput Juliet, priznajući sve.

»Zato što je nešto u zraku kada ste vas dvije zajedno. To sam zapazila neki dan, kad sam kupila Tobyja. Ponašala se vrlo čudno. Budi iskrena — je li ona ljubomorna što ga imaš? Nisam znala da su ona i Ben namjeravali uskoro imati djecu. Ali opet, bi li mi išta i rekla? Je li tebi što rekla?«

Louise se osjećala loše što se mora uhvatiti najbliže izlike, ali ipak to učini. »Mislim da su o tome razmišljali. Zato je i ne želim opterećivati čuvanjem djece. Ne želim utrjavati sol u ranu.«

»O, ah ona obožava Tobyja«, odmah će Diane. »Juliet je mlada, još ima dovoljno vremena osnovati vlastitu obitelj. Mislim, znam da neće biti Benova i znam da je on bio ljubav njezina života, ali... O, Bože. Toliko je teško znati što je najbolje za sve. Ipak, mislim da bi joj pomoglo da bude dio tvoje obitelji. Ona treba svoju stariju sestru.«

Louise u mislima ugleda ljutito lice svoje sestre. Ako se ona toga razgovora sjeti svaki put kad pomisli na Juliet, vjerojatno se isto događa i Juliet. Zbog toga joj se, od kukavičluka, sve stisne iznutra. Pretpostavljala je da se i njezinoj sestri događa isto.

»I treba joj Toby«, nastavi Diane. »Sada joj treba netko koga će voljeti. Netko drugi osim Minton. Bog ga blagoslovio, ali nikada joj neće uspjeti reći da je voli, zar ne? Budi velika djevojka, Louise. Gradi mostove.«

»U redu, pitat ću je«, reče. Uvijek se sve svodilo na nju.

»O, to me veseli«, reče Diane, a Louise se morala zapitati bi li njezina majka bila toliko zabrinuta da zna što je ona učinila jednoj, očajnoj Juliet i zašto dvije djevojke, toliko slične u nekim stvarima, a opet toliko različite, nisu uopće ni razgovarale.

Igrom slučaja, Juliet je bila samo nekoliko stotina metara udaljena od Louise kada ju je ova nazvala, šetajući parkom s Coco, Mintonom i Hectorom.

Zadivljujuća je bila razlika u Hectorovu ponašanju sada kada je imao ormu i povodac preko koje je mogao primati naredbe, umjesto da je bezglavo vuče uokolo. Također je uspio riješiti odnose s Mintonom i njih su dvojica kaskala kao prava dva prijatelja ispred Juliet i Coco, katkad se gurnuvši ramenom poput druškana u zajedničkom izlasku.

Juliet je bilo drago što Minton ima prijatelja. Čak ako se radilo o takvom prijatelju koji je njezina nevinog dječaka mogao navesti na grozan put, ipak se rasteretila odgovornosti da ga stalno mora zabavljati. Mislila je da mu sadašnji život nije ni izdaleka toliko zabavan i raznolik kao onaj koji je vodio uz Bena.

Coco je klipsala, a Juliet, s Dianeinim mjeračem koraka, hodala je uz nju u divnom zaštitničkom mjehuriću sedamnaestog poglavlja *Emme*. Ljubazna kimanja drugih šetača nisu se mnogo razlikovala od uštogljenih odnosa koji su joj se odvijali u ušima. Plava vlasnica kafića Divlji pas s crvenkasto-bijelim basetom zvanim Bertie sada bi se razvedrila kao da se dobro poznaju, iako joj ni ime nije znala, jednako kao i umirovljeni muškarac s plosnatim šeširom i s iznenađujuće muževnim škotskim terijerom zvanim Churchill, koji bi u prolazu čak dotaknuo obod šešira.

Život je bio mnogo civiliziraniji nekoć, kada su ljudi slali svoje posjetnice prije nego što bi nekoga posjetili, pomisli Juliet, izlazeći iz parka i krećući prema šumi Coneygreen. Onda je bilo i mnogo lakše biti udovica. Udovice su imale raspored u kojem je bilo određeno čak i

kakvu će odjeću nositi kako bi ljudi znali u kojoj je fazi tugovanja. I ljudi su znali što reći i nisu dolazili s glupim, uznemirujućim primjedbama kao što su »Vrijeme liječi rane« ili »Imao je lijep život«.

Zastane kada naratora usred neke dosjetke prekine zvonjava telefona. Kada ga je iskopala iz torbe i vidjela da je zove Louise, a ne majka, malo se razočara, ali se ipak javi.

»Jools, ja sam.« Louise je zvučala vedro — i pomalo lažno. »Kako si?«

»Ja sam dobro.«

»Što radiš? Je li sve u redu?«

Juliet zakoluta očima prema Hectoru. Mogla je proći i bez tih pitanja, svaki put kada bi je mama ili sestra nazvale. Da je razmišljala o britvi i boci džina, ionako im to ne bi rekla. »Šetam pse.«

»O, vani si! Divno! Slušaj, jesi li slobodna u petak navečer?«

»Ne, idem tu večer u Pariz«, reče Juliet. »Naravno da sam slobodna.«

Već je mogla pogoditi kamo je sve krenulo. Je li to bio još jedan Louisein poziv na večeru »kako bi upoznala neka nova lica«? Koliko je slobodnih kompjutoraša moglo biti u jednom gradiću?

»Bi li voljela doći i provesti neko vrijeme s Tobyjem?« upita Louise. »Peter me izvodi na večeru.«

Niz primjedbi koje su joj klizile pred očima poput natpisa na zaslonu računala, kao što su: »Nisam spremna«, »Nemam o čemu razgovarati«, »Izdala bih Bena« odjednom stanu.

Toby? Louise je nikada prije nije molila da čuva Tobyja.

Ili, što je bilo još bolje, Peter izvodi Lou na večeru?

»Želiš me pitati bih li čuvala Tobyja?« Povuče Mintona koji je gorljivo istraživao zgužvanu vrećicu iz KFC-a.

Nastane tišina i Juliet je znala da si Louise predbacuje što se izdala. Očito se još nije vratila u punu odvetničku formu, pomisli pobjedonosno.

»Pa, da. Volio bi da ga njegova teta dođe čuvati. Možeš doći ranije i pomoći mi da ga okupam i stavim spavati, ako želiš. Hoću reći«, doda Louise povlačeći se, kao i inače, po ljuskama jajeta, ali prekasno, »to bi bilo lijepo, ali ne moraš.«

Juliet ne odgovori odmah, ali ne zato što je htjela da se sestra osjeća neugodno. Voljela je Tobyja i on sigurno nije bio divlje dijete kao što su bila susjedska djeca, ali nije bila sasvim uvjerena u vlastite sposobnosti čuvanja djece. Kako bi si sve mogao nauditi?

Uvijek ga možeš odvesti Emer, začuje glasić u glavi.

Emer i Juliet bile su u opreznim odnosima prijateljstva u nastajanju, nakon što se Emer sama pozvala na kavu prije nekoliko dana, s kutijom keksa koje »ne bi smjela jesti«. Na kraju je ostala tri sata, pričajući joj kako je prala košulje za razne legende britanskog popa, sve dok Roisin nije došla po nju. Minton se sklopčao do njezinih bosih nogu s noktima lakiranim u zeleno, što je uvijek bio dobar znak.

Možda ju je začudio podatak o izlasku. Zadnji put kada je razgovarala s Louise, još prije Benove smrti, Peterov nedostatak manira u vezi s izlascima predstavljao je zapravo pravi problem. Je li se što promijenilo?

Pa, je, podsjeti se. Benova je smrt vjerojatno oživjela njihov brak u isto vrijeme kada je uništila njezin. To je samo jedna od mnogih luđackih posljedica nepravедnosti s kojima je morala živjeti, a kojima su se svi ostali koristili kao lekcijom o tome kako treba iskoristiti

svaki dan.

»Trebala bih otići nahraniti mačke gospođe Cox oko šest«, počne.

»Dođi poslije toga«, reče Louise. »Kako će mačke znati da je šest? Imaju satove?«

»Imaju rutinu«, reče Juliet. Zaškilji prema drvetu koje je, od prošloga puta kada je onuda prolazila, eksplodiralo u cvatu; nevjerojatno koliko je nestrpljiva priroda mogla biti. Moram pitati Bena kakvo je...

»Zar ne možeš zamoliti Peterovu mamu?« izlane, kako bi ispunila prostor u glavi na mjestu gdje je trebala biti ta misao.

»Mogla bih, ali voljela bih da ti to učiniš«, reče Louise neočekivano, a umor u njezinu glasu probije Julietin zid.

»U redu, dobro. Koliko dugo?«

»Nećemo dugo. Oboje smo strašno umorni. Vjerujem da ćemo otići prije deserta. Ako ne zaspimo s glavama u njemu! Iskreno, radije bih da netko izvede Tobyja na večeru, a da mi možemo u krevet u sedam!«

Juliet zapazi da je Louise govorila svojim uviđavnim glasom; prekomjerno veselim kojim bi se služila kada bi se željela pretvarati da je fantastičan život koji ima zapravo sam proba, kako se Juliet ne bi osjećala ljubomornom. Dijete, posao, automobil koji je zahtijevao skupo servisiranje. Bu-hu-huu. Zapravo je više išlo na živce od izravnog hvalisanja.

Louise se činila napetijom nego inače. Možda nije glumila, pomisli Juliet. Gotovo je zvučalo kao da sama sebe nastoji uvjeriti.

»Lijepo je što izlazite«, reče Juliet. »Romantičan stol za dvoje, je li?«

»Da. Mi smo... Peter se malo više trudi.«

»Nije li za to sada malo prekasno?«

Čim je to izgovorila, znala je da je to bio nizak udarac i osjeti se loše. Ali bilo je prekasno da povuče riječi, a Louise je bila previše ponosna, što je ionako pogoršavalo stvari.

Neugodno.

Netko joj je mahao s vrha brijega, odakle su se staze račvale na razne puteljke kroz prirodu.

Juliet zaškilji. Sunce se konačno promolilo iz sivih oblaka i sad je sipilo kroz čipkaste krošnje. Bio je to muškarac; čovjek sa španijelkom.

Odmah je prepoznala psa. Bila je to Damson.

Njezin ju je vlasnik očito prepoznao po tome kako su je psi vukli za sobom.

Juliet prebaci Cocoin povodac u drugu ruku, gurne telefon između uha i ramena i odvrati mahanjem. Louise se sabrala i nastavila o vremenu hranjenja i drugim stvarima, dok je muškarac hodao prema njoj, brzo prelazeći udaljenost.

Sada Juliet shvati da bi ga bila prepoznala i bez psa; njegova je čupava kosa bila poznata, jednako kao i njegove naočale i jakna Barbour s vrećicom poslastica koje su virile iz džepa. Znak koji je odavao svakog vlasnika psa. Smiješio se, pripremajući se pozdraviti je.

Od pomisli na spontani razgovor spopadne je uobičajeni val panike. Juliet izračuna da ima otprilike dvije minute da prekine razgovor, vrati slušalice u uši i pretvara se da je udubljena u knjigu, ako nije željela ispasti nepristojna.

»... oko šest?« Louise zaključi.

»Da, dobro«, reče Juliet, pipajući slušalice. Treba li to učiniti?

Sada je bio još bliže. Pokazao je na Damson, a potom na kućicu s kavom, radeći pokrete rukom kao da pije iz šalice.

»Sjajno«, reče Louise. »Toby se već veseli! Želiš li da ti nešto ostavim u hladnjaku za večeru?«

»Što god. Nije mi važno. Ne jedem mnogo.« Louise joj je krala dragocjene sekunde svojim glupim pitanjima o tome uzima li dovoljno vitamina. I tada, prije nego što je uspjela smisliti izgovor, Louise prekine, a Damson i Mark (zvao se Mark, zar ne, pomisli Juliet, upinjući da se sjeti. Ili Luke? Izgledao je kao Mark) nadu se dovoljno blizu da Hector počne lajati na Damson u psećoj inačici primjedbe: »Zdravo, mala. Dobre noge.«

»Prestani«, prosikće. »Vučeš me u...«

Prekasno. Već je bio ondje.

»Zdravo«, reče. »Ispričavam se u njegovo ime. Još ga danas nisam uspjela dovoljno umoriti da malo popusti s takvim stavom.«

»O, samo se ponaša prijateljski«, reče Mark. »Kakav divan dan, zar ne? Nisam trebao izaći u ovome«, pokaže na jaknu, »ali sve mi je u njoj i nije mi se dalo pretovarivati.«

»Trebali biste učiniti isto što i ja i nositi crne plastične vrećice u svakoj mogućoj jakni«, reče Juliet. »Jednu sam čak pronašla u džepu na...«

Zamalo je rekla »sprovodu svog supruga«. To ju je onda zamalo dotuklo. Držala se dobro sve do tada, ali kada je izvukla zalutalu vrećicu za kakicu zajedno s rukavicama koje su joj zatrebale u ledenom crkvenom dvorištu, Juliet je mogla misliti samo na Mintonove nokte kako kuckaju po daskama te noći, pretražujući kuću u potrazi za gospodarom, kada je mislio da ona spava.

»...na krštenju svog nećaka«, dovrši. Zato što je i to bila istina. »Dobro mi je došlo za rješavanje prljavih vlažnih maramica.«

»Tisuću i jedna namjena! Jeste li za kavu?« predloži on. »Zapravo sam se nadao da ćemo se susresti — nešto sam vas htio upitati.«

Nasmiješio se pun nade i Juliet popusti njegovu prijedlogu da odu do kućice.

Samo to obavi, reče sama sebi. Popij kavu i razgovaraj pet minuta, i riješit ćeš se još pet minuta u danu, i obaviti ćeš još jedan razgovor, i bit ćeš jedan korak bliže normalnom životu.

Nakon što su se malo zapetljali s povodcima, uskoro su držali šalice vrućih kapučina, čekajući jedan neugodan trenutak da im uzvrate sitniš. Mark joj se nervozno osmjehivao dok je djevojka za šankom odbrojavala novac da uzvрати od novčanice od dvadeset funti.

»Jesam li dobro zaključio da ste šetačica pasa?« upita kada krenu u polaganu šetnju oko staze obrubljene cvjetnjacima.

»Pa, nisam profesionalna«, počne Juliet, a potom u pozadini začuje Louisein glas. Nemoj biti tako negativna. Kako će inače moći platiti hranu ako i dalje bude izbjegavala Kimine pozive i branila se vlastitom nepouzdanosti? A Coco i Hectora je ionako morala šetati.

»Tek počinjem«, reče drukčijim tonom, u Louiseinu stilu. »Trenutačno imam samo dva psa i neke mačke.«

»Možda biste onda imali vremena šetati Damson?«

»Zar je ne šetate sami?« Nije dodala: »Vidim vas gotovo svakog dana«, kako ne bi zvučala kao uhoda.

»Šetam. Zapravo, šetao sam je.« Mark gucne kavu i iskrivi lice. »Posao mi se promijenio i

sada sam tri dana tjedno u uredu. Moja je bivša odlučila da više ne želi dijeliti brigu o Damson, zapravo sada ispada da zapravo nikada nije željela psa, pa smo u malim problemima, zar ne, Dam?»

Pogleda dolje prema Damson koja je hodala uz Cocoin pozamašan bok kao da traži sestrinsku podršku. »Moja susjeda je svraćala pustiti je van u vrijeme ručka, ali ne želi se obvezati za stalno. Ne krivim je. Ne želim je ostavljati u hotelu za pse preko dana jer je zapravo treba samo malo istrčati u vrijeme ručka. Ostatak dana će rado prespavati ako je umorna, a dobro se slaže s vašim društvom, pa...«

Podigne plave obrve, baš kao što je trgovac antikvitetima činio kada je pokušavao uvjeriti par da preuzmu rizik u vezi s nekom vazom. »Rado ću platiti vašu cijenu. Kolika god bila.«

»Naravno«, reče Juliet, kao da već zna o kolikom se iznosu radi. »Kojim danima?»

»Utorkom, srijedom, četvrtkom?«

»To bi moglo ići«, reče Juliet. »Morat ću provjeriti svoj raspored.«

Marku je naočigled laknulo. »Sjajno! Kakav je plan? Ostavim je kod vas?»

»Pa«, počne Juliet, shvativši da mora zvučati barem donekle organizirano, »Hectorova vlasnica dala mi je ključeve i ja dolazim po njega, šetam ga i potom ga vraćam, provjerim ima li vode i ostavim ga da spava. Ali oni ne žive daleko. Ne brinite se«, doda, »imam onaj sigurnosni ormarić za ključeve, s dobrom bravom.« Ben ga je nabavio zbog ključeva svojih klijenata. »Gdje živite?»

»Pokraj kanala. Riverside Walk.«

Opa, pomisli Juliet. Lijepe nove kuće. Vrlo otmjeno.

»Dobro«, reče, razmišljajući budnije. »Dajte mi svoj broj i nazvat ću vas.«

Dok je zapisivala broj, palo joj je na pamet da bi bilo dobro izmijeniti imena.

No, kao što se moglo i očekivati od vlasnika psa, napisao je Damson, svoj broj i adresu.

I, kao što se moglo i očekivati, ona se nasmiješila i rekla: »Sjajno!«

12. POGLAVLJE

NEVJEROJATNO JE, pomisli Juliet, koliko se o nekoj osobi može saznati samo hranjenjem njezinih kućnih ljubimaca.

Za početak, gospođa Cox bila je udovica, s gotovo biblijskom hordom unuka i praunuka, i nevjerojatan sladokusac, sudeći prema divovskim kutijama karamela Thornton u njezinoj smočnici. Imala je tri police prepune sardina, jednu s inćunima i poseban stroj za pranje rublja samo za mačke. A sve je kupone za supermarket držala obješene kvačicama za rublje duž kuhinjskog prozora kako bi ih se sjetila upotrijebiti.

Ovo je kao da sam u dnevnom televizijskom programu, mislila je Juliet dok je s kantom za polijevanje obilazila sanduke s pelargonijama u dnevnom boravku, kako je u svojoj poruci zatražila gospođa Cox. Bilo je zabavno, kao da razgledava nečiju kuću, ali bez dijela gdje bi s vlasnicima morala porazgovarati, ili platiti 4,80 funta za časopis o unutarnjem uređenju. Savršeno.

Doduše, morala je razgovarati s mačkama. Činilo se da očekuju malo razgovora sudeći prema kraljevskom držanju kojim su je promatrale.

»Jesi li dobro?« upita Biancu, ustima punim karamela.

(»Ponudite se čajem, kavom i svime ostalim!«) »Činiš mi se malo potištenom. Nedostaje ti mamica?«

Boris se svakako činio ružnijim nego što je bio kada je tu bila zadnji put. Oči su mu nekako visjele, a rep mu je izgledao... ne tako pahuljast.

Juliet nije bila stručna u vezi s mačkama, ali njoj se činio kao da ga je netko ispuhao.

»Što je, društvo?« upita iz zabrinuto. »Niste ni taknuli svog lososa.«

Spusti kantu za zalijevanje, pa zamaše tanjurićima Wedgwood, natrpanim svježim sjeckanim crvenim lososom (skupljom vrstom, ne u vlastitoj proizvodnji supermarketa), ali mačke ne pokažu nikakvo zanimanje.

»Je li pogrešna temperatura?« upita Juliet. »Jesam li uzela pogrešne zdjelice? Možda više volite jesti na podu?«

Nije bilo odgovora. Juliet se namršti i izvuče crveni dosje iz naprtnjače. Sigurno na nagovor Diane, svodnice za čuvanje pasa, Louise joj je donijela gomilu uredskog materijala: prozirnih omotnica za upute, kemijskih olovaka u različitim bojama te bilježnica i naljepnica za vođenje evidencije o honorarima. Zapravo, sve osim vrećica za kakicu.

»Moraš se organizirati«, pametovala je na sebi svojstven način. »To će u tvojim klijentima pobuditi povjerenje.«

»Klijentima? Ja nisam zapravo...«

»Moraš pokazati da to shvaćaš ozbiljno.« Louise je djelovala strogo, osobito onako odjevena za sudnicu. »Kada se brineš za nečije voljeno biće, bez obzira na to je li to mačka ili dijete, moraš pokazati da su u sigurnim rukama.«

Nastala je kratka stanka i Juliet se upita treba li što reći, ali Louise odjednom doda;

»Činiš nešto uistinu korisno, Juliet. Utječeš na živote drugih ljudi. Samo naprijed!«

Juliet se nije mogla suzdržati. »Samo naprijed?« ponovi u nevjerici. »Koliko si dugo ti na poslu?«

Louise iskrivi lice kao da se sama sebi ruga. »U redu, možda to ne zvuči dobro izvan ureda, ali doista smo na tebe ponosne. Mama i ja. Zato što si, znaš, počela izlaziti.«

Nije zapravo rekla »krenula dalje«, ali Juliet je znala da je to uvod u njezinu uobičajenu prerusenu lekciju o tome kako je pred njom cijeli život. Zapravo, nije za to uopće imala snage, nakon popodnevnog susreta Hectora i nečijeg engleskog ovčara sumnjivog spolnog opredjeljenja.

Da je imala više snage, učinila bi nešto u vezi s čudnom napetosti koja je među njima vladala. No, to je bilo preveliko, a nije ni znala odakle bi počela.

Srećom je Louise odjurila pokupiti Tobyja iz jaslica i nije se dogodilo ništa.

Juliet je listala dosje »Dnevni rasporedi« dok nije došla do tiskanih uputa gospođe Cox o njezi Biance i Borisa. Dosje nije bio velik: za sada su stranice imali samo Hector, mačke i Coco, ali zbog načina na koji je Diane dijelila uokolo njezine podatke, uskoro će biti pun. Komadi papira s pojedinostima o ljetnim praznicima i adresama plesali su po praznim fasciklima, čekajući da ih Juliet popuni.

»Bianca voli Radio Four«, Juliet je čitala naglas. »Boris više voli tišinu, pa vodite računa da u dvjema sobama bude uključen radio, a u dvjema ne.«

Podigne pogled. Boris je nekamo otišao, a Bianca je njuškala losos kao da ga je Juliet začinila antifrizom.

»Jesi li usamljena?« upita. »Je li ti dosadno? Trebam li vas hraniti uvijek u isto vrijeme?«

Bianca okrene plosnato lice dalje od tanjurića, poput primabalerine u ulozi umirućeg labuda.

»Zaista mi je žao«, reče Juliet, osjećajući da podbacuje u zaista laganom zadatku. »Nikada prije nisam imala mačku. Ja sam više naklonjena psima. Želim pomoći, ali...«

Osvrne se po kuhinji u potrazi za rješenjem. Prema televizijskom evanđelju, meki predmeti u kući krili su rješenje većine problema. Gospođa Cox imala je čitav niz keramičkih čajnika u raznim oblicima na komodi i uokvirene fotografije obitelji kamo god bi pogledala. Djeca, tinejdžeri, mladi ljudi s bebama, svi produljujući lozu Coxovih. Juliet ponovno osjeti udarac pri pomisli na vlastito podrezano obiteljsko stablo, pa zaklopi oči pred iznenadnim stezanjem u želucu.

Pokraj nogu, Bianca sažaljivo mijaukne. Skinula je masku carice. Izgledala je samo tužno. I napušteno.

»Ti bi sada radije bila sa svojom vlasnicom, zar ne? Na krstarenju. Vidim te na krstarenju, Bianca.« Juliet je podigne i mačka odmah počne presti, dok joj je čitavo maleno tijelo vibriralo. Ispod pahuljastog krzna gotovo i nije bilo mačke.

»Jadna Bianca«, promrmlja, dok joj se životinja svilenom glavom trljala o vrat. »Ti se samo hoćeš malo maziti, zar ne? O tome u bilješkama nije bilo govora. Vaša šašava mamica zaboravila je najvažniji dio.«

No, zašto bi to trebalo napominjati? Naklonost i tepanje bili su prirodan dio odnosa prema ljubimcima; zapravo, prema svakome voljenome. Bilo je to toliko instinktivno da nije čak ni stajalo u ugovoru.

A ti to nisi ni primjećivala sve dok nije nestalo. To joj je nedostajalo: da joj netko ponudi kavu kada je sebi krene pripremiti, neočekivani zagrljaj dok bi prala posuđe. Dodir i misli

zbog kojih se više ne bi osjećala kao da je svaki dan tamnica.

Osjećaj raspadanja je zaskoči, popraćen tamom i ostatkom života koji se pred njome pružao u osamljenosti. Minton je već imao više od osam godina i neće s njom biti zauvijek i...

Novo suosjećajno mijaukanje prekine joj misli. Spusti pogled i ugleda Borisa kako se češe na podu. Bijelo mu je krzno bilo zagađeno groznim crnim kvrgama nalik na pijavice. Jedna mu se golema kugla zalijepila za lice i on se bespomoćno borio da je skine šapom.

»Borise!« Juliet nimalo graciozno ispusti Biancu na kuhinjski stol i zgrabi njezina brata. »Što ti je to na...«

Karamele. Mnogo njih. I sve su se zalijepile za njegovo dugo, bijelo krzno.

»O... ne«, reče Juliet.

Ponovno na prednjem sjedalu kamioneta, Minton je bio oduševljen što vidi Juliet kako se vraća iz kuće naoružana velikom pletenom košarom za mačke; Bianca i Boris nisu bili oduševljeni što vide Mintona, bez obzira na to što je gospoda Cox rekla kako su sprašile labradora kod veterinara. No, Juliet je smatrala da ionako nitko od njih nema izbora.

Nije imala nikakvu briljantnu ideju o tome kako će izvaditi karamele iz Borisova krzna, ali nije željela paničariti u kući gospođe Cox, za svaki slučaj da susjedi ne bi čuli njezino zapostavljanje i svratili provjeriti ne muči li mačke.

Ali, kada je okrenula ključ u vlastitim ulaznim vratima, shvati da i u njezinoj kući ima publike: zvukovi neke glasne pjesme od Guns N' Rosesa dopirali su niza stube, popraćeni pjevanjem i lupanjem.

Lorcan je bio tu i radio je u kupaonici.

O sjajno, pomisli. To je bio prvi put otkako je Ben umro da je ušla u kuću i susrela se s glazbom, s nekim tko se mota po njezinoj kući, što je već samo po sebi bilo dovoljno uznemirujuće, ali sada je imala i publiku za svoje neprofesionalno mačje paničarenje.

Mintonov je rep lupao o vrata poput bubnja. Nije skrivao oduševljenje što je Lorcan ondje, prevrtljivac jedan.

»Lorcane?« poviče ona uza stube, a potom se zapita zašto se najavljuje u vlastitoj kući.

»Juliet?« Glazba prestane i Lorcanove se noge sjure niza stube. »Pogodite što?«

»Što?« Košaru s mačkama spusti u naslonjač i njihove se plosnate glavice pojave pred žičanom prednjicom, proučavajući dnevni boravak.

Lorcan se ukaže na pragu, širokog lica ukrašenog osmijehom. Crne su mu se kovrče malo spljoštile od znoja. »Nadam se da ste se Minton ili vi vratili iz šetnje prekriveni blatom jer je novi tuš... oh.« Stane, ugledavši košaru s mačkama i njezino uznemireno lice. »Jeste li plakali?«

»Ne. Tuš je namješten?« upita Juliet.

»Da. Zapravo, gotovo da je. Nadao sam se da ću završiti prije nego što se vratite, ali... Je li to mačka?«

»Dvije.« Juliet nabora čelo kada Boris ponovno počne mijaukati, očajnički želeći izaći.

»Mogu li... pomoći?« ponudi.

»Ne znam. Znae li kako izvaditi karamelu iz krzna? Bilo kakav pametni trik s terpentinom?« upita u očaju.

»Ne«, reče Lorcan. »Jednom sam spržio kosu na stalku za rasvjetu. Morao sam obrijati pola glave. Tjednima sam izgledao poput žigice!«

»O, Bože«, zagunđa Juliet i potone u naslonjač pokraj mačaka. »To je to, znači. Moja

karijera je gotova.«

»Ali znam nekoga tko zna«, nastavi Lorcan.

»Koga?«

»Emer.« Glavom pokaže prema susjednoj kući. »Ne želite ni znati što je Roisin sve upetljala u kosu. A ne dopušta da joj je itko odreže — pokažite joj škare i pobjeći će kao vrag od tamjana.«

Blaga joj se nada javi u prsima. »Ali, hoće li to uspjeti izvesti s mačkom?«

Lorcan je pogleda kao da se dobro zabavlja. »Kažem vam, što god imate u toj košari, grepst će mnogo manje od Roisin.«

Lorcan se nije zamarao kucanjem. Viknuo je: »Emer?« i nastavio ravno prema hodniku. Juliet ga je na pristojnoj udaljenosti slijedila s pletenom košarom.

Odmah su se pojavile blizanke; ne tiho, nego uz fanfare toptanja nogama na golim drvenim daskama.

»Loorrrccaanel!« zavikale su, bacajući mu se u noge kao da je mjesecima plovio morima.

»Smirite se«, reče, bez ustručavanja se oslobađajući njihovih ruku. »Bez autograma, bez slikanja.«

»Je li on zaista samo obiteljski prijatelj?« upita se Juliet. Činili su se mnogo bliskijima, kao da im je ujak. Što je više o tome razmišljala, činilo joj se čudnije što netko poput Lorcana ne živi s vlastitom djevojkom.

Lorcan opazi njezin zbunjen pogled i nasmije se. »Gledale su previše snimaka s turneja«, reče. »Misle da je to uobičajeni način pozdravljanja.«

»Florrie! Pogledaj! To je mačka! Juliet ima mačku!«

Juliet je bila polaskana što se Roisin sjeća njezina imena, ali u ušima joj je zujalo od njihova vrištanja. Nije bila navikla na toliku buku, na tolikoj blizini, a nisu ni Bianca ni Boris. Stisnuli su se unutar košare, dok je Roisin ljepljive prste gurala kroz žicu, a Florrie klečeći tepala.

Emer se pojavi u dnu hodnika, sušeći ruke kuhinjskom krpom. Danas je nosila prugastu kuharsku pregaču preko haljine s uzorkom pačvorka. Kosa joj je bila skupljena na vrh glave, ali ipak je zračila toplim seksepilom, poput rokerske inačice Nigelle Lawson.

»Isuse, hoćeš li se malo stišati, Roisin?« vikne, samo malo manje glasno od kćeri. »Zdravo, Juliet! O moj Bože, Juliet, molim te nemoj mi reći da si nam donijela još kućnih ljubimaca. Florrie, nemoj ih ni gledati«, reče Florrie dok se ova bacala na košaru. »Ni ne gledaj!«

»Florrie neprestano puni kuću krznanim lutalicama«, objasni Lorcan nadglasavajući se s Florrienim umirujućim mijaukanjem koje je upućivala mačkama. »Bilo što s jednom nogom, bez ušiju ili traumatizirano školskom djecom. Onda dođu ovamo gdje ih pošteno dokrajči Roisin. Emer, Juliet se nada da ćeš joj pomoći s malim problemom.«

»Čuvam ove perzijske mačke i...« Emer ju je pomno promatrala, primjećujući njezine traperice, frizuru, glas, uvijek s polu- osmijehom koji je odavao da se dobro zabavlja. »Znaš li možda kako se čisti karamela iz krzna? Bez šišanja do kože?«

»No, zašto bi uopće pomislila da imam iskustva u dramama koje uključuju ljepljive karamele?« upita.

»Lorcan je mislio...« zamuca Juliet, ne znajući je li zaprepaštenje na Emerinu licu samo gluma.

»Kao onda kada je Roisin zalijepila žvakaču u moju kosu, a ti si na nju stavila maslac od kikirikija«, uključi se Florrie. »Ili kada je Smokey prešao preko karamele s kojom si htjela napraviti ušećerene jabuke, pa smo morali do veterinara, a veterinar je rekao da će Smokey morati na operaciju, a Lorcan mu je onda stavio ulje na šape, a ti si rekla da ćemo, ako ne upali, napraviti rukavice od...«

Emer pruži ruku i začepi Florrie usta. »Smokey nije dovoljno velik za rukavice. A i mi ga jako volimo.« Namigne Juliet. »Moglo bi se reći da imamo iskustva s nezgodama sa slatkišima i dugim dlakama, da. Donesi ga ovamo. Da pogledamo.«

Juliet izdahne s olakšanjem.

»Ako me vi stručnjaci za mačke ne trebate, skočit ću na kat osvježiti se«, reče Lorcan. Povukao je majicu i Juliet shvati da je sva mokra od znoja. »Smrdiš«, složi se Roisin.

»Bljak«, reče Florrie.

Lorcan podigne obrve prema Juliet, ali ona se naceri i odmahne glavom. »Neću proturječiti.«

»Dobro onda«, naredi Emer. »Donesite mačku na stol za operaciju.«

Juliet niz tamnozeleni hodnik krene za Emer do kuhinje, koju su već okupirale Roisin i Florrie. Njihova je znatiželja bila prijateljska, zbog čega se Juliet osjeti kao da je dijete, a one su odrasle. Ona nije toliko u njihovoj dobi bila otvorena prema strancima, ali opet, njezin je otac bio inženjer pripreme za izradu predmjera i predračuna radova, ne glazbeni menadžer.

»Ispričavam se na kaosu«, reče Emer, jednim potezom čisteći stol od iscrtanih papira. U prostoriji je vladala zbrka aktivnosti.

Golemi uokvireni poster s turneja ispunjali su zidove; sa strane su se nalazila dva velika lonca oguljenih krumpira, neki školski znanstveni projekt na radnoj površini i košara neizglačanog rublja pokraj vrata.

Kada su ušle, Smokey iskoči iz košare s rubljem i nestane u vrtu; vratašca za mačke zaklepetaše za njim.

»Mogu li ga izvaditi ?« upita Florrie kada Juliet košaru stavi na stol. »Bit ću vrlo pažljiva.«

»Svi ćemo biti vrlo pažljivi«, reče Emer. »Sjeti se što se dogodilo Hammyju, Roisin.«

»Da, mama«, zacvili Roisin. »Ali Hammy se koprcalo...«

»Predivan je«, gukala je Florrie. »Kako se zove?«

»Boris. Ovaj, možemo li Biancu ostaviti unutra?«

Bianca se nije micala sa svoga mjesta u košari, dok je Boris trepćući izašao na jarko svjetlo. Pijavice od karamela činile su se još grotesknijima nego kod gospode Cox.

»To je vještičja mačka«, dahne Roisin. »Kao u Harryju Potteru.«

»Već smo imali ovakav slučaj.« Emer na brzinu pregleda Borisa, povlačeći karamelu da vidi koliko je zapela. »Nema problema. Možemo to riješiti. Moram samo po svoje magično oruđe. Ostanite ovdje«, naredi curama. »Ponudite Juliet piće.«

»Želite li piće?« pristojno upita Florrie kada Emer nestane iza stube.

Ide li u kupaonicu? Upita se Juliet. Gdje se Lorcan tušira? Cijevi su klepetale, baš kao i njezine kada je bila otvorena vruća voda. Možda imaju dva tuša. Ili kupaonicu.

Obje su je djevojčice netremice promatrale sablasnim plavim očima. »Ovaj, hvala, da«, promuca.

Roisin priđe golemom američkom hladnjaku i otvori ga. Za razliku od Julietina, bio je prekrcan hranom i posudicama Tupperware te raznim vrstama mlijeka.

»Što biste htjeli?« počne nabrajati mogućnosti, krenuvši od dijetne Cole, obične Cole, Cole s trešnjom sve do Cole s rumom.

Dok je slušala nabranje, Juliet je osluškivala razgovor na katu. Između Lorcana i Emer. U kupaonici?

Prestani, reče si. To nije televizijski program gdje je opravdano zabadati nos u tuđe poslove.

»Može dijetna Cola. Molim vas.«

»Led i limun?« upita Roisin. »Ili čista?«

»Sledom. Hvala.«

Dok je Roisin uzimala čaše, Florrie je milovala Borisa i promatrala Juliet bistrim pogledom koji je za Juliet bio više uznemirujući od Roisina kostima duha.

»Što Lorcan radi u vašoj kući?« upita je.

»Ugrađuje mi tuš.«

»Nemate muškarca za to?«

»Ne.« Juliet teško proguta. »Moj muškarac... moj suprug je umro.«

»Poput duha?«

»Ne«, reče Juliet. »Ne poput duha.«

S obzirom na to da se nisu ustručavale postavljati pitanja, Juliet pomisli da bi i sama mogla postaviti koje. »Živi li Lorcan uvijek ovdje?«

»Ne uvijek«, reče Florrie. »Samo kada je tata na putu.«

»Stvarno?«

»Lorcan je mamin tjelohranitelj«, objasni Roisin, gurajući preko stola čašu punu do vrha. »Kao u filmovima.«

»A tako...« Juliet nije bila sigurna što da o tome misli.

»Lorcan se brine o mami. I popravljajući kuću. I napravi ono s kantom za smeće kada se veže vreća. To ne može napraviti sama.«

»Ni ja«, prizna Juliet. Ben je imao grif, poseban način na koji bi zavrtla vreću koji nikako nije mogla svladati. Smijao joj se zato što bi se uvijek na neki način isprolijevala jogurtom. Do sada se toga nije sjetila, ali sada o tome nije mogla prestati misliti.

»I Lorcan voli mamicu«, nastavi Roisin.

»Roisin!« Florrie se zacrvni.

»To je istina«, reče Roisin. »Čula sam ga kako joj to govori jednom, u kuhinji.« Raskolači oči. »Zagrljio ju je. Ona je plakala, a on joj je rekao da je voli i...«

»Roisin! Ti si prisluškivala! Znaš što mama kaže za prisluškivanje!« Florrie je oponašala kao da se kvrcnula po nosu, a potom, kada je bolje razmislila, pride Roisin i kvrcne je po nosu.

Roisin zaurla u grozomornoj agoniji i krene na Florrie iznenađujuće brzim udarcem.

»Hej, hej!« Juliet se postavi između njih. »Dosta je!«

Na dvije sekunde osjećala se poput superdadilje, sve dok u bok nije primila Florrien udarac odmazde.

»Au!« zaviče. »Florrie, ti bi trebala biti ljubaznija od vas dvije...«

»Što se ovdje događa? Klub boriteljica, možda?«

Lorcan se pojavio na pragu, kose mokre od tuširanja, u zgužvanoj majici kratkih rukava.

Izgledao je kao da je kod kuće. Roisin nije bila najpouzdaniji izvor informacija, ali čak i uza zrno soli nije trebalo mnogo mašte. Ti čudni rokerski dogovori. Zašto bi netko žmirio pred činjenicom da se neki muškarac brine o tvojoj ženi dok ti nisi kod kuće?

I bio je tako dobar s djecom. Jesu li neka od njih... njegova?

»Upravo sam govorila Juliet o tome koliko voliš mamicu«, Roisin će bez imalo srama. »A onda me je Florrie uštipnula.«

»Nisam!«

»Hej.« Lorcan stavi ruke na glave djevojčice. »Naravno da volim mamicu. I vas dvije. I Spikea. I Sala. Ali ne kada svira gitaru.« Pogleda prema Juliet i zakoluta očima. »Svi volimo sve, zar ne? Mi smo svi jedna velika sretna obitelj.«

Juliet ponovno osjeti neugodu i kao da je izvan svih trendova.

»Flo, mogla bi otići po Smokeyja«, reče Lorcan, »a onda bismo mu mogli raščešljati dijelove koji nisu prekriveni nekom ljigom.«

Florrie odjuri, a Roisin za njom.

Lorcan pogleda Borisa koji je sada znatizeljno njuškao zdjelu s voćem i raskuštra mu vlažno krzno.

»Nisu vam valjda postavljale pitanja u vezi s vašim suprugom?«

Juliet odmahne glavom, osjećajući neugodu što je zapravo ona bila ta koja je postavljala pitanja. »Ne. Pa, ne zapravo.«

»Morate mi reći ako jesu«, reče. »Sada prolaze tu fazu, osobito Roisin. Bila bi sjajna novinarka. Nema ni malo osjećaja za neprikladno. Emer im je objasnila da je umro, ali u ovoj se obitelji baš ne vjeruje u nebeske anđele s harfama. Malo su više forenzički nastrojeni. Nadam se da vas to nije uznemirilo?«

»U redu je«, Juliet će brzo. Roisin je zapravo doista prstom ubola u najosjetljivije mjesto: kante za smeće, tuš, sve one stvari za koje je Ben bio zadužen i koje je sada morala obavljati sama. No, to nije bila njezina krivnja.

»Tuš izgleda dobro«, reče Lorcan promijenivši temu, iako ne toliko koliko je mislio. »Jeste li razmislili o pločicama?«

»Da. Razmišljala sam o svim radovima.« Juliet duboko udahne i skoči. »Voljela bih da vi to obavite, ali... ovo će vam zvučati malo čudno.«

»Čudno?« Lorcan se zaprepasti. »Nekome tko živi u ovakvoj ludnici? Iskušajte me. Želite cijelu kuću presvučenu zidnim tapetama sa zebrastim uzorkom? Ili želite ogledala na svim stropovima?«

Juliet se zarumeni i sramežljivo nasmiješi. »Ne. Ja bih voljela pomagati.«

»Aha, dobro, pa to je stvarno čudno«, reče Lorcan napuhavši obraze. »Većina klijenata želi otići što je dalje moguće dok traju radovi.«

»Ja ne. Ja želim sudjelovati. Ben i ja...« Juliet je milovala Borisa ne gledajući Lorcana u oči. »Mi smo to namjeravali učiniti sami, kako bismo zaista upoznali kuću. Željela bih tome na neki način odati počast. U svakom slučaju, ako ću biti sama, moram znati kako obaviti osnovne kućanske popravke. Ništa komplicirano kao što je razvođenje struje ili takvo što...«

»Ali nemate ništa protiv toga da zamahnete maljem koji uvijek odnekud izvuku na

televiziji, zar ne?» Lorcan je oponašao nesmotreno posrtanje amaterskih radnika.

Juliet je izgledala užasnuto. »Bez maljeva.«

»Onda dobro. A namjeravate mi platiti više ili manje ako vi volontirate u pomaganju, a ja u podučavanju početnika tehnikama žbukanja?» upita, posegnuvši za velikom plastičnom kutijom keksa na stolu.

»Oh. Ovaj... isto? Osim ako ne mislite...«

»Ma dajte, molim vas«, nasmije se Lorcan. »Volio bih imati još jedan par ruku. Ali kao što sam rekao u poruci, imam još mnogo dogovorenih poslova, pa to ne mogu obaviti sve odjednom, a za neke poslove moram dovesti i stručnjake, svoje prijatelje, primjerice za glaziranje... Nego, zašto ne bismo počeli s kupaonicom i vidjeli kako to ide? Završit ću tuš i urediti kupaonicu. Potom je možemo zajedno oličiti i popločati, da vidimo kako se slažemo.«

»Dobra zamisao«, reče Juliet. To je bio izvediv projekt. Sasvim su je zaokupili izvedivi projekti i uredna mjesta koja su zauzimala u kalendaru. Radovi u kupaonici ispunit će joj vrijeme do kraja rujna, možda? Što će ostaviti samo nekoliko tjedana do godišnjice smrti.

I to bi bilo nešto, da barem imaju dovršenu kupaonicu iz snova. Nešto što će dijeliti s Benom. Možda će nakon toga biti lakše. Možda kada pregrmi prvu godinu.

Lorcan je ponudi keksom. »Ne zaboravite da se morate brinuti o psima, uz učenje osnovnih kućanskih majstorija. Bit ćete prilično zaposleni, zar ne? Jedva da ste bili kod kuće ovaj tjedan.«

»Paa...« Juliet iskrivi lice i podraška Borisove ljepljive uši. »Ako se pročuje o Borisovo maloj nezgodi, možda ću imati više vremena na raspolaganju.«

»Ma, dajte. Što je najgore što se može dogoditi? Pa što ako moramo jadnička obrijati? Koliko može biti teško pronaći drugu pahuljastu bijelu mačku? Kako ih se uopće može razlikovati? Florrie će zadržati ćelavog. Ili možemo Smokeya oblijepiti vatom.«

Lorcan se naceri svojim velikodušnim smiješkom i Juliet osjeti kako je u kutovima usana golica pravi smiješak, nakon toliko vremena. Pravi smiješak izazvan crnim humorom.

»Evo ga!« Emer dojuri natrag u kuhinju, a slijedile su je Roisin i Florrie noseći razna pomagala za čišćenje mačaka. »Krenut ćemo s maslacem od kikirikija, a ako to propadne, imamo neke posebne stvari koje je Alec nabavio u Americi za svoje motore.« Pročita etiketu na ambalaži. »Mislim da nisu otrovne za mačke. U svakom slučaju, riješile su Spikeov katran u kosi.«

»Ako i to propadne, onda ćemo Borisa u zamrzivač na sedam sati«, mirno će Lorcan. »A potom glačalo.«

»Neeel!« zatule Roisin i Florrie tako vrištavo da Biancina njuškica nestane sa žičanih vratanaca.

Zapravo su bile glasnije od blok-flauta. Juliet poklopi uši bez razmišljanja, ali dok je to činila, Lorcan joj uhvati pogled i namigne.

13. POGLAVLJE

»KADA JULIET DOLAZI?« upita Peter preko ramena. »Razgovarao sam s voditeljom u White Hartu i rekao je da nam, ako stignemo na vrijeme, možda može dati stol u kuhinji odakle bismo mogli gledati kako se spremaju jela.«

Stajao je ispred zrcala u spavaćoj sobi, prtljajući s najboljim manšetama, teškim srebrnim čvorovima koje mu je Louise darovala za svadbu. Zastane, promatrajući je kako dolazi iz kupaonice, svježa od kratkog tuširanja i nasmiješi joj se s odobravanjem.

»Jesi li za to? Nije tako romantično kao u glavnoj sali, ali možda možemo naučiti neke trikove. I ne znam, ima mi nečeg seksepilnog u užurbanoj kuhinji. Sva ta para i vrući zrak i jurnjava.«

Louise osjeti prvi žalac grižnje savjesti te večeri. Bilo je prilično jasno da se ona nije toliko potrudila koliko je on; stražnja strana Peterova vrata bila je ružičasta na mjestu gdje se toga poslijepodneva ošišao, a nosio je i novu košulju, blijede limun-žute boje. Godinama je Peter na posao odlazio u trapericama i majici, dok se ona utezala u odijela. Sada kada je on morao nositi odijelo gotovo uvijek, odlučio je očuvati svoj imidž ostavljajući kosu malo dužom i kupujući košulje koje nisu bile bijele.

Louise je obrijala noge i to je bilo sve. Nije čak otišla na depilaciju bikini-zone jer je mogao steći dojam da se ona jedva čeka baciti na pravljenje beba. Iako se sramila svojih taktika izbjegavanja, nije mislila da bi bilo pošteno, prema nekim čudnim pravilima poštene igre, odašiljati takve signale.

Katkad se pitala nagađa li Ashleigh u kozmetičkom salonu o tome zašto se njezino nekoć odvažno depiliranje bikini-zone u posljednje vrijeme prorijedilo. I bi li psihijatri mogli pogoditi temperaturu ljubavnih života svojih klijenata prema njihovoj redovitosti ležanja na stolu za depilaciju? Oni bi morali znati mnogo toga, pomisli Louise, ne samo ono što im mi kažemo.

Otjera te misli, za svaki slučaj, da joj se ne bi pokazale na licu.

»Ovaj, Juliet bi trebala doći do šest i trideset«, reče. »Mora usput nahraniti neke mačke.«

»Sada posao proširuje na mačke? Vrlo poduzetnički. Pa, imamo taksi u sedam«, zaključa Peter, provjerivši frizuru, a potom pogleda na sat. »Što je... za dvadeset minuta.«

»Naručio si taksi? Mogla sam ja voziti.«

»Molim? Na večeru uz kušanje vina?« Peter se nasmije. »Ne želim te uskratiti za cugu, Lou. To bi trebala biti nagrada, za sve one mjesece koje nisi mogla piti zbog Tobyja. Ne kažem da trebaš otpustiti sve kočnice...« Namigne joj u uokvirenom zrcalu. »Sjećam se svih onih pravila: nema kave, nema uskih gaća, sve ono lupetanje. Ali nakon što se Toby začeo nakon one pijanke, mislim da se možemo opustiti što se pića tiče.«

»Znači, sada smo krenuli na drugo dijete, je li?« upita ona bez razmišljanja.

Peter je prvo izgledao iznenađeno, a potom zbunjeno. »Nisam mislio da smo toliko protiv te mogućnosti.«

Hajde Louise, reče sama sebi. Nekoliko čaša vina će ti goditi. Samo se moraš opustiti. Prestani toliko razmišljati. Pogledaj Petera u odijelu, kao da ste na spoju. Pogledaj kako je

zgodan. Koliko se trudi ovo učiniti posebnim. Ti si sretnica.

»Oprosti«, reče. »To je zazvučalo pogrešno. Ja samo... imala sam težak tjedan na poslu. Ne želim razljutiti Douglasa time što bih ga napustila zbog novog rođiljskog. Kakve sam ja sreće, ovoga puta bila bi dovoljna jedna večer, ne osamnaest mjeseci.«

»To je samo večera«, blago će Peter. »Ne obećavam ništa poslije.«

Louise se ponovno okrene prema ormaru i izvuče rastezljivu svilenu haljinu u kojoj se uvijek osjećala zamamno i samouvjereno. Sada joj se činila manjom nego zadnji put kada ju je nosila.

»Šteta što Juliet nije mogla doći malo ranije«, reče on, vrativši se svojoj kravati. »Mogla je pomoći s Tobyjevim kupanjem. To jest, najsvjetlijom točkom moga dana.«

»Stvarno?« ležerno će Louise. »A ne kasnonoćna hranjenja? Ili svakodnevni ritual >što je sada Toby ugurao u nos? Danas je bio žir. Tko bi rekao da su nosnice male djece toliko rastezljive?«

Peter je pogleda. »Ti si sarkastična?«

»Malo.«

Bilo joj je jasno da se ponaša kao glupača i mrzila se zbog toga. Nije joj pomoglo što je potrošila četiristo funta na divne porculanske pločice za Julietinu kupaonicu, koju će isporučiti Lorcanu kako bi se mogao praviti da ih je nabavio za pedeset funta. Zbog načina na koji je njezina majka prela hvalospjeve o Lorcanovoj sposobnosti postavljanja pločica upitala se ne bi li i sama morala ondje jednom iznenada banuti.

Peter joj priđe na mjestu gdje je stajala, pokraj komode s ladicama u kojima je sve njezino donje rublje bilo uredno poslagano u odjeljke nalik na saće. »Nemoj«, reče. »Želim biti tu i obavljati sve prljave poslove. Samo što mi je sada na poslu ludnica. Pokušat ću se dokopati slobodnog vremena kako bi i ti mogla malo otići nekamo za sebe. Toby i ja ćemo se snaći.«

Nećete, pomisli Louise. Nemate pojma. To je bilo najbolje kod Michaela; on ne bi morao pitati za večernja izvješća o Tobyjevu unosu hrane ili joj govoriti što mu je trebala dati, prema ono- me što piše na internetu. Michael je već to znao. Jer je to doista činio.

Louise se ukoči pod Peterovim rukama kada je zagrlj.

»Izaći ćeš u ovome?« upita, povlačeći je za ručnik.

Ona čvrsto stisne ruke uz tijelo. »Ne, htjela sam odjenuti ovu usku haljinu. Slušaj, Toby spava u sjedalici, ali trebao bi se probuditi svakoga trena, pa možeš li...«

»Dobro je. Ponio sam bebi alarm. A imamo dvadeset minuta.« Peterova usta bila su uz njezin vrat, izdišući topao zrak od čega bi joj se nekada čitava nutrina rastalila. »Što nije dugo, ali je dovoljno dugo za ono što mi je na pameti, što je samo uvod...«

Sada ju je samo golicalo. Misli su joj bile prepune pločica

i Tobyjeva rasporeda spavanja. Louise naglo nagne glavu prema ramenu kako bi ga spriječila. »Ne«, reče. »Jools bi mogla doći ranije. A i ja se moram odjenuti.«

»Ne moraš.« Peter je krene ljubiti oko podnožja vrata, sve do crte kose. Ruke su mu lutale gore-dolje njezinim strukom. »Barem mi dopusti da ti odaberem donje rublje.«

»Već sam ga odabrala«, reče, izvlačeći obične gaćice boje mesa. »Trebaju mi ove.«

»Te?« Ruke mu se naglo zaustave. »Ne dolazi u obzir. Gdje su sve one lijepe stvari? Daj da pogledam.«

Pomakne je u stranu, odlučno, i krene pretraživati ladicu s rubljem.

»Koje lijepe stvari?« upita ga, misleći kako zasigurno misli na svileni komplet koji joj je darovao za Božić prije nekoliko godina. »Ovo?«

»Ne, one krem boje. S čipkom i onim... znaš... kako li se već zovu one velike vezice.«

Louise se sledi krv u žilama. Kako je Peter za to znao? »Ne znam na koje misliš.«

Zapravo je jako dobro znala. Znala je točno na koje rublje misli: na ono koje je otkrivalo više nego što je skrivalo, ali u kojem se osjećala poput božice seksa, čak i s trbuščićem nakon rođenja Tobyja. Nikada ga zapravo nije nosila, samo ga je kupila, razmišljajući o tome gdje bi to mogla odjenuti i tko bi to uopće vidio. Čak se i zbog same kupnje osjećala opasno i novo. Da nije došla pameti, nema sumnje da bi rublje nosila i...

»Znaš. Nije ovdje. Možda je u izbi s bojlerom. Idem ga potražiti.« Peter izađe i krene prema odmorištu na stubama. »Zašto bi uopće bilo ondje?«

»Može se prati samo na ruke.« Louise se ugrize za jezik. To nije bio pravi odgovor.

»Mislio sam da ne znaš na koje mislim?« Peterov je glas sada bio udaljeniji, ali činilo se da se zabavlja. »U redu je, Lou, meni ne smeta što trošiš novac na skupe gaćice. Sve dok ih ja mogu vidjeti.«

Vratio se držeći vrpce ludo skupog komada rublja od satena i čipke iz Agent Provocateur. Louise osjeti slabost. Zapravo pravu mučninu na prizor kako ga Peter drži u rukama.

»Kada si ga nosila?« upita. »Ne mogu vjerovati da sam to propustio.«

»Ma, nisam nikada«, na brzinu slaže, uzimajući ga od njega rukom koja je bila mnogo mirnija od njezina glasa.

Sitni tremori od jednog poslijepodneva kada ga je isprobavala još su je palucali u dubini želuca; vrući plamići krivnje i uzbuđenja pekli su je dok se prisjećala kako je zamišljala da je on gleda, da promatra kako povlači vrpce i oslobađa je rublja, što nije bilo nimalo nalik na do grla zakopčanu Louise ili figuru majke koja smrdi na bljuvotinu. Kako je mogla zaboraviti da je ostalo u izbi? Zašto ga jednostavno nije bacila?

»Zašto je onda bilo ondje?« upita Peter, više znatiželjan nego sumnjičav. »Pretvaraš se u svoju mamu koja po čitavoj kući skriva komade kupljene na rasprodaji kako ih tvoj tata ne bi pronašao?«

»Ne! Ne, uvijek operem rublje prije nego što ga odjenem. Nikad ne znaš tko ga je isprobavao prije tebe«, reče, brzo smislivši odgovor. Snuždi se zato što mu se to nije učinilo nimalo čudnim; očito je takva opsjednutost čistoćom bila vrlo tipična za nju.

»Odjeni ga.« Peterove su oči sjale od uzbuđenja. »Molim te.«

»To i nisu prave gaćice. Ispod ove haljine mi treba nešto glatko.«

Peter napravi lice koje je govorilo da mu je to sasvim svejedno. Gledao ju je i čekao da učini upravo to: da ih isproba pred njim.

To bi učinila svaka prava supruga koja želi oživjeti usnuli brak: spustila bi ručnik i polako navukla razvratne gaćice, netremice promatrajući koliko to neizmjereno uzbuđuje njezina supruga, a potom bi pali na krevet i luđački i na brzinu vodili ljubav, u minutama prije Julietina dolaska.

Jedini je problem bio taj što Louise uopće nije željela da je Peter vidi голу. Osjećala se previše krivom, posramljenom i zbunjenom, a iznad svega, pogled na te gaćice posebice je rasplamsavao svako od navedenih raspoloženja do nepodnošljivih granica.

»Neka to ostane iznenađenje«, reče.

Peter je pogleda, pokušavajući shvatiti njezinu nakanu. Potom se naceri i kimne.

»Otiđi i pogledaj Tobyja, može?« Louise je grčevito držala ručnik. »Silazim za dvije minute.«

»Dvije minute«, reče. »Ili se ja vraćam po tebe, bez obzira na to imaš li gaćice ili nemaš.«

U zraku je ostao kraj rečenice koji su oboje u mislima čuli: po mogućnosti ne, a potom on odjuri niza stube. Jedan-dva-tri. Jedan-dva-tri.

Louise zadrži osmijeh na licu dok nije izašao, a potom tiho zatvori vrata i razdere gaćice tako da se više nisu mogle nositi.

Promatrala je izdajnički komad u rukama, dok ju je u prsima stezalo.

Čitav je život znala što je dobro, a što nije, pomno pazeći na pojedinosti. Kako li je sada uspjela napraviti takav nered u samo nekoliko dana?

No, ono što ju je zaista plašilo bilo je to što njezin plan ne djeluje onako kako je zamislila. Gledala je prema naprijed, ali događaji iz prošlosti neprestano su iskakali pred nju.

Juliet se pitala zašto se osjeća toliko zbunjeno na putu prema Louise, ali nije mogla otkriti sve dok se nije našla na njihovu puteljku, a potom zakucala na sjajna zelena vrata s »diskretnom« sigurnosnom kamerom koju su postavili tjedan dana prije nego što se Toby rodio.

Minton nije bio s njom.

Bilo joj je to čudnije nego kada je prvi put skinula vjenčani prsten. Njegova mala, zaštitnička prisutnost pokraj njezinih peta, ili u kutku oka, bila je konstanta na koju nije mislila da će se naviknuti, kao ni na težak zlatni prsten na prstu. Ali, sada kada ga ondje nije bilo, nije se mogla smiriti.

Ostavila ga je sklopčana na naslonjaču u kuhinji, s uključenim programom QVC9 koji će mu biti umirujuće društvo. Lorcan je obećao da će ga izvesti ako se ona ne vrati do jedanaest ili ako začuje lajanje.

»Ili ako počne kupovati skupocjeno prstenje«, dodao je mrtav-hladan.

Trebala sam ga povesti sa sobom, predbacivala si je. Mogao je ostati u kuhinji. Što ako mu se nešto dogodi kod kuće? Što ako dobije napadaj? Ili ako plane vatra? Ili...

»Zdravo!« Louise širom otvori vrata s Tobyjem u naručju.

Izgledala je vitko u svilenj haljini kašmirskog uzorka, sjajne i netom posušene kose. Toby je bio opušten i dremljiv u kombinezonu sa sličicom Jacka Russella na prednjoj strani. Zajedno su, pomisli Juliet uz zrnice ljubomore, činili savršen prizor za editorijal u časopisu *Red* o zaposlenoj majci s aktivnim društvenim životom i uvijek spremnom frizurom.

»Gle, tko je došao!« nastavi Louise, nepotrebno to naglašavajući. »Tetajuhet!«

»Bok, Toby!« reče Juliet, visokim tonom za obraćanje bebama. Nikada mu se nije namjeravala tako obratiti, ali sada se nije mogla suzdržati. »Jesi li spreman za spavanje?«

»U pidžamici koju si mu kupila«, reče Louise. »Sa psićem. Tko je to, Toby?« upita, stišćući aplikaciju psa na njegovu debelom trbuščiću.

»Minton«, reče Toby svečano, a Juliet se i protiv svoje volje rastopi od miline.

»Ah! Hajde, malo se mazite.« Louise ispusti sina u Julietino naručje i požuri se do kuhinje. »Moramo se žuriti, taxi samo što nije stigao.«

»Dobra večer, Juliet.« Peter se oslanjao o šank, listajući poslovne stranice u novinama. Prestao je kada je ušla i pristojno joj posvetio svu pažnju.

Juliet stane mozak. Nikada nije znala o čemu bi s Peterom razgovarala; nije imao hobije kao drugi muškarci. Obično bi uvijek završili razgovarajući o njegovu iPhoneu.

»Hvala što si se odrekla svog petka navečer«, reče. »Oboje smo ti zahvalni, a znam da je Toby sretan što vidi svoju teticu Jools. Nisi li?«

»Ma ništa«, reče Juliet, podignuvši poslušnog Tobyja više uz bok. Peter je isto izgledao kao iz časopisa, u odijelu i... dovraga, žutoj košulji. Kuća je izgledala kao iz *Elle Decoration*. Mama i beba kao iz *Reda*. Suprug kao s naslovnice *Mens Healtha*, ali bez surferskih hlačica. »Čujem da izlazite?«

Pogleda prema Louise, ali ona je bila zaokupljena slaganjem bočica mlijeka za hitne slučajeve i nije odgovorila.

Peter se nasmije kratko i odmjereno. »Ne sjećam se da su spojevi nekoć zahtijevali ovoliko organizacije. Ipak, vjerujem da će se isplatiti. Vino bi trebalo biti sjajno. Možda bismo trebali ponoviti, pa da i ti dođeš?« Pogledao je svoju ženu, pa njezinu sestru. »Hej, a što mislite da vas dvije izadete jedne večeri? Na moj račun. Neka to bude zakašnjeli rođendanski dar?«

Louise se okrene i ovoga puta Juliet se učini da joj je na licu izraz iskrenog užasa.

Možda Louise samo mrzi kada Peter kaže »Hej« ili je zaista zgrožena mogućnošću da provede večer sa mnom. Začudi se koliko je to zaboli u prsima.

No, ni njoj se ta ideja nije svidjela. O čemu bi pričale? O Louiseinim tajnama ili njezinim? Sjajan izlazak.

»Mmm«, reče. »Onda, što moram znati?«

Peter pokaže prema Louise. »To prepuštam tebi, Lou. Nemaš li ti jedan od svojih glasovitih popisa?«

»O, to nije popis«, reče Louise brzo. »Samo je... zapravo je popis, ali više za mene nego za tebe, kako ne bih ništa zaboravila. Neki brojevi — naše mobitele naravno imaš, ali ovo je broj od restorana, a taj je od Peterove mame, za slučaj da je trebaš...«

»Hoćeš li da zalijem biljke?« upita Juliet. »Provjerim povrće? Maknem poštu?«

Louise ju je zbunjeno gledala.

»To radim kada čuvam pse ili mačke«, objasni Juliet. »To je bila šala.«

Bože, koliko je to deprimirajuće što mora neprestano objašnjavati šale. Zapita se zašto se uopće trudi. Da se njezina majka i Louise nisu neprestano brinule zbog njezina raspoloženja, niti ne bi.

»Aha! Ha, ha! Ne, u redu je«, iako je izgledala pomalo zgađeno, vjerojatno zato što je Toby priključen istom rasporedu čuvanja kao mačke Bianca i Boris. »Ali posluži se s čim god hoćeš iz hladnjaka i zovi svog dečka u inozemstvo.« Stane, a potom nervozno doda: »Šala. To smo nekoć činile kada smo čuvale djecu McGregorsa. Oprosti, kada bolje promislim, nije nikakva šala.«

»U redu je. Drži se popisa.« Juliet ponovno podigne Tobyja više na bok. Bio je težak i svake sekunde sve teži kako se opuštao pred spavanje. Bio je to lijep osjećaj, ali brinula se da će je neka od njezinih odbjeglih emocija, mračno raspoloženje ili žaljenje, zaskočiti prije nego što Louise i Peter odu i da će to stići do njihove mame. »Hoćemo li ga staviti u krevet? Čini se da su mu se baterije ispraznile.«

»Da.« Louise ispruži ruke i Juliet joj ga zahvalno doda, baš kada se izvana začuje

trubljenje.

»Savršen trenutak! To je naš taksi«, reče Peter. »Iskočit ću da mu se javim prije nego što odluči otići.«

»Sjajno«, reče Louise. »Dolazim za tri minute!«

Je li između njih nešto čudno večeras, zapita se Juliet. Previše uskličnika, previše blistavih osmijeha. Ili je ona samo naučila na tihi i uvijek mirnu prisutnost životinja?

Sigurno se o tome radi, pomisli, slijedeći Louise na kat.

Toby poslušno legne i Juliet i Louise se išuljaju iz zamračene dječje sobe.

»Nazvat ću te da vidim kako ide«, prošapće Louise dok je na ramena navlačila kratku jaknicu koja je odgovarala haljini; vjerojatno ih je kupila istog dana, kao komplet. Louise je uvijek kupovala komplete i uvijek se doimala usklađenom, čak i na rodiljskom dopustu kada nije izlazila iz meke trenirke za jogu.

»Nema potrebe. Bit će nam dobro. Lijepo se zabavite.« Juliet je uspjela pronaći nešto lijepo za reći. »Lijepo je vidjeti da provodite vrijeme zajedno.«

Louise zastane na vratima s ključevima u rukama i odjednom joj se lice ispod savršene šminke učini ranjivim. »Mi ne...« prošapće, pa stane. »Mislim, Peter to naziva spojem, ali mi smo...«

»Imate se pravo lijepo provesti«, odlučno će Juliet. »Život ide dalje, kao što mama govori kada zaboravi da to više ne smije govoriti.«

To uopće nije bilo ono što je Louise htjela reći, i ona je to dobro znala, ali sada nije bio trenutak za razgovor.

Louise se ugrize za usnicu. »Nećemo kasno.«

»Hajde«, reče Juliet i izgura je van prema bručenju taksija.

Kako se ispostavilo, čuvanje djece bilo je manje stresno od čuvanja kućnih ljubimaca.

Juliet se smjestila na Louisein golemi kožni trosjed, uz daljinski upravljač, zalihu dijetnih Coca-Cola i s hrpom sjajnih časopisa te alarmom za bebe na dohvatu ruke. Čak nije morala ni razgovarati s Tobyjem, kao što je to činila s Hectorom ili mačkama gospode Cox. Samo je katkad morala poslušati i provjeriti diše li.

Peter i Louise imali su kompletan paket programa Sky i Juliet je uživala prebacujući programe prvih pola sata, dok nije shvatila da je gotovo sve zanimljivo već odgledala na svojoj televiziji. Nije joj smetalo. Kao i uvijek, samo to što je u tuđoj kući bilo joj je dovoljno zabavno. Samo što je ovaj puta sve bilo čudnije jer je i ona bila na uokvirenim obiteljskim fotografijama koje su ispunjale zid oko stolića za telefon. Starija verzija nje, kada je činila polovinu para.

Juliet ustane s trosjeda kako bi bolje razgledala kuću. Za razliku od neurednog zida u njezinoj spavaćoj sobi, Louise je svoj uredila očito pomoću libele, a okviri su bili umjetnički odabrani, a ne nasumce kao njezini.

Na jednoj je fotografiji bila s mamom i tatom na Louiseinu vjenčanju, na fotografiji mladenkinih uzvanika, s Benom pokraj sebe, koji joj je rukom obgrlio ramena, sjajeći od ponosa.

Ben je bio jedan od kumova, ali nije unajmio golublje sivo odijelo, kao Peterovi prijatelji s faksa. Došao je u odijelu koje mu je ona kupila, blijedoplavom, lanenom koje je odgovaralo

uz njezinu jednostavnu jarkožutu haljinu djeveruše. Nosio ga je ponovno, samo nekoliko mjeseci poslije, na njihovu spontanom vjenčanju.

Dobro, nije baš bilo spontano. Ne nakon devet godina.

No, nakon nemoguće kompliciranih trikova na vjenčanju Louise i Petera, Juliet je zaključila da ne može roditelje ponovno tjerati na takvo što, ne za neku svečanost koja ionako ne bi bila nalik na nju, pa su Ben i ona zapravo pobjegli i vjenčali se daleko od svijeta. Najljepša uspomena s vjenčanja bio je buket miješanog bilja koji joj je donio toga jutra, u kojem je svaki cvijet imao simbolično značenje.

Ben možda nije bio najškolovaniji na svijetu, ali znao je jezik cvijeća bolje od ikoga.

»Ružmarin, kako bi se sjećala naših sretnih dana. Sunčanica, za doživotnu ljubav. Eukaliptus, jer ću te uvijek štiti...«

Juliet zaklopi oči u Louiseinu dnevnom boravku, slušajući Benov glas u mislima, dok je držao svaku stabljiku svojim snažnim prstima kako bi joj je pokazao, otvorena i iskrena lica prepuna ljubavi. Noktom palca automatski krene prema prstenjaku na kojem je nosila njihov vjenčani prsten, sve dok joj nije postalo previše bolno gledati ga svaki dan i dok ga stoga nije skinula.

Svi su zbog toga poludjeli, ali ona nije mogla podnijeti da je podsjeća da je ona još uvijek ondje, da je ondje i prsten, ali da je drugi topao i dišući dio njezina braka nestao. Možda ću za godišnjicu, pomisli, biti dovoljno snažna da ga vratim. Ili da ga objesim o lančić oko vrata.

Alarm za bebe zakrči i Juliet napne uši, očekujući plač.

Ništa. Bolje da provjerim, pomisli, skidajući cipele kako bi se došuljala na kat što je tiše moguće.

Na putu prema gore bilo je još fotografskih uspomena: Louiseina sveučilišna košarkaška momčad, tim za debatiranje, sve u pozlaćenim slovima. I Peterove. Peter je bio u klubu za bridž, badminton klubu, klubu za orijentaciju, svim klubovima za štrebere, uslikan u ukočenim pozama oko različitih oxfordskih igrališta.

Na vrhu su bile Louiseine gimnastičke diplome iz škole, raskošno uokvirene kao božićni dar od nje i Diane, kako bi pristajale u ostatak hodnika slave. Ni Louise ni Peter nisu shvaćali ironiju, pa su pozlaćeni okviri bili uludo potrošeni. Samo su im zbunjeno zahvalili i objesili ih s ostatkom diploma.

Juliet je bilo neugodno sada ih promatrati. To je trebala biti blagonaklona šala, ali možda je Louise mislila da su sarkastični? Čak okrutni? Dolazila je u napast da ih skine, sada kada je ondje bila sama. Bilo bi još bolje ako bi mogla Louise reći: »Ti znaš da mi volimo tvoju superuspješnu organizaciju, zar ne?« ali od njihove velike svađe, činilo se kao da Louise u svemu što Juliet kaže vidi neko skriveno značenje. Ponor među njima rastao je svakoga dana.

Najtužnije je bilo to što je razdor došao na kraju nekoliko mjeseci u kojima su bile bliskije nego ikad, nakon njihovih vjenčanja, Tobyjeva rođenja i nakon što su Ben i ona počeli razmišljati o vlastitoj djeci. Rodiljski dopust godio je Louise; malo se opustila, dopustila si da jede kruh i gleda televiziju po danu. Kada su ona i Ben prolazili teško razdoblje, bilo joj je prirodno da se povjeri starijoj sestri. No, onda je Louise otpila gutljaj vina i izbacila vlastitu bombu.

Juliet se namršti, sjećajući se. Louise je priznala da se zaljubila i da stvar izmiče kontroli. To je samo po sebi bilo dovoljno čudno jer je dolazilo od gospođice *Koja je sudila svima*, ali bila je toliko tajnovita u vezi s njegovim imenom, u vezi s mjestom gdje su se upoznali i svim ostalim da je Juliet počela misliti kako je možda predmet Louiseine zaljubljenosti bio netko

poznat.

Louise je tvrdila da je u mukama, ali grozničav sjaj u njezinim očima otkrio je sasvim drukčiju Louise od one mirne, razumne supruge i majke koju je Juliet poznavala, i to ju je kopkalo. Ona je bila ta koja je prešla na drugu stranu, koja se brinula o pukotinama koje su se javile u naizgled savršenom braku, ali slušajući Louise kako joj to govori, umjesto da njoj udijeli savjet, obuzela ju je čista panika. Što ako su svi brakovi razarali sami sebe u nekom trenutku i ako je iscrpljenost koju sada osjećam zapravo početak kraja? mislila je tada.

Da joj pozornost nisu odveli vino i vlastiti problemi, možda bi bolje slušala ono što joj je Louise govorila. Juliet se nije ponosila svojim pretjeranim ispadom. U usporedbi s tragedijom koja je uslijedila, što je značila bezazlena zaljubljenost?

Iz dječje se sobe začuje mumljanje, koje se pretvori u negodovanje. Juliet zaustavi dah i otvori vrata, pustivši trak mekog svjetla u sobu dok se ogledala.

Toby je sjedio u svom krevetiću, zureći kroz rešetke poput zarobljenog pingvina. Kosa mu je bila raskuštrana na blijedom licu.

Juliet se nasmiješi, a potom zastane, ne znajući točno što učiniti. Bi li ga bilo bolje ostaviti ili podignuti? Hoće li osjetiti njezinu nesigurnost i srušiti kuću urlanjem ako ga pokuša ponovno uspavati?

Nije mogla prijeći preko toga što je Louise imala toliko sreće. Osjeti kako je snažan osjećaj nepravde probada kroz prsa. Ona je imala sve što je Juliet izgubila — i još je mislila da se s time može kockati. Sada joj se to činilo gore nego kada joj se Louise povjerila, jer nije ni znala vida li se Louise još uvijek s muškarcem zbog kojega joj je lice blistalo kao u tinejdžerice. Možda je imala i to.

Toby je pogleda kroz rešetke, očekujući malo pažnje i nježnosti.

Juliet pride kolijevci i podigne ga, osjećajući njegovu pospanu težinu na prsima. On se privije uz nju i Juliet osjeti kako joj se srce steže.

Što se govori bebama? Isto što i psima i mačkama, vjerojatno. Nešto što nije zahtijevalo odgovor. Juliet je bila stručnjak u takvim razgovorima.

»Zdravo«, promrmlja njegovoj paperjastoj glavici. »Zdravo, Toby.«

To je, čini se, dobro prolazilo.

Juliet zastane, osjećajući se pomalo glupo, ali potom nastavi. »Znaš li kako bismo Ben i ja nazvali tvog bratića ili sestričnu, da su došli? Hmm? Lily, ako bi bila curica. Nije li to zgodno ime? Lily Iris Falconer. Ili Arthur Quentin ako bi bio dečko. Nemoj se smijati Quentinu; tako se zvao Benov djed. Mislili smo da bi Q bio dobar nadimak. Ti si jedina osoba kojoj sam to rekla...« Zašuti. Bilo je čudno to govoriti naglas; gore što je to morala čuti, ali bolje jer je izbacila to iz glave.

»Da smo mislili imati dijete. No, nije nam upalilo. Ne taj put. A onda se nekako nismo ulovili.« Juliet teško proguta. Plakala je toliko gorko u golim zimskim mjesecima nakon Benove smrti što zbog glupe svađe nije imala njegov trag koji bi ostao za njim. »Svađali smo se oko najglupljih stvari koje uopće nisu bile važne... Tvoja je mamica imala mnogo sreće.«

Toby ne reče ništa. Nije znala što od nje želi; činilo se da mu pelena nije mokra i da mu nije zlo. Juliet ga je stoga samo držala, milujući mu glavu kao što je činila sa psima i mačkama, dok mu se oči nisu sklopile.

Potom ga vrati u topao krevetić, pa sjedne pokraj njegove male komode s ladicama, grleći golemog Petera Rabbita koji su mu darovali Ben i ona, razmišljajući o tome koliko joj je život mogao biti drukčiji da nije odgađala razgovor ili se uspoređivala s drugim ljudima ili čekala na Bena da donese odluku. No, znala je koliko je sada sve to besmisleno, sada kada je

bilo prekasno; ipak, još uvijek nije naučila da ne smije izbjegavati velike probleme koji su letjeli oko nje.

Juliet sklopi oči slušajući Tobyjevo opušteno disanje. Nije bilo prekasno da se Louise sabere. Svim se srcem nadala da je Louise barem uspjela naučiti nešto iz ove zbrke, ako ona već nije.

To je bilo nešto čemu će svakako naučiti Tobyja. Život je bio samo golema igra muzičkih stolica i nitko ti nije mogao dati mig kada će glazba prestati.

14. POGLAVLJE

»ONDA, KAKO JE PROŠLO S gospođom i njezinim mačkama? Nije zamijetila da se Boris kupao i da ima novu frizuru?«

»Ne.« Juliet ugura mali plastični križić pokraj svoje pločice, nastojeći pratiti Lorcanovu urednu crtu. »Zapravo, pitala me jesam li ih odvela u profesionalni salon za ljubimce jer su toliko sjajno izgledali.«

»Aha, to znači da je ipak opazila.«

Naravno. Gospođa Cox učinila je da se Juliet osjeća kao da je iznova na satovima klavira kada joj je svratila platiti. »Dlaka im tako lijepo sjaji«, rekla je. »Jeste li im davali vitamine?«

Bilo je to pitanje u tonu »koliko si dugo vježbala?«.

Juliet je zamalo sve priznala. No, u prodornom pogledu gospode Cox bila je iskra za koju nije bilo zaslužno samo krstarenje. Juliet je nakon toga potrošila pola honorara na zaista dobru bocu vina za Emer. Dugovala joj je.

»Uvjeravam samu sebe da nije«, reče. Pogledala je postrance na drugi kraj kupaonice gdje je Lorcan već postavio tri pločice. Dvije bijele i jednu staklenu zelenu. »U svakom slučaju, za nekoliko tjedana opet odlazi, pa me je pitala bih li mogla ponoviti svoju sjajnu uslugu.«

»Ponovno odlazi?«

»Da. Nisam imala pojma da ovdašnji umirovljenici imaju tako buran društveni život. To je čitav jedan svijet.« Juliet je počinjala mijenjati predrasude o udovicama i mačkama. Bilo je izglednije da će mačke umrijeti same prije nego vlasnici, ako je suditi prema ovome društvu. »Imam još jednu mačku, preko puta mojih roditelja, koju moram posjetiti ovaj vikend dok joj se vlasnica sunča u Nici. Tu smo kuću zvali vještičja kuća kad smo bili djeca. Oduvijek sam željela vidjeti kako izgleda iznutra i sada to mogu. Što je zgodno.«

»Ne ometa li te to u društvenom životu, sve to čuvanje ljubimaca?« Lorcan je pogleda s drugoga kraja. »Dok mačke nema... Juliet se za nju brine?«

»Ne smeta mi. Ionako nikamo ne idem za vikend.«

Juliet se usredotoči na iduću pločicu, zelenu, kako bi je postavila točno uz mali klip koji je Lorcan zakucao kao smjernicu.

Sviđale su joj se zelene pločice; sama ih možda ne bi odabrala, ali zapravo su bile savršene. Pod staklom je bio tanki sloj metalnog papira koji je svjetlucao poput ribljih ljuski kada bi na njega palo svjetlo. A kako joj je Lorcan rekao, platila bi za njih dvostruko više da ih je kupovala u trgovini, a ne od njegova prijatelja kojemu su baš bile viška.

»Baš nikada ne izlaziš?«

»Nikada.«

Nastupi tišina i Juliet je bilo jasno da je nešto trebala izmisliti. U tome je bila stvar s Lorcanom; u razgovoru s njim uvijek bi zaboravila izmišljati, ali on je bio jedina osoba zbog koje se osjećala da možda njezin život sačinjen od pasa, mačaka, sata tugovanja i *Lova na*

dobar ulov možda i nije bio normalan.

To je zato što život Kellyja nije normalan, podsjeti se. Većina ljudi nije planirala ljetne praznike u skladu s europskim turnejama po stadionima i/ili festivalima kamenica, ili zbog čega se god već Emer morala vratiti u Galway ovoga vikenda, prepuštajući Lorcanu brigu o obitelji.

»Pa, ako ikada poželiš izaći u pab s nama...« ponudi joj.

»U redu je«, reče, ne želeći im kvariti zabavu. Ona i Emer viđale su se gotovo svaki dan na kavi i traćanju (Emer je bila bolja; Juliet je uglavnom mogla govoriti samo o tome tko kupuje jeftinu pseću hranu), ali ipak bi joj bilo neugodno upasti u njihov društveni život. Znajući Emerin entuzijastični pristup buci i piću, nije bila ni sigurna da je za to sada spremna. »Nisam baš raspoložena za irske zabave. I... i... zeleno pivo.«

»Irci ne idu samo u irske pabove«, puhne on. »I ne mljackaju, piju Guinness i tuku se.«

»Šala.«

»A tako. Oprosti. Promaknula mi je, zbog uobičajenog šovinizma. Ipak si dobrodošla. Ne moraš izvoditi irske nacionalne pjesme.«

»Ne? Šteta. Stvarno, ne treba.« Juliet prilijepi pločicu u ljepilo. Lorcan je pokušavao ponašati se prijateljski, bilo joj je jasno. Samo se nadala da će na tome sve stati. »Radije bih bila ovdje i gulila tapete. Nisi li rekao da zidove treba pripremiti za ličenje?«

»Pošteno.« Ponovno nastupi tišina koju je ispunjala De Dannan¹⁰. Zbog toga jer je još bilo razmjerno rano, Lorcan je donio zbirku irske narodne rock glazbe koja je svirala dok su radili, umjesto uobičajenog žestokog rocka. Glazba joj je bila nepoznata i nije čak mogla odgonetnuti pjevaju li na engleskom, ali joj se sviđala.

»Jeste li mnogo izlazili vikendima kada je Ben bio tu?« upita Lorcan. »Jeste li bili ljubitelji glazbe? Hrane? Kazališta? Zapravo, zaboravi ovo zadnje.«

Nije se služio prigušenim tonom kao većina njih kada bi se spominjao Ben, ako bi do toga uopće ikada i došlo.

»Ovisi«, reče Juliet. Bilo joj je drago što može o njemu govoriti. »Subote su znale biti nezgodne, ako bismo Kim i ja imale narudžbe za svadbene kolače, ali uvijek smo izlazili nedjeljom. Duga šetnja s Mintonom, ručak u pabu negdje izvan grada ili lagani ručak u gradu, a potom odmor. Pisali smo vlastiti vodič za ovdašnja mjesta u koja se moglo otići s psom.«

»Zgodno. Trebala bi to objaviti.« Lorcan vješto ugura nekoliko križića pokraj svoje pločice.

Juliet se nasmiješi i posegne za novom pločicom. »Možda bih trebala«, reče, ali zapravo nije ni željela otvoriti bilježnicu i ugledati Benov neuredan rukopis, njegove stroge, ali poštene ocjene do deset i njezine vlastite zgrožene ispravke.

»Čini se da ste oboje puno radili«, reče Lorcan. »Jeste li mnogo putovali u slobodno vrijeme?«

Trebala je lagati da ne ispadnu dosadni, ali nije mogla. »To je teško kada vodiš vlastiti posao. Trebali smo ove godine otići na dugo putovanje u Australiju, posjetiti moga brata lana i njegovu ženu.« Zastane, milujući oštre staklene bridove na pločici. Osjećala se čudno što Lorcanu priče o nečemu što se trebalo dogoditi, ali sada nije moglo. To je istodobno bilo u budućnosti i prošlosti, kao i toliko toga u njezinu životu.

Juliet se vrati poslu. »Počeli smo štedjeti za karte. Ben je želio da putujemo u boljem

¹⁰ Irska folk skupina.

razredu, pa je dodatno radio kako bismo si to mogli priuštiti. To je trebalo biti nešto kao drugo bračno putovanje. Za pravo smo bračno putovanje otišli u New York«, doda.

»Lijepo mjesto. Ali tužno je to za Australiju. Jeste li već rezervirali karte?«

»Ne. Tek smo počeli štedjeti. Da budem iskrena, te smo planove napravili kada je lan bio ovdje na praznicima s djecom i kada smo svi osjećali obiteljsku bliskost. Ponudio nam je da odsjednemo kod njega kako bismo uštedjeli jer smo zapravo imali samo za karte, pa bismo kampirali na njegovu podu.«

Zastane, sjećajući se te večere. I vina. I lanove pomalo pijane ponude da odsjednu u njegovoj vikendici. »Hoću reći, lan je sjajan u malim dozama, ali je u posljednje vrijeme opsjednut vježbanjem. A Ben ionako nikada nije bio uredan. Možda bi nam bilo grozno.«

»U pravu si«, reče Lorcan. »Možda. I avion se mogao srušiti i mogli ste se otrovati hranom na putu onamo i na kraju su vas mogle pojesti koale.«

»Molim?«

»Smiješna si, Juliet. Kao da bi radije da vam je bilo grozno. Zašto jednostavno ne odeš sada?«

»Sama?«

»Naravno. Zašto ne? Velika si djevojčica. Otputuj. Nikada više nećeš imati ovoliko slobodnog vremena. Godilo bi ti. Novi početak. Nova iskustva.«

Juliet je zurila u Lorcana koji je stajao ondje sa zelenom pločicom u jednoj ruci i ekstra jakim ljepilom koje mu je visjelo s druge ruke i prijetilo da će mu prst trajno zalijepiti za nogu. Lako je njemu to bilo govoriti. On je proputovao svijet. Bio je u rokerskim bendovima. Nije se osjećao kao da se iznenada ponovno rodio i sada je nervozni tinejdžer u tijelu tridesetogodišnjaka; nije se osjećao kao ona.

»Treba mi novac za kuću«, reče umjesto toga. »Ove se pločice neće same platiti. Čak i ako su tako jeftine.«

»Ovisi kako gledaš na stvari«, reče Lorcan i vrati se svojem ljepilu.

U pola jedan Juliet ustane i zakorakne natrag iz kupaonice kako bi se divila radu svojih ruku. Sada kada su napravili četiri reda, nazirao se uzorak, a od sunčeve svjetlosti koja je nadirala kroz otvoren prozor staklene su se pločice ljeskale poput bazena. Izgledalo je prelijepo i sjajno je pristajalo uz skladnu oblinu mjedenog tuša. Kupaonica se vraćala u život.

»To izgleda sjajno, zar ne?« reče zadovoljno. »Ne kao da ih je polijepio potpuni početnik.«

»Izgleda izvrsno«, reče Lorcan. »Dajem ti najvišu ocjenu. Naravno, trebaš ih još fugirati, ali to ćemo drugi dan.« Lorcan čučne na duge, vitke noge i žedno uzdahne. »Ima li šanse za šalicu čaja kad si već na nogama?«

»Pristavit ću kuhalo«, reče. »Ali moram skočiti do grada u jedan, pa ćeš ga morati sam pripremiti. Šetam novog psa. Ne želim zakasniti novom klijentu.«

»U jedan?« Lorcan pogleda na sat. »Imaš vremena napretek!«

»Idem pješice. Proučavala sam na karti nova mjesta za šetnju i otkrila neku staru stazu koja ide skroz oko crkve i potom se spušta do grada. Trebat će mi oko pola sata, a uštedjet ću na parkiranju.«

Iznenadilo ju je kada je otkrila crvenu crtu koja se ukazala na karti — savršenu vezu između njezine kuće i parka, preko nekih polja i male šume. Kako to da je nikada prije nisam vidjela, pitala se.

Možda iz istoga razloga zašto nije znala gdje je razvodna kutija ili kako Mintonu podrezati kandže. Sve do sada nikada to nije morala znati.

»Nema čaja?« zacvili Lorcan. »Nemoj me tjerati u susjednu kuću po čaj. Emer ima napadaj čišćenja jer su se u školi pojavile uši i sada se na sve obrušava izbjeljivačem. Odabрати netaknutu šalicu sada je pravi ruski rulet. Kao da sam se vratio na turneju s The Bends. Ne brini se«, doda, »nisi ni trebala čuti za njih. Čak im ni majke ne mogu odabrati basista. Čaj? Molim te?«

Juliet se smekša. Ionako je Damson neće čekati sa štopericom, provjeravajući kad je došla. A Lorcan se jutros naradio.

»Pa, dobro, na brzinu«, reče, a njegov široki osmijeh obasja kupaonicu.

Na livadama iza kuće Juliet zastane pokraj ljestvi kojima se moglo prijeći ogradu za stoku, podigne lice prema nebu i duboko udahne, što završi neočekivanim stezanjem grla. Lipanj je neprimjetno prešao u srpanj; bio je upravo onakav ljetni dan u kakvom bi uživala s Benom. Topao, ali ne vruć, s porculansko plavim nebom i putujućim bijelim oblacima, s mirisom podšišane trave i zelenila u zraku. Savršen dan. Željela je zastati na tren i podijeliti ga s njim u mislima.

Ben i ona nisu voljeli toplo vrijeme, iako su svi zbog njihovih poslova to pretpostavljali. Juliet je imala osjetljivu kožu koja bi lako izgorjela na suncu i mrzila je kuhati po vrućini. Ben se užasavao zabrana zalijevanja vrtova i sprženih travnjaka kada bi temperatura narasla iznad 28 stupnjeva. Čak je i Minton više volio hladnije vrijeme; prošlo je ljeto bilo toliko vruće da bi ležao daščući u hladu sve do kasnog poslijepodneva.

Danas je zrak bio blag, ispunjen zujanjem bumbara koji su tražili hranu duž živice uz rub staroga puta koji je zavijao prema gradu. Negdje u daljini traktor je brektao u polju kukuruza, a crveni leptiri lepršali su ispred i dalje od nje. Danas je bio dan kada bi je Ben, da je još uvijek s njom, nazvao i rekao: »Ovo je vrhunac ljeta, Jools. Napuni hladnjak jabukovačom.« A poslije bi ležali u vrtu, pijuckajući pića i promatrajući zvijezde na čistom, tamnomodrom nebu.

»Što kažeš na jednu jabukovaču u vrtu kada završimo, Mintone?« reče naglas.

Jezik mu je visio sa strane usana, a iz orme su mu virile grančice otkako se bacio u živicu u potrazi za zečevima. Izgledalo je kao da se smije.

»Da«, odvrati Juliet sama sebi. »Stavit ću je u hladnjak.«

Obuzme je sjeta kada ponovno krene, znajući da više nijednu jabukovaču neće popiti s Benom uza se, koji bi joj golicao stopala nazubljenim čepom od boce. Ipak, natjera se da promatra crveno-crne leptire i osjeća sunce kako joj grije kosu, uživajući za oboje.

Nije joj bilo lakše, ali sada je barem u mislima mogla čuti njegov glas kako primjećuje cvat kupina u živici i podsjeća je da se za nekoliko tjedana vrati s plastičnom vrećicom za berbu, a da ne poželi plakati. Bila je samo tužna.

Ben je imao stroge naredbe u vezi s besplatnim voćem iz živice, pomisli, čak i s one strane.

Markova je kuća bila na kraju petlje novih kuća izgrađenih pokraj kanala. Trgovac nekretninama koji je Juliet i Benu prodao njihov projekt za preuređenje prvo im je pokušao

pokazati »vrhunsku lokaciju« u Riverside Walku — sve dok mu nisu iskreno priznali koliki im je budžet, a on im je papirić s iznosom vratio preko stola kao da raspravljaju o državnim tajnama.

Juliet začuje Damson kako laje čim je zašla za ugao. Njezin nervozni lavež dražio je druge pse u susjedstvu, poput alarma na automobilu koji je odjekivao čitavim mjestom. Žena iz kuće preko puta ceste izašla je s vrećicom otpada za recikliranje, pogledala u smjeru Markove kuće, prodorno pogledala Juliet, potom bacila boce u kantu i zalupila vrata za sobom.

Juliet ubrza za slučaj da netko zove Ured za zaštitu okoliša. Sudeći prema izrazu na susjedinu licu, ne bi se radilo o pitanju bespravne gradnje.

Kada je prišla bliže, lajanje je bilo čas glasnije čas tiše, poput stare policijske sirene, kao da Damson trči amo-tamo hodnikom prema vratima i od njih. Potom ugleda crno-bijelu glavicu kako poskakuje pod prozorom, dok se pahuljastim šapama oslanja o naslonjač. Uši su joj letjele na sve strane, a oči obrubljene bijelim luđački je iskolačila dok je kroz staklo lajala na uljeza.

Bože, pomisli Juliet, u panici. Je li bolesna? Je li se što dogodilo? Curi li negdje plin?

»Smiri se«, reče, položivši dlanove na staklo. »Smiri se. To sam samo ja.«

Damson počne mahati repom, ali nije prestajala lajati.

»Pričekaj, moram pronaći ključ od stražnjih vrata.« Juliet zaokruži rukom kao da obilazi oko kuće i Damson odmah nestane s naslonjača, kao da je razumjela.

Pomalo nesigurno, Juliet krene postraničnim, predivno održavanim travnjakom, pa pretraži praznu viseću košaru za cvijeće (vrlo originalno skrovište) u potrazi za ključem.

Otvori vrata u Markovu ostavu i Damson joj se baci na koljena poput dlakave topovske kugle, zamalo je srušivši lizanjem i štektanjem. Juliet uspije zatvoriti vrata za sobom i nasloniti se na njih, pokušavajući ne obraćati pažnju na Damson dok se ova malo ne smiri, kako je stajalo u priručniku o psima. No, u stvarnosti je to bilo mnogo teže. Španijelka je bila toliko oduševljena što je njezino samovanje završilo da se zamalo popela u Julietino naručje.

Minton se držao po strani. Damson je bila veća od njega.

»Ššš, ššš«, umirivala ju je Juliet, provjeravajući je li se ozlijedila. Činilo se da je dobro, ali srce joj je divlje udaralo i lizala je Julietine ruke u srce drapateljском izljev zahvalnosti.

Juliet je mogla pogoditi u čemu je bio problem jer je to već prošla. Minton je patio od tjeskobe odvajanja kada su ga udomili i Rachel iz azila joj je rekla da ne pravi veliku stvar od povratka kući. »Ponašajte se uobičajeno, ne obraćajte na njega pažnju dok ne pristavite kuhalo i on će shvatiti da izlaženje i vraćanje kući nisu ništa toliko posebno.«

No, to je bilo teško. Mintona su već jednom bili napustili i Juliet je bilo teško ne obraćati na njega pažnju. Damson je bila izvan sebe od olakšanja što vidi ljudsko biće.

Juliet s teškom mukom ustane i krene od vrata. Napravila je osamdeset tri šalice kave (a dvadeset ih je razvodnila suzama) dok Minton nije shvatio poruku.

»Uđi, Mintone«, reče, nimalo ne obraćajući pažnju na Damson. »Što kažeš na malo vode? Malo leda i limuna ili čistu? Čistu, može. Gdje li je zdjelica za vodu?«

Osvrne se po okrečenoj ostavi. Stroj za pranje rublja, sušilica, pretrpana košara s čistim rubljem za glačanje, stalak za vinske boce... Mjesto za Damsonine zdjelice s plastičnim podmetačem.

Damson je imala plastični pseći podmetač s dvije zdjele. Zdjela s hranom bila je netaknuta; u drugoj zdjeli bilo je jedva milimetar vode.

»Nemaš vode?« uzvikne Juliet. »Na ovakvoj vrućini? To baš i nije dobro, zar ne?«

Damson se stižala i sada je prijateljski njuškala Mintonu. Minton joj je to dopuštao, ali je ipak pozorno promatrao Juliet.

»Gdje je umivaonik?« Vrata prema ostatku kuće bila su odškrinuta zbog Damsonine luđačke jurnjave, pa je zaključila da Mark neće imati ništa protiv ako ude napuniti zdjelu.

Gurne vrata i ona se otvore, a psi krenu za njom dok je ona stručnim okom ocjenjivala prostor. Kao i u svim kućama u kojima je u posljednje vrijeme bila, mirisalo je na nekog drugog, a to joj je samo izoštravalo osjetila za pojedinosti.

Prvi je dojam bio taj da je kuhinja svakako odgovarala vlasniku. Bila je stilski uređena i nova, sa zbirkom svih mogućih pomagala (uređaj za espresso, multipraktik i tako dalje), iako nije mogla zaključiti koristi li se Mark njima. Sve su površine bile čiste, iako ne prema Louiseinim laboratorijskim standardima. Pretpostavila je da ima čistačicu. Na jednom je zidu bio veliki poster Pariza, a u ormariću fine vinske čaše. Kuhinja za odrasle. Vrlo različita od putnog kuhala i golih zidova njezina ruševnog doma.

No, što je s Markom? Što je to o njemu moglo otkriti? Juliet osjeti kako je obuzima znatiželja dok je pregledavala sobu.

Osim primjerka mjesnog lista Longhamptona i automobilskeg časopisa na stolu, nije se imala za što uhvatiti. Bez grnčarije Moorcroft: koju se moglo staviti na dražbu, bez popisa za kupnju na ploči za psihoanalizu, bez fotografija na koje je mogla baciti oko, osim one na kojoj je čučao pokraj Damson na planini, zalijepljene na hladnjak jedinim okruglim magnetom.

Činilo se da se Mark bori da ostane u uspravnom položaju, raskuštrane kose, u zimskoj jakni i debelom džemperu. Damson je izgledala izvan sebe od sreće, s ušima pod kutom od četrdeset pet stupnjeva na paperjastoj glavi.

Možda je njegova bivša uzela fotografije. Ili ih možda nije mogao ni gledati. Ooo, postajem sve bolja, pomisli Juliet; sada mogu tumačiti i odsutnosti.

Uto shvati da Damson još čeka na vodu, pa požuri napuniti zdjelu u velikom slivniku od nehrđajućeg čelika (sapun i losion za ruke L'Occitane, vjerojatno božićni dar). »Evo. Nemoj napraviti nered, molim te.«

Damson zaroni nos u zdjelu i krene pohlepno piti, dok su joj se duge uši umakale u vodu. Minton je pristojno čekao iza nje.

Juliet se osjeti pomalo čudno zbog toga jer je sama u Markovoj kuhinji, u njihovu poluprijateljskom, poluslužbenom odnosu. Jedno je bilo razvrstavati mnogobrojne unuke gospode Cox u obiteljske jedinice i računati koliko su stare kuhinjske krpe Barbare Taylor, ali ovo je bilo drukčije. Mark je bio samac koji ju je zamolio da mu čuva psa, ali tek nakon što su proćavrljali u parku, možda i uz malo očijukanja.

Iskrivi lice. Je li on uopće očijukao? Znala je da je pretjerala s Lorcanom, ali njezini su detektori za flert sasvim zahrđali. Ben je bio uz nju gotovo čitav život i nikada joj se nije sviđao nitko drugi. Čavrljanje s nepoznatima bilo joj je teško i kada je bila u najboljoj formi, ali muškarci, pogotovo oni s kojima bi mogla izaći... zacrveni se, misleći o Marku na taj način.

Znala je da će morati naučiti čavrljati s neznancima prije nego što mogu postati bilo što više od lica u prolazu. Ako ništa drugo, trebali su joj novi prijatelji, a Mark se činio dragim čovjekom. Da ima bilo kakve sklonosti masovnim ubojstvima, možda bi sada bio pravi trenutak da pronjuška uokolo i to otkrije?

Juliet osjeti nemir u želucu koji je mogao biti uzbuđenje, ali i strah. Pogleda Damson koja je još uvijek pila, prskajući na sve strane.

Jadna Damson. To baš i nije bilo lijepo od Marka. Je li joj zaboravio naliti vode prije nego što je otišao na posao ili je sve popila jer je lajala čitavo jutro? I ako je bila previše uznemirena da dovrši doručak, koliko je dugo ludovala po kući?

Juliet se ugrize za usnicu, pokušavajući opravdati Marka. Nije se činio kao nemarna osoba. Naposljetku, plaćao joj je da dođe ovamo i zabavlja njegova psa jer on nije mogao. No, činio se prezaposlenim. Možda nije ni znao koliko je Damson patila u njegovoj odsutnosti. Možda nije ni htio znati, uza svu grižnju savjesti povezanu s njegovim prekidom.

Rachel joj je rekla da neki od najnervoznijih pasa u azilu dolaze iz razorenih domova. Prvo svađe, potom nestanak jednog člana obitelji, a zatim možda i drugog, a potom jedan pas koji prelazi od jednog do drugog vlasnika ne znajući više koga da voli. Nije ni čudo što Damson nije znala otkuda će dobiti sljedeći znak pažnje.

Damson konačno prestane piti i Juliet se sagne, pa je pomiluje po mokrim ušima.

»Jesi li sada spremna za šetnju? Lijepo ćemo se prošetati, pa možeš spavati dok ti se Mark ne vrati kući.«

Španijelka je toliko snažno zamahala repom da se Julietino srce stisnulo.

Dobro je prošetala Damson i Mintonu, čitav krug oko gradskoga parka, uzbrdo kroz šumu, pa kroz polje, gdje su luđački naganjali Mintonovu lopticu dok im oboma jezici nisu sretno visjeli iz usta.

Kad su se vratili kući. Damson se sklopčala u svojoj košari pod kuhinjskim stolom, dopustivši Mintonu da se smjesti u kut. Juliet je sada bilo lakše ostaviti je jer je bila sasvim iscrpljena, ali bilo joj je jasno da će morati popričati s Markom o tome u kakvom ju je stanju našla.

No, što onda? Ona nije bila veterinarka ni policajka za pse. A ovdje se nije radilo samo o psu, radilo se o Markovu privatnom životu i njegovoj vezi. Je li bilo pošteno to tumačiti kao njegov propust? Barem se trudio.

Juliet izvadi bilježnicu iz torbe. Sad joj je prešlo u naviku nositi je uvijek uza se; ne kako bi ostavljala zapovjedničke poruke vlasnicima ljubimaca, nego kako bi odgovorila na njihove zabrinute upite o konzistenciji kakice ili količini pojedenog doručka. Kratko je grickala olovku, razmišljajući. Potom napiše:

Dragi Mark,

možeš li mi idući put ostaviti televizor uključen, molim te? Prigušit će lajanje susjedova blesavog psa i bebe one žene preko puta. Pomaći će mi da bolje spavam i neću se o njima morati brinuti. QVC bi prošao, ili BBC Vijesti.

Bib bi dobro i da mi ostaviš igračku u košari.

E da — možda bi katkad mogao po kući hodati u odjeći za van i zveckati ključevima. Tako se neću toliko brinuti kada zaista izađeš. Samo moram znati da ćeš se vratiti kući jer mi nedostaješ. Jako.

Puno te voli Damson

Juliet poželi nacrtati otisak šape, ali zaključa da bi to bilo previše.

Preklopi poruku i ostavi je na stolu, a potom se osvrne u potrazi za radijem. Potrajalo je dok u kutu nije pronašla tanak iPod sa zvučnicima. Kada ga je uključila, već je bio namješten na stanicu s klasičnom glazbom, pa je ostavi.

Prođe je blagi drhtaj zbog toga jer je otkrila što Mark sluša. Pristajalo mu je: bilo je odraslo i kulturno. Čak i seksepilno.

Damson je hrkala u košari dok su umirujući valovi Straussa ispunjali kuhinju. Juliet provjeri da ima vode u zdjeli, a potom šaptom pozove Mintonu.

Minton istoga trena podigne glavu i pažljivo izađe iz košare, pa dokaska do nje.

Juliet zatvori vrata što je tiše mogla i zaključa ih, pa vrati ključ u viseću košaru. Napela je uši ne bi li čula lajanje dok je odlazila, ali iz Markove kuće nije se čuo ni najmanji zvuk.

Sunce se pojavilo kada su skrenuli s pločnika na stazu koja je vodila uz polja natrag u Rosehill. Juliet osjeti kako je u prsima grije poput zraka sunca.

Unijela je promjenu u Damsonin pseći život. Sljedećeg bi puta možda s njome mogla vježbati dolaske i odlaske. Možda bi mogla i ponijeti jednu od Mintonovih igračaka.

Dok su se uspinjali brežuljkom, a poslijepodnevni leptiri suludom brzinom oblijetali kukuruze, Juliet shvati da nije uzela novac.

15. POGLAVLJE

»AKO NASTAVIMO OVAKO vježbati, morat ću si kupiti nove traperice«, Juliet će Mintonu dok su u petak poslijepodne hodali cestom od vikarije prema parku.

U posljednje je vrijeme zapazila promjenu; sva joj je odjeća bila veća, osobito oko bokova. Njezine traperice za šetnju, nekoć za vrtlarjenje, bile su joj sada gotovo vrećaste. A vrećaste traperice nikada prije nisu bile u njezinu stilu.

»Pretpostavljam da to mogu zahvaliti konačnom odvikavanju od KitKatsa. I tome što više ne mogu peći kolače«, reče. Toga je tjedna imala nekoliko jalovih pokušaja pečenja keksa, ali još uvijek joj se nije vratila njezina vještina. Keksi su bili tvrdi poput kamena ili zagoreni ili gnjecavi. Čak se ni Coco nisu sviđali i Juliet ih je sve bacila u kantu, sasvim poražena. »Bolje bi bilo da se držim lunjanja po gradu s tobom i tvojim prijateljima. I svojim očajem, naravno. To pomaže.«

On mahne repom, radostan što mu se obraća.

Bilo je lijepo biti s njime nasamo, pomisli Juliet, umjesto da mora voditi i druge pse. I on se činio sretnim što je sam s njom. Prošli su pokraj nekoliko poznatih lica kraj kućice za kavu: vlasnika kafića Divlji pas s Bertiejem, čovjeka koji je nalikovao na Billa Nighya¹¹ s border kolijem i Juliet ih je morala pozdraviti jer nije imala slušalice u ušima.

No, prvi se put nije zbog toga osjećala izbezumljeno. Vlasniku kafića čak je rekla: »Divan dan«, te je, sasvim bezbolno, saznala da je pokretna kućica s kavom u vlasništvu istoga kafića i da Bertie ima četiri godine. Da Bertie nije poput lokomotive povlačio prema šumi, možda bi se čak začeo i razgovor.

Kućica za kavu služila je ljeti za prodaju sladoleda. Juliet je sladoled uvijek izbjegavala; to je bila jedna od stvari koju si nije dopustila zavoljeti, baš kao ni vruću čokoladu zimi, što joj je pomagalo da svoju težinu drži ispod tone. No sada, zahvaljujući šetnjama od više od dvadeset tisuća koraka na dan, koliko bi odbrojio majčin brojač koraka, jedan Magnum bio je najmanje što je za sebe mogla učiniti po takvoj vrućini.

Zinula je zagristi sladoled s bademima kad začuje da je netko doziva s druge strane ružičnjaka.

»Juliet!«

Minton podigne glavu sa zdjele za vodu pokraj hladnjaka i zastrže ušima.

Osvrnula se. Park je bio pun kupaca, djece na skuterima i starijih ljudi koji su uživali na suncu. Nije željela biti otkrivena. To je bio njezin intiman trenutak sa sladoledom. Je li sada prekasno za slušalice?

Bilo je. Čovjek je trčao prema njoj, dok mu je lanena jakna lepršala, a ruksak poskakivao. Kao i španijel.

Bili su to Mark i Damson.

»Drago mi je da sam vas ulovio.« Mark se kratko borio za dah, a potom se uspravi, kao da mu je neugodno zbog zacrvenjelih obraza. »Oprostite! Možete pogoditi da više ne šetam Damson kao nekad. Niste uzeli svoj novac.«

¹¹Britanski glumac poznat iz komedije *Zapravo ljubav*.

»Niste ga ostavili«, reče Juliet, na brzinu brišući čokoladu s brade. »Nešto bih rekla...«

»Bio je u hodniku. Pokraj ključeva. Au.« Mark je pokušavao govoriti i ne pokazati koliko teško diše u isto vrijeme. »Samo tren.« Okrenuo se, nekoliko puta duboko udahnuo, a potom se ponovno okrene njoj.

Je li to učinio zbog mene? upita se Juliet. Prilično laskavo.

»To je zbog ove vrućine«, reče. »Ja se moram zaustaviti na pola brda kako bih udahnula. A u hodnik nikada ne idem.« Zastane. »Ostavljate mi ključeve od stražnjih vrata. Ja ne njuškam po tuđim kućama.«

»Njuškajte koliko želite. Meni ne smeta. Ne mogu vjerovati da ste ostavili onu zgodnu poruku od Damson i da niste na dnu dodali: >Gdje je, dovraga, moj novac?« reče.

»Ne bih to napravila.« U lice joj udari crvenilo. »Nadam se da vam nije zasmetala poruka, ali mislim da joj treba pomoć. Nije navikla biti sama.«

»Znam.« Marka je izjedala krivnja. »Susjedi su mi rekli da laje čitav dan. Pretpostavljam da sam se nadao da će se jednostavno... ne znam, naučiti da se vraćam?«

»E, da. Kad bi im se moglo reći, bilo bi mnogo lakše.« Ona pogleda Mintona. Damson mu je majčinskom brižnošću lizala vodu s brade, što je on trpio stoičkom pristojnošću koja je Juliet topila srce. »On još uvijek čeka Bena. Sve bih dala da mogu s njim razgovarati pet minuta.«

»Što biste mu rekli?«

Juliet otvori usta, a potom ih skrušeno zatvori. »Vjerojatno iste klišeje koji ljudi meni govore. O tome kako je raj pun ljudi koje voliš, usto i slavnih, te kako vrijeme liječi rane.«

»I da mora početi izlaziti i upoznavati nove ljude?«

»Ma dajte, pa to već radi!« Žmirkala je na suncu, ali na jarkoj svjetlosti nije mogla pročitati Markovo lice.

»Mogu li vam kupiti još jedan?« upita, glavom pokazujući hladnjak sa sladoledima.

»Ovaj mi je dosta, hvala.« Juliet nagne glavu, hineći prijekor. »Jeste li mi to namjeravali oduzeti od honorara?«

»Ne! Dajte da vam ga odmah dam prije nego što zaboravim.« Izvadi novčanik, pa pregleda novčanice. Imao je više kartica od Juliet i u jednom kutu fotografiju bebe.

To je iznenadi; nije joj palo na pamet da bi Mark mogao biti otac. U kući nije bilo tragova dječjih svari, ne kao kod Louise. Juliet osjeti neobičnu naklonost pri pomisli da je u njegovu životu i dijete. Potom se pribere. Zar je toliko zatupjela da pada na najgori klišej o tatici s kolicima? Očinstvo Petera nije učinilo nimalo seksepilnijim.

Osim toga, to je mogao biti nećak ili nećakinja. On je mogao biti podjetinjeli ujak, baš kao što je ona bila podjetinjela teta.

»Evo.« Mark joj preda novac. »Za ovaj tjedan i sljedeći.

I možete li meni dati Magnum s metvicom, molim vas?« reče, okrenuvši se prema djevojci koja je prodavala sladoled.

Juliet se svidio njegov ton. Prijateljski, školovan. Ljubazan.

Nastavili su zajedno uz ružičnjak. Juliet je pokušavala pojesti najjeznutiji dio svog sladoleda a da se sva ne zaprlja, a Mark je jeo svoj, brzim i urednim ugrizima, bez nereda. Miris se širio s cvijeća posađenog u obliku raširenih krila i Juliet zamijeti razliku od zadnjeg puta kada je bila ondje, kada su žuti pupoljci bili još čvrsto stisnuti. Tri dana sunca sve su promijenila tako brzo.

»Sjećate se kada ste rekli da ste prava lokalna cura?« Mark baci štapić u koš za smeće. »Biste li možda svoju stručnost podijelili sa mnom jedne večeri idućeg mjeseca? Znam da je to još daleko, u kolovozu, ali pretpostavljam da ćete tada imati pretrpani raspored.«

»Za što?« Juliet nije odmah odbila, što je bio napredak, ali još je bila veoma oprezna prije nego što bi na nešto pristala. Čekalo ju je mnogo dobrog televizijskog programa.

»Moj prijatelj organizira izložbu fotografija, snimljenih u ovim krajevima. Pozvao me na pretpremijeru, otvorenje za odabrane goste, kako li se već to zove, i pristao sam, ali ovdje sam tek nekoliko godina i bojim se da će lijepe snimke okolice biti samo potračene na mene.« Osvrne se suučesnički. »Trebam mi netko tko će mi dati kakav dobar komentar o tome kako je fotograf ulovio pravi duh rekreacijskog stadiona.«

»Dovraga«, reče Juliet. »Da nema možda i snimku zapaljenih auta? To je gotovo godišnje događanje, nakon što završi škola.«

Mark je glumio užasnutost. »Mislim da se više radi o mjesečini nad šumom Coneygreen. Nije spominjao ratna izvješća.«

Prešli su još nekoliko koraka i pitanje je ostalo visjeti u zraku. Juliet osjeti da čeka na njezin odgovor. Potvrđan. Teško da bi ga mogla odbiti, pa je morala smisliti neki uvjerljiv izgovor. Problem je bio taj što nije mogla smisliti ništa što nije uključivalo televiziju ili ostanak kod kuće radi popločavanja kupaonice s njezinim radnikom, od čega je oboje zvučalo blago uvredljivo.

No, sitni glasić u glavi govorio joj je da bi se mogla provesti prilično lijepo.

»Kada je to točno?« upita.

»Petnaestog kolovoza. Četvrtak. Radni je dan, pa neće dugo trajati. I znam da je Chris uvjeren kako nitko neće doći, tako da će ga razveseliti i ako svratite samo na pola sata. Jesam li spomenuo besplatno vino?« Mark se doimao ljutim na samoga sebe. »Možda previše reklamiram.«

»Zvuči zabavno«, reče Juliet.

Zabavno? Odakle je to došlo?

»Sjajno! Počinje oko sedam, u Memorial Hallu. Možemo se ondje naći i ako je zaista grozno, u ime isprike vodim vas na pizzu ili takvo što.«

»U redu«, reče Juliet. To je bilo za nekoliko tjedana, što joj je dalo vremena da odustane ako ne bude u stanju ići. To je bila radost čuvanja kućnih ljubimaca. Uvijek se mogao izmisliti hitan slučaj nekog jazavčara.

»Sjajno.« Mark uz osmijeh popravi naočale na nosu. »Ovaj, vidimo se ondje! Pa, vidjet ćemo se i prije, vjerojatno, zar ne? U prolazu ili kod kuće ili...«

»Da! Da, naravno...«

Sada su oboje bili pomalo zbunjeni. Mark to nije izgovorio naglas, ali oboje su čuli riječ »spoj«.

Juliet je u svim priručnicima za samopomoć poglavlje o novim vezama pročitala s rezervom jer nije mogla ni zamisliti da započne novi odnos. To bi bilo kao da se katedrala Svetog Pavla spljošti sa zemljom, a potom stignu planovi za njezinu ponovnu izgradnju. Tehnički izvedivo, da, ali koji je bio smisao? Nitko to neće izvesti kao Christopher Wren i nikada neće biti starija od tristo godina. Barem ne za njezina života.

No, čak i u takvom tupom stanju osjeti zrnice uzbuđenja što je netko pita za izlazak. Uzbuđenje, nervozu i poznati strah koji nije osjetila još otkako je bila tinejdžerica. Iako Mark nikako nije bio tinejdžer. Bio je odrasla osoba, sa složenim kućnim ustrojem i daškom

privlačne sposobnosti koju nikada prije ne bi uvrstila na svoj popis zanimljivih crta karaktera, ali koja joj je sada bila neobično privlačna.

Tada, kao ni sada, Juliet nije znala kako riješiti neugodne sekunde nakon što te netko pita za izlazak i morala se boriti da ne izlane neku glupu izliku.

Nasreću, uplela se viša sila i u torbi joj zazvoni telefon.

»Aha! Kasnite po nekog psećeg klijenta?« upita je Mark.

»Ako je tako, onda jako kasnim.« Juliet je kopala po torbi. »Mislila sam da nemam nikoga... Halo?«

»Juliet? Emer je.« Zvučala je uzrujano.

»Bok, Emer.«

»Lorcan kaže da si ti kuharica.«

»Ja pripremjam hranu za domjenke«, reče Juliet, opazivši da Marku nije pobjegao taj podatak.

»U čemu je razlika?«

»Ja radim velike količine jestive hrane i ne šepurim se uokolo u kuharskom odijelu s izvezenim imenom.« To je bila uobičajena rečenica kojom je branila svoje zanimanje kada bi ga se uspoređivalo s Louiseinom blistavom karijerom; da je Louise bila na njezinu mjestu, već bi se noktima izborila za Michelinovu zvjezdicu.

Juliet shvati da Emer možda treba nešto kuhati. Od pomisli da u svome stanju kuha za večeru kod rokerice Emer pozli joj. »Ali zapravo, Emer, ja nisam...«

»Sjajno!« U pozadini se čula buka. Salvadorova bas gitara pojačana još glasnijim vikanjem. »Spremaš li hranu za dječje zabave?«

»Ne, zapravo, ne.« Juliet se nijemo ispriča Marku, koji odmahne rukom. »I nisam...«

»Možeš li napraviti iznimku? Ja sam... O, pričekaj, Lorcan ti želi nešto reći.«

Telefon prijede u Lorcanove ruke. »Juliet, ovdje je potpuna zbrka. Imamo izvanrednu situaciju.«

»Vi uvijek imate izvanrednu situaciju.«

»Ova sve nadmašuje. Ovo je stupanj najviše pripravnosti. Zapravo, stupanj groznoga oca. Alec je danas trebao doputovati na Spikeov rođendan. Posebna prilika, dolazi mnogo djece, dogovoren catering. Ali on je doletio i onesvijestio se, a mi ne možemo pronaći podatke o restoranu za catering, a da budem iskren, mislim da nikoga nije ni angažirao, taj beskorisni lažljivac, jer mi je jutros poslao poruku pitajući me gdje u blizini Heathrowa može kupiti tortu.«

Lorcanov je glas postajao sve ljući i poprimao je sve jači irski naglasak, a Juliet pretpostavi da se odmaknuo dalje od Emer kako bi se njegov bijes mogao razmahati u punoj snazi.

»Možeš li nam pomoći?« upita. »Dat ću ti sav novac iz Alecove lisnice, a to je zaista puno.«

Juliet se zgrozi. Graja je i preko telefona bila neizdrživa; nije mogla ni zamisliti kako zvuči u stvarnosti. Hitno spremanje hrane u tuđoj kuhinji? Mrzila je to. »Ne bi li bilo lakše samo nakupovati hranu u Marks&Spenceru?«

»Bilo bi, ali da budem iskren, Emer nije u stanju izaći iz kuće. Ljuta je na Aleca i popila je čašu vina uz tabletu za peludnu groznicu, kako tvrdi i...« Lorcan je zvučao zabrinuto. »Treba mi netko tko zna što radi. A ti si ta. Molim te. Ja sam otrovao čitave bendove svojim sirnim

pitama. Molim te. Ili ću nazvati policiju. Da me pritvore na jednu noć kako bih pobjegao odavde.«

Juliet pogleda Marka koji je čučao i milovao Mintonu pod budnim Damsoninim okom. Kontrast između mirnoće poziva na izložbu samo za odabrane uzvanike na jednom kraju i histerije na drugome kraju veze bio je gotovo nadnaravan.

Hrana za djecu. To ne bi smjelo biti teško. Sendviči i slatke rolade, pomisli. Možda bih to mogla napraviti i u svojoj kuhinji. A kada ih se nahrani, utišat će se. Ionako dugujem Emer za kupanje Borisa...

»U redu«, uzdahne. »Ali to činim samo zbog tebe, Lorcan. Da ti zahvalim za tuš i pločice.«

»Dobra djevojka. Jesi li u gradu? Dvadeset dječaka dolazi za dva sata. On želi tortu u obliku rakete i zelene kobasice.« Lorcanov je glas poprimio službeni ton.

»Dva sata? Ne mogu napraviti zelene kobasice za dva sata!«

Mark je iznenađeno pogleda. Ona zakoluta očima.

»Emer kaže da će proći bilo kakve kobasice.«

»U tom slučaju, bolje da se pokrenemo«, zaključi Juliet. »Čekam te pokraj velikog Sainsburysa.«

Trideset minuta poslije Lorcan i Juliet doteturali su u kuhinju pod težinom dvadeset jedne vrećice namirnica za zabavu.

»Alec je još uvijek u nesvijesti? Uza svu ovu buku?« Juliet se nadglasavala s bas gitarom i trubom. Ili nečim što je nalikovalo na trubu.

»On bi prespavao i koncert Metallice. Zapravo je to i činio.« Lorcan nogom zatvori vrata dnevnog boravka i buka se stiša za decibel. »Mislim da je glupan uzeo Ambien kako bi spavao u autu na putu natrag i to ga je sasvim omamilo.«

»Vratio se autom?«

»Neee.« Lorcana je zabavljala njezina naivnost. »Dovezli su ga iz zračne luke. Bend mu je platio put natrag samo na jednu noć. To mu stoji u ugovoru; može se vratiti na rođendane svoje djece. On to nije ni tražio«, nastavi Lorcan, probijajući se do kuhinje. »To je Emerina zamisao. Ne želi se s njima suočiti sama. Bok, evo nas!«

Juliet je mislila da je na kuhinjskom stolu hrpa rublja za pranje, ali hrpa podigne glavu i otkrije se da je to Emer, podbuhlih očiju, izvan sebe i s tirkiznim sjenilom koje joj se razmrljalo do pola obraza. Izgledalo je kao da je jedna od blizanki po njoj šarala, nakon čega je ona to pokušala obrisati.

»Ovoga puta tražim razvod«, reče nepovezano. »Sebični, glupi...«

»Juliet će pomoći s hranom«, reče Lorcan. »Jeste li igrali društvene igre?«

Emer potone natrag među ruke i pokaže na stolu hrpu paketića umotanih u novine. Juliet nije htjela ni zamisliti što bi moglo biti umotano u njima. Slika Louise koja priprema sudske spise za policijski slučaj koji će iz ovoga nastati pojavi joj se pred očima.

»Emer«, reče, obraćajući se istodobno i Lorcanu. »Zašto ne bi malo prilegla?« Njezin plan da kuha u svojoj kući neće upaliti ako i Emer bude u nesvijesti. Morat će to obaviti ovdje.

Lorcan joj nije uspio ni odgovoriti prije nego što ona mahne rukom.

»Ja ću biti dobro«, reče. »Samo ću ovdje sjediti. I gledan.« Posegne u zdjelu s voćem i izvuče goleme sunčane naočale koje namjesti nakon nekoliko pokušaja. Sada je prizor bio uznemirujući, kao da ih preko stola pohlepno promatra divovska muha.

»Jesi li sigurna da ti ne bi bilo udobnije na katu?«

Emer kraljevski odmahne rukom. »Gledam i učim«, promrmlja. »Dobro bi mi došla lekcija o tome kako postati božica kućanstva. Bog mi je poslao čudo kada nas je smjestio u kuću do tebe, Juliet.«

»Hvala«, reče Juliet, odmatajući mini kobasice. »I ja bih mogla reći isto.«

»Time mi se odužuje za vražjeg Alexa... Hej! Lorcane. Nemoj samo ondje stajati, netko mora postaviti zvučni sistem. Možeš početi iskopčavanjem Sala. Prekini mu žicu ako treba. Au, moja glava...« Zaroni čelom u ruke.

Lorcan molećivo pogleda Juliet, pa nestane kako bi izvršio volju kraljice muhe.

Juliet je jurcala Emerinom neurednom kuhinjom što je brže mogla. Ovdje je već bila popila popriličan broj kava, pa je znala gdje drži većinu stvari, ali ipak su je iznenadile slušalice u kutiji za kruh i mali bodež na mjestu gdje bi Juliet držala krumpire.

Lorcan se pojavi baš kad je u pećnicu gurnula prvi lim s mini kobasicama premazanima medom i nastavila tražiti lonac u kojem bi skuhala jaja. Roisin i Florrie bile su mu za petama. Oči su im bile okrugle, također obrubljene tirkiznim tušem. Izgledale su kao glam-rock kerubini.

»Imam za tebe par zamjenica glavnoga kuhara«, reče. »Ako ne moraju rukovati nikakvim noževima. Od socijalne smo pomoći dobili zadnje upozorenje.«

Juliet nije imala vremena za uobičajenu nervozu koju je osjećala pred blizankama. Vrijeme je curilo i što prije stol prekrije hranom, prije će moći odande pobjeći, dok ne stignu strašne horde djece i zarobe je.

»Lonac«, reče, pokazujući na Roisin. »Četiri jaja. Velika zdjela«, reče pokazujući na Florrie.

»Recite >Da, šefice!« reče Lorcan i gurne ih prema ormarićima.

»Da, šefice!« reče Florrie, isto kad i Roisin upita: »Zašto?«

»Hvala ti, Florrie!« Juliet u zdjelu istrese prvu od mnogih vrećica čipsa i počne prosijavati šećer u prahu u zdjelu Emerina blistavog KitchenAida. »Lorcan će napraviti tortu.«

»Molim? Ne budi šašava. Ja ne znam peći kolače...«

»Tortu već imamo«, reče, pokazujući na trupac običnog biskvita. »Ti ćeš ga premazati glazurom.« Zaškilji prema prototipu svemirskog broda, pokušavajući ocijeniti koliko joj glazure treba. »Odmakni se.«

Roisin zaskviči od sreće kada oblak šećera u prahu ispuni kuhinju.

»Ozbiljno, Juliet«, reče Lorcan nadglasavajući se s mikserom. »Napravi mu lijepi kolač. Jadničak mali. Ne zaslužuje neki zbrljani užas.«

»Shvati to kao žbukanje«, reče Juliet, dodajući mu plosnati nož. »A sada, Florrie, gdje su korneti za sladolede?«

Nakon što je izgovorila polusmislene upute iza svojih naočala, Emer se konačno povukla na kat odakle se s osvježnim Alecom pojavila tri minute prije tri, kada su trebali doći Spikeovi gosti. Stajali su na pragu kuhinje kao kraljevski par u posjetu, pomirljivo promatrajući nered. Juliet nije mogla vjerovati da se radi o istoj ženi. Emerino je lice sada bilo sređeno, a preko uskih traperica nosila je prelijepu dizajnersku tuniku i skupocjeni nakit koji je izgledao kao znak isprike u obliku dijamanta.

Juliet je također zanimao Alec. Nakon svih Emerinih i Lorcanovih priča, očekivala je nekog vikinškog ratnika, ali umjesto toga, ispred nje je stajao visok i bradat učitelj zemljopisa u vrlo uskim hlačama. Jedini rokerski biljeg koji ga je odavao bila je tetovaža koja mu je virila nad ovratnikom. Juliet pomisli da sigurno piše »Emer«.

Nastupi debela tišina, a potom Emer zakorači preko odbačenih vrećica i Spikea koji se igrao nožićem za guljenje krumpira. Zgrabi Julietine ruke i reče: »Hvala«, uz srcedrapateljski izljev emocija kakav se obično viđa na velikim dodjelama nagrada. »Ti si sjajna.«

»Da, hvala ti«, reče Alec. Bio je Škot. »Ne znam kako ti uopće...«

»Već sam joj platio«, kratko će Lorcan.

»Ja ću ti nadoknaditi«, nasmije se Alec nervozno. »Dvostruko od onoga što ti je Lorcan dao.«

Juliet nije promaknuo hladan pogled kojim ga je Lorcan prostrijelio.

»Osjećate li se vas dvoje... spremni za vođenje zabave?« upita ih Juliet oprezno.

»Mi? O, mi smo dobro«, reče Emer.

Juliet pogleda prema Lorcanu i on kimne. »Nisam siguran što ćemo raditi bez zabavljača, ali siguran sam da možemo nešto smisliti.«

»Ako sve drugo propadne, imamo bogatu zbirku odjeće za preodijevanje«, reče Emer, rukom grandiozno pokazavši prema katu. »Plasťevi, maske, šljokice... Ondje se malome dječaku može promijeniti život.«

»Je li vam se svidjela truba?!« reče Alec kao da nije sate proveo u nesvijesti. »Dar iznenađenja.«

Juliet je zapravo mislila da truba i nije najsretnije rješenje za dijete koje boluje od astme i koje guta sve što mu dode pod ruku, ali ne reče ništa i skine pregaču dok je još imala prilike. »Prepuštam to vama«, reče. »Ja moram do jednog labradora.«

Dianeina je kuća bila dovoljno daleko. Čak ni Salvadorovo pojačalo nije moglo do ondje doprijeti.

»O, ne idi još!« reče Emer, odjednom se pribravši. »Ostani na piću. Neću te tjerati na dječje igre, obećavam.«

»Ne idu mi baš dječje zabave.« Juliet pogleda Emer, pa Lorcana. Lorcan slegne ramenima kao da je ne želi tjerati da ostane, ali ne bi imao ništa protiv da se ipak zadrži, u znak moralne potpore. »Možda samo jedno piće«, pristane Juliet. »Ali bezalkoholno...«

Emer pucne prstima i reče: »Barmenice?«

Roisin i Florrie se pojave, još uvijek našminkane, kako bi preuzele Julietinu kompliciranu narudžbu.

Kada su Spikeovi uzvanici počeli stizati, Juliet i Lorcan povukli su se u kuhinju i prepustili Emer i Alecu dočekivanje gostiju. Na Julietino iznenađenje, bili su jednostavni i prirodni domaćini: šarmantni prema roditeljima i dovoljno zabavni djeci. Na njezino još veće iznenađenje, kada pogleda na sat, opazi da je prošlo sat vremena dok je pijuckala pjenušave koktele od bazge i uživala u zaraznoj energiji zabave, iako sa sigurne udaljenosti.

»Moram ići«, vikne Lorcanu. »Moram prošetati Mintona. Vjerojatno je ispod kreveta i misli da je izbio rat.«

Preko sobe uhvati Emerin pogled, koja je nestrpljivim dječacima koji su čekali u redu

ocrtavala lica kao da su članovi benda Kiss, i pokaže prema vratima. Emer još jednom napravi pokret rukom da joj zahvali, prekrivši ruke na prsima. Juliet osjeti toplinu u grudima. Bilo je glupo što se osjeća uzbuđeno zbog novoga prijateljstva, u njezinoj dobi, ali zahvaljujući ljubaznosti Kellyja osjećala se vrtoglavo i sretno što je prihvaćena s tolikom ljubavlju. Bilo je također lijepo, pomisli uz osjećaj krivnje, što se ne mora brinuti ako se previše zabavlja. Neizbježno pitanje: »Kako se snalaziš?« nikada nije postavljeno.

Juliet se probijala kroz ostatke darova u hodniku kada je Emer uhvati za ruku.

»Samo sam ti još jednom htjela zahvaliti«, reče. »Ne samo u moje, nego i u Lorcanovo ime. On to zaista cijeni; znam da si ovu uslugu učinila za njega, ne za nas.«

»Ne«, Juliet počne, ali je Emer prekine.

»On je divan, divan čovjek«, reče znakovito.

»Emer, molim te, nemojmo o tome.« Osjećala se neugodno prvi put toga dana, ljuta što će se sve ubrzo pokvariti. Palo joj je na pamet da bi moglo doći do ovakvog razgovora, da je možda samac Lorcan bio isto tako laka meta kao i ona, ali sada nije bilo vrijeme za to, pogotovo zato što je pet metara dalje Abba treštala iz profesionalnih zvučnika.

Emerine su oči svjetlucale pod šminkom. »Razumijem. Ali trebale bismo jednom o njemu razgovarati. Neke bi stvari trebala znati.«

»Koje stvari?« reče Juliet, ali se iza nje pojavi Alec mašući bocom skupocjenog šampanjca.

»Za poslije«, reče Emer, gurnuvši je u Julietine ruke kada se začuje truba, koju je ovaj put svirao netko s plućima jačim od Spikea. »Treat će ti.«

»Hvala«, reče Juliet i pobjegne.

16. POGLAVLJE

OTKAKO SU POČELI Ljetni praznici, Juliet nije toliko vremena provodila u baršunastom naslonjaču s Mintonom, ni općenito u kući. Dani na njezinu kalendaru promicali su istom brzinom, ali stari raspored emisija o antikvitetima zamijenila je drukčija svakodnevnica od koje bi joj se oči sklapale već u jedanaest i koja joj je katkad pomagala da prospava čitavu noć.

Na isti način na koji su nekoć svakoga »uvjeravale« da organiziraju zabave za koje bi kuhala Kimina kuhinja, Diane i Louise sada su širile glas o Julietinim uslugama šetanja pasa, uglavnom kako ne bi mogla, pretpostavljala je Juliet, pobjeći od novih dužnosti koje su je primoravale da izlazi svaki dan. Louise joj je iz gradskog ureda donijela brošure o otvaranju vlastitog posla i nabavila joj osiguranje o odgovornosti, a Diane joj je ustupila sve Cocoine povodce i zdjele za vodu koje su joj bile višak.

Njezin telefon, koji se nekoć ne bi danima oglasio, sada je neprestano zvonio jer su se ljudi raspitivali bi li se mogli upisati na listu čekanja. Činilo se da je u Longhamptonu mnogo prezaposlenih vlasnika koji su voljni platiti za šetanje svoga psa nekoliko dodatnih puta na tjedan. Juliet bi s Mintonom uspjela samo uhvatiti *Domove pod čekićem* prije nego što bi u osam otvorila vrata Coco, potom su u deset odlazili po Hectora, da bi ih sve troje šetala prije ručka.

U vrijeme ručka bila je najveća gužva, a granice između posrednog razgledavanja kuća preko televizije i stvarnosti počele su blijedjeti.

Ponedjeljkom i petkom svratili bi do gospođe Rogers, još jedne dame iz kluba knjige, da pakuje Spidera, živčanog mješanca kolija kojemu je trebalo bacati lopticu toliko često da bi Juliet imala osjećaj kako joj je ruka dvaput duža kada bi se vratila iz šetnje. Diane bi se obično sa sastanaka kluba knjige vraćala škrgućući zubima zbog gospođe Rogers i njezina ubavog inzistiranja da ponavlja sva stajališta »divnog gospodina Rogersa«, jednako kao i vlastita. Juliet je odlučila da neće nikome otkriti kako je pokraj stolića u hodniku bila gomila papirića s podsjetnicima da pošalje poštu gospodinu C.Y. Rogersu na adresu u Huntertonu i da na urednom stalku za cipele pokraj vrata nema ni jednog para muških cipela.

Utorkom i četvrtkom poslijepodne ulazila bi u supermoderan stan s vrtom Louiseine kolegice Mine Garnett koji se nalazio uz policijsku stanicu, kako bi se sat vremena igrala s mladunčetom bigla zvanim Pickle. Minin otmjeni dom nalikovao je na stanove iz časopisa za uređenje i Juliet nije mogla odoljeti da mobitelom ne slika zastor na tuš-kabini koji će joj poslužiti kao nadahnuće. Osjećala se također kao pravi Sherlock Holmes, zaključivši da Mina i njezin dečko Ed često putuju preko Atlantika, što je otkrila po golemoj zdjeli s minijaturnim bočicama kozmetike iz Virgin Atlantica koje je Pickle zamalo progutao dok mu ih je Juliet otimala.

Juliet nije bila sigurna kako je do toga došlo, ali je nekako, tijekom ljeta, postalo sve prirodnije vraćati u vječito bućnu kuću Kellyja. Možda zato što su zbog vrućine vrata uvijek bila otvorena, ali često bi onamo zalutala između šetnji. Da posudi odvijah od Lorcana. Da vidi ima li Emer kakvih praktičnih savjeta za čišćenje blata iz mačjeg krzna. Da pokaže Roisin kako napraviti miševе od puslica. Da pusti Florrie da vježba veterinarske vještine na pacijentu Mintonu. Stotinu različitih, vrlo prirodnih razloga zašto da sjedne za Emerin

izlupan kuhinjski stol, umjesto za svoj privremeni, na rasklapanje.

Ipak, glavni je razlog bio taj što je prvi put nakon dugo vremena Juliet imala potrebu razgovarati o nečemu što nije bio Ben. A to baš i nisu bile stvari koje bi dijelila s mamom ili sestrom.

Mark joj je oduzimao više vremena od svih drugih klijenata i ne samo zato što je Damson šetala dobrih pola sata više od drugih pasa; drugih dodatnih pola sata provodila je razbijajući glavu što će napisati kao odgovor u poruci koju bi on sada ostavljao na vrlo istaknutom mjestu.

Morao je biti domišljat i opušten, kao da ga je napisala u prolazu. Trebao je zvučati šarmantno, ali ne kao da očijuka. Obično je trebalo pisati u ime Damson i/ili Mintona. No, problem je bio u tome što je pisanje u šiframa počelo sve otežavati, a ona ionako nije bila vješta u flertovanju.

Bila je svjesna toga da vjerojatno ulazi u minsko polje, ali istodobno bi joj niz ruke prošli žmarci kada bi otvorila vrata i ugledala Markovu presavijenu poruku kako je čeka. Uvijek je bila smiješna, pametna i zvučala je baš poput njega; onako kako je željela da zvuče i njezine poruke. Možda se previše prepuštala utjecaju uvijenog udvaranja iz romana Jane Austen koje je slušala u šetnjama, ali osjećala je da se prvi drhtaji stvarne zaljubljenosti pretvaraju u nešto više.

Toliko se toga u vezi s Markom činilo sudbonosnim. Rekla mu je da je podsjeća na stručnjaka za aukcije kojega prati na televiziji, što je trebao biti sramežljivi kompliment, na što se on nasmijsao i rekao da je tako jer je on zaista to i bio: radio je za velike mjesne aukcionare, procjenjujući uglavnom zemljišta i poljoprivredna imanja, ali je obavljao i općenitu prodaju. Minton i Damson odlazili su istome veterinaru; Mark je bio na nekoliko zabava za koje su Kim i ona pripravljalje hranu. Bilo je nevjerojatno lako razgovarati s njim i zbog njega se osjećala zanimljivom jer je iz nje izvlačio stvari koje nikome nije povjerila. Osim toga, bio je i vrlo privlačan, a u pogledu mu je uvijek bio neizgovoreni kompliment upućen njoj, svaki puta kada bi ga pogledala. Juliet je odjednom rumenjela isto koliko i Elizabeth Bennet.

Vrući su dani kolovoza prolazili i bližila se izložba. Juliet još nije bila sigurna hoće li to biti njihov službeni spoj. I želi li to uopće. Na svim je internetskim stranicama i u knjigama pisalo da takvo što sluti na propast, ali to su bila samo slova na pozadini. Ona je trebala stvarni savjet, od nekoga tko se neće užasn timer što je iznevjerila uspomenu na Bena.

Na sreću, Emer nije čekala da Juliet prva načne temu; prešla je ravno na stvar jednoga poslijepodneva kada su se Minton i Juliet vratili iz popodnevnih šetnji, ozareni i prekriveni čičcima, u potrazi za hladnim napicima.

Roisin je revno ponudila Juliet dijetnom Colom s ledom uz prilog od slanih pereca, nakon što ju je prethodno propustila u VIP područje kuhinje, kroz baršunasti konop rastegn timer na vratima. (Kod Kellyja je tjeđeran *Studija 54*, objasnila joj je Emer.)

»A sada«, reče Emer, suučesnički se nagnuvši bliže nakon što je djevojke otpremila u vrt kako bi držale Spikea na oku. »Tko ti je taj tip sa španijelom?«

»Molim?«

»Onaj zgodni momak sa španijelom. Vidjela sam te neki dan da s njim piješ kavu u parku. Isprva sam mislila da to nisi ti, izgledala si tako veselo, ali onda sam ugledala Mintona i Coco.«

»Kada je to bilo?« Juliet je tada nije opazila, ali ne bi je iznenadilo ni da joj Emer kaže kako je iz spavaće sobe prati kroz kristalnu kuglu.

»Bože, ne znam. Petak? Kako se zove?«

»To je cura. Damson«, reče Juliet. »Ona je engleski koker španijel.«

»Ne!« Emer se zgrozi. »Ne pas. Muškarac! Kako se zove?«

»Aha! Mark. Ja mislim«, doda. Tu je pojedinost zamalo zaboravila; nikada se nisu služili imenima, a poruke su potpisivali inicijalima. Ili imenima pasa.

»Misliš?«

»Da, znaš, šetači pasa ne služe se baš ljudskim imenima«, reče Juliet. »To je tako. Ime psa spominje se mnogo češće, pa se imena vlasnika ni ne sjetiš.«

»Mislim da bih ja dobro upamtila ime takvog komada.«

Juliet porumeni. »I jesam. Stvarno je Mark.«

»I vaš je odnos strogo poslovan«, reče Emer, tonom koji je otkrivao da uopće tako ne misli.

Juliet duboko udahne. »Pa, pitao me hoću li s njim na jednu izložbu idućeg tjedna...«

»Izvršno!«

»Ne, ne!« reče Juliet. »Htjela sam reći da ne znam. U tome je i stvar. Ne mogu zaključiti je li to zaista nešto, a strahovito sam loša u čitanju skrivenih poruka. Možda se ne radi ni o čem posebnom i samo radim budalu od sebe. Možda se on samo ponaša prijateljski.«

»Sastajete li se uvijek na istome mjestu sa psima?« upita je pronicavo Emer.

»Više-manje.« Juliet promisli. »On obično dolazi niz brijeg, a mi se penjemo i nekako se susretnemo pokraj kućice s kavom i...«

»Taj je park veoma velik«, reče Emer. »Kakva slučajnost, ha?« Potapša Juliet po ruci. »Rekla bih da je to pravi spoj. O, čekaj. Nije valjda oženjen?«

»Razveden. Ali ima dijete. Zato mislim da ne želi srljati ni u što.« Juliet osjeti da je obrazi žare. »Nismo o tome zapravo razgovarali, ali oboje smo se šalili o tome koliko je lakše upoznati nove pse od novih ljudi.«

»Zna za tvog muža?«

Juliet kimne.

»Koliko je prošlo otkako je umro?« Emer gurne kekse preko stola i posluži se. »Oprosti što te to pitam, znam da bih to trebala znati.«

»Deset mjeseci«, reče Juliet bez razmišljanja. »Trinaestoga.«

»Dovoljno da se na to navikneš, ali nedovoljno da zacijeliš rane«, suosjećajno će Emer. »Jeste li dugo bili zajedno?«

»Od petnaeste godine.«

»I niste se razišli! Nevjerojatno.« Emer otpije gutljaj kave. »Da sam ja još sa svojim dečkom iz škole, bila bih u zatvoru ili umobolnici.« Bijesno gurne bradu prema vratu. »Sigurno ne bih još uvijek svirala def u njegovu prokletom bendu u cast Pink Floyda. Barem ne besplatno.«

Juliet se nasmiješi. Bilo je nečeg laskavog u Emerinu iskrenom čavrljanju, ali to nije bila sigurna vrsta prisnosti. Nije imala pojma što bi sljedeće mogla reći, ali pretpostavljala je da se tako osjećaju i Emerini dugogodišnji prijatelji.

»Kako ste se snašli kada ste otišli na fakultet?« nastavi Emer. »Hajde. Meni možeš reći. Zar nisi čak imala ni neki tajni flert?«

»Nismo otišli nikamo; ja sam ovdje pohađala ugostiteljski koledž, a Ben je u

Birminghamu završio jednogodišnji tečaj hortikulture. Putovao je onamo odavde; nije bilo predaleko, a bilo nam je tako praktičnije.«

»Znači, oduvijek živiš ovdje? Nisi nikada poželjela otići nekamo? Vidjeti svijet?« Emer sada nije ni pokušavala skriti svoje iznenađenje.

To Juliet podsjeti na Lorcanovo iznenađenje kada mu je rekla da zapravo Ben i ona nisu putovali. Juliet odmah zauzme obrambeni stav.

»Ovdje sam imala sve što sam trebala«, reče. »Obitelj mi je uvijek bila ovdje. Moji su roditelji u istoj kući otkako su se vjenčali!« ali već dok je to izgovarala, osjeti blago peckanje starog raspoloženja koje je uspjela zatomiti tolikom silinom da je gotovo nestalo. Nekoć je zaista čeznula za putovanjima.

Izgledalo je kao da se to dojmilo Emer. »Svaka ti čast. Obitelj nema cijene.« Odugrne se od stola, pa priđe hladnjaku kako bi se rashladila. »Lijepo je znati da savršeni brakovi kao što je bio vaš zaista postoje i da se o njima ne pjeva samo u sladunjavim pjesmama.«

»Ne kažem da je bio savršen...« počne Juliet, i sada, raspiren Emerinom reakcijom, taj ju je osjećaj palucuo u želucu, paleći suhe, čvrsto zbijene misli.

»Ti si ga opisala poprilično savršenim«, reče Emer.

»I bio je«, usprotivi se Juliet. »Uglavnom. Hoću reći, zato me i toliko plaši novi početak s nekim drugim. Ben me je u potpunosti poznavao. Poznavao me bolje od mene same. Pomisao da ću morati naučiti sve ispočetka s nekim tko me jednostavno ne može poznavati tako dobro niti će to ikada moći...« Ušuti usred rečenice i čvrsto stisne usnice. Iz nje su ispadale stvari koje si nije dopuštala ni misliti.

Emer iz pretrpanog hladnjaka izvadi Colu, a zatim i zdjelu s maslinama, pa zatvori vrata. Uputi Juliet dug i prodoran pogled. Sa smeđe-bakrenim kovrčama i u neobičnoj kaftan tunici preko traperica izgledala je poput keltske božice plodnosti, kada bi se bogovi odijevali u Monsoonu.

»Mogu li ti dati savjet?« reče.

»Samo da nije >Vrijeme liječi sve rane< ili >Nabavi si mačića<«, odvrati Juliet. Nastojala je zvučati veselo, ali glas joj je bio mračan.

»Moja je mama umrla kada mi je bilo petnaest«, reče Emer. »I preko noći kao da se preobrazila u Djevicu Mariju. Moj je tata tvrdio da se nikada nisu posvađali, da nikada nisu razdvojeni proveli noć. Naša mama nije voljela alkohol i svakako nije bila od onih koje bi kuhanjem zapalile kuću. Nedostajala nam je mama, naravno, ali ozbiljno ti kažem — nakon godinu, dvije preklinjali smo ga da se ponovno oženi. Nije si bio u stanju sam napraviti ni sendvič.«

Zakoluta očima. »Ja sam se odrekla prilike otići u Norvešku s najboljim bendom metalaca koji je Cork ikada stvorio jer se mom tati nije moglo vjerovati ni da će nahraniti sebe, a kamoli pse.«

»Možda je još tugovao«, reče Juliet. »Na tugu ne možeš staviti rok trajanja.«

Što je bilo glupo jer je upravo to ona i učinila. Godinu dana.

Bože, jednako sam grozna kao i svi drugi, pomisli. Ponavljam otrcane fraze.

Emer upre prstom u nju. »On nije tugovao. Osjećao se krivim. Krivim što se prema njoj nije ponašao bolje dok je bila živa. I samo je otac Nolan to dvoje držao zajedno. A tatin način nošenja s tugom bio je da u glavi stvori sliku savršene žene. Nijedna se druga žena s time nije mogla nositi. Svatko mu je pokušavao namjestiti najdivniju ženu, ali svi su se vraćali poraženi, govoreći: >Nisam imao pojma da je Theresa pekla domaći kruh i da se brinula o gospođi Flynn dok je bolovala od raka<.«

»Ali Ben i ja se nikada nismo svađali!« reče Juliet. »Barem ne zapravo. Ni oko čega zbog čega se ne bismo mogli pomiriti.« Lice joj se zažarilo. To nije pisalo u scenariju. Emer je trebala biti jako tužna zbog divnog braka koji je izgubila. Umjesto toga, Juliet je sve podsjećalo na onaj razgovor s Louise, kada joj je ova rekla da se prestane tužiti na Bena i da se pomiri s tim. Da bi ona, kada bi morala birati između muškarca koji je izrađivao tablice o kućnom budžetu i dovršavao sve započete projekte »uradi sam« i onoga koji je činio da se osjeća kao da je sva sazdana od seksa i cvijeća, znala koga odabrati.

Razgovor je nakon toga ušao u vrlo opasne vode. Vrlo opasne.

Emer ju je promatrala, opažajući njezine zažarene obraze.

»Nikada? Baš nikada? Ma daj. Ni oko ostavljanja otklopljene zahodske školjke? Ili polica koje nisu nikada popravljene?«

»Ne.« Juliet je tvrdoglavo branila što je rekla. Ako ona prestane vjerovati u pojas za spašavanje u obliku savršenog braka, onda će zaista biti u problemima.

»Mora da te je drogirao«, zaključio Emer. »Što je veća ljubav, veće su i svađe. I dulja su mirenja. Ako se nikada ne svađate, niste li onda samo dobri cimeri?«

Emerine sive oči bile su dobrohotne, ali i pronicave. Učinak njezina pogleda, ali i njezina postojana, iskrena pozornost počeli su rušiti Julietine ograde.

»Dobro, nije uvijek sve bilo ružičasto«, prizna. »Nadali smo se proširenju obitelji, a ništa se nije događalo, što je bilo pomalo...« Tražila je pravu riječ. Pogledi. Sumnje. Tišine, ondje gdje ih prije nije nikada bilo. »... deprimirajuće. A oboje smo vodili vlastiti posao, pa su uz novu hipoteku i recesiju stvari postale napete.« Dobro. Recesija je bila sigurnije tlo. To nije bila ničija pogreška.

Emer ne reče ništa i Juliet nastavi puniti tišinu dodatnim valom iskrenosti. »Katkad bih postajala pomalo stroga u vezi s novcem, a Ben je uvijek bio u raspoloženju >que sera, sera<, što je u redu kada ti je dvadeset godina.« Skrene pogled prema kolažima na zidnoj ploči i golemim posterima Rolling Stonesa na zidovima, samo da ne mora vidjeti Emerino lice.

Svađali su se. Samo u toj posljednjoj godini prepucavali su se oko stvari za koje bi se nekoć jednostavno složili da se oko njih ne slažu. Male svađe o velikim stvarima, a potom velike svađe o malim, beznačajnim stvarima.

Dva dana prije nego što je Ben umro imali su svoju pravu, istinski otrovnu svađu oko nečeg zaista blesavog: Ben joj nije bio rekao da je platio porez na vozilo, pa ga je platila i ona, što ih je bacilo u minus. Stvar je poprimila goleme razmjere: nakon početne faze »Zašto mi nikada ništa ne govoriš?« s obiju strana, Ben je vikao da se on ne želi predbilježiti za umjetnu oplodnju, iako to Juliet nikada nije ni spomenula, a ona je vikala na njega, s glavoboljom uzrokovanom stresom zbog rješavanja poslova s bankama, govoreći mu da je možda bolje da nemaju djece ako će se on ponašati poput djeteta do kraja života.

Silina svađe uplašila je Juliet jer je njezin bijes, dok su vikali jedno na drugo, izvukao svakakve neželjene misli na površinu. Je li se ona iznenada pretvorila u dosadnu odraslu osobu ili Ben zaista nikada nije želio otputovati nekamo gdje nije bilo McDonald'sa? Je li zaista namjeravao obaviti radove na kuće ili će ona morati sve srediti i platiti? I možeš li stvarno osjećati odbojnost prema nekome koga si duboko volio?

Glupo je odlučila povjeriti se Louise, otišavši k njoj u nadi da će joj ona reći da se svi parovi svađaju i da su ona i Peter pokušavali mjesecima prije nego što su začeli Tobyja i da su se žestoko svađali mjesecima prije.

Ali nije. Louise je izgledala zaprepašteno, zbog čega se Juliet osjećala još gore.

O Bože, pomisli Juliet, vidjevši sada stvari jasnije. Zašto se ne mogu vratiti natrag i uzeti tabletu za glavobolju prije nego što on uđe u sobu? Zašto ne mogu vratiti sat i ne reći sve ono što sam rekla? Bi li to promijenilo tijek događaja? Dala bih sve. Polovinu svog života, da drugu polovinu dijelim s njim.

Emer nije ništa govorila, šetkajući amo-tamo po svojoj kuhinji, vjerojatno čak ni primjećujući divan obiteljski duh koji je u njoj vladao.

»Ne želim reći da je vas zajedno držao župni svećenik«, reče odjednom, »ali nemoj učiniti isto što i moj tata. Nemoj sve u svojoj glavi činiti toliko savršenim da ti se nitko drugi ne može približiti. To nije ono što bi on htio. Ben bi želio da si sada sretna. A tvoj novi frajer je vlasnik psa! To je kao da vas je Minton zbližio — zar ti to ne zvuči kao uplitanje s nebesa?«

Juliet ne reče ništa, ali su joj se ramena tresla od nastojanja da u sebi zadrži napetost koja joj je probijala prsa. Kao da netko ima daljinski koji je mogao staviti njezine emocije na najjače, bez njezine privole.

Prije nego što se snašla, Emer se nađe pokraj nje, zagrli je jednom rukom i pritisne joj lice na široka prsa, meka poput jastuka.

»Isuse, oprosti. Nisam željela omalovažiti tvoj brak, zaista.«

»Ne radi se o tom«, štućne Juliet.

»Nego o čemu?«

»Osjećam se tako...« Juliet se gurala kroz mračan osjećaj, pokušavajući ga imenovati. »...krivom.«

»Zašto?«

»Zato što su svi mislili da smo Ben i ja savršen par, a ja sam im to dopuštala jer je ovo bila naša stvar. Mi smo bili par iz škole, poput mame i tate. I onda, jedan jedini put kada sam samo spomenula Louise da nije sve tako savršeno...« Borila se da ostane pribranom.

»Je li to ta tvoja sestra koja je zmajaska odvjernica sa savršenom bebom i suprugom koji vodi vlastiti posao?«

Juliet kimne.

»Pa? Što se dogodilo? Je li ti priznala da ima aferu s njim?«

»Ne! On je umro idućeg dana. A zadnje čega se ona sjeća u vezi s Benom sam ja koja govorim da me Ben ne želi poslušati kada mu govorim o proširenju obitelji i ona koja mi odgovara da ne znam što imam i da bih trebala potražiti stručni savjet prije nego što nam brak završi brodolomom.«

Emer je čvršće stisne. »Juliet, znaš da je glupo misliti da je on umro jer si ti to rekla, zar ne? Ne moram ti to još ja reći?«

No, u najslabijim, najnerazumnijim trenucima upravo je to Juliet mislila: da je njezino priznanje prekinulo kozmičku nit koja ih je štitila. No, to nije htjela priznati Emer.

»Osjećam kao da svaki puta kada netko pred Louise kaže kako je divan bio naš brak, ona se sjeća onoga što sam rekla i misli da sam grozan licemjer.«

»Nitko neće... Slušaj, Juliet, ti imaš pravo na to da svatko kaže kako je divan tvoj muž bio.« Emer se okrene tako da ju je sada gledala u lice. »To je pošteno. Želim reći da ne moraš prestati voljeti prošlost kako bi uživala u ostatku svog života. Svemir ima još mnogo toga spremnog za tebe. Tko zna čega?«

Juliet napravi zvuk koji nije otkrivao slaže li se ili ne. To je pisalo i u knjigama.

»Kao što sam rekla Lorcanu, Foo Fightersi su sjajan bend, ali da je Dave Grohl rekao: »Ne, meni je dosta. Žalovat ću za Nirvanom čitav život«, danas ne bismo u njima uživali, je li tako?«

»Ovaj...«

Je li i Lorcan nekoga izgubio? Juliet se namršti, ali Emer nastavi.

»Želiš reći da nikada o tome nisi razgovarala sa sestrom otkako je Ben umro? Sve ove mjesec? Juliet, to je blesavo. O čemu se u vašoj obitelji razgovara?«

»Uglavnom o rasporedu čuvanja mog nećaka. To i nije tako jednostavno«, objasni Juliet. »Razgovor je bio zaista neugodan.«

»U kojem smislu neugodan? Je li izvukla pištolj?«

»Ne! Ona...« Kako to da joj je bilo toliko lako o tome razgovarati s Emer? Barem će popraviti sliku o sebi. »Louise je tada zapravo meni povjerila da petlja nešto s nekim drugim muškarcem. Mislim da mi nije namjeravala otkriti toliko, ali sva je treperila poput tinejdžerice, kao da mora nekome reći.«

»Stvarno?« Emer se nagne u čudu. »S kim?«

Roisin bučno bane iz vrta. »Maaama, Spike je sav crven.«

»Uzmi mu kapu. I ponesi njegov inhalator.« Emer mahne rukom u neodređenom smjeru. »Razgovaramo.«

»Mogu li dobiti malo...«

»Uzmi što god hoćeš. Ali ne crvenu Colu, to je za Lorcanu.«

Roisin uputi Juliet prodoran pogled i zadrži se pokraj otvorenih vrata hladnjaka, dajući si vremena za odabir pića, dok su joj se uši gotovo zakretale poput satelitskih tanjura.

»Roisin! Imaš pet sekundi prije nego što se bar zatvori«, naredi Emer. »Jedan, dva, tri, četiri...«

»Zar ne bi trebala brojiti malo sporije?« ubaci se Juliet.

»... pet!«

Roisin zgrabi limenke i pola vrećice čokoladica, pa istrči van.

»Louise nije rekla...« počne Juliet, ali Emer podigne prst.

»Čekaj«, oblikuje nijemo usnama, a potom se naglo okrene i pljesne rukama.

Začuje se zveket kada Roisin, koja se skrivala iza police s povrćem, ispusti dvije limenke i promrmlja: »Kvrugu!«

Emer ustane, istjera je van i zatvori stražnja vrata. »Ta će djevojka biti špijunka ili kolumnistica u nekim tračerskim novinama«, reče sa simpatijom. »Znači, želiš reći da«, nastavi, smjestivši se natrag za stol, s bradom u rukama kao da gleda televiziju, »svaki puta kada vidiš sestru, ona misli na to kako se izbrbljala za svoju aferu, a ti misliš kako si ocrnila svog pokojnog supruga. Dakle tako. Trebala si tako reći.«

»Znam«, reče Juliet. »Bilo je grozno.«

Emer joj se suosjećajno nasmiješi. »Juliet, kladim se da se ona toga jedva sjeća. Ne misliš li da je to što je tvoj suprug umro postalo najvažnija stvar u sjećanjima većine ljudi?«

»Ne i kod Louise«, uzdahne Juliet. »Ona je u stanju pamti ti što je 1998. dobila za Božić. Ona je u našoj obitelji perfekcionista.«

»Meni ne zvuči tako savršeno. Viđa li se još uvijek s tim čovjekom?«

»Nemam pojma. Vratila se na posao i čini mi se da svaku sekundu kada nije ondje

provodi s Tobyjem.« Juliet se pokušava prisjetiti bilo koje pojedinosti. »Da budem iskrena, toliko mi je smetalo što mi govori da zatražim stručni savjet kada njezin vlastiti brak nije ono što bi trebao biti, da sam otišla ubrzo nakon toga. Nisam željela znati više.«

»Nisi je ni pitala gdje su se upoznali?«

»U nekoj grupi, mislim. Bila sam zapravo zaprepaštena. Ona je pričala o tome kako se zbog njega osjeća kao nova osoba, a ne samo mama, kao što se osjećala s Peterom. Peter je IT dizajner, pomalo štreberski tip. Iako je sada poprilično bogat štreberski tip. On voli one internetske igrice u kojima preuzimaš ulogu čarobnjaka.« Juliet pokušava smisliti još neke činjenice o Peteru zbog kojih ne bi zvučao toliko dosadno. No, ništa joj nije padalo na pamet. »Taj drugi čovjek bio je više...« pokušala se sjetiti što je Louise točno o njemu rekla. »Više u dodiru sam sa sobom. Više tjelesni tip.«

Dok je govorila, zapazila je da Emerine oči svjetlucaju sa zanimanjem.

»Što je?« upita je Juliet.

»Sigurna si da nije bila potajno zaljubljena u tvog muža?«

»To mi baš i ne bi rekla, zar ne?« frkne Juliet.

Emer toliko razrogači oči da se činilo da će joj bjeloočnice ispasti. »Događale su se i čudnije stvari.«

Juliet odjednom zauzme obrambeni stav, razdražena takvom primjedbom. »Ne u mojoj obitelji. Ben i Louise... oni su bili prijatelji, ali nisu imali ništa zajedničkog.«

»U redu«, popusti Emer. »Zaboravi da sam išta rekla. Ja sam grozna tračerica. Vratimo se našem muškarcu. Tom Marku. Sviđa ti se?«

»Mislim«, prizna Juliet. »Da, sviđa mi se.«

»Onda je sve riješeno!« Pljesne rukama. »Nazovi to spojem. Što je loše u tome?«

Juliet osjeti ushit u prsima. Čuvši to iz Emerinih usta, a ne maminih ili Louiseinih, nekako joj se bilo lakše složiti.

17. POGLAVLJE

DANI SU JULIET brže prolazili otkako je imala posla, a zbog tjelesnih napora uspijevala je prespavati čitavu noć; Prije nego što se i snašla, došao je dan izložbe za odabrane uzvanike o kojoj joj je Mark pričao — njihov spoj koji se činio toliko dalekim.

Juliet je stajala pred zrcalom u spavaćoj sobi, pokušavajući pronaći što će odjenuti, dok je hrpa »nevaljale« odjeće rasla na krevetu. Ništa nije izgledalo kako treba, a već joj je ponestajalo vremena i mogućnosti. Više nego zbog samog izlaska, zbog takvih se problema osjećala kao da joj je šesnaest.

To nije spoj, reče u sebi. To je samo jedan običan izlazak.

Ipak se osjećala čudno. Nije znala točno kakav učinak želi postići; nije željela izgledati kao da se previše trudi, ali u isto vrijeme zbog pjenušanja u želucu željela je posegnuti za nečim posebnijim od uobičajenih traperica.

Minton je sjedio na krevetu i promatrao je, što je samo pogoršavalo njezinu uznemirenost. Doimao se zbunjenim. U posljednje vrijeme nije imao često prilike vidjeti Juliet u suknji.

»Što misliš?« upita ga veselo, okrećući se da mu se pokaže odostraga. »Crna suknja i majica koja otkriva gola ramena možda nisu više toliko moderni? Ili traper mini suknja i crna majica s v-izrezom za koju Louise kaže da me čini užasno blijedom, osim ako ne stavim dvostruko više šminke?«

Minton nesigurno mahne repom.

»U redu«, reče Louise. »Traper suknja, crna majica i ruž. I glomazne čizme u kojima me tvoj tata nije volio vidjeti jer je govorio da izgledam kao da se spremam zajahati motor.«

Idemo do kraja, pomisli. Mogu izaći i da uopće ne sličim na sebe.

Dok je zakopčavala čizme, začuje se zvonce na vratima i Minton se baci s kreveta i sjuri niza stube kako bi provjerio tko dolazi.

Juliet krene za njim mnogo sporije. Zbog čizama je morala silaziti postrance, a potom čudnim hodom prijeći hodnik, koristeći se sasvim drugom skupinom mišića. No, osjećala se oslobođeno zbog toga što joj nitko nije govorio da je šašava što je kupila čizme u kojima nije mogla stajati uspravno.

»Oprosti što si čekao«, reče kada se konačno dočepala ulaznih vrata. »O, bok!«

Na vratima je stajao Lorcan, držeći kantice s bojom.

»Opal!« reče, dramatično je odmjerivši. »Zar su štule opet u modi?«

»Šuti«, odvrati Juliet. »To je moda. A i izlazim na mjesto gdje ću možda morati gledati preko drugih ljudi.«

»Mogla si samo platiti malo više i nabaviti karte u prvom redu«, reče.

»Ne radi se o predstavi. Zapravo idem na izložbu samo za odabrane uzvanike.«

»Ozbiljno? Tko bi rekao da se takvo što događa u Longhamptonu?« Lorcan podigne

obrve, praveći se da je očaran. »To je malo izvan mog društvenog miljea, privatne izložbe... No dobro, što kažeš na to da sutra malo ličimo kupaonicu? Mogu te poučiti tajnama postizanja sjajnih kupaonskih površina.«

Podigne kantice kako bi mogla pročitati naziv boje: indijski čaj. To je bila točno onakva staromodna nijansa zelene kakvu je željela, kako bi se istaknule pločice za bazene oko tuš-kabine, iako se zapravo nije mogla sjetiti da mu je to rekla.

»Neću se zamarati ljestvama«, doda on. »Prepustit ću tebi visoke dijelove.«

Juliet opazi da jedva zatomi juče hihot, pa ga lagano gurne.

»Prestani se smijati mojim čizmama, Lorcan. Moderne su.« Odjednom je spopadne sumnja. »Izgledam li smiješno?«

»Neee«, reče Lorcan. »Izgledaš sjajno. Zaista... sjajno.«

»Stvarno?«

On kimne.

»Ne previše... sređeno?«

»Ali i ne premalo? To mi sve vuče na spoj.« Podigne obrve. »Ma, pogledaj, ti se crveni. Znači, zaista je spoj.«

»Ne zapravo. Radi se... o jednom mojem klijentu. Njegov prijatelj organizira izložbu. Vjerojatno ću ostati samo pola sata, da pokažem dobru volju. Znaš kako je na takvim događanjima; samo im treba gomila na početku kako se umjetnik ne bi osjećao kao Pale sam na svijetu.«

Juliet je bila svjesna da govori prebrzo i da se vjerojatno crveni, ali činilo se da Lorcanu ne smeta njezina drskost. Zapravo je ohrabrujuće kima. Baš poput Emer.

»Imaš pravo«, reče Lorcan. »Ne možeš pogriješiti ako upoznaješ nove ljude. Tako su mi barem uvijek govorili dečki iz benda. Dok su krstarili iza pozornice u potrazi za novim licima koja bi upoznali.«

»Nedostaje li ti život s bandom, Lorcan?« zadirivala ga je Juliet, lažno tužnim glasom. »Bi li želio imati istu vrstu obožavateljica i na gradilištu? Jato napaljenih djevojaka koje mole za tvoju pažnju?«

»Ne bih. Mene su obožavateljice plašile«, reče. »Emer ih je umjesto mene tjerala svojim krojačkim škarama.« Uzdahne. »Uragan Emer, tako smo je zvali. Išla bi kroz čitave gradove i kosila sve pred sobom. Nemoj se nikada s njom pokušati slikati kad popije.

U svakom slučaju«, on podigne kantice s bojom, »mogu li ovo ostaviti ovdje do sutra?«

»Samo daj.«

On ih spusti na trijem, a potom joj zaprijeti prstom. »Nemoj se slučajno vratiti s glavoboljom. Ja ne podučavam mamurne učenike.«

»Neće biti nikakve...« počne Juliet, a potom mu zapazi sjaj u oku. »Vratit ću se do deset, mama. No, zapravo bi se trebao brinuti da ne kupim neku groznu sliku koju ćeš morati objesiti.«

»Ponijet ću čekić«, reče on. »A, da.« Lorcan spusti pogled i ugleda Mintona koji je stajao iza nje. »Hoćeš li da večeras mi čuvamo tvog ljubimca?«

»Mintone?« upita ga Juliet. »Želiš li provesti večer igrajući se s Florrie?«

Minton se protestno okrene i skoči u naslonjač gdje se sklupča u čvrstu, sićušnu lopticu.

»To bi valjda značilo ne«, zaključi Lorcan.

Memorijalna dvorana u Longhamptonu bila je neočekivani primjer pokreta arts&crafts, skriven usred gomile sivih stanova iza jednako neprivlačne betonske četvrti. Zbog potpornih stupova i prozora obojenih poput tortica s džemom činilo se kao da ju je tornado podignuo iz središta Chelsea i ispustio je, poput kockice u dječjoj igri, usred Longhamptonova neprivlačnog gradskog središta.

Juliet je ovdje bila samo jednom, zbog poduke iz plesa koju su, na Louiseino inzistiranje, prije vjenčanja morali proći djeveruše i mladoženjina pratnja, kako je ne bi osramotili na plesnom podiju. Ona i Ben nespretno su prošli jednu lekciju fokstrota neprestano se smijuljeći, dok ih je uvredljivi učitelj glasno ocjenjivao, dajući njoj i Benu, od deset ukupnih bodova, dva za vještine, a devet za trud.

Svjetlo uličnih svjetiljki duž ulice kupalo je dvoranu ranovečernjim sjajem i dok se Juliet približavala stubama, i njoj se večer učini ljepšom. Bilo im je zabavno kada su se malo uvježbali. Usvojili su korake brže od drugih parova jer je bilo dovoljno da samo pogleda Bena kako bi znala što misli. Vodio ju je podijem samo trzajem plavih obrva, a ona mu je pokretima svojih obrva davala do znanja o svojim zgnječnim nožnim prstima.

Mark se doimao poput iskusnog muškarca koji je znao dobro plesati. Mogla se kladiti da u svojoj garderobi ima crnu kravatu koju je nabavio za neki otmjeni dobrotvorni događaj. Juliet ga je mogla zamisliti kako se okreće podijem uz onaj svoj samouvjereni smiješak, olakšavajući time zadatak svojoj plesnoj partnerici, kako pleše sa svakom, kako zna što točno svakome reći...

Juliet duboko udahne kako bi zaustavila drhtaj koji joj navali u grlo dok se borila i s osjećajem krivnje.

Ovdje se ne radi o tome da želiš ugrabiti drugog muškarca, podsjeti se. Ovo je samo proba. Sa zgodnim, inteligentnim muškarcem koji ima zanimljiv posao, mnogo knjiga u kući i lijepo se ophodi prema svojem psu. To je dovoljno za početak.

Bilo je šteta što se nalaze na mjestu koje je čuvalo toliko uspomena; s druge strane, nije postojao kutak u Longhamptonu gdje se nije skrivala paukova mreža s nekom uspomenom nje i Bena. Zato je jednostavno morala naučiti živjeti s tim ili početi s upoznavanjem muškaraca preko Interneta.

Juliet se ohrabri i krene prema vratima gdje je na slikarskom štafelaju bio veliki poster drveta s tri psa i ovcom.

GODINA DANA U LONGHAMPTONU ADAMA PERKINSA

»Zdravo! Oprosti što kasnim!«

Ona se naglo okrene i ugleda Marka kako uza stube žuri prema njoj.

Želudac joj se izvrne: izgledao je svjež i zgodno, u sivkastom lanenom sakou na bijeloj košulji, plavim hlačama i s plavim kariranim šalom. Možda bi to bilo pretjerano na nekome drugome, ali Mark je to izvrsno nosio. I više od toga. Pogled odobravanja koji je njoj uputio bio je samo šlag na kraju.

»Dugo čekaš?« upita.

»Ne, tek sam stigla.« Bilo joj je drago što se potrudila s čizmama. Bez njih ne bi izgledala dovoljno sređeno. I u njima je jedva dosizala do Markova uha. Činio se sretnim što je vidi.

»Čitav sam dan proveo s farmerima, pa sam morao skoknuti do kuće da se presvučem. Mislio sam da nitko odavde ne bi cijenio što sam sve morao danas riješiti.« Nagnuo se i poljubio je jednom u obraz. »Svjež zrak je jedno, ali ono što uz njega ide nije uvijek

privlačno.«

Govorio je dok ju je poljubio, pa Juliet nije ni imala vremena reagirati. Kada se odmaknuo, smiješio se, pa se i ona nasmiješi, osjetivši blago olakšanje.

Prvi prijateljski poljubac od stranca. Riješeno.

»Hoćemo li ući?« predloži Mark, pokazavši rukom prema vratima.

Dok im je čovjek na recepciji križao imena na popisu, Mark s pladnja u prolazu dohvati dvije čaše pjenušca, pa jednu doda Juliet. »Gdje je Minton večeras?«

»Kod kuće. Susjedi će ga pripaziti. Malo mi je čudno biti ovdje bez njega.«

»Vas dvoje svugdje idete zajedno?«

»Da.« Sada su prolazili predvorjem, a Mark je kimanjem i smiješkom pozdravljao poznanike. Činilo se da ih poznaje popriličan broj. »To je sjajno, prilično je prenosiv. Nije kao Damson.«

»Damson voli misliti da je prenosiva«, reče on. »Jednom sam je našao kako pokušava ući u moju naprtnjaču, kada smo bili u dugoj šetnji. Iako je možda samo pokušavala ušćariti prijevoz. Nije tako ni blesava.«

Juliet se nasmije. Ovo je lako, pomisli. Ponovno pričamo o psima. A sada možemo pričati o fotografijama.

Upustili su se u ugodan razgovor dok su prelazili od jedne do druge fotografije, upijajući krupne kadrove raznih znamenitosti Longhamptona, uz dodane pse i oblake. Mark je imao aukcijsku žicu održavanja razgovora; glatko je premošćivao njezine povremene šutnje i napadaje straha jednostavnim pitanjima: sviđa li joj se ona slika? zna li gdje je ona crkva?, pa bi joj nastavak razgovora lakše padao. Ne previše isprazno, ne previše osobno, dovoljno da se podmažu kotačići čavrljanja.

Pomogla je čaša vina, kao i to što ga nije morala gledati u oči. Nakon što su pogledali glavni zid i ustanovili kako je Mark poznao Christophera koji je organizirao taj događaj i kako je Julietin brat Ian vjerojatno s njim išao u razred, topao, pjenušav osjećaj održavao je Julietino raspoloženje.

Dobro se zabavljam, pomislila je, iznenađeno, ali s olakšanjem. Na umjetničkom događanju! Usprkos tomu što mi se noge raspadaju od bolova.

Dok su razgovarali, pristiglo je još uzvanika i dio izložbe koju nisu stigli pogledati sada je vrvio ljudima koji su gotovo zaklanjali pogled. Juliet iznenadi raznolikost uzvanika.

»Chris radi za mjesne novine i onaj luksuzni časopis *Život u Hamptonsu* kakav ćeš vidjeti u stomatološkim čekaonicama«, promrmlja joj Mark na uho. »Što je razlog zašto je pred tobom krema Longhamptonova medijskog miljea. A i popriličan dio koji ne pripada tom vrhu.«

»Ooo«, zadivljeno će Juliet. To bi se dojmilo i Louise. I njezina brata. Diane je njezinu bratu Ianu poslala pretplatu na *Život u Hamptonsu*, »kako bi ostao u dodiru sa svojim korijenima«. Louise i Juliet smatrale su da ga to može održavati u dodiru samo s dobrotvornim skupovima s mnogo pečene svinjetine i s mnogo lica vijećnika.

»Jesi li...« počne, okrenuvši glavu. Marka je netko tko se s pićem probijao kroz gomilu gurnuo bliže i ona se, viša zbog potpetica, nehotice očeša o njegov obraz jednom stranom nosa.

Ukoči se i okrene da vidi što ga je gurnulo, pa ponovi isto. Pogledi im se susretnu, a Mark se potom nasmije i korakne natrag.

»Oprosti! Večer je još premlada za takve stvari!«

»Ha!« odvrati Juliet, ne znajući što bi mislila o uznemirujućem mirisu njegova losiona poslije brijanja i čiste kože.

Začuje se zujanje mikrofona i muškarac koji im je bilježio imena na popisu uzvanika popne se na pozornicu, maknuvši rukom kako bi se svi utišali. »Dame i gospodo«, počne.

»O, počelo je«, reče Juliet, ali Mark je pozornost usmjerio na pozornicu.

Juliet pokuša smiriti živce usredotočivši se na riječ dobrodošlice, potom govor i sramežljivo zahvaljivanje fotografa te naposljetku upute organizatora da kupuju, kupuju, kupuju.

»Bi li htjela malo izaći?« upita Mark kada se ponovno začuje glazba. »Ostatak možemo pogledati poslije. Mislim da Chris nije očekivao toliko ljudi! Mora da ih je privuklo besplatno vino.«

Pokaže prema vrtu. Iznijeli su stolove i stolce te upalili lučice u velikim staklenim zdjelama. Kako je sunce zalazilo, ostavljajući tragove crvene na večernjem nebu, lučice su svjetlucale.

»Da«, reče Juliet. »Dobro bi mi došlo da sjednem. Moja mi stopala zbog bolova u prstima u mozak šalju signale >još vina<.«

Mark joj pogleda stopala i iznenađeno udahne. »Činila si mi se nekako višom večeras. Opa. Sjajne su«, reče. »Nemam pojma kako uspijevaš u njima stajati, ali stvarno su... sjajne.«

Juliet se sviđao takav odgovor. Bez obzirnih primjedbi o svodovima stopala ili o tome hoće li slomiti gležanj, samo iskreno divljenje. Zbog toga se osjeti neuobičajeno glamurno. Neuobičajeno... koketno.

Juliet se nasmije i odcupka do stola gdje je olakšanje preplavi sve do kukova kada konačno sjedne. Mark uzme još dvije čaše s pladnja koji je kružio uokolo, pa sjedne do nje.

»Onda«, reče. »Ovo je ispala mnogo ugodnija večer nego što sam očekivao kad sam dobio pozivnicu. Kakav je tvoj tjedan bio dosad?«

Opuštenosti iznenada nestane. Slijedio je teži dio, pomisli Juliet, dok je razbijala glavu onime što mora reći. Sad moramo prestati razgovarati o fotografijama i psima i moramo početi razgovarati jedni o drugima. Slijedio je razgovor kakav se vodi na spoju.

»Jesi li danas puno radila ili si imala prilike uživati u lijepom vremenu?« nastavi on, istežući duge noge. Nosi mokasinke, opazi Juliet. Lijepe mokasinke. Da ga pitam o njima? Smatra li se to razgovorom? »Iako, ti što više radiš, više vremena provodiš vani, zar ne?«

»Pa, sada je sezona godišnjih odmora, tako da uz pse imam i mačke i kućne biljke. Do sada, ovaj tjedan, šest pasa, šest mačaka, jedna gredica rajčica i čekanje dostave iz Johna Lewisa«, odgovori. »Tko bi rekao da nekim obiteljima trebaju tri stroja za pranje rublja? Čovjek se zapita što toliko peru.«

»Zvuči bolje nego procjenjivanje tri krda krava muzara za dražbu na ovakvoj vrućini.«

»Svakako je bolje od kuhanja«, reče Juliet, pri čemu je malo zapeče savjest što Kim još nije javila datum svojega povratka. »Kolovoz je ubitačno razdoblje za sve koji se bave cateringom — moja je šefica sigurno do grla u poslu.«

»Što znači da po danu šetaš pse, a po noći pripravljaš hranu?« Mark izvije obrvu. »Je li to neka šala o hot dogu koju sam propustio shvatiti?«

Juliet mu je ispričala o Kiminoj kuhinji, njezinim znamenitim piramidama od profiterola i nekim smiješnim zgodama s razjarenim mladenkama. Mark nije poznavao sporedne glumce u Julietinu poslovnom životu, kao što je to bio slučaj s Benom, ali poznavao je neke od

klijenata za koje su Kim i Juliet kuhale. Krug ljudi koje je poznavao bio je »vrlo raznolik«, zahvaljujući njegovu zanimanju, kako joj je skromno objasnio, a imao je uvid i u sve tračeve. Nasmijao ju je pričom o tome zašto je mladenka s vjenčanja u Hanleigh Courtu nestala u taksiju i gdje su labradori na vjenčanju Williamsonovih odnijeli sve meso pripremljeno za roštilj.

»Ali nemoj reći svojoj šefici!« Oči mu bijesnu u mraku. »Obećao sam da ću čuvati tajnu!«

»Vjeruj mi, ne bi ni htjela znati«, reče Juliet.

Spustila se noć, ali vanjske grijalice čuvale su ih od hladnoće, a svijeće u zdjelama bacale im na lica treperave sjene. Povremeno bi pogledala Marka i zamijetila kako mu je pramen kose pao na oči ili zgodan pokret rukom kojim bi gurnuo naočale uz dugi nos dok bi govorio. S njim je bilo lako čavrljati, ali osjećalo se i nešto drugo. Drhtaj nepoznatog, kako se večer bližila kraju.

Zbog sumraka i šuma razgovora unutar dvorane bilo je lakše postavljati osobna pitanja i Juliet se začudila samoj sebi ispričavši mu skraćenu verziju Benova srčanog udara i koliko su joj čudni i zbunjujući bili protekli mjeseci, dok je teturala novim životom kao da je oslijepjela.

»Večeri kao što je ova zaista pomažu«, zaključi. »Mislim na izlaženje. I upoznavanje s novim stvarima. Malo sam izašla iz prakse.«

»Da budem iskren, i meni je ovo prvi izlazak nakon dugo vremena«, prizna Mark. »Bilo mi je dosta da me ljudi pitaju gdje mi je bivša žena i da moram prepričavati čitavu priču... Ma, znaš kako je.«

»Znam«, reče Juliet. »Ali postane bolje. Ljudi koji moraju znati na neki način to saznaju. A ti shvatiš da ne moraš reći baš svakome.« Juliet se ohrabri postaviti intimno pitanje. »Je li prošlo mnogo vremena?«

»Dovoljno«, odvrati Mark umorno uzdahnuvši. »Iselio sam se prošle godine, ali su si odvjetnici dali vremena. Kao i uvijek.«

»Zao mi je što to čujem«, reče Juliet. »Koliko ste bili u braku?«

»Ne jako dugo. Dvije godine? To je bila pomalo bezglava zaljubljenost, s mnogo uspona i padova. Usponi su bili sjajni, ali padovi... i ne baš. Počinili smo fatalnu pogrešku misleći da će nam dijete biti razlog za bliske razgovore, što je naravno najgluplja stvar na svijetu, to mi je sada jasno.«

»Tako sam i ja čula. Ne koriste li se lišavanjem sna i dinosaurom Barneyjem kao ilegalnim načinom mučenja?«

Mark se nasmije, ali potom se rastuži. »Da, teško je. Ako već postoje neke pukotine, nekoliko tjedana nespavanja sasvim će ih razoriti. I onda shvatiš koji su ti pravi prioriteti u životu. Nijedno od nas nije se ponijelo kako treba. Iskreno, oboje smo zaista zabrljali.« Odmahne glavom, očito u mislima vidjevši stvari koje nije želio ponovno proživljavati. Potom stisne nos i nastavi pričati.

»Moja je bivša supruga išla na savjetovanje i nagovorila je i mene, ali ondje su nam rekli ono što smo oboje već znali: bili bismo bolji roditelji da vodimo odvojene živote. I jesmo. Jedina dobra stvar koja je iz svega proistekla je Tasha. Za nju bih kroza sve prošao ponovno još stotinu puta.«

Julietino se srce malo stisne pred omamljenim izrazom na Markovu licu. Vidjela je da blista, čak i u mraku. Bilo je nečega zaista privlačnog u čovjeku koji je volio djecu. Često je zamišljala Bena s djetetom u rukama, samo kako bi se divila tom lijepom prozoru.

»Koliko je stara?« upita ga.

»Osamnaest mjeseci. Hoćeš li je vidjeti?« Izvadi fotografiju iz novčanika. Juliet se pravila da je već nije vidjela i naglas joj se divila.

»Divna je«, reče, sjetivši se Tobyja i njegovih buc mastih ručica koje pruža prema njoj. Njezino je poznavanje djece bilo prilično ograničeno; nije željela reći nešto pogrešno. »Onda, hoda, govori...?«

»Da.« Markov nesvjesni osmijeh postane još veći. »Prilično je pametna za svoju dob. Iako to valjda govore svi roditelji. Podjetinjeli tata. Zato je klizno radno vrijeme u doba aukcija bilo sjajno; proveo sam s njom dosta vremena kad je bila mala. Možda si nas vidjela u parku? Mene s kolicima i Damson?«

Juliet odmahne glavom iako se u sebi osmjehivala tome prizoru. »Ja sam Mintonu šetala samo vikendom. Ben ga je vodio sa sobom na posao. Svakodnevne šetnje i njemu su sada novost. Novost za oboje.«

»Ali, očito ti to jako dobro ide. U nekoliko mjeseci postala si poluprofesionalac.«

Juliet teatralno spusti lice u dlanove. »O, Bože. Znači, moj se život sada na to sveo: komplimenti za moje sposobnosti šetanja pasa!«

Mark je oklijevao, ne znajući je li se zaista uvrijedila, pa Juliet podigne lice kako bi vidio da se šali. On me ne poznaje dobro da bi mogao prepoznati moju ironičnost, pomisli. Što ako nema smisla za humor?

»Minton mi je vjerojatno sačuvao zdrav razum«, reče. »Prije otprilike šest mjeseci moja je mama doslovce lažirala uzbunu zbog požara samo kako bi se uvjerila da sam u stanju izaći iz kuće za danjega svjetla. A sada svakodnevno prelazim gotovo deset kilometara...« Lice joj poprimi izraz divljenja. »Ne volim priznati da je bila u pravu, ali, da, pas ti zaista daje razlog da ustaneš kada ti se to nimalo ne da.«

Mark kimne. »Ne samo pas. Naprimjer, ova večer. Mislim da se ja ne bih zamario dolaženjem da nisam tebe pozvao.«

»O, hvala ti«, reče Juliet. »Barem mislim.«

Ovoga puta je shvatio ironiju u njezinu glasu. »Loše sam se izrazio«, nasmije se, »ali mislio sam pozitivno. Proveo sam se sjajno, a to se ne bi dogodilo da ti nisi bila sa mnom.«

Razgovor zamre dok su se gledali preko stola. Od Markova pogleda Juliet osjeti žarenje u želucu. Nije to bila požuda, više nervoza — ali i to je bio početak. Nije pobjegla vrišteći nego mu je uzvraćala osmijeh.

Izdržala sam zavodnički pogled od muškarca koji nije Ben. Riješeno.

Uživala sam u zavodničkom pogledu ispod trepavica. Riješeno.

Na vratima se pojavi sjena. »Ovaj, oprostite, ali sada moramo isprazniti dvoranu...«

Bila je to jedna od djevojaka zadužena za posluživanje pića na šanku, s pladnjem praznih čaša u rukama.

»Koliko je sati?« Juliet odgurne stolac. U dvorani su se upalila svjetla i neki su se ljudi kretali uokolo, slažući stolce i raščišćavajući stolove. Iz profesionalnog je iskustva poznavala znakove koje su odašiljali. Ne bi bili jasniji ni da su postavili neonski natpis »Molimo, razidite se«.

»Prošlo je deset. Vrijeme je brzo proteklo.« Mark zastane. »Hoćeš li da odemo nešto pojesti?«

Mogućnost je visjela u zraku, ali Juliet je nije bila spremna prihvatiti. Otići dok sve protječe kako treba, pomisli.

»Trebala bih se vratiti. Minton me čeka. A i ne mogu ti dopustiti da ostaviš Damson samu

dulje od četiri sata.«

Mark se naceri. »Uvijek na dužnosti, ha?«

Ustali su i vratili se u dvoranu. Juliet zatrepće pod jarkim svjetlima i pokuša se ne obazirati na probadanje u stopalima, sada kada je zatupljujući utjecaj vina iščeznuo.

»Hej, gdje si se ti skrivao?« Bio je to Chris, organizator događanja, koji je stajao pokraj velikog prizora željezničke stanice snimljenog iz kuta iz koje je Juliet još nije vidjela. Osebjuna plavuša zagrlila ga je oko struka i čavrljala s drugim muškarcem. Kada je Chris progovorio, okrenula se i odmjerila ih. Julietino se bilo ubrza od toliko novih lica.

»Vidim li tvoju naljepnicu na ijednoj od fotografija«, upita žena Marka, a potom se osmjehne Juliet, »ili si čitavu večer proveo u čavrljanju?«

»Ovo je Juliet Falconer«, brzo će Mark, upoznajući je s Chrisom i Lisom, njegovom djevojkom (»i agenticom!«). Juliet pokuša ugurati njihova imena u svoju zahrđalu društvenu memoriju.

»Mogu li te nazvati ujutro?« ispriča se Mark kada ga je Chris počeo ispitivati o nečemu. »Moram se vratiti zbog psa. Kao i Juliet.«

»Idućeg puta unajmite zajedničku dadilju«, predloži Lisa. »Neka i psi izađu na spoj!«

Mark se ljubazno nasmije, a za njim i Juliet. Riječ »spoj« ostala je visjeti u zraku. Mark je požuri da izađu.

»Oprosti«, reče, dok su oprezno silazili niza stube. »Vjerojatno i ti neprestano slušaš tu riječ.«

»Aha«, odvrati ona. Je li to bio ljubazan način da joj kaže kako to nije bio spoj? Iznenadi je razočaranje koje osjeti.

»Iako«, nastavi on uz pobjedonosan osmijeh, »pitam se bih li te mogao nagovoriti da ovo ponovimo. Možda ne uz tmurne fotografije ispušnih tornjeva. Možda uz večeru?«

Juliet se ponovno razvedri. Nikada nije bila s nekim tko je na ovaj način preuzeo kontrolu. Čak je i prvi Benov korak bio posljedica njezina velikog truda.

»Da«, reče bez oklijevanja. »Vrlo rado.«

Bio je to samo spoj. To čine odrasle žene. Izlaze, iskušavaju razne muškarce ili prilike. Ili osobnosti.

Budi oprezna, reče joj glas u glavi. Što je sljedeće?

Prije nego što se stigla zabrinuti zbog toga, sudbina joj pošalje slobodan taksi. To je znak, pomisli Juliet, ispruživši ruku da ga zaustavi. »Ja ne idem u tvojem smjeru«, počne, ali Mark je prekine.

»Uzmi ga. Ja ću prošetati do kuće.«

Taksi je usporavao. Što bih sada trebala reći? pomisli Juliet.

»Hvala ti na lijepoj večeri«, konačno će.

»Bilo mi je zadovoljstvo. Hvala tebi.« Položi joj dlan na rame i poljubi je u obraz. Juliet u isto vrijeme osjeti olakšanje i razočaranje.

»Laku noć.«

Markovo je lice bilo blizu i ona se ne odmakne. Umjesto toga, nagne se bliže i poljubi ga u obraz, više kao neki pokus. Bio je mek, pomalo grub na mjestu gdje su mu počele već izbijati dlačice. Drukčiji.

Netremice su se gledali dok se ona odmicala, a potom se Mark ponovno nagne, djeličak sekunde prije nje; sudare se nosovima i on pritisne usne o njezine. Tople i snažne, ali

zatvorene. S oklijevanjem, kao da idući put neće biti.

To je bio najkreposniji poljubac koji je doživjela od tinejdžerske dobi. Bio je to također jedini poljubac koji je primila od nekoga tko nije bio Ben.

Pripremila se na munje i gromove sramote i krivnje, ali oni nisu nadolazili. Samo je osjećala kovitlac uzbuđenja i nekog nepoznatog osjećaja koji nije mogla prepoznati.

Taksi kratko zatrubi i ona se odmakne, dok joj je srce snažno tuklo.

»Nazvat ću te«, reče Mark.

Juliet se nespretno nasmiješi dok je ulazila u taksi i vozaču govorila svoju adresu.

Poljubac sa zgodnim muškarcem. Riješeno.

»Veselim se«, reče i mahne mu kada taksi krene prema Rosehillu.

18. POGLAVLJE

»LOUISE, RECI MI ako sam luda, ali ne misliš li da je krajem kolovoza još prerano razmišljati o Božiću?« upita Diane.

Louise prestane u prijenosnom računalu provjeravati iduću ratu za tajnovitu pošiljku građevnog materijala za Juliet (ovoga puta: zahod u prizemlju, zajedno sa savršenim kutnim umivaonikom za kojim je čeznula i sama Louise), pa pogleda prema mami koja je spremala Tobyjeve stvari za povratak kući. Čak ako se nije radilo o jednom od onih pitanja koja su dolazila uz spreman odgovor, Diane je na lice namjestila izraz koji je govorio: »molim te, složi se sa mnom«. Zapravo, Louise je zaista mislila da je kolovoz prerano, ali samo zato što je u ovome trenu mogla vidjeti samo do kraja svog stolnog rokovnika. Nekoć bi u ovo doba počela izrađivati vlastite čestitke. Sredinom rujna razmišljala je o božićnim kolačima, u listopadu je umatala darove koje je kupila na srpanjskim rasprodajama...

Pomisli kako bi trebala iskopati svoj stari manični božićni planer, samo kako bi se sada mogla osjećati manje zaposlenom.

»Baš i nije«, reče. »Danas sam ručala u Marks&Spenceru i sve je bilo puno džempera i čizama. Daj im još nekoliko tjedana i postaviti će snjegoviće i girlande.«

»Dobro«, reče Diane uz očito olakšanje. »Samo sam htjela provjeriti, kako bismo mogle početi planirati. Htjela bih da ove godine bude nešto posebno.«

Louise glasno nekoliko puta poljubi Tobyjevu meku glavicu. »Pa, ne može biti gori nego prošlogodišnji, zar ne?«

Obje nakratko zašute, prisjećajući se.

Prošli je Božić više nalikovao na emotivnu borbu koju su morali prebroditi, a poštivanje svakog običaja predstavljalo je istinski izazov. Nakon dva mjeseca šok zbog Benove smrti koji je Juliet osjećala izbljedio je i ona je duboko utonula u ljutitu fazu, kad bi je čak i prizor sretnih parova na televiziji mogao potaknuti na bijesni ispad o nepravедnosti univerzuma, nakon čega bi slijedile suze.

Louise je njezino stanje slamalo srce, a bila je nesretna i zbog patnje svojih roditelja. Juliet nije pila onoliko koliko bi Louise na njezinu mjestu, ali imala je nepredvidljivost ovisnika. Louise ju je znala uhvatiti kako promatra nju i Petera u njegovim »čarapama za praznike« sa strašnim ogorčenjem u pogledu. Bilo joj je jasno da je to zato što njihova mala obitelj izgleda toliko idilično, u usporedbi sa slomljenim komadićima Julietina života.

Njihov život nije bio idiličan, naravno. Nju je razdirala krivnja zbog Michaela, a Peter je ostao jedini muškarac u kući, pa je morao provoditi dvostruko više vremena slušajući njezina oca kako naručuje kikiriki na portugalskom. Toby je imao proljev i nijedno od njih nije spavalo više od četiri sata noću, ali nije imalo smisla žaliti se kada je Juliet imala ispade na božićnoj epizodi serije *Coronation Street* jer nije mogla podnijeti prizor neizbježne prosidbe.

Louise je krivila sebe. Da su ona i Juliet razgovarale, mogle su to zajedno prebroditi. No, sada nije znala kako ispraviti stvari, a da sve ne pogorša.

Diane baci torbu na stol i iskolači oči prema Tobyju, pljesnuvši rukama. »Ja znam jednog

malog dečka koji jedva čeka Božić! Ha? Moramo uskoro napisati pismo Djedu Mrazu, zar ne? Da mu kažemo što bi htio naći u svojoj čarapi!»

»Mama, molim te nemoj ponovno izgubiti kontrolu. Prošle je godine dobio previše, to je bilo zaista sramotno.« Svi su na taj način pokušali nadomjestiti nedostatak radosti kod odraslih. Čak se i Juliet pojavila s naramkom vlakića iz Mothercarea, nad kojim ju je Louise poslije pronašla kako plače. »Znaš da sada voli samo kutije«, reče.

»A, tako. Onda će dobiti mnogo kutija. Treba ga malo razmaziti prije nego što dobije brata ili sestru s kojima će sve morati dijeliti.« Diane znakovito pogleda kćer. »Jeste li ti i Peter razmišljali o...«

»Ne«, odlučno će Louise. »Onda — planovi. Želiš da ga proslavimo ovdje?«

»Mislim da je tako bolje. Onda se možemo čuti s lanom i Vandom preko Skypea.« Skype je promijenio Dianein život, osobito za Božić. Dnevni boravak za tradicionalno božićno javljanje u Australiju bio je uredniji od kraljičina. »Hoće li Peterovi roditelji zamjeriti što ste ponovno ovdje i ovu godinu? Nije li sada na njih red?«

»Ne, oni za Božić i Novu godinu idu u Beč.« Louise uzme soljenku iz Tobyjevih ručica i zamijeni je mobitelom igračkom. »To su rezervirali prije nekoliko mjeseci. Una je već odabrala odjeću.«

»Za cijele praznike? Neće U im nedostajati unuk?« Diane se doimala zgroženom tom pomisli.

»Ne baš.« Louise se više nije trudila objasniti majci Peterove roditelje. »Oni nisu baš ljudi za djecom. Ali daju nam novac za jaslice, što nam zaista pomaže.«

»Je li vam teško? Biste li nam to rekli? Jer mi bismo mogli...«

»Ne, sve je u redu.« Louise ispruži ruku i stisne majčinu. »Tvoje mi vrijeme znači mnogo više, mama. Ne znam što bismo bez tebe. Ja i Juliet. Toliko si za nas učinila prošle godine. Mi smo sretnice.«

Diane se kratko nasmiješi i skrene pogled. Duboke bore oko očiju bile su joj mokre od suza. Odjednom se činila mnogo krhkijom nego prije, kada je Louise zatekla nju i Tobyja kako se igraju u vrtu.

»Mama? Jesi li ti dobro?« Louise namjesti Tobyja u hranilicu, pa posegne za njezinom rukom. Potapša je i osjeti koliko je mršava pod pamučnom košuljom. »Mama?«

»Dobro sam«, reče Diane, brišući oči maramicom koju je držala u rukavu. »Samo... samo me to rastužuje. Nitko od nas ne zna što nas čeka iza ugla, zar ne?« Zatrepće i nasmiješi se kroza suze, pa ispuše nos. »Zaista moramo najviše iskoristiti svaki trenutak, znaš.«

»Znam. Neka nam onda ovaj Božić bude zaista lijep«, složi se Louise, istom odlučnošću koju je primjenjivala na vlastiti popis stvari koje je u životu morala obaviti. Zasad je, osim pitanja o bebi broj dva, takvo što djelovalo. »Mi ćemo donijeti vino, sada kada je Peter službeno zaljubljen u somelijera u White Hartu. Znaš da smo išli na još jednu večeru s kušanjem? Nisam ga vidjela toliko pijanog otkako smo se upoznali.«

Iako joj to nije smetalo. Uz malo poticaja prošao je čitavu vinsku listu, potom ju je ljubakao u taksiju da bi naposljetku zapao u dubok san sve do deset idućega jutra, čak se ni ne požalivši na njezine gaćice.

»Misliš li da bi Juliet htjela pripremiti božićni ručak?« upita Diane. »Bi li joj to bio dobrodošao zadatak ili bi mislila da je podlo od mene što to tražim? Mogla bi pripremiti što god želi. Čak bih nabavila organski uzgojenu perad da napravi ono jelo pile u patki u guski u purici koje je bilo na *River Cottage*.« Na Louisein zbunjen izraz lica Diane doda: »Mislim da bi to bio pravi izazov, da joj se vrati entuzijazam.«

Louise je poprijeko pogleda. »To je i Kim mislila za one kolačiće iz kalupa. Pa smo nas dvije završile do grla u brašnu i prašku za pecivo u tri ujutro.«

Diane je izgledala kao da je na mukama, kao i uvijek kada bi izdala nečije povjerenje. Nije znala lagati. »U povjerenju, Kim me nazvala raspitujući se kada će Juliet biti spremna za povratak na posao. Ja sam rekla da ne znam. Ali čini mi se da sada mnogo lakše izlazi; neprestano je u nekom trku, brinući se o svim tim psima i mačkama. Ne bih željela da je Kim vidi u gradu i da pomisli kako je vuče za nos.«

»No, to je drukčije, nije li?« istakne Louise. »Posao sa psima i mačkama i posao s ljudima. Vrlo je jasno zašto još nije spremna biti okružena vjenčanjima i krštenjima.«

Podrobnije pogleda majku. Diane je otvarala i zatvarala usta, kao da ne može odlučiti treba li reći što joj je na umu. Nabavila je i nove naočale, zapazi Louise. Modernije, s tanjim lećama.

Nije li Juliet spomenula i njezinu odjeću? Možda je bila stvar u tome da želi iskoristiti svaki dan, ali Diane je zaista izgledala... osvježeno. To Louise sablasno podsjeti na njezin vlastiti sjaj u vrijeme kada se svaki tjedan viđala s Michaelom, sređujući se u očekivanju njegove pažnje.

No, sada se ne radi o tome. Sigurno ne.

»Mama, samo reci«, umorno će. »Imala sam zaista dug dan.«

Diane pogleda kroz kuhinjska vrata na dnevni boravak, gdje je Eric s Coco gledao lokalne vijesti, odmahujući u nevjerici ćelavom glavom. Cocoin pogled bio je usredotočen na zdjelu s čipsom koju je spretno držao na koljenu.

Diane se stiša. »Je li ti Juliet što rekla o svom spoju?«

»Njezinu spoju?« Louise se prestane igrati s Tobyjem i okrene se majci. Za svaki slučaj nogom gurne vrata da se zatvore. »Juliet je izašla na spoj?«

»Možda to nije dobar izbor riječi. Možda ne bismo trebale naprečac zaključivati«, doda Diane, ali oči su joj svjetlucale. »Ali prošloga je tjedna izašla na neko događanje u Memorial Hall s jednim momkom. Vidjela ju je jedna od gospođa iz kluba knjige, Edith, znaš ona koja ima alopeciju. Kako kaže, razgovarali su jako dugo ispred dvorane. Juliet je bila u onim groznim čizmama u kojima je nadvisivala Bena — sjećaš ih se? U njima će prije ili poslije slomiti gležanj.«

»Mama, pusti sad čizme, tko je on?« Louise osjeti čudnu mješavinu osjećaja koja joj se uskomeša u želucu. Sreću što Juliet konačno unosi malo svjetlosti u svoje otužno postojanje, ali zagađenu mračnijim osjećajem: ljubomorom što je Jools ponuđen novi početak, nova romansa, sa svom onom poznatom euforijom koja je pratila zaljubljivanje, a kojoj je ona morala okrenuti leđa zbog svojih obveza.

Odbaci tu misao, posramljena njom i samom sobom.

»O, nije mi rekla. Samo da je on jedan od njezinih klijenata za kojega šeta psa koji ju je pozvao kako bi bilo više uzvanika.« Diane napravi lice koje je govorilo da joj nije povjerovala. »Edith isto ne zna tko je on, samo mi je rekla da se čini vrlo drag. Juliet je odmah zatvorila usta, znaš kakva je, pa je nisam više ispitivala. Ali već je morala naučiti da se u ovom gradu ništa ne može držati tajnim!« Diane mahne prstom. »Sve se s vremenom dozna!«

Louise teško progura. To ovisi o tome koliko se potruđiš.

»Zar nije namjeravala ni tebi reći?« upita je umjesto toga. »Pomalo je čudno što nama nije rekla. Je li to bilo prošloga tjedna? Pokušavam se sjetiti jesmo li i mi bili pozvani...«

Diane smjesta počne uzmicati, osjetivši napetost između kćeri. »Mogu razumjeti zašto je

to tajila. Zna koliko smo tvoj otac i ja voljeli Bena. Naravno, naši se osjećaji nisu promijenili, ali ipak bih je voljela vidjeti s nekim tko će je usrećiti.«

»Svi bismo to voljeli«, automatski će Louise. Toby je lupao žlicom o stol i ona mu je uzme, prije nego što joj je počelo ići na živce.

»Kad smo već kod Božića«, reče, »što će tata ove godine odlučiti učiti? Nakon što progovori tečno velški?«

Rujanski tečajevi bili su velika odluka za Erica. Već bi u srpnju nabavio sve brošure koje bi temeljito proučio prije nego odluči što će pridodati svojem životopisu. Sada je imao bolje kvalifikacije od Juliet i Louise.

»O, nije još odlučio.« Diane se doimala pomalo nervoznom. »Možda ove godine neće krenuti na tečaj. To je velika obveza.«

»Molim?« To joj se učini čudnim. »Zar želi više vremena provoditi u vrtu ili takvo što?«

»Ne, samo se ne želi obvezati za čitavu godinu. Taj ga je velški iscrpio.« Diane je čistila stol dok je govorila, ali stol je već bio čist. Naslaže poštu za otpad na manju hrpu, a potom premjesti nekoliko jabuka u zdjeli za voće. »Neće donositi nikakve odluke.«

Louise nervozno pogleda majku. Kakvi pramenovi, kakve nove naočale. To što tata ne ide na novi tečaj bio je razlog za istinsku zabrinutost. »Mama, postoji li nešto što mi nisi rekla?«

»Ne!« Diane je vedro pogleda. »Bih li ja išta skrivala od glavne tužiteljice Longhamptona?«

Louise ne reče ništa. Za jednu obitelj koja je u nekim prilikama svoje članove čitala poput otvorene knjige, nakupljale su se mnoge tajne.

19. POGLAVLJE

»GDJE ŽELITE OVE? Oprostite, smetam li?«

Louise na brzinu zatvori prozorčić internetskog pretraživača kada Tanya, nova voditeljica ureda, bane u njezin ured s naramkom žutih omotnica i gomilom bilješki o slučajevima.

»Ne«, reče, a potom, vidjevši Tanyino lice prema kojem je bilo očito da joj ne vjeruje, doda: »U redu, uhvaćena sam. Provjeravala sam svoju narudžbu za Tesco. Uvijek nešto zaboravim kada kupujem u zadnji čas. Oprostite. Ostavite ih na onome kraju.«

»Vaše su tajne sa mnom sigurne«, namigne joj Tanya. »Obraćate se ženi koja je došla sat ranije kako bi prije svih provjerila što je sljedeće na rasprodaji.«

Louise se zavjerenički nasmije, pa oslobodi mjesto na stolu za spise. Njezino razdoblje »laganog uvođenja u posao« je završilo; Douglas ju je natrpao poslom više nego ikoga kako bi se riješili zaostaci prije nego što vijeće provede procjenu produktivnosti.

Barem jednom na dan uspio bi sve podsjetiti da im još prijeti spajanje s glavnim sudovima okruga, zbog čega bi Louise spopala još veća panika da se što prije vrati u punu brzinu i dostigne status prijeko potrebnog radnika.

Da joj je barem preopterećenost poslom uspjela skrenuti misli s drugih stvari koje su je mučile. Ali uzalud. Jedna zalutala nakupina briga uhvatila ju je na prepad i odvušla joj pozornost sa stvari koje je morala obaviti. Na sudu se brinula o Peteru i njihovu braku; kod kuće se brinula o tome što će se dogoditi ako objavi da je trudna netom prije nego što vijeće objavi spajanje.

Iako je to zapravo mogla biti jedina briga koju je opravdano mogla skinuti s popisa. Trebala bi se više brinuti o tome hoće li jedan Peter podnijeti zahtjev za razvod, na temelju njezine posvemašnje hladnoće.

»Louise?«

Louise shvati da zuri u spis na vrhu, ponovljenu molbu za izdavanje dozvole. »Oprostite. Samo sam... pitala sam se kada će se dozvola za Red Lion vratiti na ponovno razmatranje. I evo ga.«

Tanya nije izgledala uvjereno, ali ne reče ništa.

Kada su se vrata za njom zatvorila, Louise ponovno otvori pretraživač interneta i nastavi čitati.

Je li zaista došlo do ovoga? pomisli dok je pregledavala stranicu u potrazi za ključnim riječima. Afera. Krivnja. Gubitak želje. Tražiš savjete na internetu o ponovnom uspostavljanju života nakon ljubavničkog izleta — umjesto da pitaš mamu? Ili prijateljicu? Ili vlastitu sestru?

Louisein pravnički um zaključi da su upravo to osobe od kojih nikada ne bi smjela tražiti takav savjet te da bi trebala prestati s postavljanjem glupih pitanja i početi smišljati strategiju oporavka.

Ionako nije imala izbora; nije imala vremena sama otići u bračno savjetovalište. Peter bi

sigurno želio znati kamo ide, a ona je svaki trenutak s Tobyjem cijenila još i više otkako se vratila u ured. Sve njezine prijateljice iz grupe mladih roditelja bile su sretno uljuljkane u svoje svjetove novopečenih mama, ali ionako se onamo nije željela vraćati. Nije se mogla pouzdati u sebe da nikoga neće pitati za Michaela, kako bi otkrila gdje je i što radi. To ju je boljelo, ali nije vjerovala da se riješila slabosti.

Jedina stvar u koju je bila sigurna bila je ta da obožava svog sina i da je neizmjereno usamljena. Nije čak imala ni Mintonu za društvo. Juliet je barem mogla računati na bezgraničnu suosjećajnost, savjete i na to da joj svatko govori koliko je savršen njihov brak bio, iako ona zna da je bilo drukčije.

Louise pozli zbog vlastite zloće. Otvori ladicu na radnome stolu. Čokoladica za hitne slučajeve potrajala je samo trideset šest sati, što je bio rekord. Otvori je, prepolovi i dopusti si četiri minute pregledavanja interneta kako bi razmislila o svemu prije nego što se ponovno uvali u posao.

Činilo se da su mogućnosti prilično jasne. Mogla je nastaviti nositi teret krivnje i sramote do kraja života, kao kaznu koju je zaslužila, ili je mogla sve priznati Peteru, biti iskrena u vezi s tim što je učinila i zašto je to napravila te pokušati početi iznova.

Jedna je strana mislila da kažnjavanje Petera detaljima nije pošteno i Louise se s time slagala; to je bila njezina svinjarija, ne njegova. Druga je strana smatrala da neće moći ispočetka izgraditi ništa ako prethodno ne raščisti ono što je muči. I koliko god se Louise zgražala od same pomisli na započinjanje takvog razgovora, nije bila glupa. Nije nimalo napredovala u posljednjih deset mjeseci. Njezina je krivnja bila kao treća osoba svaki puta kada se željela suočiti s Peterom. Među njima nije stajao toliko Michael koliko njezina vlastita sramota i grižnja savjesti.

Zapravo se moram suočiti sama sa sobom, pomisli, razlamajući drugu polovicu čokoladice na kockice kako je ne bi pojela toliko brzo koliko prvu. Ja sam ta koja mora podvući crtu.

Ionako nije sve završilo na dostojnoj razini. Jedna uspaničena i loše sastavljena poruka, jedan kratak odgovor. Nakon toga izbrisala je svu njegovu elektroničku poštu, telefonske brojeve, svaki trag njihova odnosa, kako bi spriječila samu sebe da poklekne.

Iako, ispravi se Louise, nije ni mogla pokleknuti, barem ne u tjelesnom smislu. To je bilo samo prijateljstvo, osjećaj da je netko sluša, koji je ispunjavao prazninu u njezinu životu. Da, svidao joj se Michael, ali zbog vremena koje su provodili zajedno, uživajući u svojoj mentalnoj povezanosti, svakoga tjedna sve više. Zbog Benove smrti i onih nekoliko ludih dana kada se ništa nije činilo stvarnim stvari su izmaknule iz svojih uobičajenih granica. Da Ben nije umro, možda je mogla održati stvari onakvima kakve su bile. Ne iznevjeriti nikoga.

Kako da ne, naruga joj se glasić u glavi.

Dok je čitala članak, u njezin sandučić stigne elektronička pošta. Poruka je bila od Petera, a naslov je bio »Izlazak u petak«.

Louise osjeti slabost, ali ne od previše čokolade.

Možda bih, da se nađem s Michaelom, da se ispričam kako treba i prihvatim da je ono među nama bilo samo prijateljstvo, a ne neka razorna optužba protiv mogega braka, možda bih tada mogla nastaviti dalje, pomisli.

Najednom se sjeti iznenađenja na njegovu zgodnom licu u trenutku kad je izgubila glavu i poljubila ga pokraj mosta. Nije spavala dva dana, sjedeći s histeričnom, ucviljenom Juliet, a potom s Tobyjem, ali nikada se nije osjećala budnijom, odlučnijom da prisustvuje svakoj minuti. Bio je to nevjerojatan poljubac. Vrtjelo joj se u glavi, ali bila je potpuno svjesna njegova okusa, svojih usana, njihova pomiješana daha.

Što ako ga vidiš, ali ne pronađeš prave riječi ? svađao se glasić u njezinoj glavi. To nije kao na sudu. Neće biti svjedoka. Ovisiš sama o sebi.

Napisat ću pismo, razmišljala je. Nije ga mogla nazvati ili mu poslati elektroničku poruku jer nije imala njegove podatke, ali mogla mu je pisati. Riječi je neće iznevjeriti.

Naglo se okrene u kožnoj uredskoj fotelji, zadovoljna svojim planom, pa se zagleda u par golubova koji je sletio na jedinicu za rashladni uređaj.

Ako ne sredim stvari u svojoj glavi i ne vratim svoj život natrag, bit ću još dugo zarobljena u uredu s pogledom na uređaj za rashlađivanje, pomisli.

A potom, zato što joj se ništa drugo nije činilo toliko važnim, izvuče hrpu papira iz ladice pisača i počne pisati.

Julietina su jutra bila toliko pretrpana zadacima da je preslušala čitav opus Jane Austen i sada je počela s Charlesom Dickensom.

Iako se kolovoz bližio kraju i sezona godišnjih odmora je završavala, telefon joj nije prestajao zvoniti; jedna bi se obitelj vratila s Floride, ali tada bi nazvali njihovi susjedi i pitali može li svratiti nahraniti njihove mačke i poigrati se sa zamorcima. I isprazniti poštanski sandučić, provjeriti kako je zlatna ribica njihova sina te snimaju U se uspješno sve emisije i filmovi koje su odabrali.

Neke je poslove zbog prezauzetosti morala i odbiti. Juliet je željela svakoj mački posvetiti dobrih pola sata češkanja trbuščića i druženja, ako su to htjele; neke bi se, naravno, jedva potrudile gurnuti glave kroz vratašca kada bi spustila zdjelice sa svježom hranom. No, druge bi joj trčeći prilazile i uvijale se oko njezinih nogu, zahvalne na češkanjima iza uha i razgovorima.

Juliet se zbog toga osjećala željenom i korisnom. Korisnom se osjećala i kada bi raspoređivala pristiglu poštu i obavljala sitne zadatke za vlasnike, ali ne na isti, topao način. Možda je to što je više vremena provodila sa životinjama nego sa psima počelo na nju utjecati, ali druženje s ljubimcima posebno ju je razvedrivalo; bili su očito usamljeni bez svojih ljudskih članova obitelji, ne znajući kamo su otišli. Juliet je voljela misliti da im ulijeva nadu kako će se vratiti.

A bilo je i zgodno sat-dva poigrati se s mačkama, a potom ih vratiti njihovu vlasniku. Juliet je oduvijek željela imati lijepu, debelu uličnu mačku, ali Ben — a ni Minton — nikada nisu bili oduševljeni tom mogućnošću. A sada je kućnih ljubimaca za unajmljivanje imala koliko god je željela i većina ju je voljela. Emer ju je preklinjala da sa sobom povede Florrie, kako bi joj odvukla pozornost od menažerije koju je prikupljala u njihovoj kući.

Dok je zatvarala kod Kellyja (dva hrčka, tri mačke, četrnaest različitih vrsta jutarnjih žitarica izloženih na šanku), Lorcan joj je poslao poruku da provjeri je li slobodna da konačno počne s popločavanjem kupaonice. On će joj rado dati poduku iz žbukanja ako mu pripremi gomilu kamenica koje su tog jutra ispale iz istoga kamiona iz kojega je ispala većina njezine kupaonice.

»Može ako više osvježavaju od tvojih šala«, odgovori mu. »Vrijeme?«

»Nakon ručka?«

Juliet pogleda na sat. Morala je izvesti Hectora, Mintona i Damson u šetnju, koja će potrajati do dva, a potom nema ništa do obilaska mačaka u šest. Lorcan bi mogao pričuvati Mintona dok ona obavi svoj krug, a potom bi mogli jesti u sedam. I tako će ispuniti gotovo

čitav dan.

S blagim žaljenjem sjeti se da na televiziji daju maraton filmova St. Tinian koje će sada propustiti, ali njezino ritualno gledanje omiljenih emisija sada je postala više navika nego goruća želja da pogleda program.

»Sjajno«, odvrati. »Treat će nam Guinness.«

Damson je, kao i obično, bila oduševljena što vidi Juliet, ali Juliet je bila još sretnija što je lajanje začula tek kada je okrenula ključ u stražnjim vratima.

Radio je bio uključen, isto kao i televizor u dnevnom boravku. Mark je volio ostaviti Damson mogućnost izbora. Pod njezinim honorarom na kuhinjskom stolu ostavio je i novu igračku, s limenkom gumastog psećeg sira i porukom ispisanom naličjem njegovim urednim rukopisom.

Draga Juliet,

otkrila sam sjajan pub za pse u Hanleighu koji dopušta ljudima ulazak u dio s barom! Želite li ti i Minton izaći s nama na ručak u nedjelju? Zove se Prasac i zviždalka.

Bit ćemo ondje oko 1. Poslije bismo se mogli i prošetati, ako moj Proždrljivko ne pretjera s ručkom, kao i obično.

Voli te Damson

P. S. Nova igračka za Mintona jer sam mu ja uništila njegovu, oprost. Dosadno mi je kada niste ovdje.

Juliet se nasmiješi. Bilo je lakše prihvatiti poziv na ručak od Damson, u Mintonovo ime. Nije bilo nikakvog pritiska.

Pametno od Proždrljivka, pomisli. I uvidavno. Uz pseće pratitelje. Što je više upoznavała Marka, manje joj je nalikovao na televizijskog aukcionara, a više na pravu, toplu osobu s kojom je mogla zamisliti, možda, jednoga dana...

Julietin se želudac stisne, ali se natjera da dovrši misao. Mark je bio osoba s kojom se je mogla zamisliti kako kuha u njenoj kuhinji. I kako je grli dok ona miješa nešto u loncu.

Osjeti da joj se nešto očeša o nogu, pa pogleda dolje.

Damson je sjedila do njezinih nogu, s uzicom koja joj je visjela iz usta. Trebalo je samo nekoliko psećih kolačića da nauči Damson trikove: već je znala dati šapu, leći i okrenuti se.

»Hvala, Damson«, reče, uzimajući uzicu i pričvršćujući je za ogrlicu tartan uzorka. »Vrlo ću rado s vama na ručak. A sada idemo u šetnju da te dobro izmorimo.«

Louise je trebala u tri biti na sastanku u vezi sa slučajem, ali služba za uvjetnu kaznu otkazala je u zadnjem trenu, kada je već bila na pola puta kroz grad.

Pismo joj je bilo u torbici, zalijepljeno kako se ne bi ustrašila i nešto promijenila. Bilo je to dobro pismo u kojem je sve izbacila iz sebe, bez potrebe za odgovorom. Osjećala se bolje samim tim što ga je napisala. Bila je iskrena u vezi s tim koliko joj je njihovo prijateljstvo značilo i ispričala se zato što je završilo na takav način, bez gledanja natrag. Sada kada više ne nosi te misli sa sobom, razmišljala je, možda će biti lakše ispraviti stvari s Peterom.

Pitala se je li i Michael zaglavio. Je li zakrpao stvari ili je upoznao nekog novog. Trebala je uložiti znatnu količinu samokontrole kako bi obuzdala takve misli.

Mogla bih sada svratiti, pomisli, shvativši da nije daleko od njegove kuće. Možda je čak ondje, ako radi kod kuće.

Nije obraćala pozornost na sumnjičavo komešanje u svojoj nutrini. Radilo se o zatvaranju poglavlja. Kretanju dalje.

Louise oštro skrene s High Street i krene niz Duke Street, pokraj trgovina koje su se počele preuređivati prije recesije, ali koje su sada tonule u svoje staro, zapušteno stanje. Louiseine cipele za sudnicu nisu bile prikladne za hodanje; u žurbi da ujutro što prije izađe iz kuće zaboravila je ravne cipele staviti u veliku torbu. No, pomisao da će se do pet sati suočiti sa zlokobnim problemom u svojem životu natjera je na odlučno koraćanje.

Udaljavala se od trgovina, krećući prema viktorijanskim kućicama u nizu koje su se nalazile iza njih. Sada je već bila blizu, udaljena samo dvije ulice, i srce joj je udaralo toliko snažno kao prije suđenja na kraljevskom sudu.

Bi li željela da je ondje ili ne bi?

Isprva je pismo bio rezervni plan, ali sada je mogućnost da će zapravo ponovno vidjeti Michaelovo prijateljsko lice postajala sve stvarnija. Pitala se ne bi li bilo bolje samo ispustiti pismo u sandučić i poštediti se napasti. Postajala je sve uzbuđenija, razmišljajući je li joj frizura u redu. Što će reći ako joj otvori vrata?

Bez obzira na to je li bila u pravu ili u krivu, osjećala je više energije nego svih dosadašnjih mjeseci. Krv joj se činila toplija u žilama.

Louise skrene iza ugla i najednom se nađe pred kućom. U kućama nasuprot nije bilo nikoga, ali ispred nije bilo ni njegova land rovera. Želudac joj zatreperi; je li to dobro ili loše? To nije moralo značiti da nije unutra.

Pritisne zvonce i priček. Zvonjava se nije mogla čuti izvana. Nisu se čuli koraci niti je bilo znakova kretanja kroz zamućeno staklo na vratima.

Louise je skakutala s jedne noge na drugu, a potom ponovno pozvoni. Zatim pokuca na staklo, za svaki slučaj.

Ništa. Očito nije bilo nikoga.

Othrv se razočaranju koje je gmizalo po njoj, pa posegne u torbicu. Uzimajući omotnicu, Louise pogleda sandučić na jednoj strani kuće. Usprkos tomu što su bile osmišljene kao gradske kućice, ulazna su vrata bila previše moderna da bi se zamarala takvim zastarjelostima kao što su bili poštanski sandučići; umjesto toga svaka je kuća imala kutiju u američkom stilu, čak i malu podignutu zastavicu.

Činiš ispravnu stvar, Louis. Suočavaš se s problemom.

Ona polako izvadi pismo i ispusti ga u sandučić. Poklopac škljocne, a Louise se okrene na peti i odlučno ode, s većom težinom u srcu nego što je očekivala.

Stigla je sve do kante za smeće na uglu prije nego što shvati što je upravo učinila — i tada joj pozli. Stvar je bila u tome što je željela vidjeti Michaela. Tražila je razlog da ga ponovno vidi. Poput neke zaludene tinejdžerice osmislila je besmisleni razlog da učini pogrešnu stvar dok se pretvarala da je to za veće dobro. Shvatila je da je napola očekivala da će se Michael pojaviti na vratima, lica ozarena što je ponovno vidi. Ali nije, jer sve je to bilo u njezinoj glavi.

O, Louise, glupačo, prekori sama sebe, užasnuta svojom nesmotrenosti.

Odjuri natrag do Michaelove kuće dok su joj koljena klecala. Sve je bilo isto, samo što je sada u sandučiću otkucavala tempirana bomba.

Kamo je nestalo sve njezino odvjetničko usavršavanje? Što ako ga netko drugi pročita?

Anna? Što ako su ponovno zajedno? Bila je pažljiva, ali možda ne dovoljno; poznavala je neke odvjetnike za razvod koji bi napravili pravu gozbu od nekoliko mrvica koje je spomenula.

Louise nespretno pokuša ugurati prste u sandučić, ali bio je osmišljen da spriječi upravo takve pokušaje. Pazuha su je pekla od panike i znoja. Znala je da je to nerazumno, ali svejedno zalupa na vrata, za slučaj da je netko ipak u kući.

Grlo joj se osuši. Netko je zaista dolazio niz hodnik, ali obris mu veličinom nije odgovarao Michaelu. Louisein uvježbani mozak brzo krene pretraživati mogućnosti, u potrazi za odgovarajućim objašnjenjem. Zar se odselio? Je li to čistačica? Ili Anna?

Vrata se otvore, ali ništa je nije moglo pripremiti na osobu koju je ugledala.

»Juliet?« promuca.

Slaba je utjeha bila što je Juliet izgledala jednako zaprepašteno.

20. POGLAVLJE

»LOUISE?«

Juliet nikada nije vidjela sestru toliko potresenu. Čak i pod šminkom, vidjelo se da je sva boja istekla iz nje. Izgledalo je kao da će se srušiti.

»Što radiš ovdje?« upita je Louise, suhih usnica.

»Bolje je pitanje što ti ovdje radiš?« odgovori Juliet. Damson i Minton pojure iz ostave, gdje ih je zatvorila zbog blatnjavih šapa. »Pazi na ovo dvoje, prljavi su.«

Činilo se da ih Louise ne primjećuje. »Došla sam vidjeti Michaela.«

»Michaela?« Juliet osjeti rijetku nadmoć što je u položaju da ispravi kraljicu pojedinosti. »Ovdje nema nikakvog Michaela. U pogrešnoj si kući.«

Louise u transu pogleda niz hodnik, ali tada kao da je nešto prepoznala — moderan zidni sat, možda. Ne može vidjeti fotografije, pomisli Juliet: nema ih. Pogleda.

Louise odmahne glavom. »Michael. Mike Ogilvy. Sigurno živi ovdje.«

»Louise, on nije...« Juliet stane, a potom raširi usta kada shvati. »Mark. Mike. O, Bože!« Poklopi usta rukom. »Ja ga stalno zovem Mark! Pa, uglavnom Proždrljivko. Hvala što si mi rekla; to bi bilo zaista neugodno...«

No, Louise ne uzvratiti smiješkom. Izgledalo je kao da će zaplakati.

»Lou, jesi li dobro?« upita Juliet. »Hoćeš li ući? Mark... oprosti, Mike će doći tek oko šest. Mora procijeniti jedno krdo u... Hej!«

Louise se zaniše. Juliet je brzo zgrabi za ruku. »Što ti je?«

»Moram nešto odande izvući«, slabašno će Louise pokazujući na sandučić.

»Što?« upita Juliet. »Poslala si anonimno pismo na pogrešnu adresu? Zove ga sud zbog nečega? Mislila sam da se time bavi policija.«

»Prestani se šaliti!« Louise podigne glas. »Samo mi reci možeš li otvoriti sandučić?«

»Da, vjerojatno...«

»Onda to učini. Molim te. Za mene.«

»U redu. Ali moraš mi reći zašto.« Juliet nije bila sigurna da neće iznevjeriti povjerenje. Nikada nije otvarala sandučić; zastavica je uvijek bila spuštena kada bi stigla. Zato i nije znala da ga mjesecima zove pogrešnim imenom. Kakva glupost.

»Hoću. Što god. Samo ga... izvadi.«

Juliet pogleda sa stražnje strane vrata gdje je Mark, zapravo Mike držao ostale ključeve. Pronašla je ključić za koji pretpostavi da odgovara sandučiću, pa pod sestrinim pogledom koji joj je palio leđa otvori limenu kutiju.

»Ovo nije etički«, počne, vadeći nekoliko odvjetničkih pisama na debelom papiru, račun za plin, letke za pizzu, obavijest o dolasku pošiljke dok nije bio kod kuće (šteta, mogla je to preuzeti da joj je rekao) i debelu omotnicu ispisanu Louiseinim rukopisom.

»Ovo?« Juliet pogleda omotnicu kao da je namjerava otvoriti. »Ljubavno pismo?«

Podigne pogled prema sestri i opazi da su joj oči staklene.

Kotačići se polako počnu okretati, meljući nejasnu misao koja je dolazila sve bliže. Louiseino čudno priznanje o drugom muškarcu; je li to bio Mark? A potom on i njegov razvod. Malo dijete staro kao i Toby.

»O, moj Bože«, dahne Juliet. »To je on. Mark je muškarac u kojeg si se zaljubila prije nego što je Ben umro!«

Michael, ispravi se u sebi. Čak se ni ne zove onako kako si mislila. Toliko ga dobro poznaješ. Budalo. Kako si uopće mogla misliti da je ovo imalo nalik na novu vezu?

Juliet osjeti vrtoglavicu, kao da zidovi oko nje plešu. Louise je govorila, ali su riječi blijedjele dok joj se mozak borio s bručenjem u ušima. Jedva da ga je i poznavala, kako ju je to moglo toliko boljeti?

»Gotovo je, Juliet, stvarno. Mislim, ionako tu nije bilo ničega. To nije... to čak nije bila prava afera. To je bio flert koji je otišao malo predaleko, dok sam bila u šoku nakon Benove smrti. Mislim, zato što je Ben umro, pitala sam se što će se sljedeće dogoditi i...«

»Nemoj Bena uplitati u ovo, ti licemjerko!« ispljune Juliet. »Ne koristi se mojim mužem kao izlikom za vlastitu neukusnu aferu.«

Louise otvori usta, ali potom stisne oči prema sestri. »Zbog čega sam ja licemjerna? Ja ne idem uokolo pretvarajući se da sam imala najsavršeniji brak na svijetu, zar ne? Ili si zgodno zaboravila ono što si mi ispričala?«

To je bilo previše za Juliet. Bijes koji je u njoj tinjao mjesecima sada prokulja.

»Jesi li ti zaboravila što si rekla meni? Dok si sjedila ondje s tim svetačkim izrazom lica?« Juliet poprimi pokroviteljski ton. »>Svi brakovi prolaze teško razdoblje ?< >Vrijedi li pokušavati ?< A ti si cijelo vrijeme nastavljala s... ovim Michaelom.«

»Ja sam govorila o tvom braku«, vikala je Louise. »Tvoj je brak vrijedilo spasiti! Ti i Ben ste bili sjajan par; bili ste stvoreni jedno za drugo. Nisam željela da prekinete jer prolazite teško razdoblje! To jedva da je i bilo teško razdoblje! Ben je bio malo neodgovoran u vezi s novcem? Pa, kada nije? U usporedbi sa zaista teškim i jadnim razdobljem koje smo u to vrijeme ja i Peter prolazili...«

»Tako je, ti uvijek moraš imati zaključnu verziju, zar ne?«

Louise je gorko pogleda. »Ti pokušaj preživjeti s tri sata sna i mužem koji ti nikada ne pomaže jer igra kompjutorske igrice radi istraživanja, dok te svi drugi doživljavaju kao mamicu kojoj je odumro mozak. To je zaista teško razdoblje. Znala sam da griješim s Michaelom. Nisam željela da se i sama uvališ u istu noćnu moru.«

»Meni tako nije izgledalo«, prasne Juliet. »Izgledala si kao netko tko zaista uživa u svojem malom izletu.«

»O, Bože.« Louise zaroni lice u ruke. Kada ga ponovno otkrije, izgledala je izmučeno. »U redu, neko je vrijeme zaista bilo divno. Ali to ne znači da se zbog toga nisam osjećala grozno! Bilo mi je strašno i...«

Ispred kuće nasuprot parkira se automobil i njih dvije naglo zašute. Iz vozila izađe žena i znatiželjno ih pogleda prije nego što počne iskrcavati namirnice. Imala je pun prtljažnik. Bit će ondje neko vrijeme.

»Ne želim vikati na ulaznim vratima«, prosikće Juliet. »I ne, ne mislim da je dobra zamisao da uđeš«, doda kada opazi da Louise pogledava prema hodniku. Pitala se koliko je puta Louise bila unutra. Više od nje? Na katu? Smrzne se od te pomisli.

Bilo je dovoljno loše što je shvatila da »Marka« jedva poznaje; nije mogla probaviti što se

ispostavilo da joj je i vlastita sestra potpuni neznanac.

Shvati da još drži Louiseino pismo.

»Možeš li mi to, molim te, dati?« upita Louise.

Juliet je pomisli odbiti samo kako bi je kaznila. Bijes je siktao iz nje. Gurne ga u svoj stražnji džep i izvuče ključeve iz traperica.

»Evo.« Grubo gurne ključeve Louise. Srećom je došla ovamo kamionetom, kako bi stigla obići sve mačke. »Sjedni u kamionet s Mintonom. Odmah dolazim.«

Louise je zurila u ključeve, a Juliet je znatiželjno pogleda. Bilo je tako čudno vidjeti Louise izvan kontrole, na rubu histerije. Ona je uvijek bila ta koja je mogla ostati pribrana kada bi se ugasila sva svjetla ili bi nekome počela teći krv iz nosa.

»U redu«, reče i okrene se da ode.

»Prvo malo obriši suputničko sjedalo«, doda Juliet iz navike. »Minton se vozi sprijeda. Malo je... dlakavo.«

Mike. Michael. Michael.

Juliet se natjera ponavljati ime dok je žurila kroz Damsonin raspored: napunila joj je zdjele, uključila radio, popravila ležaj.

Nije izgledao kao Michael. Izgledao je baš kao Mark. Kako si mogla poljubiti nekoga kome ne znaš ime? Zbog toga se osjećala prljavo. I uvjeriti se kako je to što ju je podsjetio na aukcionara i što je ispalo da se time zaista bavi znak s neba? Strese se. Zrelije je razmišljala kao školarka.

Sve knjige o gubitku voljene osobe bile su u pravu. Očito je prebrzo krenula dalje. Ako je išta bilo znak, onda je to bilo ovo: trebala se držati podalje od zbunjujućeg svijeta novih veza. Trebala se držati podalje od svega.

Damson se sklopča u košari, zadovoljna nakon što se prošetala. Juliet joj je zavidjela na sretnom hrkanju. Sada joj se bijeg u san gdje je nitko ne bi ometao učini veoma primamljivim i da je u autu nisu čekali sestra i pas, otišla bi ravno kući i učinila upravo to.

Louise je iskoristila pet minuta samoće da osvježi šminku i sada je malo više nalikovala na Louise koju je Juliet poznavala.

»Jools«, reče joj prije nego što je uspjela sjesti na prednje sjedalo. »Ne želim da misliš da smo te mama i ja ogovarale, ali prije nego što kažeš bilo što, je li Michael klijent s kojim si izašla? Na tu izložbu samo za odabrane?«

»Da«, ukočeno će Juliet.

»Aha.« Louise duboko udahne. »Kakva slučajnost, ha? Od svih muškaraca u Longhamptonu...«

»A ti si već imala onoga tko se meni sviđa«, Juliet dovrši umjesto nje. »Meni nije smiješno. Mislim da se upravo to moglo i očekivati.«

»Što bi to trebalo značiti?«

»To znači...« Juliet je odustala od bilo kakvih nastojanja da se ponaša odraslo. Bila je ljuta na sebe, ali Louise je bila mnogo lakša meta. Udovički bijes, k tome na moralnoj osnovi, odjednom je otpustio uragan zamjerki koje je godinama potiskivala. Izletjele su poput

pobješnjelih šišmiša. »Ti uvijek sve dobiješ prva. Ispite. Vjenčanja. Muškarce.« Zastane. »Unuke. Mamu koja oblijeće oko tebe. Tatu koji ti posuđuje novac za polog za kuću. Uvijek si ti ona koja dobiva.«

»O, Jools...«

»Ja nikada nisam imala nešto što je bilo samo moje!«

»Imala si Bena! Imala si svoju srodnu dušu!«

»Nemoj...« počne Juliet, ali Louise nastavi.

»Jesi. Bez obzira na to što si mislila da prolazite, to je bila sitnica. Imala si sreću s Benom. On je imao sreću s tobom. Izvukli biste se iz toga. Sve bi bilo dobro. Uvijek sam gledala tvoj brak i mislila: Čovječe, oni su kao mama i tata. Oni su sretni ljudi. Oni znaju kako da budu sretni jedno s drugim.«

»Sada bih se trebala osjećati bolje?« napadne je Juliet. »Sada kada sam to izgubila?«

Louiseino se lice objesi. »Ne znam. Tebe je sada teško usrećiti. Samo ti govorim što mislim.«

Juliet zabaci glavu na naslon, dok se Minton neprestano okretao oko sebe, pokušavajući se udobno smjestiti. Konačno se smiri, gotovo na pola upravljača i nadureno pogleda Louise koja mu je zauzela mjesto.

»Jesi li ti bila žena koja mu je razorila brak?« upita Juliet ne otvarajući oči.

»Ne. Njegov se brak raspadao kad smo se upoznali na tečaju, a potom je konačno završio kad se Natasha rodila. Ja nisam imala ništa s tim.«

»Stvarno.«

»Da, stvarno.« Louise je zvučala uvrijeđeno. »Ja sam možda bila rame za plakanje, ali nije se radilo o tome. Radilo se o...«

»Nikada nije, zar ne? Onako kako se čini.«

»Nemoj biti takva. Želiš li znati što se dogodilo?«

Juliet nije bila sigurna, ali Louise je očito naumila sve izbaciti iz sebe, pa, ako je nije mislila istjerati iz kamioneta, nije imala izbora.

»Peter ne sluša ništa što govorim«, počne Louise. »Nekoć me slušao, ali više ne. Samo dođe kući, zatraži kratak pregled dnevnih događanja i misli da je to roditeljstvo. Nije me slušao kada sam rekla da sam zabrinuta zbog odlaska za posao. Ne sluša kad mu kažem... kad mu kažem da nisam sigurna želim li već još jedno dijete. To ubija naš odnos. Michael i ja smo vodili prave, odrasle razgovore. Nasmijavao me, govorio mi o stvarima koje nisam znala. Ja sam ludjela na roditeljskom dopustu, Jools. Nitko sa mnom nije htio razgovarati ni o čemu drugom osim o Tobyju.«

»To je možda bilo zato što si mi, jedini put kad sam te pokušala pozvati na ručak, gotovo odgrizla glavu i rekla da ne bi mogla razumjeti koliko je nemoguće izaći na ručak sve dok ne budem imala svoju djecu.«

»Da, zato što je izlazak s njim takva procedura, od pronalaska dadilje ili mjesta kamo možemo izaći, a gdje je za njega sigurno...« Louise zastane, kao da je tek shvatila što joj Juliet želi reći. »Oprosti što si se osjetila isključenom«, reče, zvučeći iskreno posramljeno. »Da budem iskrena, toliko sam bila iscrpljena da sam većinu vremena jedva znala što govorim.«

Bilo je toliko rijetko čuti Louise kako se ispričava da se Juliet morala suzdržati od komentara. »U redu je«, reče. »Znači, samo ste razgovarali?«

»Ispočetka. Hoću reći, nije li on tako ugodan...« Zastane. »Oprosti. Michael je jednostavno

učinio da se ponovno osjetim povezanom s vanjskim svijetom. Znao je zanimljive stvari. Poznavao je zanimljive ljude. Kao nekoć i Peter, prije nego što je pokrenuo svoj posao i pretvorio se u radoholičarskog kompjutoraša.«

Iako joj nije mogla vidjeti lice, Juliet osjeti kako iz nje istječe bijes. Louise se oduvijek željela kretati u glamuroznijim krugovima nego što je sada imala prilike. Njezina prijateljica s faksa, Esther, radila je za kulinarsku emisiju *Ready, Steady, Cook*, a Louise je uvijek pričala o »svojoj prijateljici s BBC-a« kao da je producentica vrhunskog talk-showa.

»Tebi je bilo lako«, reče Louise. »Ben je imao zanimljive prijatelje. Imao je prijatelje, za ime Boga. Peter igra internetske igrice. S debelim kamiondžijama u Tusconu s kodnim imenom dobra vještica Glwedyr.«

Juliet se sramežljivo osmijehne. Benova vedrina i lakoća s kojom se slagao s ljudima bila je jedna od njegovih vrlina koja joj se najviše sviđala. Poznavao je svakoga, od tinejdžera koji su zarađivali za džeparac koseći travnjake do longhamptonske otmjene obitelji stare škole za koju je dizajnirao vrt prepun gotičkih budalaština. I mogao je veselo čavrljati sa svima njima, u supermarketu, pabu ili njihovu vrtu.

»To je dobra vrlina kod muškaraca, sposobnost razgovaranja«, reče.

Je li to bilo ono što ju je privuklo u Michaelu: to što je imala nekoga za razgovor? Nije se moglo raditi samo o tome. Više je razgovarala s Lorcanom i on ju je nasmijavao, ali među njima nije bilo ničeg.

Louise je ponovno počela govoriti, puštajući da iz nje istječu riječi kao da ih do sada nikome nije mogla povjeriti. »Nastojali smo izbjegavati razgovore o našim životima, ali bilo je prilično jasno da nijedno od nas nije uistinu sretno. Pokušala sam ti to onda reći, nadajući se da ćeš reći; >Svakako, Peter te uzima zdravo za gotovo<, ali ti si poludjela. I onda je Ben umro. A ja sam samo mislila, o moj Bože, mogli bismo svi sutra umrijeti, pa zašto onda da budem dobra...?« Odmahne glavom u nevjerici.

Kao da je ona jedina osoba koja je došla do tog malog otkrića, pomisli Juliet. Okrenula se da pogleda sestru koja je zurila ispred sebe kao da se pred njom na velikom zaslonu odigrava prizor iz filma.

»Vidjela sam te u bolnici kako sjediš ispred sobe gdje su smjestili Bena i tada sam se upitala za koga ja živim«, nastavi Louise. »Za sebe ili za sve druge? Uvijek sam postupala ispravno. Uvijek. I kamo me je to dovelo? Tako sam odvela Tobyja kod mame, rekla da imam sastanak kod stomatologa, nazvala sam Michaela i mi...« Louise ušuti.

Tišina ispuni kamionet poput otrovnog plina.

»Vi što?« reče Juliet.

»Što misliš?«

Ma, daj, pomisli Juliet. Neću te pustiti tako lako. »Ovdje?«

»Ne.«

»Onda gdje?«

»Šuma Coneygreen«, reče Louise nakon duge stanke.

Juliet se naglo okrene prema sestri. »Ali bio je listopad! A to je mjesto puno šetača pasa!«

»Ja to nisam znala! Nemam psa, zar ne? Nisam smišljala romantičnu lokaciju; samo sam željela zgrabiti Michaela i učiniti sve ono o čemu sam nastojala mjesecima ne misliti. To nije bio ishod razumnog razmišljanja. Samo nisam htjela da to budu njegova ili moja kuća ili neki hotel.«

Juliet potone u sjedalu. Tu šumu više nikada neće gledati istim očima. Iako nije mogla

zamisliti Louise obuzetu životinjskom strašću, polugolu oslonjenu o neki hrast, mogla je vidjeti njega, košulje izvučene iz samterica i snažnih ruku na kori drveta. Zatrepće da otjera sliku prije nego što se uspjela ukorijeniti i uznemiriti je.

»A onda?«

»A onda se potrošilo. Vidjela sam kako si skrhana bila bez Bena i doživjela sam trenutak prosvjetljenja, misleći o tome što bi se dogodilo da Peter otkrije. Nisam željela razoriti Tobyjevu obitelj. Još uvijek volim Petera, duboko u sebi. Nisam željela biti... osoba u koju mi se činilo da se pretvaram. Željela sam biti kao nekad.«

»Jesi li se zato vratila na posao?«

»Da.« Louise se zagledala u svoje nokte. »Bila bih se vratila idućeg dana da sam mogla, ali potrajalo je nekoliko mjeseci dok nisam uspjela razgovarati s Douglasom i uvjeriti ga da preraspodijeli odjel kako bi mene ugurao. Zapravo sam bila rekla da se ne vraćam dok Toby ne krene u školu, pa je bio iznenađen kada sam se predomislila. Znam, znam«, reče. »Nemoj me podsjećati na ono što sam govorila o formativnim godinama i svim tim glupostima. Rekla sam mnoge stvari za koje sada znam da su bile posve pogrešne.«

»Ali mogla si jednostavno ostati kod kuće i ne izlaziti iz gaćica«, reče Juliet nemilosrdno. »Mogla si se priključiti drugoj skupini za novopečene roditelje. Ili početi s pletenjem.«

Louise zagunđa. »Nije se radilo o tome. Radilo se o meni.«

Zašto sam toliko ljuta? pitala se Juliet. Zašto je želim kazniti? Je li to zato što je izdala Petera, ugrozila svoj brak i još uvijek se smatra nekakvom žrtvom? Ja sam ta čiji je brak završio i koja nema nikakvog izbora glede toga.

»Pretpostavljam da nisi rekla Peteru?«

Louise se doimala kao da joj je zlo. »Ne. To bi bilo sebično. To je moja kazna, ne njegova.«

»Ali ako si tako nesretna s Peterom da uokolo tražiš nepoznate muškarce koji će te slušati, ne misliš li da on ima pravo znati? Za slučaj da ipak nešto može promijeniti u vezi s tim?«

Kada Louise ne odgovori, Juliet, razljućena, tvrdoglavo nastavi. »Ne možeš vratiti sat natrag i biti osoba koja si bila prije nego što se sve dogodilo. Bože, ako sam išta naučila ove godine, to je onda to. Prestani se ponašati kao takva mučenica i shvati ovo kao poziv za buđenje. Promjene te mijenjaju. Rodila si dijete. A svi smo pretrpjeli gubitak. Samo pobješnjeli egomanijak nakon svega toga ne bi imao potrebe zastati i dobro promisliti o životu.«

Louise je nije gledala. »To i pokušavam.«

»Tako da se vratiš svom ljubavniku?« frkne Juliet. »Zanimljiva taktika. Jesi li to pročitala na internetu?«

»To zaista nije bilo ono što sam mislila da radim. Mislila sam...« Louise se ugrize za usnicu. »Ne znam što sam mislila. To je bila glupa ideja. Prije nikada nisam imala glupe ideje.«

Juliet se ne udostoji na to odgovoriti, pa su sjedile u tišini, zureći u viseće košare uvelih geranija koje su se borile za život ispred Michaelove nove kuće.

Vjerojatno izgledamo kao da nekoga uhodimo, pomisli Juliet. Nas dvije, u vrtlarskom kamionetu, parkirane ispred vrata — a ovdje čak nismo ni u ime njegove bivše žene. Da ona nije sudjelovala u svemu, bilo bi joj smiješno.

Louise pročisti grlo posramljena. »Mogu li... dobiti pismo?«

Juliet je gotovo zaboravila da ga je spremila u stražnji džep. Polako ga izvuče. Bilo je

zgužvano i tanko. »Što si zapravo u njemu napisala?«

»Sada nije ni važno. Obećavam da ću razgovarati s Peterom«, reče Louise.

Juliet je oklijevala, ali joj ga potom preda. Louise ga podere napola, a potom polovice na još sitnije komade; naposljetku sve ugura u torbicu. Ruke su joj drhtale kada zatvori torbicu magnetnom kopčom.

»Samo tako?« reče Juliet. »Došla si ovamo razgovarati s njim, ali sada... više ne moraš?«

Louise zagrlj torbicu poput djeteta koje drži medvjedića, bijesno zureći kroz prozor. »Ne«, reče. »Ja sam ta s kojom netko mora razgovarati.«

Prstima se protrlja ispod očiju kako bi obrisala razmrljanu maskaru. Uz zakašnjelu reakciju, dok je njezin vlastiti bijes iščezavao, Juliet zapazi koliko joj je sestra uznemirena. Posegne prema njoj da je utješi, izbacivši Mintonu s njegova povišenog položaja. Juliet je još bila ljuta: na sebe, na Louise, na Mikea, ali mogla je i sama vidjeti da je nešto u Louiseinu domu krenulo ukrivo i rastuživalo ju je što dosad nije znala ni pola toga.

»Tako mi je žao, Jools«, Louise zajeca u njezino rame. »Već je dovoljno loše što sam to uopće učinila, ali sada sam i tebi sve pokvarila. Ja sam takva kučka! Ja to zaslužujem, ali ti ne.«

»Ne budi blesava.« Juliet joj je milovala kosu. »To je bio samo jedan spoj. Ma, nije bio ni pravi spoj. To je bio izlazak.«

»Michael je zaista divan čovjek. A i rekla bih da je sada sasvim slobodan.« Louise podigne glavu i pokuša se nasmiješiti, ali pogled joj je odavao očaj. »Hoćete li ponovno izaći?«

Ne mogu sada o tome, pomisli Juliet. Moram se vratiti kući. Naslonjač. *Time Team*. Minton. Čaj. Možda i jedna tableta za spavanje i prekrivač.

»Odvest ću te na posao«, uzdahne. »Prije nego što nas susjedi prijave zbog uhođenja.«

Kada Juliet otvori vrata, s kata se začuje radio: sasvim je zaboravila na Lorcana i poduku iz žbukanja. Ozlovolji se. Trebala je biti sama kako bi razriješila zamršene spletove koje je upravo otkrila. U tome trenutku nije imala pojma što bi mislila. Sve joj je bilo previše čudno.

Tiho se počne povlačiti. Napraviti ću još nekoliko krugova po parku, pomisli. Mogu provjeriti je li Hector raspoložen za još malo šetnje. Praviti ću se da me je iznenada nazvao netko s njemačkim ovčarom koji se smrtno dosađuje.

No, prije nego što ga je uspjela zaustaviti, Minton je već prešao polovinu stuba i dvije sekunde poslije začuje Lorcanovo vikanje. »Ne u žbuku! Ne u ... O, ti vražji psu!«

Juliet sklopi oči.

»Hej, Juliet! Škola je počela prije četrdeset pet minuta! Hoćeš li možda ukor?«

Njegov naglasak, smiješan, poznat, prijateljski, učinio ju je opuštenom jednako kao i špica *Večere za pet*.

Možda i nije morala izaći. Možda je bolje da se zabavi kućnim majstorijama. Nije morala pričati o Louiseinu čudnom i tajnom životu.

»Oprosti što kasnim«, reče, uspinjući se stubama. »Nešto me zadržalo.«

Lorcan je sjedio u kadi, svijetlosmeđe majice prekrivene komadićima žbuke. I ruke su mu bile prepune komadića. Kao i kosa, koja mu se napuhala i nakovrščala na vlažnom zraku. Široko se osmijehne kada je ugleda i pokaže na Mintonu koji je skočio u umivaonik. »Tvoj je muškarac obilježio kupaonicu.«

Savršen mali otisak šape vidio se u kutu jedne pločice, gdje se spajala s urednim nizom podnih pločica.

»Mogu to poslije proći«, reče.

»Ne, ostavi«, reče Juliet. »To je kao potpis. U redu, odakle da počnem?«

Lorcan iznenadi njezin odlučan stav, ali joj pokaže kako utisnuti masu za fugiranje između sjajnih pločica, objašnjavajući joj na svoj jednostavan način dok se ona borila s mazalicom.

»Hej, dobro ti ide«, reče joj s odobravanjem. »Možeš li doći pomoći i u susjednoj kući?«

»To je samo glazura.« Juliet dovrši red. Bio je savršeno ravan. Uzbudi je pomisao da će to ondje biti godinama. »Mačji kašalj. A sada?«

»Kreni ispočetka oдавde. Lagano... Onda, je li te klijent sa španijelom zadržao u razgovoru u parku?« upita Lorcan. Zvučao je previše opušteno. »Kamo te vodi drugi put? Na predstavu? Balet?«

»Ne. Danas se nismo vidjeli.« Juliet spusti štrcalo na sljedeću pločicu. »Osim toga, nisu takve... okolnosti.«

»Ne?«

»Ne.« Juliet stisne i povuče, usredotočivši se na istisnutu pastu. Čitav smisao fugiranja bio je u tome da ispuni misli s nečim drugim osim Michaelom i Louiseom, ali u Lorcanovu ugodnom društvu bilo je teško držati sve za sebe.

»On je samo prijatelj.« Michael je bio zgodan, obziran, muškarac kakvoga bi svaka majka odobrila, ali Juliet nije mogla prijeći preko činjenice da je, iako je bio rastavljen, znao da je Louise udana. Vjerojatno je i upoznao Petera na predavanju o izdajanju.

Otrese glavu da se riješi te slike. »On je klijent. Nisam još spremna za izlaske. U knjigama piše da bi trebalo čekati sve dok nova lica više ne uspoređuješ s mrtvim supružnikom.«

»Ah, knjige«, mudro će Lorcan. »A jesi li? Uspoređivala ga?«

Juliet promisli. »Više nije sličio Benu nego što mu je sličio. Vrlo pametan. U odijelu. Možda je to jednako loše. Krenuti u sasvim drugom smjeru.«

»Ja nisam stručnjak«, Lorcan poče čistiti mrlju žbuke sa zadnje pločice, »ali mislim da nikada nećeš prestati uspoređivati nakon što je netko toliko utjecao na tvoj život. Bilo bi mnogo čudnije da jednostavno možeš sve izbrisati, ako ti je netko toliko značio.«

Juliet ga pogleda. Činilo se da ne govori sve što mu prolazi mislima. »Govoriš mi iz iskustva?«

On slegne ramenima. »Možda?«

»Netko poseban?«

Pogleda je i uputi joj brzi osmijeh, ali ovoga se puta činio automatskim. »Život je golema tapiserija. Ako želiš sunce, moraš proći kroz kišu, kao što je to vjerojatno jednom rekao neki veliki filozof.«

Emer, pomisli Juliet. Možda je zaljubljen u Emer. Svoju prvu djevojku, možda, još iz mladosti? Zadržala mu je pogled i vjerojatno su oboje mogli reći nešto smiješno, ali Lorcan se činio zaokupljen tmurnim mislima jednako kao ona.

Juliet se vrati žbukanju i uzdahne. »Pa, u knjigama piše da bi trebalo postati lakše nakon godinu dana.«

»Ne bliži li se uskoro taj dan?«

»Šest tjedana.«

To je i samu iznenadi. Vrijeme od šest tjedana nije se činilo dovoljno dugim da zadnje tople dane kolovoza pretvori u pravu jesen šibanu kišom. Za šest tjedana šetnja kroz šumu pretvorit će se iz raskošne zeleni i crvenih bobica u hrskavo, umiruće lišće i kestenje. Već se sve počelo mijenjati, a ovoga je puta to sama zamijetila, umjesto da joj je na to ukazao Ben.

»Jesi li večeras raspoložena za kuhanje?« upita Lorcan.

»Ugurao sam kamenice u tvoj hladnjak, ali ako ti se ne da, mogu zamoliti Emer da napravi...«

»Ne, ne.« Juliet spusti štrcaljku za fugiranje. »Nisam već toliko dugo pripremala kamenice.« Napravi tužno lice. »Ne otkako smo zadnji put svi završili u bolnici.«

Pusti da Lorcana nekoliko sekundi obuzima užas. »Šalim se«, reče.

On se nasmije i već se zbog toga Juliet osjeti bolje, barem nakratko.

»Jako volim kamenice«, prizna on. »To me sjeća na zapadnu obalu. Kruh sa sodom, pola litre Guinnessa, razbukkala vatra, ugodno žensko društvo. Hrana ljubavi, znaš...«

Juliet je kimala, ali je zapravo razmišljala kako zaista nije pripravljala kamenice jako dugo, još od vrlo otmjenog vjenčanja u Hanleighu za koje je kuhala s Kim. Ionako baš nisu bile jednostavne za pripremu, a ako je bila u stanju zabrljati obične kolačiće, za školjke je samo nebo bilo granica.

Njezino se samopouzdanje poljulja i grozan prizor jadnoga Lorcana s glavom u zahodu bljesne joj pred očima. To bi bila jedna nagrada što joj je donio takvu vrhunsku hranu. Da bude potpuno iskrena, dijelom nije ni željela da Lorcan prestane vjerovati kako je vrhunska kuharica. Njezine je kekse toliko hvalio kao da ih je pripremila sama Nigella Lawson.

»Možda bismo ipak trebali pustiti da ih Emer pripravi«, reče. »Ona je stručnjak, a ne bih željela da propadnu. Mogla bih samo uzeti Guinness i odnijeti ih k njoj? Ima li dosta za sve?«

Lorcan je pogleda. »Ima dovoljno za dvoje. Ili jednu pohlepnu Irkinju. Slušaj, ovako ćemo. Ja ću izaći po Guinness, a ti nam naruči pizzu. Rado bih izbjegao onu ludnicu večeras. Siguran sam da na televiziji ima nešto što bismo mogli pogledati.«

»Ali, takav je nered«, počne, ali tada se bolje posluša. Uvijek odbija, izmišlja izlike. Zašto?

Guinness, pizza i večer pred televizorom uz nekoga tko zbija šale: to je zvučalo kao vrhunska promjena u uobičajenom usamljenom gledanju televizije. Minton će se samo morati malo pomaknuti na jastucima.

»Pronaći ću letke«, reče.

»Tako treba.« Lorcan se nasmije i počne spremati stvari metodičkom brzinom.

Najbolje u vezi s Lorcanom, razmišljala je Juliet dok je tonula među meke jastuke u naslonjaču, s limenkom Guinnessa u rukama, bila je ta što se činilo da su on i Minton postigli sporazum.

Terijer se utisnuo između njih, drijemajući s njuškom posesivno položenom na Julietinu nogu, ali sa stražnjim šapama pritisnutim o Lorcanovo mršavo bedro. Bez rezanja, bez sumnjičavog odmjeravanja.

Prešli su taj most. To je bio znak da je Lorcan pravi prijatelj. Nakon goleme količine Guinnessa Juliet se prilično raznježila nad tim, pa se okrene kako bi to rekla Lorcanu.

Ili je barem tako namjeravala, da mu glava nije bila zabačena na veliki jastuk, kovrče zgnječene u tamnu aureolu, a usta otvorena u glasnome disanju koje je prethodilo hrkanju.

Adamova mu se jabučica izbočila, a mrlje dlačica koje je jutros obrijao ocrtavale su mu se na mjestima gdje bi mu za dan, dva izrasla raskuštrana brada.

Osim čarapa, Lorcan je izgledao kao pravi roker i Juliet ga je mogla zamisliti iza scene. Možda isto ovako onesviještenoga.

Razmisli o tome da ga probudi, ali i samoj joj je bilo jako ugodno. Za takve je stvari i bila osmišljena ta udobna soba u stražnjoj strani kuće. Za drijemanje u prijateljskom društvu, nakon dobre pizze.

Za još mnogo ovakvih trenutaka, reče sama sebi i otpije zadnji gutljaj piva prije nego što i sama sklopi oči.

21. POGLAVLJE

IDUĆEG JE JUTRA Juliet postalo jasno da mora razgovarati s Michaelom o njihovu odnosu (takvom kakav su imali) kao i o Damson, i to prije nego što se Louise predomisli i vrati. Čitava je ta priča s preljubom bila toliko malo nalik na Louise da Juliet iskreno nije znala što bi ova sljedeće mogla učiniti. Mučio ju je opravdani strah da bi mu Louise mogla reći da im oboma duguje da nastavi izlaziti s njezinom obudovjelog sestrom i da bi on, pristojan kakav je, to mogao i učiniti.

Sjedila je dok je u glavi u beskonačnost prevrtala mogućnosti. Nije dolazilo u obzir da od Diane zatraži savjet, očito, a njezine su najbliže osobe uvijek bile Ben i Louise. Juliet nije imala mnogo bliskih prijateljica, a o ovakvom nečem nije mogla raspravljati s Kim ponad kolačića iz kalupa.

Pretpostavljam da uvijek ostaje mogućnost da ne učinim ništa, pomisli bespomoćno. U tjednu ga ne moram vidati; mogu izbjegavati park u danima kada je on ondje. Mogu mu ostaviti poruku: Damson misli da bi bilo bolje kada ne bismo privatnim životima dopustili da stanu na put dogovoru za brigu o njoj.

No, ne učiniti ništa nije se više činilo ispravnim. Ne bi se mogla izvući da se radi o električnim osiguračima ili porezu. U svome novom, samotnjačkom životu Juliet je morala učiniti nešto, makar to bilo i pogrešno.

Pitat ću Emer, pomisli. Ona mora znati što učiniti kada se otkrije da je čovjek s kojim si počela izlaziti imao aferu s tvojom udanom sestrom.

Emer je dobar trač mogla namirisati na kilometre, pa se pravodobno riješila zabadala Roisin i Florrie, poslavši ih na kat sa Spikeom da se njezinom torbicom za šminku »igraju Davida Bowieja«. To je bila zajamčena zabava i blizanke nisu željele gubiti vrijeme da se mama ne bi predomislila.

Emer posjedne Juliet za neuredan kuhinjski stol, pa razmakne hrpu novina i ispred nje postavi čašicu za liker. Same su, rekla je: Alec je u Ženevi, Salvador na probi s bendom, a Lorcan »poluprofesionalni maher za biljar« u gradu, gdje u pabu Lisica i lovački pas igra za B ligu.

»Katkad namjerno propusti koji udarac«, povjeri joj Emer, otvarajući bocu džina od trnjine. »Ne želi se zamarati igrom u A ligi. Onda, što ima? Imaš izraz tužnog psa.«

Isprva oklijevajući, Juliet joj ipak sve ispriča što je jednostavnije mogla. Emer je kimala i punila čaše kada bi bile prazne. U boci, na čijoj je naljepnici pisalo da je domaće izrade, piće je bilo prilično jako. Emer je tvrdila da ga je sama napravila prema receptu koji je »vjerojatno sada u Europskoj uniji nelegalan.«

»Onda, što da učinim?« na kraju će Juliet.

»Za početak možeš sestru prestati nazivati prevarantskom kravom.«

»Ali, to je i jest!«

»Možda i je, ali to nijednoj od vas ne pomaže«, reče Emer. »To je završilo davno prije

nego što si ti upoznala tog Michaela, zar ne? Nikada ne možeš znati što se događa u tuđim brakovima, a kada rodiš, malo poblesaviš. Ja sam ih rodila četvero. Pitaj Aleca. Zapravo, nemoj.«

»Ali ne postaneš toliko blesav da završiš s nekim tipom s trudničkog tečaja«, prezirno će Juliet.

»Pa...« Emer je izgledala kao da je nešto muči. »I ja sam imala blistavih trenutaka. Jednostavno osjećaš da je tvoj život pod tuđom kontrolom, a ako si oduvijek bio...«

»Stepfordska supruga, poput Louise.«

»... glavni u svom životu, to te može natjerati na neke stvarno glupe stvari, samo kako bi dokazala sama sebi da nisi samo stroj za proizvodnju mlijeka. Hormoni su moćna stvar«, reče, raširivši sive oči. »Tome dodaj nedostatak sna i bilo kakvu drugu uznemirenost — primjerice, smrt sestrina muža — i odjednom ćeš se ponašati poput luđakinje. To je kao da si pijana. Ujutro ti je žao, ali u tom si trenutku ne možeš pomoći.«

»Zvučiš poput Louise«, reče Juliet. »Ona mi voli reći da neću ništa razumjeti dok sama ne dobijem dijete.«

»Pa, to je malo podlo, ali ne sasvim pogrešno«, uzdahne Emer. »Jesi li je pitala zašto se to dogodilo?«

Juliet je prtljala s malim stalkom čaše. Zar se ovdje nije trebalo raditi o njoj? A sada se radilo o Louise. Osjeti poznatu sludenost što sve u njezinoj obitelji prije ili poslije krene tim smjerom.

Juliet odmahne glavom. »Možemo li se vratiti na ono što bih ja trebala učiniti, molim te?« reče, svjesna da možda zvuči pomalo cmoljavo. »Ja bih se trebala naći s Michaelom, sutra u parku. Što da mu kažem?«

Emer joj ne odgovori odmah. Pogleda je na način koji Juliet još više ozlovolji. »Pa, to je jednostavno«, reče konačno. »Sviđa ti se? Želiš li ga ponovno vidjeti?«

»Ne znam«, reče Juliet.

»U tom bih slučaju ja odustala. Čovjek je slobodan; da ti se sviđa i da se osjećaš spremnom za vezu, rekla bih ti da ne odustaješ, ali ako te baš toliko ne zanima...« Slegne ramenima. »Mene bi na tvom mjestu više zanimalo što se događa s mojom sestrom.«

»Time mi i nisi odgovorila na pitanje, Emer.«

Emer nestrpljivo cokne. »Juliet, znam da si u posljednje vrijeme prošla štošta, ali tvoja se sestra igra s vatrom... dobro bi joj došlo malo suosjećanja!« Nabora čelo, nastojeći obuzdati emocije. »U redu, što bi trebala učiniti? Budi iskrena. Reci mu da si saznala za njega i Louise i da bi možda svima bilo lakše ako biste malo ohladili stvari. Bili ste na samo jednom spoju. Provodiš više vremena s njegovim psom nego s njim. Reci mu to. Reci mu da se želiš usredotočiti na njegova vražjeg psa.«

Emer se odgurne od stola, pa počne glasno otvarati i zatvarati ormariće. »Hoćeš čipsa?«

Juliet je zurila u sićušnu čašu, osjećajući se sasvim izgubljeno, i ne samo zbog alkohola. U tome je bila stvar u vezi s Emer i Lorcanom: nisu se ustručavali reći točno ono što su mislili, za razliku od njezine obitelji. Da ni ne trepne, Emer je naglavce okrenula sve zbrčkane, ogorčene osjećaje koje je godinama skupljala u vezi sa sestrom i sada su ležali pred njom poput komada slomljenog tanjura.

No, kako je mogla pitati Louise što nije u redu kada je Louise posljednjih šest godina provela govoreći joj koliko je savršen njezin život? Tako stvari nisu funkcionirale. »Louise ne treba ničiji savjet, a kamoli moj.«

Juliet krajičkom oka zamijeti kako se Emer vratila na stolac do nje, ali ne podigne pogled.

»Ljudi se mijenjaju«, blago će Emer. »I katkad čine glupe stvari. Moraš im oprostiti i krenuti dalje. U tome i je bit ljubavi. Velik, golem, rastezljiv povež za oči. I ne na perverzan način, nažalost.«

Julietine se usne trznu u sramežljivom smiješku, a Emer joj stisne ramena.

»Ne bih htjela pametovati, ali ja sam morala gledati kako se sve to odvija i grozno mi je vidjeti da se događa ponovno.«

»S... tobom i Alecom?« upita Juliet.

»Ne.« Emer odmahne glavom. »S... Pa, ne bih željela iznevjeriti povjerenje, ali radi se o nekom koga obje dobro poznajemo.

Nekome tko nije razgovarao s izvjesnom damom dok je prolazila teško razdoblje i tko se umjesto toga zakopao u posao. I odlazio na turneje s Alecom umjesto da se sam zapita je li...« Ona stisne oči razmišljajući, tražeći način da prikrije detalje, a potom odustane. »... Je li normalno da žena izgubi dijete i to više nikada ne spomene, sebi, svojem muškarcu, bilo kome? Muškarci nisu od velikih govora, pa se i taj... prijatelj pravio da se ništa nikada nije dogodilo. To je među njima stvorilo jaz, a u ljudskoj je prirodi da se ta praznina ispuni nekim drugim, tko ne zna kako si jedna osoba postao. Pa je tako i učinio.«

»Oh«, reče Juliet, vidjevši Lorcanu u novom svjetlu. »A je li taj prijatelj prekinuo sa svojom... damom?«

Dama. Zvučalo je blesavo iz njezinih usta, za razliku od toga kada bi Emer to izgovorila. A Lorcan bi se prema svojoj djevojci ophodio kao prema dami. Svakako je to bolje zvučalo od »žena«.

»S vremenom jest. Bila je to klasična drama i on je rekao da nikada više ne bi prošao nešto takvo ni s kim drugim. Što je razlog zašto se povezao sa starom prijateljicom iz škole i njezinom šašavom družinom derišta i zašto im glumi dadilju dok je njezin suprug na turneji.« Emer rukom poklopi usta. »O, ne«, reče, razrogačivši oči. »Mislim da sam rekla previše.«

»Ne, nisi«, reče Juliet. »Možda se tako objašnjava zašto se taj prijatelj i ja toliko dobro slažemo. Oboje se oporavljamo.«

Emer tužno kimne. »Ne bih ga nikome drugome povjerila, ali mislim da ti razumiješ.«

»Razumijem«, tužno će Juliet. »Teže je pronaći prijatelja nego dečka. U našim godinama.«

»Razgovaraj sa svojom sestrom. Pokušaj razumjeti kroz što prolazi. Sigurno se osjeća jako usamljenom ako sjedi na obiteljskom pijedestalu.«

»Hoću«, reče Juliet. »Hvala.«

Hectorova vlasnica, Barbara Taylor, odavno je prestala posjećivati sestru u bolnici, ali u redovitim odmorima od Hectora počela je toliko uživati da su se njegovi izlasci s Mintonom i Coco nastavili.

Zapravo, povjerila se Juliet kada je u petak ujutro došla po njega, Hectorovo šetanje promijenilo je njezin život. Ne samo da je sada upoznala neke divne ljude u turističkom informativnom centru nego je s jednim vrlo dragim udovcem Albertom Barnesom počela dvaput tjedno odlaziti u umirovljenički klub na ručak dok bi Hector kaskao parkom, nesvjestan novih ljubavničkih izazova svoje vlasnice.

»Ne želim još Alberta upoznati s Hectorom«, reče dok je psiću navlačila topao jesenski kaputić. »Još je prerano. Nije li, ljubavi moja? Želim biti sigurna da je on >gospodin pravi<!«

»Pa, čestitam«, reče Juliet. »Drago mi je da sam od koristi.«

»Mislim da će se dobro slagati.« Gospođa Taylor nježno pogleda Hectora dok je ovaj nepristojno njušio Coco. »Oni imaju toliko mnogo zajedničkoga.«

Juliet nije željela znati više o tome, pa požuri otići, ostavljajući gospođu Taylor da se obilato štrca oblacima parfema *Rive Gauche*.

I ona se jutros potrudila oko svog izgleda, iako je nastojala da to ne izgleda previše upadljivo. Više se radilo o njezinu vlastitom samopouzdanju negoli i o čemu drugome. Potrudila se nanijeti sjajilo za usne, a umjesto Benove iznošene parke odjenula je novi kaput kraljevskoplave boje i sada je šetala dobro raspoložena. Debele čarape, čizme i svjež zrak uvijek su na nju tako djelovali.

Kada krene prema parku sa psima, Juliet zabije slušalice u uši, ali ne uključi Lorcanov izbor irskih narodnih pjesama, kako bi mogla vježbati ono što je namjeravala reći Michaelu. No, jedva da je i krenula uzbrdo prema šumi Coneygreen, kada se poznati lik u jakni Barbour pojavi iz gustiša i krene niz stazu, sa zgodnim španijelom koji mu je kaskao uz nogu.

Hector požuri naprijed, ubrzavši korak, a Minton za njim.

Juliet je stezalo u prsima od nervoze dok se borila s mišlju da se okrene na peti i izbjegne neugodan razgovor.

Michael joj mahne, uobičajenim pozdravom na daljinu svih šetača pasa, a ona se prisili da mu uzvрати osmijeh i pozdrav.

Nije mu se bilo teško nasmiješiti. Još uvijek je bio isti zgodni, bezopasni stručnjak za starine; samo što se sada, naravno, Juliet nije mogla othrvati slici njega u ljubavničkom klinču s Louise.

Zašto sve mora biti toliko zamršeno, pomisli.

Kada je bio dovoljno blizu za razgovor, ona se ponovno uozbilji, razbijajući glavu time što bi mu trebala reći.

»Bok!« pozdravi ga, držeći se dovoljno daleko da je ne može poljubiti za pozdrav. Činilo se da mu to nije promaknulo.

»Zdravo. Kako si?« reče. »Zapazio sam da jučer nije bilo poruke od Damson. Je li sve u redu?« Oprezno ju je gledao iza tamnih okvira naočala. »Nisam bio siguran jesam li... Jesam li rekao nešto krivo u vezi s izlaskom na ručak?«

Juliet duboko udahne. »Ne, ali...«

»Ali...?« Michael podigne obrve. »O, ne. Jesu li fotografije tako loše?« Nastojao je zvučati vedro, ali činio se napetijim nego inače.

»Uh, ovo je zaista neugodno«, počne Juliet. »Zato ću to jednostavno reći. Znam za tebe i moju sestru. Louise. Louise Davies, s trudničkog tečaja«, doda, a potom shvati da nepotrebno objašnjava.

Michaelov veseo osmijeh iščezne i zamijeni ga užas, a potom neugoda. »Louise je tvoja sestra?!«

Juliet kimne. »Ne sličimo baš. I nismo slične. Ali da, ona je moja sestra.«

On sklopi oči, skamenjen — ili pitajući se koliko zapravo zna, a potom ih otvori i pogleda je u oči. »Žao mi je«, reče. »Razumijem da ti je teško jer ne znaš otkuda bi krenula.«

Juliet je cijenila što barem nije sve zanijekao.

»Prije nego što me s punim pravom napadneš, je li nepristojno pitati kako si saznala?« Namršti se. »Hoću reći, je li ti ona rekla ili je...?« zašuti, iskreno zabrinut.

»Želiš me pitati je li došlo do dramatičnog raskola između nje i Petera i sada je vaša afera poznata cijelom Longhamptonu?«

»Nisam baš tako mislio. I ne bih to nazvao aferom.«

»Ne. Nitko ne zna. Sama mi je rekla.« Juliet priđe klupi i strovali se na nju. Stvari se nisu odvijale kako je zamislila. Odjednom joj se ovaj razgovor učini previše intimnim da ga vodi s nekim koga zapravo uopće nije poznavala.

Michael sjedne do nje, a Damson do njega. Minton i Hector nevoljko priđu, poput neraspoloženih sudionika u krugu za razmjenu mišljenja.

»Onda, nastavi«, reče tiho, što se razlikovalo od njegova uobičajenog samouvjerenog tona. »Siguran sam da imaš mnogo toga reći.«

»Ne znam je li tako«, prizna Juliet. »Nisam sigurna da želim znati više od onoga što sada znam.«

»A to je?«

»Da ste se ti i Louise upoznali na tečaju za buduće roditelje, da ste uživali u dugim razgovorima koji su eruptirali šumskom strašću kada ju je smrt moga muža prikladno podsjetila na prevrtljiv prst sudbine. I da je sve završilo kada se uspjela sabrati i shvatiti što je stavila na kocku.«

»To ti je rekla?« Michael se činio povrijeđenim tim okrutnim sažetkom.

Juliet se prisjeti Louiseina sjaja kada joj je povjerila svoju avanturu prije nego što je Ben umro i njezine istinske uznemirenosti neki dan ispred kuće. Zapravo je njoj to značilo nešto, a sudeći prema napetosti na Michaelovu licu, značilo je i njemu. Ponašala se okrutno. To nije bilo lijepo.

»Ne. Ne baš. Rekla je da si je ti slušao, da si činio da se osjeća zanimljivo. Samo što...« Borila se da sabere misli. »To je tako malo nalik na Louise. Njezin joj je brak sve na svijetu i nikada ne bih rekla da je osoba koja se voli okolo iskradati. Gledaj, to i nisu moji poslovi. Ne moraš mi ništa reći.«

Michael ispruži noge ispred sebe. »Kako je ona?«

»Dobro je«, oprezno će Juliet. Prošloga bi tjedna to rekla bez razmišljanja, ali sada više nije bila toliko uvjereni u to.

»Nismo se čuli otkako je... od početka studenog prošle godine. Ona nije kriva za raspad moga braka. Ne krivi je zbog toga. Meni nije inače navika zavoditi udane majke. Oboje smo prolazili kroz teško, zbunjujuće razdoblje. A Louise se odlično snalazi u svoj toj zbrkanosti tipičnoj za muškarce.«

Pogleda je postrance i Juliet je znala da umire od znatiželje da sazna jesu li Louise i Peter još uvijek zajedno.

»Istina je da smo mnogo vremena provodili šetajući«, reče. »Žao mi je što se nismo sreli na drukčiji način; zaista mi nedostaje njezino društvo. Je li se ikada upisala na satove slikanja?«

»Louise? Ne.«

»Zašto to tako kažeš?«

»Zato što ona...« Juliet je htjela reći: »Zato što je umjetnost nimalo ne zanima«, ali potom shvati da se to mišljenje temelji na tome što je Louise u srednjoj školi odustala od satova umjetnosti i umjesto toga se odlučila za geografiju, što je bilo još 1993., dok je ona odlazila na predavanja iz umjetnosti, kućne ekonomije i glazbe. Ona je bila umjetnički tip, a Louise akademski.

Čula je Emer kako govori: »Ljudi se mijenjaju.« Možda je u tome bila stvar. Louise je očito imala tajan unutarnji život o kojem nitko ništa nije znao, a koji se sada otkrio.

»Zato što ima pune ruke posla s Tobyjem, a i vratila se na posao«, reče Juliet, odjednom rastužena time što je Louise tu brbljavu ženu koju zanima umjetnost tako nemilosrdno zgurala natrag u odijelo i poslala je za radni stol, kao da nikada nije ni postojala.

»Ona se vratila na posao«, ponovi Michael. Očito su o tome razgovarali, sudeći prema tužnom načinu na koji je to rekao. »Tako dakle.«

Nastupi kratka tišina i Juliet se pitala što je još Louise planirala za što nitko nije znao. Možda bi je trebala pitati.

»Oprosti ako je moje sljedeće pitanje pretjerano«, počne on.

»Reci.«

»Je li sretna?«

»Mislim da je. Svi smo imali tešku godinu.«

Michael ne odgovori odmah. Činilo se da važe vlastiti odgovor, ali zato što je i njoj ponestalo pitanja, bez jasne pretpostavke kamo bi mogla voditi nova, još neugodnija faza razgovora, Juliet ga nije imala namjere požurivati.

Umjesto toga posegne u džep i pronađe slastice za pse. Nije morala ništa reći Damson; španijelka poslušno sjedne do njezinih nogu.

Zrak ispuni neugodna tišina i kada šetačica koju su oboje poznavali prođe s border terijerom, svi se veselo stanu pozdravljati, a Hector odmah navali na psa.

»Ja... O, čovječe.« Michael odmahne glavom. »Ne mogu ni ja pronaći dobar način da to kažem.«

»Nastavi«, potakne ga Juliet. »Ne ponašaj se kao neka žena.«

On se nasmije. »Ne, neću.« Okrene se na klupi i toplim smeđim očima zagleda joj se u lice. »Zaista mi se sviđaš, Juliet. Sjajno sam se proveo na onoj izložbi. Ne bih te htio požurivati u nešto za što nisi spremna, i zaista, zaista ne želim povrijediti ničije osjećaje, ali znači li to da ne možemo otići na taj ručak? I samo pustiti stvari da se odvijaju same?«

Pitanje je visjelo u zraku poput novčića koji se okreće. Juliet je osjećala kao da se nalazi u važnom životnom trenutku u kojem bi mogla početi odlučivati o svom daljnjem smjeru, umjesto da se samo prepusti da je struja nosi poput lista. Sada se ni s kim nije mogla posavjetovati, osim sa samom sobom. I s Mintonom.

Da? Ne? Instinkti su je iznevjerili, ali Louiseino je lice lebdjelo pred njom. Skrhano. Osramoćeno.

Ne. Bilo bi preteško.

»Michaele, nemoj to krivo shvatiti, ali mislim da je bolje da ne idemo«, reče. »I ja sam uživala neku večer, ali mislim da nisam još spremna za izlaske.«

»A kada budeš, željet ćeš nešto jednostavnije?«

»Počinjem misliti da ništa nije jednostavno. Ne u našoj dobi.« Juliet se nagne i pogladi Damsonine meke uši.

»U našim godinama«, Michael žalosno ponovi. »Ipak, mislim da malo komplikacija znači da ti život nije dosadan.«

Je li to toliko loše, pitala se Juliet. Ben bez neugodnih iznenađenja na svom računalu. Ja bez pečata u putovnici. Jesmo li mi samo dragi, jednostavni ljudi ili smo nešto propuštali sve ove godine?

»Hoćeš li i dalje šetati Damson?« upita. »Ne bih htio da ona pati zbog ljudskih peripetija.«

Juliet mu se nasmiješi. Michael je bio pravi džentlmen kakvoga je njezin tata uvijek želio da dovede kući. Da ga bolje upozna, mogli bi imati vlastite šale koje nitko drugi ne razumije ili bi mogli otkriti da vole istu vrstu jabukovače iz organskog uzgoja. No, nešto je u tom trenutku nedostajalo. Još uvijek je pred njom bila golema nepoznanica, kao da ulazi u nove vode.

Godina dana još nije protekla. Još uvijek bi se sve moglo promijeniti.

»Rado«, odvrati ona. »Ne volim prekidati sa psima.«

Problem je bio u tome, mislila je Louise dok je promatrala Tobyja koji je na sve strane prskao, a Peter sjedio na rubu kade, što je njezin muž bio zaista drag čovjek.

U usporedbi s lažljivim, prevarantskim, nasilnim, alkoholičarskim i svađalačkim gnjidama čiji su joj slučajevi dolazili na stol, ona se udala za čovjeka koji čak nije ni postojao u tome svijetu. Pa zašto je onda provela tri noći toga tjedna spavajući na podu Tobyjeve sobe, umjesto da dijeli krevet s Peterom i njegovim bijesnim hrkanjem koje bi završilo u nekoj vrsti gušećeg zvižduka?

Želudac joj se zgrči. Sinoć, nakon što se vratila s posla još uvijek izvan sebe zbog groznog događaja ispred Michaelove kuće, našla je Petera već u kuhinji, do grla u pakiranjima gotovih obroka iz Waitrosea. Ponovno je pripremio pravu gozbu od tri slijeda, uz svijeće i Classic FM, a za desertom joj je otkrio da je rezervirao smještaj u seoskom hotelu za dva tjedna, radi »romantičnog odmora i bijega od svega«. Očekivao je uzdah oduševljenja, ali Louise je bila užasnuta i brzo je smislila neki problem oko čuvanja djeteta.

Nije željela razmišljati o razočaranom izrazu na njegovu licu. Pozlilo bi joj od krivnje i sramote.

Što nije u redu sa mnom? vrištala je Louise u sebi dok je Peter pljusкао vodu prema ustima oduševljenog dječčića.

»Pazi na vodu, ima pjene za kupanje«, čula je kako govori svojim majčinskim tonom.

»Znam, u redu je«, blago odgovori Peter. »To je bilo samo malo zapljuskivanje, zar ne, Toby?«

To je zbog Michaela, pomisli ona. Time što ga je pustila natrag u misli samo se podsjetila da nije bila savršena supruga kakvom se nadala da jest i u isto vrijeme da nikada više neće biti žena slobodnog duha koja će odjuriti na satove slikanja.

Satovi slikanja. Na njih nije ni pomislila sve dok nije ponovno vidjela Michaelovo ime.

Telefon zazvoni i Louise poskoči.

»Ja ću se javiti«, reče, iako nepotrebno; njezin sin i suprug bili su sasvim usredotočeni jedan na drugoga.

Podigne slušalicu u spavaćoj sobi i razdraženo zamijeti kako Peter nije kako treba ubacio gaće u košaru za prljavo rublje, pa su sada visjele s ruba kao da namjeravaju pobjeći.

»Halo?«

»Lou, Juliet je. Jesi li sama?«

Louise se strovali na krevet i zatvori vrata nogom. Srce joj počne jako udarati. »Jesam.«

»Vidjela sam se danas s Michaelom. Sreli smo se i ...«

»Što si mu rekla?« oštro je upita Louise.

»Ništa.« Juliet ušuti. »Dobro, ne ništa, naravno, ali uglavnom je on govorio.« Ušuti. »Još uvijek ne živi sa suprugom.«

Ponovno uslijedi tišina. »Rekao je da si ti sjajna.« Tišina je bila još dulja. »Nada se da si sretna.«

Louise je pokušala ignorirati oklijevanje u Julietinu glasu, pa pusti da joj njezine riječi sjednu. Michael je to stvarno učinio. Oslobodio se i krenuo dalje, ako je suditi po tome što je pozvao Juliet na izlazak.

Ona sklopi oči i osloni glavu o metalni okvir velikog bračnog kreveta. Što joj je uzrokovalo takvu bol u prsima? To što je Michael krenuo dalje ili to što je učinio ono što ona nije mogla i što je sredio svoj život?

»Louise?«

Louise se prisili otvoriti oči i prvo što ugleda bila je fotografija nje netom nakon porođaja, s iscrpljenim, ali pobjedonosnim izrazom lica i s Tobyjem na prsima.

»Onda, hoćeš li ga opet vidjeti?« upita je, začuđena vlastitim vedrim glasom koji je odnekud izvukla.

»Ne«, reče Juliet. »Samo njegova psa. A ti?«

»Ne!«

»Ne moraš se toliko ljutiti. To je samo pitanje.«

»Ne«, ponovi Louise. »Neću. Obećala sam sama sebi da ću popraviti stvari s Peterom. Za Tobyja. I to ću učiniti.«

»To je i on rekao da si rekla.«

»Hoću li za to dobiti nagradne bodove?«

Juliet se nasmije, ali se brzo uozbilji. »Lou, ti imaš toliko dobroga u svom životu. Mislim da ti nije jasno koliko ti je dobro. Molim te, nemoj zabrljati. Mislim da mama uz udovicu ne bi mogla podnijeti još i razvedenicu.«

»Shvaćam to«, odlučno će Louise. »Znam dobro koliko sam sretna. Samo...«

Očajnički trebam nekoga tko će dopustiti da budem netko drugi, a ne samo dosadna Louise? Nije bila sigurna da će je Peter ikada upitati išta drugo od toga bi li radije jela tjesteninu na bolonjski ili lazanje. Njezin je svijet ponovno bio siguran i zahvaljivala je Bogu što zbog svoje gluposti nije sve izgubila, ali nikada neće postati veći.

Juliet cokne. »Pa, ti znaš najbolje. Kao i uvijek. Dobro, moram sad ići.«

»Izlaziš?« Louise osjeti kratku navalu ljubomore. Julietin je društveni život u posljednje vrijeme procvao, između obilazaka kućnih ljubimaca i poziva Kellyja da im se pridruži na ručku.

»Ne, čuvam djecu kod susjeda. Emer i Lorcan otišli su na turnir u biljaru.«

»I ti ćeš čuvati djecu? Oprosti, nisam željela zvučati toliko zaprepašteno.«

»Oni nisu bebe. Samo ćemo gledati neki film, a onda će u krevet, nadam se. U svakom slučaju, samo sam željela da znaš da sam razgovarala s Michaelom. Ako si se pitala.«

»Hvala. Ali nisam se pitala«, odlučno će Louise.

Nisam se pitala, ponovi za sebe dok je spuštala slušalicu.

»Mamice!« zaviče Peter iz kupaonice. »Možeš li nam donijeti jedan lijepi topao ručnik, molim te?«

Ne pitam se, ponovi, krenuvši prema toploj izbi gdje su sušili rublje.

22. POGLAVLJE

GODIŠNJICA BENOVE SMRTI stigla je iznenada, poput termina kod zubara; Juliet je ležala u krevetu, čekajući da brojke na satu s radijem prikažu ponoć, a potom je nastavila ležati zureći u minute koje su prolazile kada se dan naćeo.

Njegova majka, Ruth, nazvala je u osam. Zvućala je kao da je cijelu noć probdjela čekajući pristojno doba za zvanje.

»Ne mogu vjerovati da je prošla godina dana«, reće i odmah brižne u plać. Juliet je jedva mogla razabrati rijeći.

»Znam«, reće Juliet, hodajući po kuhinji i pripremajući Mintonov doručak prije nego što stigne Coco.

Slušala je dok se Ruth prisjećala što je radila kada je stigao poziv od Julietina oca, koji je prešutno preuzeo zadaću da umjesto nje telefonski obavijesti ostale. Sućutno je mrmljala dok je Ruth nagaćala o tome što bi Ben sada radio, bi li ona već bila baka, bi li Ben proširio posao i preselio se bliže roditeljima.

Juliet je na današnji dan nije htjela zaustaviti, ali takva su snatrenja zagrebla njezinu vlastitu krhku samokontrolu. Željela joj je reći da Ben nije bio pretjerano poduzetnićkog duha i da je možda ona skrhana time što neće biti maloga Bena koji bi brbljao iz kolijevke i s kojim bi mogla šetati zajedno s Mintonom.

Ugrize se za usnicu. Nije se osjećala kao da joj je danas podignuto breme s ramena; zapravo, u želucu joj se ugnijezdila olovna spoznaja da će se život nastaviti, ali bez ikoga s kim će dijeliti šale ili uz koga će grijati noćne prste dok kiša udara o prozore.

Ćak i da pronade nekoga, koliko god ta misao bila zastrašujuća, taj neće znati kakva je bila tinejdžerica ni dvadesetogodišnjakinja, s koćom svježom poput breskve. Njezine su najbolje godine prošle, a Ben je sve uspomene ponio sa sobom, ostavivši nju, umornu i potrošenu, da plazi kroz ostatak života.

»Onda, neće ti smetati ako na ploćici za klupu bude samo moje i Rayovo ime?«

Juliet je punila Mintonovu zdjelu za vodu, ali sada se uspravi, usredotoćena na Ruthine rijeći. »Molim?«

»Ploćica na klupi. Ogranićen je broj slova, pa će pisati U spomen na Benamina Raymonda Falconera, 1979.-2010. U novome redu: Sinu koji nam je obasjao život. U novome redu: Darovali Ruth i Raymond Falconer.«

Minton je glasno pio iz zdjele, ali Juliet nije obraćala pozornost na pljuskanje vode.

»Mislila sam da će to biti od njegovih prijatelja i cijele obitelji. Zar nije kupljena novcem prikupljenim na njegovu sprovodu? Pola za dobrotvorne svrhe, pola za spomen-klupu?«

Ruth napola cokane jezikom, a napola uzdahne. »Znam, Juliet, ali to smo organizirali Ray i ja i dosta smo se oko toga potrudili, znaš, da nabavimo dobru hrastovu klupu, pa smo mislili...« Utićne, ali nije morala dodati: »da smo mi glavni.«

Ben se nije bez razloga odselio od kuće, u stan s Juliet, kada mu je bilo devetnaest godina. Juliet se pitala je li joj Ruth to ikada oprostila. Je li mislila da bi još bio na životu da je ostao u svojoj sobi u njihovoj kući, gledajući *Top Gear* s tatom i koseći njihov travnjak.

»On je bio moj suprug«, reče Juliet. Glas joj je bio napet od pokušaja da prikrije koliko ju je to povrijedilo. »On nije bio samo sin. Bio je i prijatelj, ljubavnik i... i vlasnik psa.«

»Juliet, ti se možeš ponovno udati«, dramatično odvratila Ruth i Juliet je odmah znala da se već mjesecima to spremala reći. »Ja nikada neću imati drugog sina. Nikada.« Ponovno počela plakati u ljutitim provalama jecaja koji kao da su predbacivali Juliet zbog njezina prividnog nedostatka osjećaja.

No, Juliet nije željela plakati; više ju je zaokupila misao da Benova konzervativna klupa neće čak odati spomen njihovoj vezi.

»Možda se više neću udati«, pobuni se. »Neću pronaći drugog muškarca kao što je bio Ben, to znam.«

»Ali možeš pokušati. Moj je život gotov! Juliet, ne mogu više razgovarati. Čut ćemo se.« Ruth prekine vezu i Juliet odahne.

Zagledala se kroz prozor koji je gledao na vrt, ne videći gole grane drveća ni paprati koje su poprimale brončanu boju naspram udaljenog zida od cigle.

Mogla je samo čuti Benov glas u glavi koji joj govori da ne obraća pozornost na njegovu majku, kraljicu drame. I da je uspomena na njega posvuda oko nje, u vrtu, u njegovu psu, u njihovoj ljubavi.

Zašto onda uređujem kuću? zapita se Juliet. Zašto je moj život krenuo dalje? Je li to pogrešno?

Zazvoni zvonce na vratima i njezina majka vikne kroz kuću. »Jesi li tamo? Jeste svi budni? Stigle smo!«

Zvučala je previše veselo, kao da se danas dvostruko više trudi.

Juliet spusti pogled na Mintona i blago ga gurne stopalom. Nije otrčao do vrata kao što je uvijek činio.

»Hajde«, reče mu. »Dobro sam.«

Mehanički je prolazila kroz dan, neprestano svjesna da je vrijeme gura sve bliže satu kada je Ben umro.

Htjela je učiniti nešto da obilježi taj trenutak, ali nije znala što. Borila se da ostane u zadnjim minutama godine koja je prošla, kao da će prelazak toga praga prekinuti posljednju nit koja ih je povezivala.

Prošetala je pse, a potom se vratila u praznu kuću i čitala izraze sućuti od prijatelja koji su se sjetili godišnjice. Nije joj se činilo u redu da ih samo ostavi na okviru kamina ili da ih baci, pa su ostali na polici pokraj vrata, poput čudnih podsjetnika na čudne osjećaje. Pripremila je večeru, nahranila Mintona i jednim uhom saslušala što joj je mama imala reći kada je došla po Coco, noseći golemu kutiju čokoladnih bombona. Cijelo je vrijeme imala osjećaj kao da mora stići na neki sastanak u osam i petnaest.

Dok je danje svjetlo iščezavalo, Juliet ode u vrt i pogleda po lisnatom neredu koji je izbijao na svakoj strani travnjaka. Bilo je sramotno koliko je malo učinila za vrt i u mislima se ispričala Benu zbog neuredne živice i prekomjerno izraslih obruba gredica.

No, postojali su znakovi onoga što je započeo. Ružini grmovi koje je tata pričvrstio uz stražnja vrata sada su nudili kasne baršunaste žute i crvene cvjetove, a začinsko je bilje bujalo bez imalo pažnje. Juliet prijeđe rukom kroz grmove metvice, lavande i ružmarina i zrak se ispuni mirisom; prvi put nakon dugo vremena nos joj se tržne od mješavine

ljekovitih, slatkih mirisa. Sve je nastavilo rasti bez njega, baš kao što je i ona uspjela nastaviti živjeti. Pomalo podivljalo, ali je ipak raslo.

Polako, misleći na Bena sa svakom biljkom, Juliet počne izrađivati buket, baš kao što je on učinio za njezin svadbeni vjenčić.

Ružmarin, jer nije zaboravila koliko ju je volio i nikada neće.

Mrtve suhe cvjetove neobrezane lavande, za mirisne vrećice koje je namjeravala izraditi za ormare koje nikada nisu kupili. Bene, bio si u pravu, pomisli tužno: nisam za to pronašla vremena. Ali možda hoću.

Metvicu, za tamnozeleno pločice u kupaonici koja je sada bila dovršena i bila je baš onakva kakvu bi on volio imati.

Krizanteme zagasito žute boje, za prednji dnevni boravak, koji će biti sljedeći projekt, kada preživi današnji dan.

Kellyji nisu bili kod kuće i neobičan se mir nadvio vrt osjenčan sumrakom. Zbog toga se Juliet osjećala kao da je zakoračila u neki vremenski mjehurić, u kojem se mogla osvrnuti i ugledati prvotnu vlasnicu kuće kako u krinolini njeguje ruže. Pitala se je li Ben sada prešao u taj polujan svijet. Možda će jednoga dana u budućnosti netko brati cvijeće u mraku i ugledati zgodnog plavog muškarca kako podrezuje živicu, dok mu dugi mišići previše zdravo sjaje za jednoga duha.

Nisu li rekli da su osobe s najvećom strasti za životom one koje zauvijek ostave pečat na svojoj okolini? To bi bio Ben. U svome vrtu.

Juliet se pripremi na val tuge, ali on ne dođe. Umjesto toga, u dubini osjeti mir, zbog toga jer Ben može odlutati nekamo gdje će biti zaista sretan, a možda je to upravo ovdje. Željela je da je sretan, gdje god bio, jer je konačno počela prihvaćati činjenicu da neće ući na vrata i reći joj da je sve bila pogreška. Više ga nema.

Stigne do kraja travnjaka, gdje su stajali pred starim ciglenim zidom i govorili o nasadima graška i malina, pa sjedne na vlažnu travu i podigne pogled prema niskoj kući bijele fasade, s kliznim prozorima i starom pločicom u koju se zaljubila na prvi pogled. Netko je 1845. sjeo ondje gdje i ona i pomislio: završeno.

To je moja kuća, pomisli i odmah se ispravi. Naša kuća.

Riječi su joj odzvanjale u glavi. Ne, moja kuća, tiho ponovi. Moje žbukanje. Moja razvodna kutija. Mi nismo započeli nijedan plan koji smo napravili. Ja sam to učinila. Sama. Kuća u koju se pretvara je moja. I ako je budem smatrala našom, uvijek ću imati osjećaj da netko nedostaje.

Osim toga, ti grandiozni planovi i njihovo ostajanje na mrtvoj točki bili su sićušan trn koji je zasijao loše osjećaje među njom i Benom, male zamjerke koje su prerasle u nešto više pod kožom njihove sreće, da bi naposljetku eruptirali u jedinoj ozbiljnoj svađi koju su ikada imali.

I tada je val tuge stigao, ali umjesto da odgurne uspomene na te posljednje riječi koje je rekla ljubavi svog života, Juliet se s njima suoči. Ako se danas ne može s njima suočiti, kada će?

Osjeti kako joj se nešto toplo pritišće o nogu i opazi da se u međuvremenu Minton probudio i istrčao van u potragu za njom. Oči su mu bile zabrinute dok joj je lizao ruku.

»Oprosti«, reče, milujući mu ruku. »Baš danas, od svih dana. Kako zločesto od mene što si pomislio da sam te i ja napustila.«

Minton protrlja glavu uz njezinu nogu i prevrne se, s repom među stražnjim nogama. Od takve se pokornosti Juliet stisne srce i ona mu pošaklja trbuh, pokušavajući ga razveseliti.

Potom podigne buket i ustane. Mokra joj je trava namočila traperice, a sada je počela padati i sitna kišica nalik na maglicu. Opazi da je hladno, ali odjednom je zgrabi odlučnost, pa joj to nimalo ne zasmeta.

»Hajde, Mintone«, reče. »Idemo u šetnju.«

Juliet namjesti Mintonov povodac i izađe na trijem, na svjež večernji zrak.

Još uvijek je padala lagana kiša i ona povuče kapuljaču na glavu, pa krene niz ulicu. Na kraju ulice duboko udahne i krene smjerom suprotnim od uobičajene rute, niz cestu na kojoj su nekoć bile kovačnice i pekare, a danas su blokovi stanova Stara kovačnica i Stara pekara. Proteklu je godinu izbjegavala taj put jer je na svakom koraku vidjela Bena.

Ne znam kamo idem, pomisli, kao da se želi kazniti. Ne znam točno gdje je Ben umro jer nisam bila tu.

Zaustavljena slika Bena kako pada na praznoj ulici, okružen praznim prozorima i tišinom, probode joj srce poput noža. Sada je boljelo još i više jer je nakon čitave godine koju je provela sama znala točno kakav je neobuzdani strah osjećao dok je mahao rukama poput utopljenika koji pokušava privući pozornost, ali ne nalazeći pomoć.

Iako nije bio sasvim sam. Uz njega je bio Minton.

Želudac joj se stisne kada pogleda malog terijera koji joj je kaskao uz nogu kao da su izašli u dodatnu večernju šetnju. Ulične svjetiljke činile su njegovo krzno žutim poput maslaca, pa se sjeti noći koje je provodila na parkiralištu ispred Tesca, dok je Minton pod sigurnosnom rasvjetom naganjao svoju svjetleću lopticu koju je mehanički bacala, istodobno plačući. To joj se sada činilo poput drugog života.

Prošli su pokraj velike vile, a potom kućica raznobojnih fasada. Svaki bi put pogledala Mintona, čekajući njegovu reakciju. Znala je da je to nerazumno, ali dijelom se nadala da će shvatiti i pokazati joj kamo da usmjeri svoju bol. Koliko je daleko niz ulicu Ben odmaknuo, još gonjen bijesom nakon njihove svađe, prije nego što je doživio jak i neočekivan srčani udar.

Čovjek iz vozila hitne pomoći rekao joj je poslije da je Minton ostao uz Bena, neumorno lajući, sve dok netko konačno nije izašao iz kuće vidjeti što se događa s vražjim psom. Zbog nevjerojatno loše sreće, Ben se srušio ispred jedne od malobrojnih kuća u Rosehillu koja je pripadala nekome koga nije poznao, a zato što je iz kuće izjurio samo u nogometnom dresu, nije uza se imao osobnu iskaznicu, telefon, ništa, tako da i nisu znali tko je.

Da je samo Mintonu stavio ogrlicu, kako ga je uvijek gnjavila da učini, mogli su je odmah pozvati. Stigla bi na vrijeme. Umjesto toga, morala je čekati dok...

Juliet zastane i sklopi oči kako bi spriječila sliku koja se unatoč tomu stvori pred njezinim očima.

Minton na pragu, sam, kako maše repom na njegov preplašen, pokoran način kojim joj je govorio da nešto nije u redu. Pomislila je da ga je netko udario jer je izgledao kao da trpi veliku bol.

O Bože, njezina je prva reakcija bila bijes; posljednje tračke ljutnje na Bena usmjerila je na jadnog malog i odanog Mintona. Vikala je na njega što je pobjegao bez ogrlice.

A potom je netko zakucao na vrata: zadihani bolničar koji je trčao za Mintonom, nastojeći ne izgubiti bijelog psića iz vida. I njegov izraz lica, kada mu je otvorila vrata, s preplašenim, iscrpljenim psom pod rukom, lica napeta i još mokra od suza zbog svađe.

Juliet se strovali na niski zidić i zaglavi Mintonov rastezljiv povodac kako ne bi otišao dalje. On se odmah vrati, oslanjajući se o njezinu nogu i njuškajući u potrazi za slasticom. Ona automatski posegne u džep gdje je uvijek čuvala kolačiće za Coco, pa ga nagradi: mozak

joj bez njezine volje krene u detaljnu analizu događaja koju nije mogla zaustaviti.

Da Ben nije tako izjurio, njegovo srce ne bi pretrpjelo iznenadan grč dok je bio sam negdje na cesti.

Da se nisu posvađali, on ne bi izjurio, pun adrenalina, povrijeđen, ogorčen i šokiran što njegova srodna duša nakon petnaest godina zapravo nije sigurna želi li s njime imati djecu.

A da nije na njega vikala da, ako čak ne može ni početi uređivati kupaonicu, kako će onda moći učiti dijete da se koristi zahodom ili plaćati jaslice ili bilo koji od drugih dosadnih zadataka za koje je znala da će sama morati učiniti, možda on ne bi vikao na nju, ili izjurio van, ili umro...

Juliet začepi usta rukom kada iz nje provali jecaj.

Ben je umro jer su se teško posvađali zbog toga jer se on ne može suočiti sa životom odraslih na način na koji se suočava ona; nije se radilo o njemu, radilo se o njoj.

Oko toga je mjesecima hodala na prstima, ali to je bila okrutna istina. Kuća nije bila spremna za dijete. Nije čak bila sigurna ni za njihova psa. Da je to prepustila Benu, nikada ne bi ni bila, a on kao da nije mario što nju to toliko izluđuje. Da bude zaista iskrena, onako kako je bila s Louise, iz čistog se očaja Juliet počela pitati jesu li možda njih dvoje rasli različitim brzinama, poput neusklađenog stabla: Ben, vječni tinejdžer koji je rado obavljao usluge za druge i koji se o budućnosti uvijek mislio brinuti sutra, i Juliet, oprezna odrasla žena koja plaća račune i brine se o dvoje.

Misao da možda nisu bili savršen par činila ju je bolesnom, tužnom i ljutom — a ne on. Ne sam Ben.

Jedva je bila svjesna automobila koji je usporio, a potom stao.

»Hej, Juliet! Da te povežemo? Pada kiša.«

Juliet podigne pogled i ugleda Lorcanu kako se nagine kroz prozor kamioneta. Emer je bila na suvozačevu sjedalu, a između njih Roisin. Prema buci odostraga, pretpostavi da se ostatak Kellyja vozi sa zbirkom alata kojima su sada svirali po improviziranim bubnjevima.

Ona odmahne glavom, nastojeći djelovati prirodno. »Ne, dobro sam.«

»Ma, daj«, vikne Emer. »Idemo na prženu ribu i krumpiriće. Slavimo prvu gažu koju je Sal dogovorio. Ej! Zašutite, vi odostraga!«

Juliet se slabašno osmjehne. »Čestitajte mu u moje ime, ali zaista ne bih.«

Lorcan se još malo nagne kroz prozor, pomno motreći njezino napeto lice. Potom otvori vrata, ne gasći motor, i odjednom se pojavi njegova noga u trapericama. »Emer, ti ćeš voziti«, reče, iskaćući. »Ja ću se prošetati.«

»Ti nećeš... Ah, Lorcane. Hoću li vam donijeti krumpiriće?«

Emer je nanjušila da se nešto događa, pa klizne preko sjedala i sjedne za upravljač. Nije se doimala pretjerano sigurnom u ono što čini, a ni izraz na Roisinu licu nije bio previše vedar.

»Nemam pojma. Nazvat ću te«, reče Lorcan, ne osvrćući se. Pogled nije skidao s Juliet, a tamne su mu obrve bile nabrane od brige.

Juliet se htjede usprotiviti, ali nešto u njenoj mirnoj prisutnosti učini da se istodobno osjeća bolje i posramljeno. Mahnula je kada Emer pritisne gas i naglo krene, uz negodovanje putnika.

»Ideš nekamo određeno?« upita, a potom spazi buket u njezinoj ruci i povodac. »Aha. Dobro.«

Juliet ne reče ništa.

»Hoćeš li društvo? Možeš mi reći da se gubim ako bi radije bila sama.«

Juliet stisne usnice, pokušavajući obuzdati emocije. »Ja sam... ne znam. Samo sam krenula u šetnju do mjesta gdje je Ben umro da ostavim ovo negdje. Glupa ideja.«

»Ne, nije.« Lorcan ne reče ništa drugo i Juliet shvati da joj se ta njegova osobina najviše sviđa. Govorio bi samo ono što je mislio i sve bi ostalo na tome, za razliku od mnogih drugih oko nje koji su joj uvijek govorili kako bi se trebala osjećati ili kako bi se oni osjećali na njezinu mjestu, i tako dalje, sve dok ne bi poželjela zavrištati.

On glavom pokaže prema cesti i oni krenu, bez riječi. Minton je kaskao ispred njih.

Slike Benove posljednje večeri tiskale su se kroz Julietine misli dok je zidove i stabla duž ceste promatrala njegovim očima. Većinu je mračnih misli uspjela potisnuti u dubinu svijesti, »čuvajući« ih za trenutak kada bude dovoljno jaka da im da dovoljno prostora. No, sada se natjerala suočiti s njima. Ako ne sada, kada bi?

Je li Ben mislio na nju, u ljutnji, kada je dobio srčani udar? To ju je mučilo više od svega, to što je njegova posljednja misao o njoj bila bol zbog ružnih stvari koje mu je rekla. Nadala se i pokušala nagoditi s Bogom da je vidio neku sretniju uspomenu njih dvoje prije nego što je umro.

Je li bilo sebično tomu se nadati?

Juliet opazi da je Minton zastao i da njuška oko ulične svjetiljke. U jednom suludom trenutku upita se je li to ovdje, je li to mjesto gdje se Ben srušio, ispred... Zaškilji prema kitnjastom natpisu od kovanog željeza. Ispred Zabata.

Moglo bi biti. Do trenutka kada je bolničar zalupao na njezina vrata, Ben je već bio u hitnoj pomoći na putu do bolnice, iako je bilo već prekasno. A ona nije bila u stanju upitati čovjeka gdje se točno sve odigralo. On se sažalio nad njezinom izbezumljenošću, pa je uzeo ključeve iz njezinih drhtavih ruku i odvezao je do odjela hitne pomoći, iako, kako joj je rekao, to nije smio učiniti.

Ona stane. I Lorcan stane; znala je da se pita što je naumila. Možda bi bilo bolje da je sama, pomisli. Mogla sam izreći neku pjesmu ili takvo što. Recitirati stihove iz X&Y.

No, nije bilo svrhe. Ovdje se više radilo o njoj nego o Benu. Slavila ga je svaki dan kroz sitnice, ne samo u satu tugovanja, koji je u posljednje vrijeme skratila. Coldplay se izlizao. Ne, ovdje se više radilo o njoj koja je preživjela čitavu godinu bez njega prvi put otkako joj je bilo petnaest. Skrhana i omamljena, ali još uvijek na životu.

»Mogu otići«, ponudi joj Lorcan, pročitavši joj misli. »Ako želiš malo privatnosti.«

Juliet polagano odmahne glavom. Ben nije bio ondje. Neće se materijalizirati poput duha iz Macbetha i u svakom bi slučaju više voljela da njegov duh opsjeda njezin vrt, a ne nepoznati dio rezidencijalne četvrti Rosehilla.

»Ne. Samo bih stajala ovdje i razgovarala sama sa sobom dok vlasnici ne bi izašli. Sada baram djelujemo poput dva normalna čovjeka koji čavrljaju.«

»Imaš pravo.« On pogleda živicu pokraj njih, ošišanu poput debelog valjka. »Ova živica lijepo izgleda. Kako se to zove?«

»Šimšir«, reče Juliet. »Osjećaš li miris? Uvijek me podsjeti na ladanjske dvorce i staru Englesku.« Protrlja tamnozeleno listiće među prstima i duboko udahne njihov miris. »Ben je volio šimšir. Govorio je kako bi ga volio uzgojiti u našem vrtu i šišati ga u razne oblike. To bi potrajalo godinama.«

»Onda ga bolje nabavi što prije. Dodaj na popis. Za kuću«, objasni, kao da ima tko zna

koliko popisa.

Juliet je prtljala s listićima među prstima. On bi se zaustavio pokraj ove živice i divio joj se. Ben se uvijek zaustavljao pomirisati cvijeće i biljke. Možda su mu zadnje misli bile o tamnozelenim živicama i škarama i njoj u ljetnoj haljini u njihovu vrtu punom šimšira u obliku pijetlova.

Polagano ugura stručak začinskog bilja i cvijeća u suho središte gustog šimšira, sve dok ne nestane iz vida među grubim grančicama.

»Zbogom, Bene«, prošapće. »Volim te.«

Zaklopi oči dok su joj se suze penjale uz grudi, a potom vraćale. Juliet je svladala vještinu obuzdavanja tuge, prateći sitne promjene poput medicinske sestre. I sada osjeti neobičan mir na njezinu rubu, poput bljeskova svjetla oko zavjese u zimsko jutro.

»U redu«, reče, nešto višim glasom od uobičajenog. »Idemo kući.«

»Jesi li sigurna?« Osjeti Lorcanovu ruku na ramenu, kako je tješi. »Možeš ostati ovdje koliko želiš. Ja mogu odvesti Mintona kući ili tjerati prolaznike, što god.«

Juliet duboko uzdahne. »Ne. Ne znam što sam mislila da će se dogoditi. Mislila sam da će danas sve biti drukčije. Ali sve je isto.«

»Što si željela da se dogodi?«

»Ne znam. Da se vrati stara ja? Nova, jača ja?«

Odjednom ugleda sliku sebe, kao leptira superheroja koji izlazi iz staroga tijela, blistav i jak. Spreman za novi život.

Ali ja ne želim novi život, pomisli automatski. Potom se zapita je li to zaista istina.

Ta je misao potrese.

»Ti si snažna žena«, reče Lorcan. Rukom je lagano okrene prema svom ramenu, na koje ona položi glavu. Bilo je utješno, kao da stoji uz brata i ona si dopusti ostati trenutak u tom položaju, prije nego što podigne glavu.

»Dobro«, reče. »Odvedi me nekamo gdje je jako bučno i gdje sve odvlači pozornost. Ali ne u pab. Ili na biljar.«

»Znam pravo mjesto«, uzdahne Lorcan. »Nažalost. Što misliš o probi benda?«

»Savršeno.«

23. POGLAVLJE

LOUISE JE ZURILA U ružičasti sirup u svojoj čaši za koktel i pitala se zašto je, pobogu, pomislila da je Ferrari odjednom zaposlio londonskog koktel-majstora. Ovo nije bio cosmopolitan. Ne, osim ako ih sada nisu radili s...

Pokušala je otkriti okuse na jeziku.

Sok od šumskog voća i medicinski alkohol.

»Hoćeš li još jedan?« upita Peter, veselo strusivši malu čašu bijelog vina.

»Pokušavaš li me opiti?« odvrati ona, tek napola u šali.

»Da!«

Louise pomisli kako je to stvarno istina; nekoliko koktela u njoj bi nekoć probudilo potpuno divlju stranu. No, sada ništa nije pomagalo; njezino se tijelo čvrsto držalo trijeznosti poput odlučne viktorijanske usidjelice, bez obzira na količinu alkohola koju bi u njega ulila.

»Hajde, opusti se«, reče Peter, pogrešno protumačivši njezino oklijevanje kao majčinsku zabrinutost za Tobyja, koji je večer provodio kod Diane. »Tvoja je mama presretna što će Toby ostati kod nje do jutra. Evo, pogledaj popis koktela. Što je specijalitet kuće?«

»Antifriz i jabukovača?« Louise se natjera na osmijeh koji bude nagrađen pravim izrazom zadovoljstva na njegovu licu.

Podsjeti se da bi mnoge žene rado dopustile da im pića kupuje zgodan direktor tvrtke koji usto još ima vlastitu kosu. Peter se zaista trudio, kao i ona. Čista košulja za njega, kompletna šminka za nju, pravi odrasli razgovori o stvarima koje nisu uključivale bebe. Ono što bi se na internetskim forumima zvalo »vrijeme za vas«, osmišljeno za punjenje baterija iscrpljene veze.

Moram pokušati, pomisli Louise. Čak ako se osjećam kao da glumim pred velikim zaslonom i ništa od svega ovoga nema stvarne veze sa mnom.

Možda će mi pomoći još jedan koktel.

»U redu«, reče, odgurnuvši čašu i posegnuvši za plastificiranim popisom koktela. »Možda bih mogla naručiti martini. To ne mogu zeznuti; to je samo džin, verovatno i jedna maslina.«

»Savršeno. Još jedno piće i idemo dalje.« Peter se još šire osmjehne. »U znamenitost broj dva.«

Sjedili su u dijelu restorana samo za pića, ali ondje neće jesti. Za to će otići na mjesto broj tri.

»A kamo mi to točno idemo?«

»Iznenadenje.«

»Nisam sigurna da je Longhampton toliko bogat iznenadenjima.« Konobarica se nađe nad njima i Peter naruči još jednu čašu bijelog vina za sebe i prljavi martini za Louise. Ona vrati popis koktela. »Idemo na bingo?«

»Ne!« zgrozi se Peter, ali potom shvati da se šali. »Ne na bingo. Ovo je izlazak.« Posegne

preko stola i primi je za ruku, ispreplevši prste s njezinima, pa se nasmiješi. »Ukazali su mi na to da je kušanje vina možda bilo pomalo sebično s moje strane. Danas se više radi o pravom spoju.«

»Tko ti je na to ukazao?«

Peter odmahne glavom. »Nije važno. Pokušao sam se sjetiti što smo sve radili kada smo se tek upoznali. Znaš, stvari koje smo radili jer su se tebi sviđale. I... evo nas. Kokteli, mjesto iznenađenja, večera.«

Louise se pokušava pobuniti protiv tvrdnje da ga je ona tjerala na gomilu groznih izlazaka, ali se suzdrži i usredotoči na lijepu poruku: Peter ju je pažljivo pratio na sva ta mjesta jer je želio biti s njom, još prije toliko godina.

Ne prije toliko godina, ispravi se ona. Osam godina. Još uvijek je imala traperice iz tog vremena.

»Naprimjer?« upita ona, dok joj se u glas uvlačio smiješak. »Nemoj mi reći da bi ti, dok sam te ja odvlačila u Wolseley, radije bio kod kuće i štrikao?«

»Bih. Ako bih morao birati između toga i stand-up komičara. Da budem iskren, polovinu šala nikada nisam shvatio.« Peter se naceri i ona na trenutak osjeti toplinu koja je podsjeti na stare dane.

»Da sam to znala...« počne ona, ali uto stignu pića, sumnjivo brzo, pa Louise zašuti.

»Samo sam želio biti s tobom«, reče on tiho, a Louise zastane dah od jednostavne želje iza njegovih riječi.

»Živjela«, reče Peter i ona podigne čašu.

Martini je imao okus po sredstvu za pranje posuđa, ali ona se ipak nasmiješi kada otpije prvi gadljivi gutljaj.

Louise se ipak nekako naviknula na okus martinija u Ferrariju, pa drugi koktel sitnu iskru dobre volje raspiri u topao plamen. Do trenutka kada joj je Peter pomogao odjenuti jaknu, prisjećali su se nekih ludih izlazaka na koje je ona sasvim zaboravila. Osjećala se mnogo bolje u vezi s čitavom večeri.

»Ali, kamo idemo?« ponovno ga upita kada su krenuli niz pustu High Street.

»Strpljenja«, reče on, glumeći očaj. »Jesi li bila tako nestrpljiva i kao dijete dok si čekala na božićne poklone?«

»Ne, ja nikada nisam čak ni protresla kutiju. Juliet je uvijek skidala ljepljivu traku.«

Louise ugura ruku pod Peterovu nadlakticu i osloni se o njega dok su hodali; pomisao na Božić i nju je razveselio. Tobyjev prvi Božić kojega će se možda sjećati, svi okupljeni kod mame. Mogli bi ga učiniti posebno lijepim zbog Juliet. Da se osjeti dijelom njihove obitelji. Zato što je to i bila. Teta Jools.

»Sviđa mi se ovaj element iznenađenja«, reče mu iskreno.

Šetali su praznim ulicama, dok su im koraci odjekivali pločnikom. Sve su se trgovine zatvarale točno u pet i trideset, a Ferrari je bio jedini restoran na High Streetu. Longhampton je nakon šest bio grad duhova, osim opasnih područja oko dva noćna kluba, Duke's i Majestic, koji su sretno bili smješteni nedaleko od policijske stanice.

Prvi hladni nagovještaj zime visio je u večernjem zraku i Louise je bilo drago što je ponijela kaput, iako nije sasvim pristajao uz haljinu. Kokteli su je grijali iznutra, pa je uživala

u osjećaju svježeg zraka na licu.

»E, ovo me zaista podsjeća na naše prve izlaske«, reče sjetno. »Izlasci u grad na piće, nakon posla. Sjećaš li se kako je hladno bilo te zime? A morali smo birati između još jednog pića i vožnje taksijem do kuće...«

To joj se sada činilo kao nečiji tuđi glamurozni život. Kasnonoćni izlasci provedeni u razgovoru, propuštanje zadnjeg podzemnog vlaka, hodanje kroz užurbane ulice Londona u ponoć, lelujanje na visokim petama, ali još uvijek bez želje za rastankom, konačno pronalaženje slobodnog taksija u koji bi zajedno uskočili, ljubeći se takvom silinom da su zaboravili objasniti kamo su krenuli...

Stvar je u tome, pomisli, da si se nekoć tako provodila. Tu je bilo strasti i očajavanja i seksualne privlačnosti. Sve to možeš vratiti.

To ne mora biti s Michaelom. I Peter ti je nekoć bio zanimljiv. Još uvijek bi moglo biti tako.

Ta misao prostruji kroz nju poput struje, toliko snažno da zadrhti.

»Hladno ti je?« upita on, grleći je jednom rukom. »Hoćeš moj sako?«

»Ne, dobro mi je.« Dirnula ju je njegova galantnost; to je podsjeti na to kako je Peter bio, i još uvijek jest, vrlo pažljiv. Nikada nije otišao kući s posla da prije ne provjeri je li i ona krenula.

Peter ih s High Street povede niz North Road.

»Aha!« reče Louise. »Plan je sve zamršeniji! Ne idemo na bingo.«

»Možda sam se oko svega previše potrudio«, odgovori on uvrijeđeno.

»Ne, meni se sviđa što ne znam kamo idemo.« Dok je to govorila, postane joj jasno: upravo joj je zato večeras bio toliko privlačniji. »Hoću reći, upali smo u takvu rutinu, zar ne? Uživam u tom osjećaju neizvjesnosti.«

Peter je skrušeno pogleda, ali ne reče ništa.

Okrenuli su za ugao i Louise se nasmije kada shvati kamo ju je doveo.

»O, moj Bože, Memorial Hall! Satovi plesa! Doveo si me na ples?« Okrenula se prema Peteru i blago ga gurnula. »Ti, prase! Da sam znala da ćemo se suočiti sa zastrašujućom Angelicom i njezinim vječnim društvenim fokstrotom, ostala bih na samo jednom koktelu! A i obula bih cipele s nižom petom!«

Peter podigne ruke u samoobrani. »Ne radi se o satovima plesa. Zar misliš da sam mazohist?«

»Zašto smo onda ovdje? Prekasno je za igraonicu.«

»Održava se izložba. Zadnji tjedan.« Izgledao je zadovoljno zbog svoje odluke. »Nekoć si me odvlačila u galeriju fotografija kada...«

»Jednom.«

»Pa, jednom je bilo dovoljno. Mislio sam da bi ti se svidjela kulturna večer, a ovo je glavna fotografska izložba u gradu i večeras su otvoreni do kasna.« Peter pogleda na sat. »Do osam. Što je za pola sata. Je li to dovoljno kulture za tebe?«

»I previše«, reče Louise. Nasmiješila se, polaskana što se sjetio. »Hvala.«

»I ako ti se nešto doista sviđa, mogli bismo to i kupiti«, doda junački.

Znala je da misli na apstraktnu fotografiju *šljunak u ulju* koju joj je na kraju kupio u nekoj groznoj galeriji jer se ona pravila da joj se sviđa. Peter se zaista trudio svih ovih godina.

»Ne moramo ići tako daleko«, reče ona.

Još je nekoliko parova razgledavalo izložbu kada su ušli, polagano kružeći poliranim drvenim podom dvorane, diveći se velikim crno-bijelim uokvirenim slikama na zidovima.

Louise uzme letak s fotografovom biografijom i pojedinostima o tome gdje su fotografirani razni prizori. Bilo bi lijepo, pomisli ona, kupiti nešto za mamu i tatu; približavao se njihov smaragdni pir, a u Longhamptonu su proveli čitav život.

Palo joj je na pamet da je to vjerojatno izložba koju je Juliet posjetila s Michaelom; u gradu nisu mogle biti dvije izložbe fotografija s ovdašnjim motivima. Srce joj lagano poskoči, ali se duboko usredotočila na lijepu večer.

Peter joj priđe odostraga i ona duboko udahne, udišući njegov losion za poslije brijanja a da se ne okrene.

»Je li to autobusni kolodvor?« promrmlja joj on na uho. »Vrlo mračno.«

»Je.« Louise se uvijek grozila igre pretvaranja da su stranci jer joj se činila nemoguća: kako bi mogla zaboraviti tolike godine svađa oko otvorene paste za zube i kopanja nosa? No, nakon dva koktela počela je uviđati prednosti.

»Meni se više sviđaju pejzaži«, promrmlja ona, pokazujući na dramatičnu snimku stabla osvjetljenog naspram zimskoga neba, kako granama nalik na pandže poseže u nebo. »Mislim da je to nedaleko od Rosehilla, kod Juliet.«

»On je baš tip za pejsaže, zar ne?« zamijeti Peter. »Pretpostavljam da je njih lakše snimati. Nema pokreta.«

»Ne, pogledaj, ondje su neki ljudi.« Louise korakne u stranu prema kutu prostorije, pokazujući na intimni portret para gotovo u siluetama, na klupi u parku. Muškarčeva je ruka bila ispružena iza žene i glave su im bile nagnute jedna blizu druge, kao da dijele tajne ili se spremaju poljubiti. Nije bila jasna njihova namjena, ali je bilo holivudski romantično. »To je divno! Je li je netko već kupio? Trebali bismo provjeriti je li...« Odjednom zašuti, bolje pogledavši prizor.

»Jesam li ja poludio ili si to ti?« reče Peter u šali. Krene reći još nešto, ali potom stane i uozbilji se.

Louise je zurila u fotografiju. To je stvarno bila ona. Ona i Michael. Njegovo je lice bilo skrivenije od njezina, ali čak da ga i nisu odavale naočale i dugi nos, prepoznala bi ga prema željnom načinu na koji su se nagnuli jedno prema drugom. Ta silovita glad da razgovaraju i razgovaraju, da saznaju više jedno o drugome, glad koja je proždirla minute: bila je uhvaćena u tankoj kriški neba između njihovih poluotvorenih usta.

»To si stvarno ti, zar ne?« ponovi on. Glas mu je bio pomalo metalan. »To je onaj tvoj kaput s ribarskim gumbima.«

Louise ga nije željela pogledati, ali nije mogla spriječiti da joj se glava okrene prema njemu. Sve su joj riječi zastale u grlu. Peter se preobrazio iz nježnog informatičara kojeg je poznavala: lice mu je sada bilo napeto i starije, i bio je veoma miran, kao da svu snagu ulaže u održavanje tog mira.

Ona teško proguta. Sada kada je došao trenutak da mu sve prizna, njezin se mozak u potpunosti uključi u funkciju potpunog negiranja. Prvi put u čitavoj svojoj karijeri kraljevske tužiteljice Louise je shvaćala sulude priče u koje su je uvjeravali s mjesta za svjedoke: To nisam ja; ja nisam bila ondje. Ne poznajem ga. Nikada ga prije nisam vidjela.

Nikada te očajne lažljivce neću više gledati s prezirom, pomisli. Nije se toliko radilo o lažima koliko o tome da njezin mozak nije želio biti osoba koja će ostati ondje, jednom kada

prizna.

»Ja ne...« Usta su joj se osušila i jezik joj pucne. Louise je znala da mu je njezina reakcija već dala odgovor; sada je želio da ona to zaniječe.

Pokraj njih prođe žena i znatiželjno je pogleda.

Želim spasiti svoj brak, pomisli triježno. Da zaista želim izaći iz ovoga, priznala bih i otišla. Dobar je znak to što želim lagati, ali ako mu sada ne kažem istinu, svejedno je gotovo.

»Da«, reče tiho. »To sam ja.«

»A s kim si to? Ako smijem pitati.« Peter je zvučao veoma mirno. »Ili je to stara fotografija?«

Znala je da joj daje priliku da se izmigolji, ali nije se moglo nikako raditi o staroj fotografiji. Oboje su to znali.

»Ne«, reče, prikupivši svu hrabrost. »To nije stara fotografija. To je Michael Ogilvy. S tečaja za buduće roditelje.«

»A jeste li vi...?«

Kraj je ostao visjeti među njima.

»Samo razgovaramo«, reče Louise.

Peter ne reče ništa, samo se zagleda u fotografiju. Louise nije mogla maknuti pogled; srce joj se slamalo u grudima, šireći vrući katran kroz nju, sve kvareći.

Nije ju toliko odavala mogućnost poljupca; stvar je bila u intimnoj gesti njegove ruke na klupi, prignutosti njezine glave. Gladnoj bliskosti koja je iz njihove veze iščeznula.

»To nisi ti, Louise«, reče vrlo tiho, a potom se okrene na peti i izađe.

Louise je svaki korak na ulaštenom podu čula poput odjeka hica. Mogla je čuti Angelicu, njihovu učiteljicu plesa, kako udara korake za njihov svadbeni ples i osjeti djetinjastu paničnu želju da vrati vrijeme, da učini da sve nestane kako bi mogla početi ispočetka i ovoga puta sve učiniti kako treba.

»Peteru!« Naglo se okrenula, ali on je već bio na vratima. A potom je nestao, bez osvrtnja.

Parovi koji su ostali na izložbi nisu se mogli suzdržati od zurenja, a ona je stajala nepomično, dok joj je iz žila istjecala toplina kada je koktelni ushit ispario u trenu.

Louise je imala osjećaj kao da joj više nikada neće biti toplo.

Juliet svježu šalicu čaja postavi na prozorsko okno, pa se sklopča u crvenom naslonjaču, s Mintonom u pregibu svojih nogu i Coco sklopčanom u košari pokraj prozora. Pogleda svoja dva psa, od kojih je jedan hrkao, a drugi se na to upravo spremao, pa odluči da više ne mora provoditi sat tugovanja.

»Od sada će nam Ben nedostajati prema našem vlastitom rasporedu«, reče Mintonu, primivši mu baršunaste uši među dlanove. »A sada, što kažeš na malo televizije?«

Bila je to prva večer toga tjedna da se odlučila opustiti pred dobrim televizijskim programom. Morala je neplanirano čuvati djecu u susjednoj kući kada je Lorcan radio dokasna, a Emer morala odvesti Salvadora na partiju kuglanja; potom, u utorak, ličenje prednje sobe nakon posla otegnulo se do ponoći uz pizzu

i Guinness. Diane ju je u srijedu odvukla na neko dobrotvorno okupljanje za pseći azil gdje je konačno uspjela spojiti s imenima tri sramotno poznata lica šetača pasa i izbjeći mamine nespretne pokušaje daje upoznati s »divnim čovjekom« zvanim Dennis koji je, baš zgodno, nedavno usvojio graničarskog terijera.

Ili se možda pas zvao Dennis. Juliet se još uvijek nije mogla naviknuti na to da prvo vlasnika pita za ime.

»Pravo je olakšanje imati malo vremena za sebe, nije li?« reče, prebacujući programe. »Nisi mislio da ću to ikada reći, priznaj.«

Telefon pokraj nje zazvoni i na tren ga pomisli ignorirati. Benova mama opet je bila u akciji oko spomen-klupe i što je Juliet više o tome razmišljala, to više ju je sve to ljutilo. Ruth je nedavno izjavila da je želi postaviti u krematorij gdje će je »svi moći vidjeti«, a ne u park ili negdje gdje bi Ben s užitkom sjeo, primjerice u iznimno lijepo zasađen vrt.

No, ako se sada ne javi, morat će saslušati Ruthinu poruku, a to je bilo još gore. Trajale su stoljećima i obično završavale suzama.

Juliet uzdahne i podigne slušalicu. »Halo?«

»Juliet, Emer je«, zacvili poznati glas. »Pomozi. Moram otići na jedno od onih groznih okupljanja za prodaju posuđa i treba mi netko tko će me spriječiti da potrošim bogatstvo na pjenjače. Molim te, dođi sa mnom. Čuvaj mi torbicu.«

Bilo je lijepo osjetiti se željenom, ali znala je da će, ako ustane, biti uvučena u topli kaos susjedne kuće. Iako je odustala od sata tugovanja, još uvijek joj je trebalo malo samoće kako bi obuzdala emocije da ne zapjene poput uzavrelog mlijeka zaboravljenog na štednjaku.

»Ne mogu«, odlučno odbije. »Večeras čuvam Coco i obećala sam mami da ću je okupati.«

»Kupaj je sutra. Večeras kupuj posude koje ulaze jedna u drugu!«

Mintonove uši se trznu na neki šum izvana i on joj klizne s koljena.

»Čuj, moram ići«, reče Juliet, usprkos Emerinu glasnom prosvjedovanju. »Mislim da je netko na vratima. Nadam se da to nisi ti. Nazovi me ako trebaš nekoga da više na tebe.«

Vrati telefon na punjač i u tom se trenu oglasi zvonce na vratima.

»Kakav si ti pas čuvar«, reče Coco koja nije ni podignula pogled. »Ne, stvarno, idem ja...«

Juliet meko prođe kroz dnevni boravak, gdje su sada dva zida bila nježne boje kadulje, pa otvori vrata trijema, drhteći zbog promjene temperature. Bilo je vrijeme da se uključi grijanje.

Zvonce ponovno zazuji. »Pričekajte«, pobuni se ona, prtljajući sa zasunima. Lorcan je dodao još jedan »za sigurnost«, a taj je bio prilično krut.

Vrata se naglo otvore i otkriju Louise, svu izbezumljenu.

Juliet u sekundi pomisli na svoj odraz koji je ugledala u bolničkom prozoru one noći kada je Ben umro. Sivo, upalo lice, izbezumljene oči, raščupana kosa; nalik na utvaru iz *Noći vještica*. Najgore je bilo što uopće nije bila svjesna da tako izgleda.

»Louise!« reče zaprepašteno. »Što se dogodilo?«

Louisein je pogled gorio, pržeći kroz Juliet. »Zašto mi nisi rekla?« grakne.

»Rekla ti što?«

»Za izložbu. Zašto mi nisi rekla?« Zatetura na pragu. »Jesi li to namjerno učinila? O tome se radi? To je tvoj način da me kazniš?«

»Lou, zaista ne znam o čemu govoriš. Uđi.«

Louise se ne pomakne, pa je Juliet zgrabi za ruku i povuče unutra, prije nego što ih čuje Emer i dođe ispitati što se događa.

Rekla je Peteru za aferu, pomisli. Sigurno se o tome radi. Ili je doživjela živčani slom? Možda joj se javio Michael?

Juliet razmisli o mogućnostima. Je li Michael nazvao dok je uz nju bio Peter? Ili elektronička pošta? Je li Louise izbrisala sve poruke? Radi li se o nečem drugom? Nije shvaćala što joj govori.

»Pazi na kante s bojom«, reče, vodeći Louise među zaštitnim pokrovima i kutijama do udobnije stražnje sobe. »A sada sjedni ovdje i ispričaj mi što se dogodilo.« Juliet gurne sestru u veliki crveni naslonjač, a sama sjedne na klupicu za noge.

Potom ponovno ustane, ne mogavši se smiriti jer je Louise isijavala tolikim nemirom. »Hoćeš li što popiti? Brendi? Zaslađen čaj?«

Coco se promeškoli u svojoj košari, ugleda Louise, pa se ponovno sklupča, u strahu da je ne izbaci.

»Samo mi reci jesi li znala.«

»Kunem ti se«, reče Juliet polako, »nemam pojma o čemu pričaš. A sada mi, molim te, reci.«

Činilo se da joj je Louise povjerovala jer je spustila lice u šake i zarežala poput životinje. »Na izložbi na koju te je Michael vodio je fotografija nas dvoje. Mene i njega, na klupi u parku.«

»Šališ se.« Juliet širom otvori usta. Kako li joj je to promaknulo? »Jesi li sigurna da ste to vi?«

»Da, mi smo. Stvarno je nisi vidjela?«

»Ne. Bilo je jako mnogo ljudi i noge su me jako boljele, pa nismo pogledali sve.« Juliet ne reče ono što je pomislila: Preskočili smo pola kako bismo mogli sjesti van, očijukati i piti vino.

Pozli joj zbog odgovornosti koja se na nju sruči. Ona je kriva. Mogla je to zaustaviti, mogla je kupiti fotografiju, bilo što.

Da nije bila zanesena svojim »spojem«. Da nije obula one čizme. Da se potrudila pošteno pogledati fotografije, a ne samo preletjeti preko prizora koje je već poznavala...

»Kada si otkrila?« upita je. »Je li ti tko rekao?«

»Ne. Peter me je večeras odveo na izložbu na našem izlasku. Vidjeli smo je u istome trenu.«

Juliet zasikće od užasa, razbijajući glavu kako da je utješi. »Ali, sada već ondje visi zaista dugo. Da si to stvarno ti, netko bi već bio vidio...«

»Vide se obrisi, ali to sam ja. Lako me je prepoznati. Peter me je odmah prepoznao; nije bilo svrhe zaniijekati.« Louise brizne u plač, dubokim jecajima koji su joj protresali ramena. »Što ću sada, Jools? Samo ju je pogledao, potom mene, a onda je otišao. Nije čak ni vikao.«

»Ali, što radite na toj fotografiji? Ljubite se?«

»Razgovaramo.« Louise srdito obriše nos. »Samo razgovaramo.«

Samo razgovaraju? Što je u tome toliko loše? Juliet se pitala nije li Louiseina reakcija odala Peteru više nego što bi sam pogodio.

»Ali, je li on baš rekao...?«

»Juliet, Peter zna. Nije glup. Odmah sam to vidjela; pogledao me kao da sam nešto u što je ugazio.«

»Ja...« Juliet zausti, ali tada shvati da nema više ništa utješno reći, osim toga da se barem više ne mora brinuti o tome kako mu reći.

Ipak, to je bilo to, pomisli. Najgore je gotovo: Peter zna.

Slično trenutku kada se liječnik pojavio pokraj Benova kreveta, povlačeći zastor ozbiljnim izrazom lica koje mu je zamračilo obješeno lice. Bio je to najgori trenutak i sada je gotov, tada je pomislila, dok se osjećala kao da lebdi nad ljušturom svoga tijela, strovaljenog u narančasti plastični stolac. Ništa mi se više nikada neće dogoditi što će boljeti više od toga.

Juliet se sklopča do sestrinih nogu i primi je za ruke. Bile su glatke i duge, u usporedbi s njezinima, ogrubjelima od radova po kući. Louiseini su prsteni blistali pod svjetiljkom: zaručnički, vjenčani i prsten vječnosti koji joj je Peter kupio kada se Toby rodio.

»Je li Toby još kod mame?« upita.

»Da.« Louise podigne pogled. Očaj joj je urezao bore oko očiju umrljanih maškarom. »O Bože, da odem po njega? Možeš li ti otići po njega i dovesti ga ovamo?«

Juliet zausti upitati: »Što, s Coco i Mintonom koji će slobodno divljati?« ali se ugrize za jezik. Nije bio pravi trenutak.

»Reci mami da sam te ja zamolila da ga uzmeš«, doda Louise. »Molim te? Prije nego što dođe Peter.«

Juliet je mogla zamisliti histeriju koja bi spopala mamu kada bi se Juliet pojavila u kamionetu da pokupi Tobyja bez očitog razloga. »Lou, ja nemam dječju sjedalicu«, reče obzirno. »Osim toga, dobro mu je s mamom. Ionako očekuje da ga pokupite tek sutra.«

»Što ako ju je Peter nazvao?« Louise je izgledala užasnuto. »Ne želim da mama i tata saznaju. Ne još. Ne dok mi...«

»Nazvat ću Petera«, reče Juliet, prije nego što je uspjela promisliti koliko će to biti neugodan razgovor. »Ne brini se. Riješit ću to.«

»Hvala ti, Jools.« Louise se prisili na poluosmijeh, ali potom ponovno napravi lice kao da će briznuti u plač, ovoga puta od zahvalnosti i čuđenja što je upravo Juliet ta koja je stvari uzela pod svoje.

»Napravit ću nam čaj«, reče Juliet. Zvučalo je čudno što ta rečenica dolazi iz njezinih usta; sada je shvaća zašto su joj nudili vrč za vrčem čaja. Bila je to automatska reakcija, poriv da se učini nešto, bilo što, što bi moglo pomoći. »Treba ti šalica vrućeg, slatkog čaja.«

Potom, kada Louise u ruke ugura šalicu, podigne telefon i natjera se nazvati Petera, a potom i Diane.

Dok je slušala signal za poziv, pomisli kako mora zahvaliti ocu što je obavio sve one pozive koje ona nije bila u stanju obaviti. Nije čak bila ni svjesna da joj je uzeo telefon. Samo se sjeća očevih širokih leđa, kako se okreće od kreveta pognutih ramena, spremajući se obavijestiti bliske osobe.

Julietino srce nabuja kada shvati koliko je sretna što uz nju stoji obitelj. Koliko ih voli zbog toga jer su ispunjali pukotine u njezinoj tuzi koje nije ni primjećivala, što su je polagano gurali natrag u život onda kada je htjela umrijeti.

»Halo?«

Juliet proguta knedlu. »Peteru«, reče. »Louise je kod mene...«

24. POGLAVLJE

»MISLIO SAM DA smo se složili, bez jeftinih slika. Prekrit ćeš moj savršen ručni rad.«

Lorcan napravi lice nalik na bijesnog dizajnera interijera dok je Juliet otkapčala Mintona s uzice, držeći ga nad ručnikom kojim mu je brisala šape, mokre od jutarnje šetnje. Ponovno je padala kiša, a on je uživao u lokvama.

»Misliš, moj ručni rad«, odvrati ona, otkapčajući debelu jaknu. »Ja ti samo dopuštam da za mnom popravljaš.«

Prednji je dnevni boravak bio gotovo završen. Svi su zidovi bili oličeni umirujućom bojom kadulje, s ukrasnim rubnim letvicama kremaste boje i policama za knjige od borovine, smještenim u udubine duž izbočenog dijela dimnjaka. Jedna od njezinih klijentica o čijem se psu brinula ponudila joj je teške svilene zavjese koje joj više nisu trebale, nakon što je modernizirala svoj lijepi stan s vrtom.

Juliet ih je zahvalno prihvatila, ne odajući da je zapazila kako se preuređenje preklapalo s preporučenim pismom iz novčanog fonda Premium Bonds.

»Onda, što je to što je stiglo prije sat vremena?« upita Lorcan. »I čujem li ja to pristavljeni čajnik? Žudim za šalicom čaja.«

»Nemam pojma.« Juliet zamijeti o čemu priča: golemi paket u omotu s mjehurićima, oslonjen o stražnji zid sobe. Uzbuđenje je na tren zagolica, ali potom se sjeti. Kladim se da znam što je, pomisli snuždeno, pa ode u kuhinju po škare.

Usput uključi kuhalo za vodu. Oboma će im trebati šalica jakog čaja ako je to ono što misli da je.

»Dar?« upita Lorcan. »Od obožavatelja?«

»Previše se družiš s Emer.« Juliet ga podbode. »Moji mi obožavatelji šalju vrećice za kakicu.«

Prvi sloj omota koji je skinula otkrio je srebrni rub uokvirene fotografije. Prema djeliću koji je vidjela, na fotografiji su bile dvije osobe na klupi u parku.

Juliet se ugrize za usne. Michael nije gubio vrijeme. Razgovarali su tek prije sat i pol; nazvala ga je čim je došlo pristojno vrijeme za razgovor, na sigurnoj udaljenosti od Louise, koja je konačno zaspala u svom krevetu. Reagirao je slično kao Juliet: panikom pomiješanom s grižnjom savjesti što to ranije nije uočio. Obećao je srediti stvari.

Nije očekivala da će tako brzo djelovati; ali opet, činio se kao čovjek koji je obavljao razgovore i rješavao stvari. Da okolnosti nisu bile tako jadne, to bi je sigurno impresioniralo.

»Što je to? Nemoj mi reći da je to jedna od onih fotografija na kojoj je tvoj muškarac nag s bebom«, veselo će Lorcan.

»Nemoj me zezati. Hajde, napravi čaj, dobar dečko«, odvrati, smiješeći se. No, kada se Lorcan nađe u kuhinji, njezin osmijeh iščezne nakon što je povukla ostatak omota i ugledala romantičan prizor.

O, Louise, pomisli zaprepašteno. Fotografija je zaista oduzimala dah; uhvatila je trenutak između dvoje ljudi koji su zaboravili da postoji svijet oko njih. Iako su lica bila gotovo zasjenjena, njihova je privlačnost izbijala izvan okvira. No, to je bio intiman trenutak. Juliet odjednom shvati Louisein neobičan, napola uplašen, napola izbezumljen izraz lica kada joj je to umalo priznala noć prije Benove smrti. Čak je razumjela i njezino čudno pogledavanje u Michaelovu kuću.

S tom blagom prignutošću Michaelove glave i osmijehom na Louiseinim usnama fotograf je toliko savršeno ulovio trenutak intimnosti kada se dah dvoje ljudi pomiješa i kada očiukanje jedva održava ravnotežu na rubu nečega većeg, da se Juliet osjećala poput uljeza. To joj je Louise pokušavala objasniti: način na koji ju je slušao. Prijateljstvo. Uzbudjenje. To nije bilo samo jeftino hvatanje u šumi; to je bila prava veza.

I protiv svoje volje osjeti drhtaj ljubomore, ali ga se brzo riješi. Radije bih bila čitav život sama, pomisli, nego da moram prolaziti ono što Louise sada prolazi.

»Kakva zbrka«, reče za sebe.

»Dovraga«, reče Lorcan preko njezina ramena. »Povlačim što sam rekao: to je sjajna fotografija. Objesi je gdje god želiš.«

»Neću je nigdje objesiti«, reče Juliet, povlačeći omot s mjehurićima preko nje poput štita. »Riješit ću je se.«

»Zašto?«

S Lorcanom je Juliet nadišla točku uljepšavanja činjenica. Možda ih je pomalo dotjerivala za Emer, ali Lorcan ju je znao tako dobro opustiti dok ne bi sve priznala, svjesno ili ne.

»To je Louise. I vlasnik španijela.« Juliet ispriča cijelu priču u što kraćim crtama. Lorcan nakratko raširi oči od čuđenja, ali je potom suosjećajno pogleda.

»Nije sjajno«, reče kratko. »Ali događa se.«

»Ne u našoj obitelji«, uzdahne Juliet. »Imali smo samo jedan razvod u posljednjih trideset godina, a u igri je bilo preodijevanje u ženino rublje. Mama će biti izvan sebe.«

»Tvoja mama ne zna?«

Juliet odmahne glavom. »Ne. Louise želi da idem s njom da joj sve kaže. Nije me molila takvo što otkako je 1988. polomila mamine vruće uvijače.«

S kata se začuje puštanje vode.

»Hej, hej, koga to skrivaš gore? Ti, smutljivice.« Lorcan stane glumiti šokiranost, ali tada shvati da bi to zaista mogao biti netko tko je prenoćio, pa se potrudi djelovati nezainteresirano.

Juliet ga lagano lupne. »To je Louise. Dala sam joj jednu tabletu za spavanje koje mi je utrapila Benova majka. Vjerojatno nije ni čula da si došao.« Ona povuče kosu i iskrivi lice. »Kada je odvezem do mame da uzme Tobyja, moram je vratiti kući. Peter, hvala Bogu, nije ondje. Mislim da se nisam sada u stanju i s njime susresti.«

Poziv Peteru bila je najveća usluga koju je ikada učinila za Louise. Zvučao je kao da govori iz bunara, a odgovarao je isprekidanim rečenicama. Rekao je da će nekoliko noći provesti kod prijatelja Hughu. Kako bi razmislio.

»Hoćeš li da ja odem?« upita Lorcan, pokazujući na boju. »Mislim, ovo može čekati. Dovršit ćemo drugi put.«

Juliet očajnički odmahne glavom. »Molim te, nemoj. Drži me jedino misao da ću za Božić imati potpuno uređen dnevni boravak.«

Lorcan je potapša po ruci. »Napravit ću taj čaj kada se vratiš. A ovo ću odnijeti u kućicu

za alat, dobro?»

»Hoćeš?» reče Juliet. »Skroz u kut. Hvala ti.«

Louise je pokušala sabrati misli dok ju je Juliet vozila kući, ali morala je ubrzo odustati. Misli su joj odbijale svrstati se u neki red. Umjesto toga, grozne su se slike preguravale pred praktičnim rješenjima: Peterovo zaprepašteno lice, Toby koji putuje među razvedenim roditeljima, mama i tata koji krive sebe, obavještanje drugih ljudi...

Za sve je ona kriva. Očaj joj je stiskao glavu, drobeći joj svojom težinom ramena. Ovo se nije moglo riješiti popisom zadataka. Odakle bi uopće i počela?

»Jesi li uživala u tuširanju u novoj kupaonici?» upita je Juliet, samo da prekine tišinu.

»Molim?»

»Novi tuš. Dobar je, zar ne?»

Louise se jedva sjećala da je jutros stajala pod Julietinim tušem. U svome omamljenom stanju zaboravila se diviti sjajnoj kupaonici koju je mjesecima potajno opskrbljivala.

Kada je bolje promislila, sjetila se da je tuš zaista lijep. Moćan.

»Tako me veseli«, nastavi Juliet, »ujutro se istuširati kako treba. Zaboravila sam kako je lijepo kad se ne moraš boriti s nastavcima za tuširanje. Emer mi je to rekla. Uživaj u malim stvarima. Dobrom, snažnom tuširanju. Cvatu trešnje. Zelenom svjetlu na semaforu.«

Louise je prekine prije nego što je počela s nabranjem neprekinutog niza. »Bi li to trebao biti nekakav komentar na moju trenutačnu situaciju?»

»Ne, uopće.« Juliet uključi žmigavac i skrene lijevo na jednosmjernu cestu, nagnuvši se u stranu. Coco se u stražnjem dijelu kamioneta pobuni; Minton, uklješten kod njezinih nogu, napne mišiće da se održi. »Meni pomaže, kada mi se čini da je sve drugo krenulo krivim smjerom. Male stvari.«

Louise se ugrize za usne, ne želeći se otresti na Juliet. Kakva je sada bila korist od malih stvari? Kada joj se brak urušio, a u obitelji se odvijala unutarnja eksplozija i kada ona sama uopće nije bila osoba kakvom se smatrala? I što je još gore, svi stanovnici Longhamptona koji su posjetili izložbu saznali su to isto?

Juliet stane ispred kuće. Picasso je još bio ondje; Peter ga očito nije uzeo. Ili je možda još unutra. Louise se kiselina popne u grlo.

Juliet se okrene u sjedalju. Pogleda je zabrinuto i progovori brzo, kao da nerado daje savjete.

»Dvije stvari. Kao prvo, samo te osobe koje te poznaju jako, jako dobro mogu prepoznati na fotografiji, u redu? A mora se priznati, to nisu osobe koje bi posjećivale fotografske izložbe. Stoga prestani misliti da cijeli grad o tebi priča jer nije tako.«

»Kako ti...«

»Kod mene je u kućici za alat. Michael ju je donio. Zaboravi na fotografiju, nema je više.«

Louise osjeti kako joj se perce stresa podignulo s ramena.

»I kao drugo«, nastavi Juliet, »ne želim ti reći da znam kako se osjećaš jer takav savjet nikada nikome nije pomogao. Ali znam kako je kada se osjećaš sasvim napuštenom. Znam taj... taj osjećaj kada te strah paralizira. Ali tvoj brak nije gotov. Možeš ga spasiti. Ako si iskrena i ako to želiš.«

»Mogu li?»

»Peter te voli«, uvjeri je Juliet. »I ti voliš njega. Da ga ne voliš, ostavila bi ga istoga trena kada sam ti rekla da se Michael razveo. Je li tako?«

Louise je stezala ključeve dok joj se nisu urezali u dlan.

Zaista ga je željela spasiti. Zato joj je i bilo toliko zlo: od straha da neće moći.

»Hajde«, reče Juliet, u svojoj novoj ulozi sabrane osobe. »Krenimo.«

Juliet je znala da je mama nanjušila dramu čim je ušla kroz vrata s Louise za petama, dok su ih na sigurnoj udaljenosti pratili Coco i Minton.

»Obje moje cure su tu, a još nije Božić«, pravila se da je iznenađena, ali ne skrivajući oduševljenje. Na sebi je imala kuharsku pregaču, a o boku je nosila Tobyja koji je, ugledavši mamu, raširio ručice poput krakova morske zvijezde. Dašak mirisa svježeg pečenog božićnog kolača sa začinima dopluta iz kuhinje. »Eric! Ugasi televizor, imamo goste!«

»Zdravo, Toby«, pozdravi ga Juliet tepajući. Vjerojatno je najbolje bilo poslužiti se njime za odvlačenje pozornosti. »Jesi li pekao kolače s bakom? Nije li malo prerano za to?«

»Ove smo se godine bolje organizirali«, reče Diane, pomalo uvrijeđeno. »A sinoć smo i umatali neke darove, nismo li, Toby? Gle, evo mamice! Jeste li vas dvije već jele? Pristavit ću vodu...«

Louise ispruži ruke i Toby joj se baci u naručje. Sabranost koju je hrabro održavala tada se uruši i Louise mu pritisne glavicu o svoje rame kako je ne bi vidio da plače. Srećom, Diane nije ništa zamijetila, već na putu u kuhinju kako bi žrtvovala raskošni voćni kolač.

»Hoćeš li da joj ja kažem?« promrmlja Juliet, a Louise odmahne glavom. Iako umorna, doimala se odlučnom.

»Ne, ja ću. Ja sam sve zakuhala.«

Duboko udahne i krene prema kuhinji. »Mama«, Juliet ju je čula kako govori, »možemo li razgovarati?«

Kuhinjska se vrata zatvore za njima.

Juliet ode u dnevni boravak s Tobyjem i psima, gdje je tata gledao staru epizodu emisije o antikvitetima.

»Zdravo, dušo«, reče on kada sjedne u naslonjač do njega. Coco skoči između njih, a on joj odsutno pomiluje glavu. »Nemoj reći majci da je Coco u naslonjaču.«

»Neću«, reče Juliet. »Neću joj reći ni da si skrio karamele u vrećicu s kokicama«, doda i posluži se.

Sjedili su u ugodnoj tišini dok se Toby igrao s kutijama na podu, ne mareći za pse. Juliet se prisili slušati televizijski program, umjesto da se napreže čuti što se događa u kuhinji. Je li ono bio vrisak užasa? Jecaji?

»To je baš lijep komad posuđa«, reče Eric dok se neka starica pretvarala da ne zna kako njezina komemorativna zdjela od Wedgwooda vrijedi više od stotinu funti.

»Gospođa Cox ima tri takve«, reče Juliet. »Iz jedne daje mačkama piti.«

»Stvarno?«

»Stvarno.«

To je čitav smisao obitelji, pomisli. Sigurnost starog, dosadnog razgovora o emisiji o antikvitetima. Što god se dogodilo u kuhinji, Louise ima nas. Mi ćemo se zatvoriti u krug oko nje, onako kako su oni učinili za mene.

Juliet posegne iza Cocoinih širokih leđa i rukom obgrli tatu, položivši glavu na njegovu kariranu košulju.

»Volim te, tata«, reče. »Drago mi je što si tu.«

Eric zamumlja kao da mu je neugodno i gurne vrećicu prema njoj. Juliet se ponudi ekstra velikim komadom slatkiša.

25. POGLAVLJE

JULIET SPUSTI LIM za pečenje na kuhinjski stol, pa pomno pregleda njegov sadržaj u potrazi za zagorjelim dijelovima, pukotinama ili čudnim brašnastim dijelovima na kojima se nešto nije pomiješalo kako je trebalo.

No, ne nađe ništa. Samo četiri reda savršenih keksa s maslacem, zlatnosmeđih i s urednim rubovima.

»Čovječe«, reče Mintonu. »To je već treći zaredom. Misliš da mi se vraća stari grif?«

Minton umorno mahne repom, ali bila je prošla ponoć, pa Juliet i nije očekivala uzbuđenje s obzirom na to da bi obično već nekoliko sati spavao. Kasnonoćni izlasci do Tesca sada su bili daleko iza njih.

Prepolovi jedan od vrućih keksa, zamaše njime, a potom ga gricne, opekavši jezik. Imao je sjajan okus, toliko sjajan da je gotovo zaplakala od olakšanja.

Juliet je te večeri oko deset spopala iznenadna potreba da peče kolače, nakon što je odgledala emisiju o nekom bankaru koji je napustio posao kako bi pekao kolačiće iz kalupa bez glutena, koji su se Juliet činili kao da imaju okus po vuni za pletenje. Bio je to prvi put otkako je Ben umro da je zapravo željela nešto ispeći: u to se nisu ubrajali besplodni pokušaji na koje se prisiljavala. U strahu od neuspjeha, jer bi u tom slučaju znala da je zaista izgubila svoj dar, odlučila se za recept koji je mogla napraviti zatvorenih očiju. Uključila je radio na kojem je bila kasna emisija s pozivima slušatelja i pustila da je ruke same vode.

Ishod je stajao ispred nje na rešetkama za hlađenje: tri kata hrskavih keksa s maslacem izrezanih kalupima koje joj je »Minton« darovao onoga Božića kada je stigao: u obliku kostiju, škotskih terijera, kućica za pse.

Juliet je tijekom godina ispekla na tisuće keksa s maslacem, izrezujući ih i ukrašavajući kao dječje papučice, nogometne lopte, torbe za golf, svadbena zvona. No, nijedni nisu bili toliko ukusni kao ovi, vrući iz pećnice usred noći, pripremljeni od sastojaka sumnjivog roka trajanja.

Kiša je ugodno kuckala o kuhinjski prozor dok je neki slušatelj brbljao o stanju svoje autobusne stanice. Juliet se osloni o nedovršene kuhinjske ormariće i pogledom prijeđe preko nereda od posuda za mjerenje, zdjela i žlica. Da nije bila duboka noć, nazvala bi Lorcana da ga zatraži drugo mišljenje. On voli kekse. U posljednjih se mjeseci najeo dovoljno loših keksa: bilo je vrijeme da kuša nešto što je ispalo dobro.

Zapravo, možda bi to trebao biti njezin idući projekt: čokoladni kolači. Upali joj se lampica. Trebala bi pokušati napraviti bolje kolače od Lorcanova glasovitog recepta, a obitelj Kellyja može presuditi.

Osmijeh joj ozari lice dok je na ploči ispisivala popis za kupnju: još jaja, kakaa, brašna, šećera. Na tren pomisli navući čizme i odmah izaći, u Tesco koji je bio otvoren cijelu noć, ali se ipak predomisli. Sada joj kupovanje po danu više nije toliko smetalo.

I Louise. Njoj bi sigurno dobro došli kekxi.

Ponovno izvuče posude za mjerenje, kako bi napravila još jednu mjeru kad ju je već krenulo. Dobar je osjećaj bio za promjenu pomagati obitelji i podržavati je, umjesto da je ona ta kojoj treba potpora. Još uvijek je bila udovica, ali nekih je dana bila prezaposlena

time što je sestra ili teta da bi se toga odmah sjetila.

»Znaš što, Mintone? Mislim da se sada mogu vratiti na posao«, reče naglas, ali čim to izgovori, zapita se je li to stvarno ono što želi.

Na drugome kraju grada Louise se sklopčala u naslonjaču, slušajući kako kiša bubnja o krov staklenika. I njoj je prošlo vrijeme za odlazak u krevet, ali toliko je bila budna, da se nije imala snage zamarati uzaludnim pripremama za spavanje.

Očajnički joj je trebala jedna noć dobroga sna. Ujutro je morala na posao; tri slobodna dana bilo je najdulje koliko se mogla opravdavati nepoznatim želučanim virusom, s obzirom na to da je bila poznata po tome što je preuzela slučaj na sudu već kada su je spopali trudovi.

Trebala sam slagati da sam slomila nogu, pomisli ogorčeno. Susie s tečaja za buduće roditelje bila je udana za liječnika; mogao joj je napisati kakvu izliku za bolovanje kao uslugu koju joj je dugovala za onaj savjet o kazni za parkiranje.

Dok joj je ta misao još lebdjela glavom, Louise prekriži laž. Sada je bila na putu istine; ni najmanje laži nisu bile prihvatljive. No, činilo se da ovih dana stalno izbjegava istinu, kako nikoga ne bi povrijedila.

Najviše je mrzila lagati Tobyju. Svake je večeri pitao za tatu, otkako se Peter iselio prije pet dana, a ona mu je govorila da je tata na poslovnom putu i da će se uskoro vratiti. Nije bila sigurna koliko razumije, ali zbog tjeskobnog pogleda u njegovim velikim okruglim očima osjećala se grozno. To što je s mamom kod kuće umjesto u jasicama i nije bilo toliko zabavno kada je mama cijelo vrijeme bila na rubu suza i nije željela izlaziti iz kuće.

Juliet ju je zvala svakoga dana da »provjeri je li dobro«, a Louise je konačno shvatila koliko je to moralo ići Juliet na živce kada su to svi činili njoj, sileći je da govori: »Dobro sam«, kada to očito nije bila. Juliet je čak svratila vidjeti hoće li se pridružiti njoj i njezinoj zbirci dlakavaca u šetnji gradom koja je bistrila misli, ali Louise nije smatrala da će se katastrofa koju je napravila riješiti šetanjem labradora uz brijeg.

Zvala je i mama; još laganja o tome kako je dobro. Čak je i Michael nazvao, kasno sinoć, nakon što je Tobyja stavila u krevet.

Michael. Louisein se želudac okrene. Kada mu je začula glas, osjetila je gotovo tjelesnu bol, a sve pametne stvari koje mu je htjela reći u pismu iščeznule su joj iz misli. On joj se ispričavao i bio je tužan, ali nije izrazio žaljenje niti je predložio da se ponovno vide.

I ona je bila tužna. Začuvši njegov glas, shvatila je koliko joj nedostaju njegove primjedbe, njegova pitanja. U neko drugo vrijeme, na drugome mjestu, mogli su biti najbolji prijatelji, možda i nešto više. U nekom paralelnom svijetu, koji se odvijao u nekoj drugoj dimenziji, možda su zaista oboje odlučili otići, a ona je postala ona druga osoba koja je uvijek potajno željela biti: u opuštenijoj odjeći, sa zanimljivim zabavama i suprugom koji je znao mnogo o zemlji i povijesti, a ne o opskurnim programskim šiframa koje nije razumjela.

Dok su razgovarali, Louise je lutala kućom i našla se pred zidom s fotografijama s vjenčanja. Ona i Peter, novopečeni gospodin i gospoda Davies, plešu na primanju, Juliet i Ben drže se za ruke na vlastitu vjenčanju, njihovi roditelji blistaju od ponosa na Tobyjevu krštenju. Sretni. Sretne obitelji.

Još uvijek želim biti ta žena, pomisli, uz žudnju koja je iznenadi. Snaga tog osjećaja spržila je zadnje tragove žudnje za životom u paralelnom svemiru i dok joj je Michael pričao o tome kako Anna zahtijeva puno skrbništvo nad Tashom, shvati da ga doista sluša i da se

ne bori potaknuta ljubomorom.

Louise iz drugog svijeta otklizala je u carstvo fantazija, vukući za sobom skupocjene rupce i zabavne prijatelje. A stvarna je Louise pustila da se u njoj ugnijezdi sigurnost u njezinu odluku, usidrivši je za drveni pod njezina doma.

Kada je Michael prekinuo vezu, Louise je potonula u naslonjač i plakala pola sata, najviše od olakšanja. Potom je oprala kosu i osušila je u savršenu bob-frizuru koju je nekoć uspijevala napraviti za manje od pet minuta.

To je bilo sinoć. No, ove večeri nije bilo poziva. Peter se još nije javio.

Kiša je sada jače udarala o krov staklenika i Louise pomisli na bočicu američkih tableta za spavanje koju joj je dala Juliet, a koje je ona dobila od susjeda koji su imali mnogo iskustva s nesanicom zbog vremenske razlike. Protrese bočicu. Četiri su. Nije dovoljno da »učini nešto glupo«, kao što bi rekla njezina majka. Mamilo ju je da uzme jednu za tu noć, ali ako im je Juliet odoljela uz mrtvoga muža, sigurno se i ona može nositi s mužem koji samo nedostaje? Tu je, osim toga, bio i Toby. Nije se mogla omamiti s malim djetetom u kući.

Tijelo joj je bilo teško od umora, ali mozak joj je bruji. Trebala je malo odmora. Ujutro se morala suočiti s majkom kada dođe ostaviti Tobyja, a ona će htjeti znati što se događa. Louise je mrzila taj osjećaj kada ne zna što bi rekla. Osjećala se tako bespomoćno, a zbog umora je govorila gluposti.

Pola tablete. Kako bi joj to moglo naškoditi? To nije moglo biti gore od čaše...

U bravi se začuje okretanje ključa i Louise skoči na noge, pa požuri do hodnika.

Na pragu je stajao Peter, kose zalijepljene za glavu i potpuno natopljenih ramena. Izgledao je deset godina starije, umoran i iscrpljen. Nije se brijao nekoliko dana, a izgledao je ljutito, kakvog ga dosad nije poznavala. Nosio je torbu za skvoš s kojom je one noći otišao iz kuće, i kovčeg za koji je pretpostavila da ga je posudio od Hughja, prijatelja kod kojega je stanovao. Obje su torbe izgledale prazno.

Čim ga je ugledala, svog divnog, mirnog muškarca, ponovno u njihovoj kući, gdje je i pripadao, pažljivo pripremljen popis stvari koje mu je htjela reći raspao se pod plimnim valom riječi koje su iz nje bujale.

»Peteru, moramo razgovarati«, žurila se reći. »Želim ti objasniti. Moraš znati koliko mi značiš i koliko mi znači naš brak.«

»Stvarno?« reče.

»Da! Još uvijek te volim. Uvijek sam te voljela. Samo što mi je posljednjih godinu i pol bilo toliko teško, s Tobyjem i roditeljskim dopustom i svime. Oboje smo uvijek tako umorni. Ali prirodno je da parovi prolaze teška razdoblja. I ti si čitao o tome; to je najgori dio svakog braka, prvih nekoliko godina s djecom. Moramo se prilagoditi...«

Peter se nije pomaknuo s praga, a kada ona zakorači prema njemu ispruženih ruku, on ustukne, što Louise zaboli više od pljuske.

»To si radila?« kaže otrovno. »Prilagođavala si se? Na klupi u parku, s nekim oženjenim čovjekom iz grupe za buduće roditelje?«

»Da«, reče Louise, sada ozlovoljena hladnoćom u njegovu glasu. Nije sve bila njezina pogreška. »Pokušavala sam shvatiti jesam li još uvijek osoba ili postojim samo kao majka tvoga djeteta.«

»Što bi to trebalo značiti?«

»To da si prestao sa mnom razgovarati kao odrasla osoba, kada si se vratio na posao, a ja bih po cijele dane ostajala kod kuće! Samo smo razgovarali o Tobyjevu rasporedu i o tome

što si ti radio na poslu. Ja sam ludjela od dosade, ali ti to nisi želio vidjeti. Nisam postala druga osoba kada se Toby rodio, Peteru. To sam još uvijek ja!»

Sada je on izgledao kao da mu je netko opalio pljusku. »Znači, moja je krivnja što si ti imala aferu? To želiš reći?»

»Ne! Ali Michael me je slušao. Zbog njega sam se osjećala kao da imam reći nešto više od toga gdje su vlažne maramice.«

Peter se lecne na spomen Michaelova imena, a lice mu se skameni, kao da je i njemu ponestalo pripremljenih pitanja. »Koliko si puta spavala s njim?»

Vidjela je koliko se trudi svladavati prema trzanju mišića pokraj oka. Znala je da ga je povrijedila i da mu je ego povrijeđen.

»To nije važno.«

»Naravno da je važno!« Peterove oči bijesnu. »Koliko puta? I nemoj mi lagati, Louise.«

Louise stegne čeljust. Odjednom se sjeti skakačke daske s koje su Juliet i ona morale skočiti na satovima plivanja. Juliet je otišla prva i odmah skočila. Čak je po njoj i potrčala, dok je Louise brojila korake na putu prema gore, zamišljajući kako se sa svakom prečkom povećava duljina pada.

Nije bilo uzmicanja. Boljet će, ali morala je biti iskrena.

»Jednom«, reče. »Jednom i znala sam da sam pogriješila.«

Dok je govorila, Peterova su se ramena spustila i cijelo tijelo kao da mu se ispuhalo. Louise shvati da se nadao kako će reći: »Nikad. Nikada nismo spavali. Samo smo razgovarali.«

»Govorim ti istinu kako bismo mogli početi ispočetka«, reče kroz jecaj. »To je bila pogreška! Jedna glupa pogreška, ali sada znam kakva je to pogreška bila i želim pomoć kako bismo ponovno izgradili svoj brak, jer mi znači sve na svijetu. Naša obitelj je sve što sam ikada željela...«

Peter se progura pokraj nje, krenuvši na kat s praznim torbama.

»Kamo ideš?« vikne za njim, a potom se sjeti da Toby spava u svojoj sobi. »Nemoj probuditi Tobyja.«

»Uzet ću svoje stvari«, reče bijesnim šaptom.

»Nemoj«, zamoli ga. »Vrati se kući. Možemo o tome razgovarati i riješiti to. Pronašla sam savjetnika. Možemo ići na...«

Peter se naglo okrene i pogleda je. Čak je i u mraku izgledao izvan sebe od bijesa. »Ne mogu podnijeti biti ovdje. Čitav je grad vidio moju ženu kako zaljubljeno gleda u oči drugog muškarca, a ti želiš da budem ovdje i da se igramo sretne obitelji? Louise, možeš organizirati većinu stvari u svom životu, ali moje osjećaje ne možeš.«

Louise uzmakne, a Peter ode u spavaću sobu i počne trpati čarape i gaće u veliku torbu za skvoš. Čarape koje je ona zamotala i ugurala u uredne pregrade nalik na saće.

»Doći ću sutra navečer vidjeti Tobyja«, nastavi. »Ne želim da pati. Ako želiš izaći, možeš.«

»Ne želim«, odvrati ona. »Želim da razgovaramo.«

»Ja ne. Ne dok ne shvatim što mislim.« Priđe ormaru i zagrabi pun naramak košulja, još na vješalicama. Vješalice su bile Louisein ustupak smanjenom vremenu glačanja. Prije Tobyja bile bi uredno složene i položene u komodu s ladicama, poput cigli.

»Još uvijek si kod Hugha? Zna li on? Što si mu rekao?«

»Ozbiljno, Louise?« Peter se okrene i pogleda je s omalovažavanjem. »Samo se o tome brineš? Što će ljudi misliti o našem braku? Zar ne misliš da je za to sada prekasno, nakon što su svi imali prilike dobro sve vidjeti?«

»Nitko neće znati da sam to ja«, preklinjala ga je. »Da je tako očito, netko bi već nešto rekao...« Ali nije u to ni sama vjerovala, i on je to znao.

Iz Tobyjeve se sobe začuje mumljanje koje je obično prethodilo glasnom plaču.

»Ne idi unutra«, reče Louise. »Uznemirit će se što te vidi. Ja ću.«

Na trenutak je pomislila da će Peter ući, samo kako bi joj prkosio, ali je ipak odustao.

»Vidimo se možda sutra«, reče i vrati se svom pakiranju.

Bolna srca, Louise ode umiriti sina.

26. POGLAVLJE

KAKO SU JESENJI DANI postajali sve kraći, Julietin je raspored postajao sve gušći, dok je pokušavala ugurati sve šetnje pasa u sve manji prozorčić dnevnoga svjetla između maglovitih jutara i mračnih poslijepodneva.

Svi su već govorili o tome kako dolazi bijela zima. Svakoga se dana morala odijevati sve toplije, krećući preko polja prekrivenih mrazom u vunenoj kapi i velikom kaputu, s čarapama u čizmama koje su joj grijale prste kada je kišilo. Izaći je uvijek morala, bez obzira na vrijeme; što je mračnije bilo, više bi poziva dobivala od vlasnika ljubitelja sunčanog vremena, ali Juliet je imala toliko posla da bi nove klijente mogla uzimati jedino kada bi se njezine stalne mušterije složile.

Minton, Hector, Coco i Damson nisu marili za kišicu i hladan zrak u studenom, lajući na oblake bijeloga daha koji bi im izlazio u hladnim jutrima nakon luđačke jurnjave za lopticom. Juliet uskoro shvati da i sama sve manje mari za vrijeme. Da nije bilo pasa, nikada ne bi opazila hrđavu paletu jesenskih boja šumskih paprati niti bi uživala u krckanju suhih grančica u šumi kada ondje ne bi bilo nikoga.

Pretpostavi da bi ipak opazila dodatni trud koji su vrtlari u parku ulagali u održavanje žarkih boja cvjetnih nasada, onda kada su sva stabla gubila lišće; Bena bi se sjetila svaki puta kada bi pogledala u Spotterov vodič u prirodu koji je držala u jakni. Više je nije toliko boljelo misliti o njemu ili bi barem, kada bi poželjela da je pokraj nje kako bi zajedno uživali u prelijepom zalasku sunca, udarac bio blaži i ne bi je oborio s nogu.

Zaključila je da je to napredak.

Kraće vrijeme provedeno u šetnjama značilo je više vremena za radove u kući, pa kada nije šetala pse, brusila je staru boju s vrata ili prala zidove s Lorcanom, koji bi svratio nekoliko puta na tjedan, između svojih ostalih poslova.

Kuća je polagano počinjala nalikovati na pravi dom, iako bez mnogo namještaja. Kao što je Juliet istaknula svom ocu kada je svratio podrezati grmove planinske jarebike, u prizemlju su se s nekoliko mjesta mogli vidjeti svježe oličeni zidovi dokle god je oko sezalo. Gostinjska je soba na katu bila gotova, kao i veći dio prizemlja, osim kuhinje; Juliet je bilo jasno da će to biti projekt za sebe. Dovršavanje kuhinje značit će da će konačno moći odraditi nekoliko smjena za Kim, ali samo ako se uspiju uklopiti u raspored šetanja. Kim se s time slagala, a tako je zasad odgovaralo i Juliet.

Prostorijama na katu nisu se mnogo bavili jer je Juliet iznenada spopala nevoljkost u vezi s preuređenjem spavaće sobe. Ako je promijeni i prilagodi svojem ukusu, prekrit će zadnje tragove Bena. Osim toga, ondje će provoditi mnogo vremena s Lorcanom, a oboje će se praviti da ne zamjećuju golemu avet svojih zamršenih prošlosti koja ih ondje vreba.

Nije stvar bila samo u njoj. I Lorcan je nevoljko razgovarao o bojama ili bilo kakvim radovima na katu, osim što je poslao kolegu kako bi ispitao prijeteću pukotinu. Juliet se bojala čuti da se radi o nekom velikom popravku; prije nekoliko mjeseci simbolika pukotine u spavaćoj sobi progonila ju je, ali sada je više bila zabrinuta o stvarnom stanju kuće.

»Treba samo nanovo ožbukati«, glasila je presuda. »Samo, ovoga puta unajmite poštenog radnika.«

Bilo bi lijepo da se do Božića dovrši i spavaća soba, ali Juliet nije navaljivala jer su se stvari dovoljno zahuktale i bez toga. Poslijepodnevim se osjećala kao da se vratila u školu; dok su oni radili, nebo bi poprimalo ljubičastu nijansu, a potom bi se zamračilo. Lorcan bi je učio novim vještinama, a potom bi napravili stanku za čaj, pa bi sjeli i divili se svojim naprecima, dok je Lorcan jeo njezine kekse. Sve dok ne bi bili nagoreni, Lorcan bi ih s užitkom jeo i hvalio. Njihovo je prijateljstvo procvalo u duhovitu vezu, katkad uz malo očijukanja, katkad bratsko-sestrinsku; bilo je trenutaka kada bi zamalo prešlo u nešto drugo, ali oboje bi tako brzo uzmaknuli da bi bilo teško pogoditi tko se prvi povukao.

Ipak, dobra je strana bila ta što je kuća konačno oživjela. Čak i s tim što je njezin otac sada održavao vrt, a radove je obavljao prvi susjed, vila Mirta počela je nalikovati na pravi dom.

Louise je uvijek odbijala Dianeine pozive da se vikendima pridruži njezinoj razdraganoj skupini dobrovoljnih šetača pasa, opravdavajući se time što ima pametnijeg posla nego da je parkom vuče čopor ludih pasa iz utočišta. Na taj je popis uključivala čišćenje, glačanje i promatranje Petera kako pere automobil. Zapravo, sve osim zahvata na zubu bilo bi bolje nego zablatiti traperice i kaput prekriti psećim dlakama.

Također je odbacivala Julietine tvrdnje da joj je šetanje psa ponovno uključilo mozak nakon mjeseci maglovite tuge. To je bilo lijepo, ali opet, sve je moralo biti bolje od sjedenja i plakanja kod kuće.

Stoga se, nevoljko i nepovjerljivo, jednog reskog subotnjeg jutra početkom prosinca našla u parku kako s Juliet šeta Mintona i Hectora. Juliet je bila s Coco i shi-tzuom iz azila po imenu Gnasher, dok je Diane bila dobrih deset minuta iza njih, zahvaljujući paru neposlušnih zlatnih labradora.

Da Peter tog dana nije odveo Tobyja i ostavio je u kući s klaustrofobičnim mislima, nikada na to ne bi pristala. No, sada, na otvorenome, krv joj je tukla žilama (Juliet je održavala profesionalnu brzinu šetanja) i Louise je morala priznati da je dobro ispunita sate.

Bez stajanja da uhvati dah, Juliet joj je pričala sve o zahodu u prizemlju, ukrašenom prelijepim minijaturnim umivaonikom koji je Lorcan nabavio za smiješne novce od prijatelja koji je provodio prenamjenu skladišta.

Naravno da se ni izdaleka nije radilo o prenamjeni skladišta. Louise ga je otkrila, Diane platila, a iz VictorianPlumbing.com doveli su ga do Kellyja prošloga tjedna, spremnog za ugradnju. Barem je taj dio Juliet napravila sama, uz Lorcanovu pomoć.

»Čak sam izvadila viličasti ključ i postavila sifon«, hvalila se. »Lorcan je rekao da će me uzeti za pomoćnika vodoinstalatera ako želim još jedan posao dodati u svoj životopis. Kako kaže, imam dobra, jaka zapešća. Svidjelo bi ti se što smo napravili, Lou. Savršen je, čak ima mjedenu slavinu. Stalno onamo svraćam, samo da pogledam zrcalo!«

Louise na tren pomisli reći Juliet odakle dolazi sav misteriozno prikladan građevinski materijal, ali Juliet je izgledala tako veselo dok je prepričavala sve detalje radova na poboljšanju kuće da nije imala srca pokvariti nijedan dio njezina oduševljenja. A činjenica da je Lorcan magično imao pristup svemu što je zaista željela, ali si to inače nije mogla priuštiti, bila je dio toga.

»Onda, jeste li ti i Lorcan...?« počne, potaknuvši je da nastavi, ali Julietino se lice odmah smrači.

»Ne«, reče. »Mi smo prijatelji. Imala sam sreće što sam se sprijateljila s ljudima kao što su Lorcan i Emer, ne želim to upropastiti.« Pogled je usredotočila na lopticu koju je bacila Mintonu. »U svakom slučaju, nisam spremna. Mislim da bi to bilo strašno nepravedno za drugu osobu. Nisam se u stanju nositi ni s kakvim problemima uza ove koje imam.«

»Radi se o Michaelu?« upita Louise. Nije dodala: »I meni.«

»Michael je drag čovjek, ali ne želim s njime izlaziti«, odvrati Juliet. »Previše je čudno. Za mene, za tebe, za njega: noćna mora. Još uvijek se brinem o Damson jer me treba, ali... Ne.«

Louise zapazi kako traži izliku da promijeni temu razgovora.

»Onda, kamo će Peter danas s Tobyjem?«

»U zoološki vrt u Hanleighu.« Louise po deseti put otkako su krenuli povuče Hectora dalje od Gnasherove stražnjice. »Bit će ondje do tri, pa se do tada moram vratiti da ga preuzmem.«

»Preuzmeš?«

»Ponovno izlazi. S Hughom. Rekao je da će se vratiti kasno ili da će možda ondje i prespavati.« Louise nije dodala da joj zapravo to odgovara; to je bilo bolje nego podnositi ljutitu šutnju koja se pojavljivala među njima kada god Toby nije bio u blizini da vidi kako se njegovi roditelji uzajamno ignoriraju.

Još uvijek ljut, Peter se vratio kući, ali samo zbog Tobyja. Atmosfera kod kuće bila je u najboljim trenucima ledena i općenito neprijateljska. Louise se osjećala kao da živi s cimerom s kojim se ne slaže.

Juliet se okrene i sućutno je pogleda. »Koliko će dugo to trajati, Lou?«

»Što to?«

»Nemoj se pretvarati. Mama nije ovdje i ne može te čuti. To što ti i Peter ne razgovarate.«

Louise se zagleda ravno ispred sebe. Zbog krznenoga oboda na njezinoj kapuljači nije joj mogla vidjeti bol u očima, što je bilo dobro. Na kraju je uspjela Diane ne reći ništa i uvjeriti je da je napetost među njima bila samo posljedica prepirki o tome koliko ona radi i o Peterovu hrkanju. No, Juliet je bilo teže zavarati. Sada je imala prave radare za tugu i pitanja je postavljala hrabrom izravnošću koja bi i samoj Louise dobro došla ovih dana na sudu.

»Koliko je već kod kuće?«

»Tri tjedna.«

»I još živite poput stranaca? S tim... rasporedom koji je osmislio u vezi s Tobyjem? Ne znam kako to možeš podnijeti. Ja bih poludjela. Zar ne bi bilo bolje da se jednostavno na neko vrijeme iseli i da ti priliku da raščistiš misli?«

»Ne! Ja ne želim da se odseli.« Louise se ugrize za usnicu. To još nikome nije rekla. »Namjeravao je unajmiti jedan od onih novih stanova nedaleko od bolnice, samo jednosoban stan, ali to mi se činilo tako konačnim. Poludjela sam i rekla mu da novac radije uloži u Tobyjevu zakladu nego da ih baci u vjetar. Ne želim da drugi znaju za naše probleme. Znaš kako ovdje vole tračati.«

Osjetila je da je Juliet promatra i već je znala što će joj reći.

»Je li uopće važno što drugi ljudi misle?«

»Je«, reče Louise. »Meni je. Ljudi nas poznaju. Ne želim da o nama pričaju.«

»Previše se brineš o tome što ljudi misle«, reče Juliet. »Pogledaj mene. Moj se muž srušio mrtav nasred ceste s trideset dvije godine. Jedan je tjedan bio na naslovnici, ali je idućeg zaboravljen. U svakom slučaju, iznenadilo bi te što se sve može zataškati. Velečasni Watkins

i njegov pas posljednja četiri mjeseca žive u kući vijećnika Barlowa.«

»Ozbiljno?« začuđeno će Louise.

Juliet pocrveni. »Ovaj, možda ti to nisam smjela reći. U svakom slučaju, koliko to dugo možeš trpjeti? Ako ne možete razgovarati, trebali biste otići na bračno savjetovanje da vam netko pomogne«, nastavi. »Ako ne raščistite to što među vama nije u redu, mogli biste u takvoj šutnji ostati zarobljeni idućih pedeset godina.«

Louise okrene glavu, iznenađena promjenom u Julietinu stavu i nestrpljivosti u njezinu glasu. Nestrpljivosti usmjerene na Petera, ne nju. Kada su razgovarali ispred Michaelove kuće, osjetila je kako neodobravanje od njezine sestre dolazi u valovima, usprkos zagrljaju na koji se prisilila. Tada joj je više smetalo Julietino zgražanje nego vlastita posramljenost, a to joj je nešto govorilo. »Zaista to misliš?«

»Da«, reče Juliet. »Razmišljala sam o tome i mislim da si bila glupa, ali...« Pustila je Coco s povodca kada su došli do otvorenog dijela parka gdje su psi mogli slobodno trčati. Neki su šetači također pustili pse i Hector je uzbuđeno povlačio svoju uzicu. »Meni je rečeno da nitko od nas ne zna što se događa u brakovima drugih ljudi. I to je istina. Ne znamo.«

»Nisam ga željela povrijediti«, reče Louise. »Nikada to nisam htjela. Ali stvari nisu bile kako treba. Nisu bile već dulje vremena.«

»Popravi ih onda.«

»Nije to tako lako«, reče, pomislivši na Peterov povrijeđeni ponos i tišinu koja je uslijedila. »On drži stvari u sebi. Znaš, on je jedina, poput Bena. Ne voli razgovarati. Neće mi prići.«

»Priđi ti njemu. Vrlo će se brzo snaći ako zaključi da imaš prednost u kvocanju.«

Louise se nasmije. Zaboravila je koliko Louise može biti sarkastična.

»Ozbiljno, Lou«, reče, a govorila je brzo, kao da ih svakoga časa može sustići Diane. »Ne dopusti da to dulje potraje. Znam da ga duboko u sebi voliš. Znam da on tebe obožava. I da oboje obožavate Tobyja.«

»Nemoj...«

»Zbog ovoga ću zvučati kao luda stara udovica iz West Midlandsa, ali nije me briga. Ne mogu dopustiti da više toliko oklijevaš. Znaš li za čime u životu najviše žalim? Što je zadnji razgovor koji sam s Benom vodila bio svađa. O nečem tako glupom i beznačajnom da se ne mogu ni sjetiti. A nismo se čak ni svađali oko toga. Zapravo smo se sukobili zbog toga jer smo oboje željeli dijete, ali ja nisam bila sigurna hoću li to moći! To se ne bi ni moglo nazvati pravom svađom. To je bilo uludo utrošeno vrijeme.«

»Da si mi barem to rekla.« Louise prestane hodati i primi Juliet za ruku. Pred očima joj je bila slika Julietina napetog lica na sprovodu i sada je tome pripisala drukčije značenje. »Zašto mi to nisi rekla?«

»Jer sam se brinula o tome što će ljudi misliti.« Podigne obrvu. »I znaš što? Nije bilo važno.« Julietino je lice bilo izmučeno, ali nije plakala. »Toliko sam se dugo osjećala krivom, misleći da me okrivljuješ što sam se na njega žalila večer prije nego što je umro.«

»Nikada to nisam mislila«, reče Louise. »Previše sam bila zaokupljena brigom što sam ti rekla previše u vezi s Michaelom. Ni na sekundu nisam posumnjala u tvoju ljubav prema Benu. Nitko nije.«

Minton i Hector potezali su svoje povodce, nastojeći slijediti Coco dok je lunjala otpalim lišćem, sivim nosom trzajući na povremene mirise. Juliet se sagne da ih oboje oslobodi i oni u trenu nestanu. Psi iz azila nije puštala, nego ga umjesto toga potapša i pusti da joj onjuši ruku, pa ga nagradi keksom.

Kada ponovno ustane, Juliet makne šiške s očiju da je Louise može dobro pogledati. Obrazi su joj bili ružičasti od hladnoga zraka, a smeđe oči veoma sjajne na blijedom licu. Louise zapazi da je našminkana prvi put nakon dugo vremena: na kopcima joj je bio tanki sloj zelenkastog sjenila. Stara je Juliet treperila iza tužne vanjštine sadašnje Juliet.

»Što ako se Peter večeras ne vrati kući? Što ako ga udari auto ili se uguši nekom hranom u zooškolom vrtu? Čega ćeš se sjećati: godina sreće koje ste dijelili ili ove glupe tišine? Pričaj s njim. Za ime Boga.« Nakratko zašuti. »Izvana, još uvijek imaš sve na čemu bi ti drugi mogli pozavidjeti. Lijepu kuću, lijepog muža, predivno dijete. Ali što ti sve to vrijedi ako ne razgovarate? To je samo ljuska. To je zatvor.«

Louise nikada svoju mlađu sestru nije vidjela ovakvu: odraslu, ljutitu i mudru. »Razgovarat ću s njim«, reče, ganuta. »Rođendan mu je idućeg tjedna. Imat će trideset devet.«

»Pa, neka mu bude za pamćenje«, reče Juliet i ponudi joj plastično pomagalo za bacanje loptica. »Evo, probaj s ovim.«

»Što se s tim radi?« Louise ga oprezno prihvati, sretna što nosi rukavice.

»Pomoću njega ispaljuješ loptice i potom promatraš kako te psi zauvijek vole. Hajde. To je svakome trenutak za pamćenje. Ne obraćaj pažnju na sline.«

Louise nije bila sigurna hoće li u tome uspjeti, ali ipak nacilja sredinu parka i ispali. Teniska se loptica katapultirala uz dobrodošao trzaj pomagala i u luku preletjela tratinu. Psi su pojurili uz oduševljeno lajanje, utrkujući se tko će je prije sustići. Hectorove zdepaste noge letjele su kroz zrak, a uši su im svima poskakivale kao kod štenadi, čak i Cocoine. Njihovo jednostavno oduševljenje zbog utrke bilo je zarazno i Louise osjeti kako joj se usta šire u osmijeh, dok je Minton skakao metar u zrak da zgrabi lopticu koja se odbila visoko iznad Hectorove glave.

»Vidiš?« reče Juliet i Louise s odobravanjem kimne.

Louise je već čuvala dar za Petera u ormaru gostinjske sobe: kašmirski džemper koji je kupila na novogodišnjim rasprodajama, umotan u mekan zeleni papir.

Pogleda ga, umotanog i označenog još u siječnju, a potom spremljenog zajedno s kuglicom s cedrovinom koja će ga štititi od moljaca u idućih jedanaest mjeseci.

Toga se čak ni ne sjećam, pomisli začuđeno. No, sjećala se kompulzivne potrebe da uvija i posprema mašne, da napuni lađicu namijenjenu samo darovima, da dno lađica zaštiti papirom, za slučaj da svrati njezina mama i uvidi kako joj ormari ne izgledaju dovoljno odraslo za jednu udanu majku.

Kakva sam ja to bila luda kućanica, pomisli. Kako sam se mogla ponašati kao da će svijet okončati nakon što prekinem s Michaelom, dok sam istodobno suprugu kupovala rođendanske darove gotovo godinu dana unaprijed? Možda je Juliet tek napola u pravu: možda je savjetnik potreban samo meni.

Položi vrećice s novim darovima na toaletni stolić, pa ih počne umatati u isti papir iz lađice za darove. Imala ga je dosta, s odgovarajućim mašnima, ukrasima od vrpce i šljokicama.

Bio je petak navečer. Tobyja su ostavili kod njezinih roditelja kako bi održali privid večeri za izlaske, iako je zadnja tri petka Peter odlazio u kino s prijateljima, ostavljajući nju u kadi, dok se pretvarala da čita roman. No, večeras je trebalo biti drukčije.

Završila je s poslom ranije i na putu kući svratila u Waitrose gdje je nabavila izvrsnu hranu. Nije bila sjajna kuharica, ali bila je odlučna u tome da pokuša, iako se većinom radilo o pažljivom podgrijavanju. Boca finog vina hladila se u hladnjaku, jedna od vrsta koja joj se svidjela na kušanju u White Hartu, a ona je pospremila kuhinju i na stol postavila svježije cvijeće.

Prsti su joj se hitro micali, umatajući male darove i ispuštajući ih u vrećicu, dok je vježbala što će mu reći dok ih bude otvarao. Nije si dopustila razmišljati o tome što će se dogoditi ako Peter samo ispusti torbu i odmah izađe van.

»Peteru, kada bih barem mogla vratiti vrijeme, ja bih...«

»Peteru, ne možemo li samo...«

»Peteru, ja te volim«, reče naglas i zadrhti, ali joj misli prekine otvaranje ulaznih vrata.

Uspaniči se. Uranio je najmanje sat vremena. Nije se imala vremena istuširati, presvući, oprati kosu ni išta drugo. Pogleda se nervozno u zrcalo: izgledala je umorno i pomalo zgužvano.

Učini iznimku, pa vlastiti izgled zapostavi radi veće stvari. Zgrabi vrećicu s darovima, rukom prođe kroz spljoštenu kosu i požuri niza stube. Petera susretne u hodniku kako pregledava poštu. Nije ni skinuo jaknu. Dobar ili loš znak?

»Ne izlaziš valjda i večeras?« izlane.

»Možda ću izaći na piće s nekim kolegama«, odvrati on blago. »Zašto? Imala si neke planove?«

»Da! Mislim, pripremila sam večeru. Tvoj je rođendan«, doda suvišno. »Imam dar za tebe.«

»Nisi trebala.« Zvučalo je kao da to doista misli.

»Čaša vina?« upita ga. »Hajde, daj si oduška, to je onaj chardonnay s mirisom hrastovine koji ti se svidio, iz vinograda koji zapošljava samo beračice jer imaju nježnija stopala.« Bila je svjesna da zvuči pomalo sumanuto, ali nije ju bilo briga. Ako ga uspije namamiti u kuhinju, već je na pola puta. Čak ako će na kraju morati uglaviti stolac pod kvakom na vratima, skuhat će svom mužu večeru i ispričati se.

Peter se kratko nasmiješi, ali oči mu ostanu bezizražajne. »Na brzinu.«

»Sjajno!« Louise ga otprati do kuhinje, pa ga posjedne za stol. »Uzmi čips. Ili maslinu?«

»Cvijeće?« odglumi Peter iznenađenje. »Svečani ubrusi?«

Louise se lecne. Znala je da je zadirkuje zbog njezinih mlakih reakcija na njegov trud prilikom svih večera koje je pripravljaao kod kuće. Zbog toga se pokunji, sjetivši se kako je otvoreno odbijala njegove pokušaje.

Nastojala je prikriti svoju reakciju. Nije bilo smisla upuštati se u prepirku.

»Naravno! Tvoj je rođendan, zar ne? Izvoli«, stavi čašu vina pred njega, a potom i sebi natoči. »Kupila sam ti nekoliko sitnica«, doda, uzimajući darove iz vrećice i slažući ih u nizu pred njim.

»Što je to?« Peter otpije velik gutljaj vina i sumnjičavo promotri hrpu.

»Darovi. Za tebe.«

»Zaista nisi trebala«, reče. Lice mu postane napeto. »Mislim da darovi neće promijeniti ono što se dogodilo. Ti ne?«

»Nije stvar u tome. Željela sam ti darovati nešto«, jednostavno će Louise. »Nisu skupi. Sjećaš li se kako smo si znali darovati zaista ljupke darove kada nismo imali mnogo novca?

Ovo je... nešto takvo. Hajde. Otvori prvi.«

On zausti da će nešto reći, ali se predomisli. Na brzinu, kao da joj udovoljava samo kako bi se toga riješio, Peter skine vrpču s prvog, dugačkog i plosnatog paketića i odmota papir.

Louise zadrži dah.

»O, lijepo je...« Lice mu se promijeni i podigne pogled, kako bi joj pokazao da doista to misli. »Stvarno je lijepo.«

Bila je to uokvirena fotografija njih troje; ne jedan od onih skupih portreta koji su napravili u studiju iznad optičarske radnje, nego fotografija koju je Juliet mobitelom snimila u kući njihovih roditelja. Toby je bio na Peterovim ramenima, veselo se smijući

Louise koja je virila iza Petera. Bili su mali trokut ljubavi, s pogledima usmjerenim jedno u drugo.

»Hvala«, reče. »Ponijet ću to na posao. Stavit ću na radni stol.«

Louisein osmijeh iščezne. »Ti znaš da ste ti i Toby čitav moj svijet, zar ne?«

»Možda Toby.« Nije ju gledao.

»I ti. Zaista to mislim, Peteru. Samo trebamo neko vrijeme za sebe, da se ponovno povežemo. Razgovarala sam s mamom o tome da uzme Tobyja ako bi ti mogao dobiti slobodne dane na poslu, da odemo nekamo zajedno, možda u Veneciju? Ili samo...«

»Je li to još jedan dar?« reče, pokazujući na malu kutiju.

Ona ga gurne bliže, pa Peter skine mašnu, a potom i papir.

Unutra je bila kutija vitamina za buduće mame, privezana za kutiju dodatka prehrani za muškarce.

Peter je gorko pogleda. »Dobra ideja, ali mislim da ti je potrebno više od tableta da napraviš dijete.«

»Znam.« Louise teško proguta, svjesna koliko ga je noći odbijala. »Time želim reći da želim da imamo još jedno dijete. Ali ga želim planirati i razgovarati o tome, kako se ne bismo izluđivali kao kada je Toby stigao.«

»Izluđivali smo se?«

»Da, jesmo. Nismo razgovarali ni o čem drugom; dopustili smo da nam to što smo roditelji preuzme živote; ja sam zaboravila tko sam i koliko mi ti značiš.« Usta su joj bila suha i morala je polizati usne. »Ne želim se izvrdavati, ali ja ne znam u što sam se pretvorila. Kao da sam bila dvije potpuno različite osobe: mama Louise koja je ostajala kod kuće s Tobyjem i ta druga Louise koja je samo željela malo pažnje i vrijeme koje nije uključivalo pelene. To je bio jedan od razloga zašto sam se tako očajnički pokušavala vratiti na posao i učiniti sve onakvim kakvo je bilo prije. Ali sada znam da je to nemoguće.«

»O, ja sam to sada uvidio«, reče Peter napetim, metalnim glasom. »Pokušao sam, ovih posljednjih tjedana. Pokušao sam se pretvarati da se to nije dogodilo. Pokušao sam to izbaciti iz misli, onu fotografiju, saznanje da si drugog muškarca željela više od mene, ali ne mogu. To je sve promijenilo.«

»Nije sve«, reče Louise. »Nije promijenilo to da te volim ili to da je Toby najdivnija stvar u našim životima.« Kratko zašuti. Stvari se nisu odvijale kako treba. Trebao je biti sretniji zbog prijedloga za novo dijete.

Možda bih samo trebala otići, pomisli, ali pred očima joj je lebdjelo Julietino lice, preklinjući je da nastavi.

Postavi sljedeći dar pred njega; taj je bio »pravi«. Louise se činio dosadan, ali je Peteru,

zaljubljeniku u razne naprave, bio dugo na popisu želja.

»Što je to?« upita Peter, sada već ljuće odmatajući kutiju. »O, sjajno, satelitska navigacija.«

Nije izgledao oduševljen.

»Rekao si da je tvoja već pomalo zastarjela. Gle, programirala sam je i ovo je naša kuća. Tako ćeš uvijek znati kamo ići. Ondje gdje smo mi.« Znala je da sada već zvuči očajno.

»Hvala«, reče Peter i pogleda na sat.

»Još jedan.« Posljednji pokušaj. Louise mu preda kutijicu, umotanu poput bombona.

On je razmota; bila je to kutijica u kakvoj su kupili vjenčano prstenje.

»O Bože, Louise, nije...«

»Otvori je.«

On je pogleda i umorno uzdahne. Potom, ne imajući zapravo izbora, otvori kutijicu.

Unutra su bili sićušni smotuljci papira, ugurani u pukotine gdje je prije stajalo prstenje.

»Što je to?«

»Razmotaj ih.«

Peter polagano razmota papiriće, pa pročita brojke i slova. »Ne razumijem.«

»To su zaporce«, hrabro će Louise. »Za moju elektroničku poštu, moj mobitel, moje internetsko bankarstvo, moje računalo. Za sve. Znam da sam iznevjerila tvoje povjerenje i bit će potrebno još mnogo da mi ponovno počneš vjerovati, ali kunem ti se, nemam ti što kriti. Možeš me provjeravati u koje god doba dana ili noći želiš — neće mi smetati.«

»Ne želim te uhoditi...« Peter je izgledao užasnuto.

»Ne radi se o tome. Želim ti zapravo reći da više nikada, nikada nećeš imati razloga posumnjati u mene.« Louise ispruži ruke preko stola, dok su joj oči blistale od suza. Znala je da je to zadnja prilika; nakon ovog trenutka njihov brak i zajednički život krenut će u jednu ili drugu stranu. »Bila sam tako glupa, ali nikada nisam bila sigurnija u to koliko te volim, Peteru. Ti si muškarac s kojim želim ostarjeti. Ako te izgubim, žalit ću za tim ostatak svog života. Molim te, možeš li mi pokušati oprostiti?«

Peter odgurne stolac i jedan mučan trenutak Louise je mislila da će izjuriti van. Zurio je u nju preko stola, gotovo neprepoznatljiv kao nespretn, ali osebujuć muškarac kojeg je nekoć poznavala i njezino srce zatreperi od gotovo zaboravljene želje za njegovim dugim, vitkim tijelom. Nikada ga nije željela vidjeti tako smetenog i ljutitog, ali dio nje oduševio se novom stranom koju nikada prije nije vidjela.

Možda ga i nije toliko dobro poznavala. Možda je u njem bilo još neotkrivenih područja koja će istraživati idućih četrdeset godina.

»Nisi se samo ti ponijela glupo«, reče zlovoljno. »Nisam shvatio da se boriš. Mislio sam da, samo zato što si imala sve pod kontrolom, ne trebaš moju pomoć. Osjećao sam se kao da ti stojim na putu.«

»Kako si to mogao osjećati?« gotovo vikne Louise. »Što sam pod većim stresom, bolje se mogu organizirati! Zar to već nisi shvatio? Sve ove godine?«

»Prestao sam gledati«, reče. »Prestao sam pitati.«

On ustane i Louise zadrži dah, prestravljena mišlju da će otići. Zvučalo je kao izgovor pred odlazak.

Ali nije bio. Peter ispruži ruke prema njoj i podigne je na noge, obgrlivši je tako da su im lica bila blizu.

»Ne želim te izgubiti«, reče žestinom koja je iznenadi. »I nikada više ne želim vidjeti da tako preklinješ.«

Louise nije imala dobar odgovor. Nije se usudila planirati toliko unaprijed. Umjesto toga, poljubi ga strašću koju nijedno od njih nije osjetilo od samih početaka. Nitko više nije nadgledao ukusnu večeru koja je u pećnici sasvim zagorjela.

27. POGLAVLJE

JULIET SE NIJE PRIKLJUČILA općeprihvaćenoj jadikovci o tome da Božić svake godine počinje sve ranije jer je za nju božićno doba zapravo počinjalo već u rujnu, kada bi s Kim napravila prvu pošiljku minijturnih božićnih kolača za razne tvrtke.

No, ove godine, bez kolača koji bi je na to podsjetili, Božić ju je zaskočio tek u listopadu. Zahtjevi za čuvanjem ljubimaca pljuštali su sa svih strana, ali sve ih je odbila osim Hectora — gospođa Taylor otišla je na krstarenje s Albertom, svojim udvaračem — i hranjenja Borisa i Biance za gospođu Cox. Gospođa Cox je također odlazila na praznike, u posjet jednoj skupini unuka na Floridi, a potom drugoj u Toskanu, za Novu godinu.

»Ib je radost triju brakova, draga moja«, reče, utisnuvši »sirnicu« u Julietin dlan kao sezonsku napojnicu. »Jedna skupina vlastite djece, a potom još dvije skupine usvojene djece naprave lijepu gomilu unučadi koja će se pobrinuti za prazničke potrebe svoje stare bakice.«

»Tri braka!« Juliet se nije mogla suzdržati. Zapazila je obilje obiteljskih fotografija, ali su joj promaknule fotografije s triju vjenčanja.

»I sve to prije šezdesetog rođendana.« Gospođa Cox uzdahne i položi dlan na prsa. Na ruci za vjenčani prsten nosila je samo prsten s dijamantom. »Bob je umro u vojnoj službi kada mi je bilo tek dvadeset sedam, Bog ga blagoslovio, Lionel je potom stradao u automobilskoj nesreći, a jadni je Walter imao krvni ugrušak. Život nije jedna duga pjesma, Juliet. To je knjiga s nizom poglavlja. Neko si vrijeme tužan; onda okreneš stranicu i pogledaš što te dalje čeka.«

Juliet se nasmiješi i pomisli kako to mora prepričati Louise. Nikada ne bi pomislila da bi ta draga, sjedokosa gospođa Cox mogla biti sirena koja se triput udavala. Kako to da nikada o tome nisu razgovarale? Što li se sve može naučiti čuvajući tuđe kućne ljubimce.

Ipak, dok se s Mintonom vraćala kući, zapitala se nije li joj gospođa Cox htjela udijeliti neki dobronamjeran savjet. No, pomisao na to da bi je njezina nekadašnja učiteljica klavira savjetovala o ljubavnom životu bila je još teže probavljiva od njezine zbirke vjenčanog prstenja.

Juliet je sve slobodno vrijeme u popodnevnim satima provodila slušajući sladunjave božićne pjesme i izrađujući goleme količine čokoladnih karamela, sljezove kolačiće i kolače u obliku saća. Otkako je povratila svoju kulinarsku čaroliju, nije se mogla zaustaviti: stoga se prihvatila kulinarskog termometra i uhvatila se ukoštac s božićnim darovima.

Tata je uvijek za Božić volio karamele, a obje su tete obožavale Julietin kolač od prhkog tijesta, koji je pekla i spremala u zgodne limenke. Louise se pretvarala da ne jede rafinirani šećer, ali mogla je pojesti cijeli lim sljezovih kolačića dok je trajala *Mary Poppins* ili dvije božićne epizode *Coronation Streeta*. Juliet nije imala mnogo ušteđevine koju bi potrošila na darove, ali željela je učiniti nešto čime bi se iskupila za jad kojim je zasjenila prošlogodišnje blagdane. Ove godine mogu sve zasladiti, mislila je.

Poklon-kutija Willyja Wonke¹² riješila je problem Kellyja. Nisu bili pretjerano zahtjevni u vezi sa svojim darovima: Roisin je neko vrijeme vrlo otvoreno isticala svoju potrebu za saksofonom, a Spike je želio crno-bijelu svinju; no, Juliet nije bila sigurna koliko je njihovo prijateljstvo odmaknulo za kupovanje takvih darova. Imala je također osjećaj da Emerina skromna kuća (odabrana, kako je sada znala, zbog blizine Alecovih roditelja koji su dva mjeseca nakon što su se Kellyji uselili naprečac odselili u Dundee) uživa obilne prihode, ako je bilo suditi prema neprestanim dostavama od Net-a-Portera. Sa svojim skromnim budžetom nije se željela osramotiti darujući im prigodan komplet iz Body Shopa, a da zauzvrat razmota torbicu iz Mulberryja ili nešto takvo.

Dobra strana profesionalnog kuhanja bilo je saznanje da bogate kutije slatkiša uvijek dobro prolaze; time je pronašla odgovor na još jedno pitanje: što darovati Lorcanu. Namjeravala mu je darovati i dodatnu limenku keksa, s različitim vrstama njegovih omiljenih slatkiša u kojima je uživao već nekoliko tjedana. Pomišljala je umetnuti poruku na kojoj bi stajala; »Svaki tvoj >mmm< bio je korak dalje na putu prema mom kulinarskom oporavku«, ali, iako je to bila istina, činilo joj se presladunjavim.

Dok je dodavala ružinu vodicu i ružičastu boju u treći niz sljezovih kolačića, slušajući Now That's What I Call Xmas, netko zakuca na stražnja vrata i ubrzo umarširaju Roisin i Florrie, s Lorcanom za petama.

»Kuhaš?« upita Roisin, razrogačivši oči kada ugleda Julietin ružičasti multipraktik.

»Ukrašavam. Florrie, molim te drži živinčad u džepovima«, uputi je. »Ovo je nuklearna šećerna zona.«

»Samo smo ti došli ovo uručiti«, reče Lorcan. »Nećemo ostajati.«

Lagano gurne Roisin koja izvadi omotnicu iz džepa i preda joj je uz duboki naklon.

»Što je to?« Juliet preokrene omotnicu i pročita: od Florrie & Roisin Kelly, vila Zanoljet, Rosehill, blizu Longhamptona, Worcestershire, Svijet, Svemir.

»To je posebna pozivnica«, svečano će Florrie.

»Za moju premijeru«, dramatično će Roisin. »Ja sam jedan anđeo!«

Lorcan zakoluta očima. »Sjeti se o čemu smo pričali, Roisin. Ti si jedna od anđela. Ne jedini anđeo. Osim toga, nije pristojno pjevati glasnije od Djevice Marije samo zato što možeš.«

»I Salvador nastupa«, reče Florrie. »Svira bas u bendu.«

»Mali Isus sada ima i rokerski bend? To je vrlo moderno«, reče Juliet. »A tri kralja su prateći vokali?«

»To je božićna priredba u školi«, objasni Lorcan kada otvori jezičac i izvuče pozivnicu. »Emer može dobiti karte za dva mjesta za roditelje i mjesto za baku ili djeda; očito nam nedostaje baka i djedova, pa smo se pitali hoćeš li možda ti doći.«

»Ti možeš držati videokameru«, svisoka će Roisin. »I biti u sviti.«

»Bila bi mi čast!« Juliet se htjela nasmijati, ali osjeti kako joj se grlo stišće dok je čitala pažljivo ispisanu pozivnicu kojom su se pozivali >Dragi Juliet i Minton< na >večer božićnog slavlja u školi St. Winifre<. Roisin i Florrie svjetlucajućim su bojama nacrtale anđele i nepovezano s tim, golemi kolač od šljiva i psa koji je podsjećao na Mintona, ali s jelenjim rogovima na glavi.

»No, mislim da Minton neće moći doći«, ispriča se Juliet. »Pretrpan je društvenim

¹² Jedan od glavnih likova dječjeg romana, a potom i filma *Charlie i tvornica čokolade*.

obvezama u ovo doba godine.«

»Slobodno reci ako si i ti«, doda Lorcan. »Dolazak nije obvezan.«

»Što misliš da bih inače radila?« upita ga, zabavljena mišlju da bi mogla biti bilo gdje drugdje osim u svom naslonjaču.

»Ne znam. Ali ne želimo da misliš kako mi mislimo da u ovo doba nemaš drugih poziva.« Lorcan je petljao, nastojeći zvučati opušteno. »Možda ćeš biti na nekim zabavama i ne želiš se motati po školi s ovim ludama koje stalno trebaju pažnju. I sa mnom.«

»Lorcane, ionako bih se s tobom družila, ovdje, s četkama za ličenje i ukrasnim rubovima. Naravno da mogu doći u školu i poslušati DJ Isusa i njegove anđele.« Juliet djevojčicama koje su čekale njezinu reakciju pokaže uzbuđeno lice. »Godinama već nisam bila na božićnoj priredbi. Jedva čekam. Bit će mega!« doda, loše oponašajući Roisin.

»Ja ne zvučim tako«, zatuli Roisin, oduševljeno.

Lorcan prestane prtljati s mjernom trakom i nasmiješi se, gledajući je ispod tamnih trepavica. U ovakvim intimnim trenucima osmijeh mu je bio stidljiv, ne onako širok i samouvjeren kakvim se predstavljao u javnosti. Juliet osjeti uzbuđenje u prsima koje ju toliko jasno podsjeti na školske dane da je gotovo mogla osjetiti aparatić na zubima.

Istoga trenu ustukne kao da je dotaknula lonac s vrućim šećerom. Nije li već naučila lekciju s Michaelom? Bilo je prerano. Osim toga, znala je da ne mora samo ona riješiti svoje probleme; bilo je više razloga da očuvaju svoje prijateljstvo takvim kakvo je, kao divnu, toplu i uzajamnu podršku.

To je zbog hlapljenja boja, reče si. Hlapljenje boja i učinak imela i božikovine pomutili su mi pamet.

»Pripremi se na spektakl«, reče on. »Emer je napravila kostime. A od Aleca je naručila sav materijal viška od zadnjih turneja Spiderweba tako da u Betlehemu ove godine neće nedostajati šljokica. A, ne. Pastiri će samo morati pratiti svjetlucanje štrasa do štalice. Samo se nadam da nemaju svijee.«

»Ja imam aureolu koja svijetli«, ponosno će Roisin. »Iako to učiteljica Barker još ne zna!«

U četiri sata poslijepodne na dan školske priredbe počelo je sniježiti.

Snijeg je bio toliko gust da se Juliet zapitala nije li Alec unajmio neku tvrtku za specijalne efekte da klincima stvori ugođaj kao dio božićnog dara. Vraćala se s Damson iz parka, gdje je paviljon sada bio urešen raznobojnim lampicama koje su tek počele svjetlucati u mraku, kada su zrakom poletjele prve pahulje, sliježući se prvo na krovove automobila i poštanske sandučice te rubove pločnika, ubrzo zabijelivši pločnik, a potom su, sve gušće, prigušeno bijelim prekrivačem hrskave mekoće, prekrile čitavu ulicu.

Lorcan pokuca u šest, dok se još dvoumila što odjenuti.

»Trebao si doći tek za pola sata!« vikne niza stube, kada je sam ušao u kuću glasno je pozdravivši.

»Morao sam doći. Emer me izluđuje jer pokušava odlučiti što će odjenuti. Mislim, zar je toliko teško odlučiti što odjenuti za božićnu priredbu po ovakvoj mećavi? Samo navuci sve što imaš, je li tako?«

Juliet pomisli kako je zaista simpatično koliko malo Lorcan razumije žene i njihov odnos prema odjeći, usprkos tomu što je njima okružen.

Baci zadnji pogled na ogledalo i zaključi da je najbolje da ide u odjeći koja je već na njoj:

traper suknji, debelim čarapama i mekim zelenim džemperom od kašmira koji joj je Louise bila darovala bez posebnog povoda. Pomislila je kako bi to mogao biti muški džemper po načinu na koji joj je padao s jednoga ramena, zbog čega se osjećala toplo i sićušno, što i nije bilo toliko loše.

Lijepo je ponovno imati darežljivu sestru, pomisli. Veliku sestru koja ti govori što ti najbolje odgovara, a potom ti to i kupi.

»Mooooolim te, jesi li spremna?« poviče Lorcan. »Prijevoz stiže za deset minuta. Emer želi da djeca stignu sa stilom.«

»Ooh, limuzina?« Juliet se sjuri niza stube. »Kako rokerski!«

»Vozit ćemo se na ralici ako uskoro ne krenemo. Oh!« Lorcan je proučavao zadnji sloj boje na radijatoru i ustukne kada je ugleda. »Izgledaš lijepo.«

»U ovome?« Juliet nije očekivala komplimente, ali ih rado prihvati. »Hvala.«

Nasmiješe se jedno drugome.

Juliet osjeti kako joj lice crveni i učini joj se da je osjetila treperenje u želucu. Nije bilo sumnje, gledao ju je s odobravanjem. Nije ni on izgledao loše, u staroj kožnoj jakni ispod koje je nosio majicu s kapuljačom.

Potom kao u vohoru dojure Minton i Hector i trenutak se prekine. »Namjeravala sam ih odvesti k mami večeras, ali čini mi se da će se ovdje snaći sasvim dobro«, reče, navlačeći čizme za snijeg. »Minton ne žvače stvari, a od Hectora sam sve sklonila na sigurnu visinu.« Strogo pogleda jazavčara. »Nadam se.«

»Mislili smo poslije otići na pizzu«, reče Lorcan. »Može?«

»Da, naravno«, reče Juliet. »Krenimo!«

Bilo je neobično koliko je izlazak u osnovnu školu s prvim susjedom čini usplahirenijom od pravoga spoja.

Automobil koji je stigao po Kellyje nije bio uobičajeni longhamptonski taksi, nego golema crna limuzina zatamnjenih prozora, s lancima za snijeg i vozačem s crnim naočalama.

I Emer je nosila crne naočale i najluđu rokersku haljinu u kojoj ju je Juliet ikada vidjela. Sigurnim je korakom izašla iz kuće u čizmama Vivienne Westwood s visokim potpeticama, u uskoj haljini koja je izgledala kao da je tijelo omotala vrpcom, s mnogo rubaca i u dugačkom kožnom kaputu koji je meo snijeg poput ogrtača iz *Priče o Namiji*.

Julietino dobro raspoloženje malo splasne. Utučeno je zurila u svoje iznošene čizme za snijeg, sve dok se Emer nije nagnula sa svoga sjedala. »Izgledam li u redu?« nervozno je šapnula, glasom koji Juliet još nije čula.

»Ti? Izgledaš sjajno«, reče Juliet. »Da te već ne poznajem, smjesti bih se htjela s tobom sprijateljiti.«

»O, hvala ti. Ja nikada ne znam što odjenuti, a ne želim razočarati cure.« Uzdahne i skine naočale. Izgledala je dirljivo nervozno, usprkos tomu što je kapke namazala zlatnim sjenilom. »Ovdašnje mame odijevaju se ležerno, otprilike kao ti. Dobro, više-manje. Ovako su se odijevale mame u mjestu gdje smo prije živjeli i na to sam se navikla, ali...« pogleda Julietinu suknju, »ravne cipele, traper suknja do koljena... zašto se ja tako ne znam odjenuti?«

»Stvarno?«

»Stvarno.«

»Ja ću ti pokazati«, odvrati Juliet i potapša je po koljenu. »Ne brini se. Samo ti treba prsluk podstavljen perjem. Ostalo će doći samo od sebe.«

»I sve se tako lijepo ponašaju«, nastavi Emer, grickajući nokat.

»Stigli smo!« zakriješti Spike. On je bio jedino dijete s njima; Salvador, Roisin i Florrie već su bili iza pozornice.

U školskoj dvorani njih četvero zauzmu mjesta u redu za obitelj. Gledalište je već bilo pretrpano; Juliet je osjećala kako su sve oči uprte u njih dok su se probijali pokraj koljena i ručnih torbica. Zabavljalo ju je kako je Emer balansirala između sramežljivosti prema drugim mamama i njihovim poslušnim potomcima i uobičajenog zabacivanja kose. Također ju je zabavljalo kako su svi promatrali Lorcanu s neprikrivenim oduševljenjem, a potom nju, sa zavišću.

Svjetla se ugase, začuje se nestrpljivo ušutkivanje, a potom zapjevaju anđeli. Jedan se glas isticao iz zbora; samo je jedan anđeo davao sve od sebe u stilu Mariah Carey. A potom se podigne zastor i otkrije tri oblaka puna dječjih anđela s aureolama od svjetlucave trake i neobičnim hologرافskim tunikama; samo je jedan od njih pjesmu gorljivo pratio mimikom pravih džez majstora, ne obazirući se na ljutito odmahivanje glavom učiteljice za klavirom.

Emer je sjala od ponosa, snimajući pažljivo kamerom i ne obazirući se na mrmljanja drugih roditelja o faktoru X i današnjoj televiziji.

»Ako taj anđeo ne pripazi, zbacit će ga s tog oblaka«, promrmlja joj Lorcan na uho, a Juliet protrne čitavim tijelom.

Juliet je postala svjesna da nije odlazila na dovoljno božićnih predstava jer su joj se niz lice slijevale suze od trenutka kada se anđeo Gabrijel pojavio u vrtu. Lorcan joj doda maramicu iz goleme zalihe u Emerinoj torbici.

Kada se Florrie pojavila kao pastir pažljivo predvodeći par janjadi, koju su vješto igrali zapadnoškotski terijeri Jock i Aggie, Julietini znanci iz parka, zasuzio je i Lorcan, pa su zajedno šmrkali sve do velikog finala, u kojemu se Salova bas gitara nadmetala s improviziranim sopranom njegove sestre koji je zavijao do kraja pjesme Mali magarac.

Dok su se Josip i Marija klanjali, Emer, Lorcan i Juliet skoče na noge kao da su u Royal Albert Hallu. Emer prodorno zazviždi, a Lorcan odobravajući zaurla tako da su se sve glave okrenule prema njima. Juliet nije bilo briga. Pucala je od ponosa zbog Florrie, Roisin, Sala i ostatka svoje usvojene obitelji. Tek kada je Roisin iza anđeoskog zbora počela pokazivati vražje rogove heavy metalaca, zaključi da je najbolje da izađu prije nego što Roisin iskamči bis.

Vozač limuzine čekao je na parkiralištu, još uvijek sa sunčanim naočalama, pa ih svih sedmero odveze pred ljubomornim pogledima očeva koji su pokušavali izvući vozila iz snijega.

Pola sata poslije zauzeli su najbolji stol u separeu u Pizza Parlouru na High Streetu, mastan od maslaca s češnjakom, i zagledali se u nove nanose snijega koji su se gomilali na prozorima, dok su vani svjetlucala božićna svjetla rastegnuta preko ceste, crvena, žuta i zelena.

»Onda, gdje ćeš provesti blagdane?« upita Emer kada pizze stignu.

»Kod mame. Ja kuham.«

»Ti kuhaš?« reče Lorcan. Podigne začuđeno obrve jer je jedini dobro znao o njezinim borbama da povrati svoj oduševljenje za kuhanjem.

Juliet kimne. »Vježbala sam. Zapravo, možda otkrijete da vam je Djed Mraz ove godine pripremio slatko iznenađenje.«

»Drago mi je zbog tebe«, reče on tiho i lagano je gurne nogom pod stolom. Juliet se zacrvni jer nije bila svjesna da mu je noga tako blizu.

»Što misliš, kada bi Djed Mraz mogao svratiti?« upita Emer, izbirljivo prebirući po salati. »Moraš doći do nas na božićno piće prije nego što odemo.«

»Odete?« Julietina vilica zastane na pola puta do usta. Nije joj uopće palo na pamet da ih neće biti za Božić.

»Idemo u Irsku da neko vrijeme provedemo s obitelji«, objasni joj Roisin. »A potom mama i tata idu u New York na posebno druženje.« Napravi znakoviti izraz lica, koji je Spike oponašao, na Florrieno zgražanje.

»Za Novu godinu uvijek odemo nekamo posebno, sami nas dvoje«, reče Emer. »Tomu se veselim otprilike od 9. siječnja. Alec je iskoristi da zaradi bodove za prvu polovinu godine, pa je to izvrsno. Ovo društvo ostaje s rođacima na zapadu. A ako misliš da su oni nestašni...« Zakoluta očima.

Juliet to nije mogla ni zamisliti.

»Ideš i ti?« upita Lorcana, što je opuštenije mogla.

»Nisam još odlučio«, reče. Potom razreže pizzu na komade koje preklopi kako bi mu bilo lakše jesti. »Mogućnosti su još otvorene. Mogao bih na jedan koncert u Dublinu ili na cjelonoćnu zabavu u Gorku gdje je uvijek ludo. A jedan prijatelj je vlasnik bara u Edinburghu, pa možda završim i ondje.«

Juliet se rastuži što nije ni pomislio na ostanak u Longhamptonu, ali zapravo, zašto i bi? Nova godina bila je prilika da čovjek bude sam i da razmisli o svemu, kao što će ona, ili da je provede s prijateljima uz potoke alkohola, kao što će učiniti Lorcan. A za opuštanje je bilo mnogo boljih mjesta od Longhamptona, osobito ako si prijateljevao s rokerima u čitavoj državi.

»A može i ostati ovdje«, reče Emer, pogledavši je postrance.

»Ne, Longhampton je za Novu godinu grozan«, brzo će Juliet. »Jednom kada vidiš gradonačelnika kako pogrešno pjeva >Auld Lang Syne< na balkonu vijećnice, vidio si sve. Kladim se da je Nova godina u Irskoj mnogo zabavnija nego ovdje.«

»To ovisi o...« počne Lorcan, ali ga prekine Florrieno zavijanje.

»Salvador mi je stavio led u kapuuuljaču!« tulila je.

»A ti se pitaš zašto se pokušavam domoći slobodnog tjedna za Novu godinu?« upita Emer, obrva podignutih do korijena kose.

Roisin udari žlicom o stol. »Sladoled. Roisin Kelly želi sladoled!«

Nakon što su krenuli, Roisin i Salvador držali su se Emer, vriskajući i izbacujući snježne grude u zrak. Florrie malu ruku ugura u Julietinu dok su hodali do mjesta gdje je bila parkirana limuzina i Juliet osjeti ljubav prema maloj, povučenoj djevojčici.

Spusti pogled i nasmiješi se. Florrie joj uzvratila smijeh, ali ne reče ništa.

Juliet osjeti kako je uhvati još jedna ruka, ovoga puta veća.

Bio je to Lorcan. Podigne joj ruku i podigne svoju drugu, kojom je držao Spikea.

»Break dance!« reče Juliet, izvodeći valovite kretnje rukama.

Djeca su se smijala i poticala ih da nastavljaju s kraja na kraj, ali kada su u daljini ugledali svjetla limuzine, oslobode se i potrče naprijed.

Lorcan ne pusti Julietinu ruku. »Bolje da te držim«, reče. »Zbog skliskoga pločnika.«

Juliet se nije bunila. I nije ga pustila sve dok se nisu našli u vozilu.

Tjedan bez Kellyja bit će jako dug.

Snijeg se zadržao, a sloj je svake noći postajao sve deblji, spreman da se suprotstavi vremenskim prognozama za idući dan. Činilo se da će se zadržati do Božića, na oduševljenje djece Kellyja koji su u stražnjem vrtu već od snijega izradili čitav bend Led Zeppelina i Queena.

Jednoga jutra prije šetnje Juliet im na pragu ostavi staklenke i mašnom ukrašene paketiće slatkiša. Kada se vratila, na svojem pragu pronađe kutiju, od snijega zaštićenu plastičnom vrećicom iz Sainsburyja.

Juliet strese snijeg s čizama i ponese paket do kuhinje gdje ga je namjeravala otvoriti. Bio je vrlo težak i ona razočarana shvati da su si Kellyji dali oduška, sudeći prema nažvrljanom popisu »molim te, molim te, molim te usluga« koje su uključivale hranjenje i njegu mačke Smokeyja i Florriene menažerije malih kućnih ljubimaca, priloženom uz smotuljak novčanica kojima će se sve to platiti.

Čestitka u vrećici bio je pravi božićni portret čitave obitelji odjevene u kostime, u američkom stilu.

Salvador je bio bubnjar s bubnjevima, Roisin kućna pomoćnica koja pleše, Spike francuska kokoš, Emer pet zlatnih prstenova, a zbunjeni Alec bio je jarebica u stablu kruške.

Unutra je pisalo: Našoj dragoj susjedi i čuvarici kućnih ljubimaca. Hvala što trpiš ovu ludnicu. Rock'n'roll, Kellyji. Svi su se potpisali.

Unutra je bila i boca Emerina džina od trnjine, vrećica smiješnih rukom rađenih organskih psećih kolačića iz Harvey Nicholisa i prelijepa marama od Puccija »kako bi tvoje šetnje postale otmjenije«.

Juliet nikada nije nosila maramu, ali odluči da će početi od ove godine.

Pronađe još jednu posebnu kutiju, neumotanu. Bila je također vrlo teška.

Juliet je pažljivo izvadi i ukloni ljepljivu vrpcu koja je spajala gornju stranicu. Otvori je i izvadi presavijenu poruku na vrhu isjeckanog papira.

Na njoj je pisalo:

Pronašao sam to za tebe i kuću. Već dugo tražim pravu veličinu i oblik. Trebala bi se zaista ponositi poslom koji si ove godine obavila. Nikada još nisam radio s tako darovitim radnikom.

Neka sljedeća godina bude puna svećanih otvaranja i mogućnosti koje će ti pokucati na vrata (shvaćaš?!)

Voli te Lorcan

Njegov iznenađujuće uredan rukopis podsjeti je na njegov glas. Nasmiješi se zbog komplimenata, iako nije bila sasvim sigurna da ih zaslužuje; on je obavio većinu posla.

Juliet gurne prste u nasjeckani papir i napipa nešto metalno i hladno. Polagano izvadi mjedeno kucalo za vrata, ulašteno i blistavo.

Bilo je prelijepo, sa složenim zavijucima i istočkano od starosti. Zbog svojih je godina bilo još ljepše. Lorcan je vjerojatno utrošio mnogo vremena čisteći ga, vraćajući ga u stanje u

kojem su ga našli prvotni vlasnici. Juliet osjeti kako je steže u prsima od emocija, dok se kucalo zagrijavao u njezinim dlanovima, otpuštajući sladak, pljesniv miris laštila.

Benu bi se svidjelo, pomisli, već ga vidjevši na vratima kako sja na novoj crvenoj boji. U sebi je imao odliku nečeg novog i nečeg starog, što je savršeno sažimalo polagano buđenje vile Mirta.

Vrijeme je da u kući ugostim ljude, pomisli. Sve što mi za novogodišnju noć treba je visok, taman i zgodan muškarac s grumenom ugljena i viskijem.

Bila je prava šteta što je muškarac koji odgovara takvom opisu toliko daleko.

28. POGLAVLJE

BOŽIĆ JE BIO NALIK na sve koje su se proslavili u Dianeinoj kući, osim prošlogodišnjeg potištenog okupljanja. Kada je stigla u devet ujutro, Juliet opazi da ih u staklenim čašama već čeka koktel Buck's Fizz, dok u pozadini veličanstveno trešte božićne pjesme zbora dječaka. Usprkos tomu što je tek bilo jutro, limenka čokoladica Quality Street već je stajala otvorena na pomoćnom stoliću; u njoj je nedostajalo sedam zelenih trokutića koje je Diane vjerojatno već spremila u tajnu ladicu za poslije.

Juliet je stigla s punim kamionetom: u stražnjem su dijelu bili pladnjevi hrane prekrivene folijom koju je pripremila večer prije, zajedno s vrećicama s darovima; sve zajedno je pažljivo zaštitila od Mintona i Hectora. Obojica su nosili svečane ogrlice i već su bili u šetnji prije doručka, kako ne bi poludjeli s trganjem papira.

Diane joj otvori vrata. Već se činila pripitom od koktela i Juliet uzmakne za korak kada je pogodi val vrućine. Iz nekog razloga, izgubljenog u proteklom vremenu, njezina bi majka za Božić uvijek pojačala grijanje, zbog čega bi joj se obrazi još više zažarili.

»Sretan Božić!« vikne, lagano se njišući. »O, ti si dobra djevojka«, doda, vidjevši da je pripremila gusku nadjevenu patkom nadjevenu piletom. »Tvoj se otac tome veseli tjednima!«

»Pa, nadam se da je vrijedilo«, reče Juliet. »Osjećam se kao da sam u veterinarskoj stanici.«

Eric se pojavi iza svoje žene, također u punom sjaju u svojoj božićnoj košulji. Bila je crvena, sa sobovima na ovratniku; lanov dar iz Australije. Obično bi je nosio samo desetak minuta za obiteljsku fotografiju, ali sada kada su se odlučili za prijenos uživo, morat će u njoj provesti cijeli dan.

»Sretan Božić, tata!« reče Juliet. »Ili, bolje rečeno, Djede Mrazu?«

»Ho, ho, ho«, odvrati on mrtav hladan. »Sretan Božić! Da ti pomognem?«

Dok je s tatom prebacivala tovar hrane, darova i opreme za pse, Juliet osjeti čudnu mješavinu osjećaja. Bilo je lijepo ponovno biti uvučen u poznate rituale obiteljskog Božića; grozne šale, način na koji ju je njezina mama pokušavala natjerati da kuša roladu od lososa iako još nije bilo ni vrijeme doručka. No, postojale su praznine koje je trebao ispuniti Ben. On je bio taj koji se smijao tatinim šalama i koji bi uvijek prigrizao nekoliko groznih sendvičuljaka od račića.

Sada je bila samo ona. Ja moram stvoriti vlastite rituale, rekla je sama sebi, prekrivajući bolnu tugu pozitivnim razmišljanjem. Kao što je bila lijepa ranojutarnja šetnja s Mintonom i kroasan u kojem je jutros uživala. To bi mogao biti početak. I drugi se mogu pridružiti ako će htjeti.

Mogla bi uvesti tradiciju Stjepanja; je li već postojao neki običaj koji bi mogla posuditi? Što su radili u Irskoj? Lorcan bi sigurno imao neki prijedlog koji bi se temeljio na Guinnessu.

Od pomisli na Lorcanovo veselo društvo počne joj nedostajati i Emer. Bilo bi lijepo onamo poslije pobjeći, čalabrcnuti štogod s njihova gozbenog stola i opustiti se u velikom kožnom naslonjaču.

Julietinu sliku poremeti kaos koji bi stvorilo četvero djece, uz neograničen pristup izvorima šećera i nakon posjeta Djeda Mraza, te Emer, njezina obitelj i pića iz kućnog bara. Brzo se predomisli. Možda je njezina prava božićna nagrada bila miran i dovršen dnevni boravak.

»Kamo je Lorcan otišao za Božić?« upita Diane dok je rezala krumpire na lim za pečenje. »Mogao je doći ovamo.«

»Svi su otišli u Irsku, kod Emerine mame u Galway«, reče Juliet. »A potom Alec i Emer odlaze u New York za Novu godinu, a mislim da Lorcan ide na nekakav koncert ili takvo nešto u Dublinu.«

»Ah. Zar Lorcan neće Novu godinu dočekati s dragom osobom?« Diane znakovito podigne obrvu.

»Dočekat će je s nekoliko prijatelja.« Juliet ne podigne pogled. »To je ponovno okupljanje njegova starog društva s turneja. Vjerojatno će se pojaviti ovdje 2. siječnja s novom tetovažom i tjedan dana dugim mamurlukom.«

»On je drag čovjek...« počne Diane i Juliet odmah uvidi kamo to vodi.

»On je drag čovjek, ali s mnogo prtljage«, reče odlučno.

»Ozbiljno? Kakve?«

»Dovoljno«, reče Juliet. »Što znači da zajedno imamo dovoljno da napunimo odjel za izgublenu prtljagu na Heathrowu. Mislim da to ne bi pomoglo ni jednom od nas.«

»Time želiš reći da ste razgovarali...«

»Zdravo! Zdravo!« buku Louiseina dolaska priguše Dianeini povici oduševljenja kada Toby dojuri do kuhinje odjeven u kostim tradicionalnog kolača od šljiva, ispod kojeg su mu virile bucmaste nožice u bijelim čarapama.

Iza njega se pojavi Louise, u tamnim trapericama i dugom džemperu od kašmira boje bobica božikovine. Peter dođe za njom, svjež obrijan, s dvije boce šampanjca. Ukupni je dojam bio nalik na naslovnicu božićnog izdanja nekog časopisa.

»Zdravo svima!« reče on, podižući ruku u znak pozdrava. Juliet opazi da ponovno nosi vjenčani prsten, jednako kao i Louise. Vratio se i Louisein blistav obiteljski osmijeh, iako bez manično-opsesivne primjese koja ju je u posljednje vrijeme odlikovala.

Samo izgleda sretno, pomisli Juliet. A to ona više nikada neće uzimati zdravo za gotovo.

Jutro je prohujalo u oluji darova i ukrasnog papira, čokoladica i čaša koktela, i Juliet je bila sretna što većinu može izbjeći radeći u kuhinji; živce joj je umirio popis s kojega je precrtavala obavljene stvari i mamine tave i lonci koje je sve do zadnjega izvukla iz ormarića.

Osim Frankensteinove peradi, jelo nije bilo osobito zahtjevno: pečenje za petero odraslih, jedno dijete i tri psa, ali pružalo joj je najveće zadovoljstvo pripremati ga, čak unatoč tomu što su krumpiri bili malo previše zapečeni, a mrkve ne bi prošle Kimin al dente test.

»To je najbolji božićni ručak do sada«, reče Peter, odgurnuvši stolac od stola, nakon što se zadnji put poslužio božićnom slasticom posluženom u velikoj zdjeli. Zadovoljno se potapša po trbuhu.

»Za glavnu kuharicu«, reče Louise, podignuvši čašu.

»I prijatelje koji nisu s nama«, doda Diane brzo. Juliet podigne čašu. Ona je pila jabučni sok. Zapravo nije htjela postati sentimentalna, pa se zgodno ispričala time što mora voziti natrag.

»Vrijeme je za odmor, rekao bih«, reče Eric, polažući ubrus na stol.

»O ne, nećeš«, reče Diane. »Moramo nazvati Iana! U Australiju!«

»Da, zaista«, teška će srca Eric. »U tom slučaju, idem malo počistiti dnevni boravak.« Dok se gurao pokraj Juliet, suučesnički joj namigne, za što se ona pretvarala da nije vidjela, kako bi mu vratila uslugu što je nije cinkao da Minton ispod stola hrani pečenim krumpirima.

Dok su Juliet i Diane čistile ostatke jela, a Louise nagovarala Tobyja da odspava u putnom krevetiću, Peter donese Dianeino prijenosno računalo iz njezine radne sobe (nekoć gostinjske) na katu i prikopča ga na televizor kako bi mogli uživati u učinku čitavog ekrana. Za to mu je trebalo sumnjivo mnogo vremena; gotovo sve vrijeme koje su Diane, Louise i Juliet provele udubljene u razgovor o brojnim rođacima, ali sada je računalo bilo spremno za svečanu božićnu čestitku od Iana.

Juliet je prva začula zvonjavu Skypea, dok je drhtala u vrtu, nadgledajući pse i spremajući se kradomice ući u dnevni boravak kako bi zgrabila nešto iz limenke Quality Streeta.

»Mama! Louise!« povikne. »Zove Ian!«

Pritisne zelenu točku za javljanje i Ianovo se lice pojavi na zaslonu. Bio je još više osunčan i s dužom kosom, ali prštao je od zdravlja i snage. Juliet zapazi da je namjestio kameru kako bi se u pozadini vidio prelijep pogled na plažu. Je li bilo prekasno da svoju kameru okrenu podalje od nakrivljenog božićnog drvca? upita se Juliet.

»Hej, Juliet, kako ide?« upita on smiješnim australskim otezanjem.

»Ma daj, lane, nismo u Susjedima¹³«, veselo će ona.

»I tebi sretan Božić«, odvrati on više britanskim naglaskom. »Hej, Louise. Kako si?«

»Dobro, hvala«, reče Louise, ljuljuškajući u naručju uzbuđenog i nimalo snenog Tobyja. »Gle, Toby, to je ujak Ian! Pogledaj kakav lijepi plazma televizor ima!«

Juliet je presiječe pogledom. Problem kod Skypea bio je taj što se tijekom razgovora nije moglo kolutati očima, što je bilo nezaobilazno u gotovo svim obiteljskim susretima.

»Je li to tata?« upita Ian, dok se Eric neuspješno pokušavao provući pokraj kamere. »Hej, tata! Kako ide?«

Juliet povuče Louise u stranu i odlučno postavi Tobyjevu hranilicu ispred kamere.

»Zar ne sliči tati?« promrmlja Louise kada Juliet u nju namjesti Tobyja.

»Znači li to da smo mi počele nalikovati na mamu?« tiho odvrati Juliet.

»Ne«, reče Louise. »Mama! Prestani prati posuđe! Ian zove.«

»Molim? Nitko mi nije rekao!« Začulo se zvečanje lima za pečenje koji je ispušten na radnu površinu i na vratima se pojavi Diane, skidajući gumene rukavice i popravljajući frizuru. Jedne će godine, pomisli Juliet, mama unajmiti frizera i šminkera za ovo božićno javljanje uživo.

»Hajde, tata.« Louise stjera sve ispred računala, pa su svi nespretno stajali oko Tobyja, koji se uzalud pokušavao osloboditi.

»Zdravo, Iane!« poviknu Eric, kao da se satelit aktivira glasom. »Čuješ li nas?«

¹³ Australska sapunica.

»O, da! Naravno! Bok!« Slika se iskrza dok je mahao. »Vanda! Vanda, dođi, dovedi cure...«

Na zaslonu se pojavi Vanda, Ianova žena, i njihove djevojčice Bethan i Taya. Bethan je imala osamnaest mjeseci, a Taya četiri godine; bile su minijaturne verzije Vande, s plavim uvojcima i blistavim osmijesima.

»Bok!« poviknu uglas, mašući prema kameri. Sve su nosile sobovske rogove.

»Bok!« odgovore svi uglas.

»Onda, što ima novog?« upita Ian.

Louise se počne hvaliti Tobyjevim najnovijim postignućima u jaslama, ponosno kimajući prema Peteru, i Juliet se nakratko isključi. Nije joj smetalo što ne mora pričati o sebi; bilo je lijepo što konačno nije u središtu pažnje. Ian ju je mogao vidjeti i uvjeriti se da je dobro; danas zaista nije htjela razgovarati o svojoj neprestanoj borbi sa stanjem udovice.

Pogleda prema stopalima, odakle ju je pogledavao Minton, uvijek u blizini. Bio je spreman na bijeg u šetnju; njegov je unutarnji sat govorio da nije ostalo još mnogo dnevne svjetlosti.

»Nećemo dugo, prijatelju«, nijemo mu reče. To je bila prednost pasa: nikada joj nisu trebali izgovori kada bi uzela vrećicu za kakicu.

Tata je blago gurne u rebra. »Idem s tobom«, promrmlja. »Ne možeš se sama snaći s tri psa. I, ovaj, nešto ti mama i ja moramo reći...«

Juliet zausti reći da je uvijek s najmanje tri psa, ako ne i više, kada joj pozornost ponovno privuče Vandin uzbuđen glas koji je nadglasao Iana.

»Jedva čekamo da dođete!« reče.

Problem kod internetskih razgovora bio je taj da se nikada nije moglo znati tko s kim razgovara, pomisli Juliet. Činilo se da Vanda zuri izravno u nju.

»Tko? Ja?« Juliet pokaže na sebe. »Vanda, ja ne dolazim. Nismo na kraju rezervirali karte.«

»Ne, ne ti, Jools. Tvoji mama i tata!« Vandino se prijateljsko lice gotovo prepolovilo od očaravajućeg osmijeha. Zubi su joj bili lijepi gotovo kao i preplanula put. »Već smo dogovorili da vas pokupi taksu, Diane; zgodan način da se izbjegne novogodišnji mamurluk, ha?«

Juliet požali što nema oči na leđima jer je imala osjećaj da se iza nje odvija nezaboravna scena. Ne bi je iznenadilo da se Louise izvrnula na leđa poput oborena stabla.

Diane je nekoga pokušala ušutkati, a potom prasne: »Eric!« vjerojatno kako bi tatu spriječila u bijegu.

»Mama!« Louise je istodobno zvučala povrijeđeno i izvan sebe. »Idete u Australiju? Otkada?«

»Otkako su odlučili doći na odmor... a potom predložili da ostanu kada stigne kći broj tri!« Ian je bio izvan sebe od sreće. »O, gle! Brzo Vanda, zamrzni sliku! Brzo! Ah, sjajno, ova je za uokviravanje!«

»Čestitam«, reče Juliet jer nitko drugi ništa nije govorio. Barem ne naglas.

»Oduševljeni smo što će doći vaši roditelji«, reče Vanda i ovoga je puta Juliet znala da se obraća izravno njoj jer su se Diane, Louise, Peter i Eric upustili u verbalno nadmetanje pokraj računala. »Imam previše posla, s dvoje male djece i vlastitim poslom i svime. Imala sam neke komplikacije i sada kada mojih više nema. Bog ih blagoslovio, stvarno sam došla do ruba.«

»Koliko će dugo ostati?« Juliet pokuša izračunati u glavi, ali nije znala koliko je Vanda trudna. Ona je osobni trener i prošloga je puta sama odšetala na porođaj.

»Pa, nekoliko mjeseci nakon što se dijete rodi, ali tvoj tata nije rezervirao datum povratka, pa ćemo vidjeti, zar ne, dušo?« reče Vanda, potpuno nesvjesna novog kruga uzdisaja koji se začuo iza Juliet. »Sada si ionako nećemo više smetati kada se u vrtu dovrši stan za baku i djeda.«

Juliet začu kako je Louise ponovila: »Stan za baku i djeda«, ali se nije željela okrenuti da vidi izraz lica kojim je to popratila.

»Čim prekinu, izvedimo pse«, promrmlja Eric, a Juliet namjesti osmijeh i kimne.

Glavne su ulice u gradu već bile prljave od bljuzge na mjestima gdje su čitave obitelji hodočastile na božićni ručak gazeći svježi snijeg, ali je gradski park još donekle bio netaknut. Kada Eric otvori željezna vrata da propusti Juliet, Mintonu, Coco i Hectora, prizor je bio kao iz bajke.

Debeli sloj snijega prekrivao je nisku živicu i cvjetnjake poput mekih jastuka, a mraz je svjetlucao na ružama od lijevanog željeza ukrašenog paviljona koji se usred parka izdizao poput glazbene kutije koja će se otvoriti i otkriti balerinu koja se okreće na njegovu krovu. Dva, tri hrabra crvendaća skakutala su po golim granama drveća teškog od snijega, dok je sunce osvijetljavalo sav taj čaroban prizor. Samo nedostaje Djed Mraz na saonicama parkiranim preko puta tratine, pomisli Juliet, i sve bi nalikovalo na mamin božićni kolač.

Zastane na trenutak da joj se taj prizor s razglednice utisne u sjećanje i zauzme mjesto pokraj starijih uspomena grada. No, ovo se ne može fotografirati, pomisli Juliet. Ne može se uhvatiti oštrina hladnog zraka, ni mir ni intenzivna bjelina snijega, ali kada odsad budem promatrala paviljon, sjetit ću se ovoga. Jer sam bila ovdje, ove sekunde.

»Pogledaj ti ovo«, reče Eric raznježeno. »Tko bi rekao da ovaj ušljivi stari grad može ovako izgledati?«

Juliet se nasmiješi. Mislio je da je ušljiv toliko da je ovdje proveo čitavo svoje odraslo doba i podignuo djecu, nikada ne napuštajući njegov skroman šarm.

»Provodim ovdje svaki dan već gotovo šest mjeseci i nikada još nije bio ovako lijep«, reče. »Ben bi poludio da me čuje«, doda potom. »Mislim, pogledaj — nema biljaka! Nema stabala!«

»On bi bio sretan čuti da si ovdje svaki dan već šest mjeseci«, reče Eric. Voljela je način na koji joj je mogao ukazati na neke stvari, bez pretjerane sladunjavosti koja bi se potkrala u majčinim primjedbama o Benu. U tom se parku osjetila bližom Benu nego katkad u vlastitu domu.

»Hoćemo li...?« reče, ne želeći razbiti taj čaroban trenutak. Osjeti se bolje čim su ponovno krenuli.

Iz navike, ona i Minton krenu u smjeru kazaljke na satu, šetajući prema mjestu gdje bi kućica s kavom obično stajala u podnožju brežuljka. Nekoliko je hrabrih već izašlo i Juliet zamijeti zbirku velikih i malih otisaka čizama Wellington te čitav niz raznolikih otisaka šapa.

»Onda, koliko dugo ti i mama planirate ovo putovanje?« upita. »Zašto ništa niste rekli? Zašto ste to ostavili za nekoliko dana prije puta?«

»Zato što se zapravo nismo bili odlučili. Željeli smo vidjeti što će biti s tobom ovaj Božić.« Ramena mu se pogrbe; emotivni razgovori mu nisu ležali. »U knjigama piše da neke udovice u ovo doba ponovno padaju u depresiju i nismo te željeli ostaviti samu. A i sve to s Louise...«

Juliet ga ošine pogledom. »Što to?«

»O, znam sve. Nisam blesav. Ni gluh. Nismo željeli otići dok se ne pomiri s Peterom.«

»Ali to je sada, čini se, u redu.«

»Da. Hvala Bogu.« On je oprezno pogleda. »A jesi li ti...?«

»Dobro sam. Ja sam dobro«, reče ona. »Ali koliko to već dugo planirate? Ne možete samo tek tako krenuti u Australiju.«

»Već dulje pričamo o odlasku.« Eric je izgledao posramljeno. »Kada se Ian vratio na sprovod, rekao nam je koliko se on i Vanda nadaju da bi došli k njima i proveli neko vrijeme s djevojčicama. Pomalo starimo, a on ne želi propustiti priliku da nas upoznaju. I da mi upoznamo njih, naravno. I...« oči mu zasvjetlucaju pod šešišom, »nemoj to krivo shvatiti, ali bilo bi dobro za tvoju majku da se malo odmori. Treba joj predah, uza sve s čim se ove godine morala nositi.«

»Znači, ipak je to vaš drugi medeni mjesec.«

»Zapravo prvi. Prvi smo put uspjeli otići samo na nekoliko noćenja u New Forest.« Eric sjetno uzdahne i ponudi joj karamelu iz džepa. »Probaj ovu izvrsnu domaću karamelu. Vrlo otmjena slastica.«

»Hvala, hoću«, složi se ona. »Za tebe ništa, Coco«, doda kada pas podigne pogled na šuškanje vrećice. »Zato si i morala odstranjivati kamenac. Tata.«

On vrećicu postavi tako da je oboje mogu dohvatiti, pa nastave. »Da budem iskren, dušo, tvoja mama hoće otići otkako se rodila Bethan. Ali tada je umro Ben i trebala si je, a kada si se ti počela oporavljati, Louise se željela vratiti na posao i trebao ju je Toby.«

»Sada se osjećam grozno«, reče Juliet. »Kao da smo vas sprečavale u tome da učinite ono što želite.«

»Ne budi šašava«, reče on. »Za to i služe roditelji, da se brinu za svoju mladunčad.«

On dotakne šešir, a Juliet se nasmiješi kada prođu pokraj Natalie, vlasnice kafića Divlji pas, i njezina baseta Bertieja, koji su hodali u suprotnom smjeru. Hodala je ruku pod ruku s visokim, zgodnim muškarcem, svojim suprugom, kako je Juliet pretpostavila; to je bio novi podatak koji je trebala otkriti u idućoj godini.

»U svakom slučaju«, nastavi otac, »uspjeli smo nešto uštedjeti i moći ćemo si priuštiti poštenu odmor. Među nama, uvijek sam želio pošteno razgledati Australiju. Nećemo sve vrijeme provesti s lanom. Barem ne ja. Unajmit ćemo kamper i malo proputovati.«

»Znači, zato se ove godine nisi upisao na tečaj.«

»Uhvatila si me.« Uzdahne. »Ništa ti ne može promaknuti.«

Sada su sve kockice sjedale na mjesto, pomisli Juliet, baš kao u epizodi *Ubojstvo, napisala je*. »I zašto mama ima novu frizuru i naočale i općenito izgleda kao da je krenula u novi život, unatoč tome što se o Tobyju brine čitav tjedan.«

»Što si mislila da je naumila?«

Juliet otvori usta, ali se predomisli. Tata nije morao znati što je mislila; sada ionako nije bilo razloga za brigu.

»Lijepo je nešto planirati«, nastavi Eric. »To nam je oboma dalo tema za razgovor. Nešto za planiranje.« Pogleda kćer, nosa crvena od hladnoće ispod šešira od tvida. Juliet pokuša zamisliti taj nos na plaži Bondi, namazan debelim slojem kreme za sunčanje, ali ne uspije. »Svoje dane ne provodimo samo šetajući psa i gledajući televiziju, znaš. I mi imamo život.«

»Ja šetam vašeg psa«, istakne Juliet. Potom ugura ruku pod njegovu, da mu pokaže kako

joj to ne smeta. »Pretpostavljam da će se Coco doseliti k meni? Tako da vas dvoje možete u život. To je u redu. Razumijem. Bit će kao da ideš u internat, je li, Coco?«

Eric je potapša po ruci, pa nastave šetati, uživajući u škripanju snijega pod čizmama. Kada je ponovno progovorio, Juliet mu u glasu razazna blagu razgaljenost koju bi inače čuli samo kada bi za Božić popio dodatnu čašu viskija.

»Vas dvije ste nam najvažnije u životu. I Ian, naravno. Ali došli smo u razdoblje kada razmišljamo o stvarima koje ćemo učiniti zadnji put. Želimo iskoristiti ove godine najbolje što možemo, prije nego što postanemo previše inkontinentni za put zrakoplovom.«

»Vi niste stari«, reče Juliet, ali je shvaćala što želi reći. »U svakom slučaju«, reče, »ne morate biti stari da biste se brinuli o stvarima koje ćete učiniti još samo jednom, zar ne? To je moja novogodišnja odluka: činiti stvari, ne samo čekati.«

»To zvuči zanimljivo«, reče on. »Što ćeš učiniti? Proputovati svijet? Promijeniti posao?«

»Pa, još nisam odlučila«, prizna Juliet. »Ali neću odbijati stvari. To je moja glavna odluka. Neću govoriti ne.«

»To je dobar početak«, složi se tata. »Iako ću još uvijek reći ne za dečke na motorima«, reče, nakon kratke stanke

»U redu, tata«, složi se ona.

U parku je bilo još bjegunaca s božićnog stola koji su se psima poslužili kao izlikom da popuše cigaretu, kao što je bio slučaj muškarca s erdel terijerom, ili potajno popričaju na telefon, kao što je činio tinejdžer sa škotskim terijerom. Juliet se nasmiješi i vlasnicima zaželi sretan Božić, dok su Hector, Coco i Minton njuškali pse i potom ih propustili da prođu.

»Pretpostavljam da taj pas pripada njegovoj baki«, tiho će Juliet kada tinejdžer prođe, s telefonom koji mu je nestao u kapuljači i prljavim psićem koji se gotovo izgubio u gomili. »Zove se Hamish, a ona ima kolica za kupnju s tartan uzorkom koji odgovara njegovu kaputiću. Katkad se i vozi u tim kolicima. Minton ga smatra premekanim.«

»Čini se da ste ti i Minton upoznali neke nove prijatelje«, reče Eric.

»Jesmo.«

U ugodnoj tišini šetali su stazom koja je obrubljivala park dok je sunce nestajalo, a tama zimskoga poslijepodneva zasjenjivala bijele nanose snijega. Kada su došli do vrata od lijevanog željeza koja su vodila natrag na glavnu cestu, šarena božićna svjetla zasvjetlucala su na pozadini od olovnog neba. Crvene i žute zvijezde, ovješene ponad ceste.

Eric zastane i prema nervoznom boranju čela Juliet pretpostavi da će joj sada reći ono što je zapravo namjeravao kada je s njom izašao.

»Juliet, dušo, molim te, mi reci istinu. Ako misliš da će ti biti teško, mi nećemo...« počne, ali Juliet ga prekine.

»Ne«, reče. »Želim da idete. Želim da mama i ti onamo odete i da putujete i ostanete koliko god želite.« U dubini grla nakupljale su joj se suze dok je razmišljala o roditeljima i njihovoj dugotrajnoj, udobnoj ljubavnoj vezi koja će svoj konačni veličanstveni procvat doživjeti pod australskim suncem. Mogla ih je zamisliti kako se drže za ruke u kamperu, zajedno otkrivajući nove stvari nakon toliko godina.

Zajedno su otkako su bili tek neiskusna djeca u školi, baš kao ona i Ben. Bi li ona i Ben krenuli u avanturu u njihovim godinama, nakon unuka, odrađenih poslova i svega što život nosi? Bi li njihova ljubav preživjela teška razdoblja? Juliet je htjela vjerovati da bi, iako se pomirila s tim da su se ta vrata zauvijek zatvorila.

»Ovu godinu ne bih preživjela da nije bilo vas«, reče. »Mame koja mi je pripremala hranu

i tjerala me da izađem. Tebe koji si se nosio sa svim papirima i održavao vrt u pristojnom stanju. Ali bit ću dobro. Louise će biti dobro. Odgojili ste nas da se suočavamo sa svojim problemima i to ćemo činiti. Vrijeme je da mamu staviš na prvo mjesto. Sebe i mamu.«

»Juliet...«

»Nisam još završila.« Ona teško proguta, nastojeći glas održati mirnim. »I ako se zaljubite u to mjesto kada onamo stignete, ostanite. Proživite avanturu zajedno. Ne vraćajte se zbog nas. Sada je vrijeme za vas dvoje. Zaslužili ste to.«

Juliet podigne pogled i opazi da tatine blijedoplave oči plivaju u suzama, dok mu se lice krivilo od pokušaja da ih zaustavi.

»Hladnoća«, reče. »Od nje mi oči suze.«

»Tata, nemoj plakati«, reče ona i ovije mu ruke oko vrata, pa su stajali usred parka i grlili se sve dok Juliet nije osjetila na licu da je snijeg ponovno počeo padati.

29. POGLAVLJE

JULIET NIKADA NIJE pretjerano voljela usporene dane između Božića i Nove godine, a ove joj se godine svaki dan vukao dvostruko sporije.

Sate nisu obilježile utješne epizode svakodnevnih televizijskih serija, samo niz *Harryja Pottera* koji su se spojili u jednu čarobnjačku gomilu; nije postalo toplije, ali nije bilo ni novog snijega. Činilo se kao da se nedjeljno poslijepodne protegnulo na tjedan dana, na čijem je kraju prijeteći leljala Nova godina, kojoj se nimalo nije radovala.

Nova godina bila je posebna noć za nju i Bena. Božić im se nikada nije toliko sviđao; u tinejdžerskoj dobi novogodišnju su noć svi planirali, potajno telefonirajući da ugovore spoj za vrijeme Kraljičina govora, kupujući blještave haljine na rasprodajama. Nakon što su im prijatelji otišli na fakultet ili se zaposlili u gradu, staro se društvo nastavilo sastajati u središtu grada još dugo godina, radeći isti krug po pabovima i barovima, i uvijek završavajući u paviljonu u parku.

Otkako su se vjenčali, Ben i Juliet čuvali su novogodišnju noć za sebe kao nagradu što su obavili posjete njegovim i njezinim roditeljima, raznim rođacima i društvenim događanjima. Juliet bi skuhalo nešto posebno, a potom bi se dobro utoplili i sjeli u vrt da popiju bocu šampanjca koju je Ben uvijek dobivao od simpatičnog para s vrlo zahtjevnim travnjakom koji je samo Ben mogao pokositi tako da se vide uredne pruge.

Ove se godine s Novom godinom morala suočiti sama, što ju je istodobno ispunjalo ježom i odlučnošću.

Louise i Peter pozvali su je na večeru, naravno, ali odbila ih je što je ljubaznije mogla. Oni su bili u nekoj čudnoj fazi novog medenog mjeseca, uz mnogo intimnog smješkanja, koje je Juliet bilo drago vidjeti, ali u kojemu nije htjela sudjelovati kao suvišni promatrač. Jedino mjesto kamo bi otišla bila je susjedna kuća, na kakvu god neobuzdanu zabavu koju bi Kellyji pripremili, ali oni su još uvijek bili na putu, na što su je podsjećali sramežljivi posjeti Smokeyja koji bi se svake večeri pojavio u njezinoj kuhinji.

Tuđi ljubimci zapravo su izvukli Juliet iz učmalosti dana do Nove godine, dok je blatnjavim stazama koračala s Hectorom, Mintonom, Coco i još nekoliko redovnih mušterija, privremeno izbačenih iz svojih kuća na račun alergičnih rođaka. Uvijek im je bilo drago vidjeti je, uvijek su zahvalno i luđački trčali parkom u potjeri za lopticom i uvijek bi se sretno stropoštali na pod kada bi ih vratila kući.

Juliet sve troje pusti da joj se pridruže u naslonjaču u poslijepodnevnom drijemežu. Kada se probudila, smušena zbog teškog disanja oko nje, pronađe Mintonovu glavu priljubljenu uz svoje uho i shvati da je Coco, iako mršavija, ali još uvijek napuhana, ispustila vjetar. Usprkos tomu, osjeti val sreće kakav dugo nije. Prva joj misao nije bila tuga; osjećala je mirno zadovoljstvo.

Kako bi izbjegla Louiseine pozive u zadnji čas na novogodišnju večer, Juliet je roditeljima predložila da će ih odvesti u birminghamsku zračnu luku na poslijepodnevni let.

»Sigurna si da ti nije teško?« upita je Diane po dvanaesti put, nagnjući se sa stražnjeg sjedala njihova automobila. Ispod podstavljenog kaputa za snijeg zakopčanog do grla nosila je odjeću za sunčanu Australiju, spremna da u zrakoplovu izađe iz čahure poput leptira. Nikada prije nije voljela boje, ali kada ju je Juliet odvela u kupnju odjeće za blagdane, odabirala je jedan za drugim cvjetni uzorak, izgledajući toliko sretno dok ih je isprobavala da je Juliet potajice morala obrisati suzu.

»Sada je malo kasno za to, mama«, reče Juliet pogledavši u retrovizor. »Na autocesti smo, za slučaj da nisi zapazila.«

»Ne, misim na to da uzmeš Coco. I da paziš na kuću? Provjerit ćeš električne instalacije? U klubu knjige pričali su o tome kako opasnost od požara postoji čak i kada se sve pogasi.« Zvučala je poput stare Diane, ali ipak se nije sva predala brizi. Juliet zamijeti da nije čak ni spomenula mogućnost poplava ili toga da se netko nepoznati useli u kuću.

»Prestani, Diane«, mirno će Eric. »Louise će obaviti što treba. I ako kuća izgori do temelja, Juliet, dovest ćemo kamper i živjeti u stražnjem vrtu.«

»Mi ćemo... O, Eric. Nemoj.« Nasloni se u sjedalu, ali se ubrzo opet prigne prema naprijed. »Imaš Cocoine papire? S podacima za veterinara? I nastaviti ćeš je voditi na vaganje, je li? Ne želim da sada popusti kada George kaže da tako dobro napreduje.«

»Da, mama.«

»Dobra djevojka. O Bože, nedostajat će mi moja Coco.« Juliet u retrovizoru spazi kako joj drhti donja usnica. »Hoćeš li se javljati Skypeom? Tako da me može vidjeti?«

»I mi ćemo zvati tebe, dušo«, reče Eric, tapšući je po koljenu.

Juliet se nasmiješi. Bilo je lijepo vidjeti kako iz njih isijava uzbuđenje. Čak je i tata odjenuo »hlače za putovanje«, s džepovima za sve sitnice. Istina, starjeli su, sa sijedom kosom i debljim naočalama, ali se u isto vrijeme Juliet nikada nisu učinili mlađima.

Kada ih je mahanjem ispratila pred vratima za ukrcaj, pomislila je kako ih nikada nije voljela toliko kao u tom trenutku.

Kada se vratila kući, bilo je prekasno za lutanje trgovinama i prerano da počne pripremati večeru.

Nakon kratkog rastresenog pospremanja zamišljeno se zagleda u zidove spavaće sobe s Lorcanovim testerima za boju u rukama. Minton ju je promatrao s praga.

Sada kada su prednji i stražnji dnevni boravak bili dovršeni, jednako kao i hodnik i kupaonica, a kuhinja je predstavljala posebno velik zalogaj, spavaća se soba nametala kao iduća prostorija za preuređenje. No, dosad su je izbjegavali jer je i sama riječ »krevet« zvučala čudno. Prostor za spavanje. Buđenje u novim bojama. Glupo, jer su u svemu drugome bilo toliko opušteni. No, Juliet se osjećala neugodno, a činilo joj se da je tako i s Lorcanom.

No, uz umiruću svjetlost godine na izmaku, Juliet spopadne nabujala želja da sa svime nastavi. Nova godina, novi početak. Nije mogla mnogo učiniti u vezi sa zidom s pukotinom, ali mogla je skinuti zastore i pripremiti površine za radove. Ako dio poslova obavi unaprijed, manje će vremena ovdje provoditi.

Lorcan ju je dobro poučio važnosti pripreme kod kvalitetnog uređivanja doma, pa je metodički slijedila njegov popis, pažljivo skidajući slike sa zidova, čisteći sobu, prekrivajući namještaj tankim pokrovom. Vani je zalazilo sunce, a na radiju su nakon poslijepodnevne emisije počele pjesme kao uvod u zabavu.

Osjećala se dobro zbog tjelesnog napora, umarajući se baš poput Mintona kada bi jurio za svojom lopticom. Juliet je večeras samo htjela spavati, spavati i potom se probuditi u

novoj godini, nakon što, dok je još u snu, završe sva žaljenja i sva tugovanja. Kada bi god pomislila na roditelje kako dremuckaju jedno drugom na ramenu u ekonomskom razredu ili zaljubljene Louise i Petera koji se spremaju na izlazak na večeru za odrasle, Juliet bi jače prionula poslu i usredotočila se na čišćenje svih paukovih mreža iz sobe.

Nakon nekog vremena ruke je ugodno počnu boljeti. Soba nije bila velika, ali je njome dominirao velik prozor okrenut prema vrtu. Činilo se da se dnevna svjetlost dulje zadržala, odražavajući se na sablasnom sjaju netaknutog snježnog prekrivača.

Juliet si dopusti predah kada se vani počelo mračiti. Imala je osjećaj da ga je zaslužila.

Sve su njezine stvari sada bile u nedavno obnovljenoj gostinjskoj sobi, a ono što joj nije trebalo, pospremila je u ormar, da joj nije na putu. Soba je bila čista, poput praznog platna za nadolazeću godinu.

Dobro, pomisli, i krene u prizemlje pripremiti si vrč čaja.

Bila je udubljena u zagonetno ubojstvo koje je rješavao Poirot i na drugom čokoladnom kolaču opazi da Minton nije na svom uobičajenom mjestu u naslonjaču.

Udobno gledanje televizije iz naslonjača nije bilo isto bez njega, pa spusti tanjur izvan domašaja Coco i ustane. »Mintone? Mintone!«

Nakon kratke tišine začuje se slabašno kuckanje kandža po drvenom podu na odmorištu stuba. Poznavala je takvo kuckanje. Bilo je to kuckanje onoga tko je uhvaćen u krađi.

»Mintone, što imaš?« vikne, spremna mu oprostiti što god je maznuo. Ipak je bilo božićno doba.

»Samo da nije otrovno«, doda, trčeći uza stube. »Ne vodim te veterinaru u novogodišnjoj noći. Ne mogu si priuštiti da budeš tako bolestan. Gdje si?«

Začuje komešanje u spavaćoj sobi, pa uđe. No, kada ugleda ono što mu je visjelo iz usta, dobrog raspoloženja nestane.

»Što si učinio?« Juliet je zurila u ostatke krpe koja je visjela iz Mintonovih usta.

Bila je to Benova zelena karirana košulja. Njegova omiljena, ona koju je skrivala u ormaru i koja je bila toliko dragocjena da je nije htjela vaditi ni za sat tugovanja jer se, mazohistički, nije na nju htjela naviknuti. Zelena je košulja bila jedina stvar za koju je mislila da još uvijek miriše, iako jedva, na Bena; nosio ju je dan prije nego što je umro, a potom je ubacio u koš s prljavim rubljem, prekasno za Julietino tjedno pranje. Tjednima je spavala u njoj, udišući njegov poznat miris i roneći suze u njezinu toliko puta opranu mekoću. Bio je to zadnji komad odjeće koji je još nosio Benov trag. A sada je, poderan i prekriven slinom, visio iz Mintonovih usta.

»O, ne«, dahne, a potom, kada bolje pogleda sobu, dobije bolju sliku onoga što je Minton s njom učinio.

Kada je pospremala stvari, vjerojatno je ostavila vrata ormara odškrinuta jer je otvorio kutiju Benovih stvari i prekopao je poput poludjela kupca na rasprodajama, drogiran mirisom svog vlasnika. Sažvakao je četku za brijanje koju je Benu darovala za Božić. Napao je njegov zadnji par čarapa. Benova je lisnica bila izbušena otiscima zuba. No, košulja je bila najveći gubitak.

Nikada se više u njoj neću moći sklopčati kada mu poželim biti blizu, pomisli Juliet i od toga joj pozli.

Minton je pogleda s kreveta. U pogledu mu je bila krivnja, ali nije ispustio košulju.

»Pusti!« naredi mu kreštavo.

Minton ne odgovori, kao da se nije mogao natjerati da pusti Benov miris kada ga je

konačno pronašao nakon toliko vremena. Uzmicao je polako na krevetu, s košuljom u zubima, netremice je gledajući dok je repom mahao amo-tamo. Takvim je pokretima govorio da se srami.

Na pokrovima po namještaju ležali su komadići košulje. Jedan je gumb bio na podu, gdje ga je prožvakao i ispljunuo.

»Mintone! Ispusti! Ispusti to odmah! Odmah!« ponavljala je Juliet. Glas joj je bio metalan i zastrašujući. Zvučao je prestrogo čak i njoj samoj, a Minton je bio izvan sebe.

»Daj mi to!« Juliet je jedva bila svjesna onoga što čini, toliko je bio snažan bijes koji je u njoj klučao. Zgrabi košulju i povuče je tako jako da mali terijer poleti s kreveta. Zbog te sile i sama zatetura i zaleti se u komodu s ladicama, udarivši glavom o jednu stranu.

Suze joj izbiju na oči kada je pogodi prvi val oštire boli, nakon čega je slijedila tupa bol zbog Benovih uništenih stvari. Juliet zarije prste u kosu, nadajući se da neće naići na krv.

Zaklopi oči i začuje zveckanje noktiju dok je Minton bježao iz sobe i niza stube što je brže mogao. Brže nego što je za njega bilo sigurno.

Bježi od mene, pomisli, s groznim osjećajem srama. Povrijedila sam Mintona.

No, potom pogleda dragocjenu košulju, sada rasparanu i u stanju iz kojega se nije mogla spasiti, pa zaplače. Ponovno, pomisli. Hoću li ikada prestati plakati?

Suze su se iz nje slijevale i u nekom trenutku između jecaja Juliet shvati da je to plakanje isto kao povraćanje ili gubljenje svijesti: reagiralo je njezino tijelo, ne ona. Suze su dolazile više zbog toga jer je povrijedila psa, i jer su joj nedostajali mama i tata, i općenito zbog sjete nakon Božića, i jer je sama za Novu godinu, baš kada se navikla na prijateljsku družinu u susjednoj kući. Bilo je to zbog nečeg većeg od glupe Benove košulje. U njezinu su životu postojale i druge stvari koje su je mogle uznemiriti, ne samo Ben. Što je gotovo bila dobra stvar.

Imaš i druge košulje, pomisli. Ova nije važnija od jadnog Mintona.

Juliet je jecala sve dok nije istrošila sve suze i dok u sobi nije nestalo svjetlosti. Osjećala se mirnom i pročišćenom, ali tuga ju je ovila. Novogodišnja je noć, a ona je sama.

Minton nije došao po nju. Ni drugo dvoje.

Vjerojatno su se skrivali u ormaru, pomisli s grižnjom savjesti. Skrivaju se od zle čuvarice pasa i njezina neobjašnjiva bijesa.

Okrene budilicu na komodi; bilo je petnaest do devet.

Prošle godine u ovo vrijeme... počne razmišljati, ali se obuzda.

Zapravo, prošle se godine jedva sjećala. Bila je u omami izazvanoj tabletama za smirenje i šerijem. Nemoj se pretvoriti u jednu od onih žena kakva je Benova mama, reče si. One koje tuguju u retrospektivnom očaju.

Ipak, piće nije bilo loša zamisao. I mirovna ponuda za Mintona.

Juliet zatetura niza stube kroz mrak i ode do kuhinje. »Mintone?« pozove ga, najmiroljubivijim glasom. »Oprosti. Mintone?«

Psu nije bilo traga, ali Coco i Hector sklopčali su se na kuhinjskom naslonjaču; on je čupavom bradom zaštitnički prekrrio njezin pozamašan trup. Pogledali su je nervozno, kao da bi i njih mogla sprašiti.

»U redu je«, uzdahne Juliet. »Drama je za večeras gotova.«

Iz ormarića izvadi čašu za vodu i napuni je džinom koji joj je Emer darovala za Božić. Mirisao je na lijek i Juliet otpije veliki gutljaj.

»Ahh«, reče gotovo odmah. Slatki ju je liker pekao niz grlo i širio se žilama poput ljubičastog baršuna. »To je jako dobro. Možda bih trebala nešto pojesti«, nastavi, pa otvori hladnjak i pregleda neprivačnu unutrašnjost. Još uvijek je bilo posuda s hranom prekrivenom prozirnom folijom od Stjepanja, ostataka raznih pita i kolača koje ju je majka natjerala da uzme.

»Ali, da budem iskrena prema vama, psi«, reče, »baš me briga.«

Juliet treskom zatvori vrata hladnjaka i dopuni si čašu. Možda bi Minton pojeo ostatke pite, kao poslasticu. Sada kada se smirila, proganjala ju je slika toga kako je poludio od sreće što je pronašao davno izgubljen miris svojega gospodara, želeći sažvakati, polizati i izvaljati se u svemu toliko da se jednostavno zaboravio.

Minton se uvijek tako lijepo ponašao, toliko zahvalan na drugoj prilici koju su mu ona i Ben pružili da je uvijek vodio računa o tome da ne učini ništa nevaljalo. Nikada nije učinio ništa loše, iz straha da će ga svezati i odvesti.

Juliet jače zatrepće. Prestani. Za Novu se godinu cmizdrav smije biti samo zbog starih ljudi, ne tridesetogodišnjaka. Izaći će kada bude spreman.

Uključi kuhinjski radio i sklopča se u naslonjaču pokraj Cocoine utješne topline, namjestivši čašu i telefon nadohvat ruke, ali nakon pola sata terijeru još uvijek nije bilo ni traga.

»što ćemo raditi?« upita Coco i Hectora, draškajući ih po ušima. »Cluedo? Pantomime? Da gledamo televiziju?«

Hector joj poliže ruku, a Coco joj položi glavu na koljeno. Juliet posegne za telefonom. Nije bilo poruka.

Mogla bih poslati poruku Lorcanu, pomisli. Samo da mu poželim sretnu Novu godinu, prije nego što se mreža u ponoć zakrči. Prsti su joj oklijevali nad tipkama.

Pitala se gdje je sad. Vjerojatno u baru u Dublinu, smije se svojim mračnim smijehom i trusi Guinness u trapericama i majici nekog benda iz 1970-ih. Okružen drugim kovrčavim, seksepilnim irskim muškarčinama. Vjerojatno igra biljar i namiguje zgodnim djevojkama...

Namršti se. Nije li upravo zamislila videospot Thin Lizzy? Osim toga, Lorcan je bio na koncertu, što znači da je vjerojatno sav znojan i euforičan i da skače gore-dolje u prednjem redu, praveći se da po zraku svira gitaru.

Bolje da se javim Emer, pomisli, pa idućih dvadeset minuta provede sastavljajući poruku koja neće zvučati kao da sjedi sama u praznoj kući s tri psa.

Čim pritisne tipku za slanje, upita se je li bilo pametno napisati Vole te Minton, Hector i Coco. I spominjati njezin džin.

Zakoluta očima. Stvari se nisu odvijale prema planu. Ali barem nije u nekom kutku jecala nad albumom s vjenčanja. Plašenje pasa, opijanje i raskrčivanje spavaće sobe svakako je bio napredak.

Na kraju se smiri gledajući DVD I Glee koji joj je Louise darovala za Božić, jedući polagano jednu od bombonijera koju je dobila od zahvalnih klijenata. Sat poslije skrušeno se pojavi Minton, s repom među nogama, i uvukavši se pod naslonjač. Onamo je odlazio samo za oluja, kada je bio prestrašen. Juliet potapša mjesto između sebe i Coco i pokuša ga namamiti da im se pridruži, ali kada se sagnula da ga podigne, on zareži.

Juliet kažnjeno povuče ruku i ostavi ga na miru.

Zadrijemala je u mrtvilo natopljeno alkoholom kada je prene nepoznati zvuk.

Polako se uspravi, osjećajući se kao da joj je glava omotana vatom.

Zastrašujući zvuk povraćanja i kašljanja. Potom Coco uplašeno zalaje. Minton je bio na podu kuhinje, povraćajući, dok su mu se leđa izvijala od napora. Na tepihu su bile četiri velike lokve bljuvotine, vodenaste i pune djelomice probavljene četke za brijanje, pseće hrane i gumba. Usne su mu se povukle sa zuba zastrašujuće iskežene i Juliet užasnuto zamijeti da su mu desni sasvim blijede. Coco i Hector uznemireno su ga gledali.

»Mintone? Jesi li dobro?« Morala je govoriti. »Naravno da nisi. O, Bože. O, Bože.«

Klekne do njega i gurne mu prste u usta, pokušavajući izvući što god je bilo ondje, ali nije mogla napipati ništa osim skliskog jezika. Minton je pogleda, iskolačenih bjeloočnica. Izgledao je kao da se već dulje vremena guši.

»Žao mi je!« vikala je. »Ne mogu to dohvatiti.«

Juliet ponovno pokuša, ali samo mu je do kraja začepila dovod zraka.

Uspravi se. Misli su joj bile usporene od alkohola, pa se pokuša sabrati.

Što se radi sa psima koji se guše? Knjiga. Gdje je ona knjiga koju je dobila, pseća enciklopedija u kojoj je bilo nešto i o pružanju prve pomoći?

Juliet protrči kroz dnevni boravak, pretražujući kutije označene natpisom Knjige. Ruke su joj drhtale dok je povlačila ljepljivu traku, ne ispuštajući Mintona iz oka. Činilo se da se ipak ne guši, nego samo očajnički pokušava nešto povratiti, ali svaki je pokušaj bio sve slabiji.

Otvarala je kutiju za kutijom dok ne nađe pravu. Jedva je uspijevala listati stranice i ne ispustiti je iz ruku.

»Drži se, Mintone«, povikne u očaju, dok je kažiprstom pretraživala kazalo u potrazi za dijelom o gušenju. »Drži se. Riješit ću to.«

Konačno pronađe poglavlje o gušenju. Preleti preko mogućih uzroka, kojih je bilo mnogo, ali savjet je bio istaknut debelim slovima: »Pozovite veterinara ako pas neprestano povraća. Unutarnja začepjenja mogu biti smrtonosna i pas će brzo dehidrirati pokušavajući se riješiti stranog predmeta.«

Juliet drhtavim prstima nazove hitnu službu. U sve vrijeme koliko su imali Mintona kod veterinara su bili samo radi redovnih cijepljenja. Bio je otporan, baš kao i Ben. Nikada nije trebao liječničku pomoć. Čak nije ni znala je li itko dežuran u novogodišnjoj noći u — pogleda na sat — petnaest do deset.

Molim vas, javite se, molim vas, javite se, molila je u sebi, žvačući nokat na slobodnoj ruci dok je nije zabolio. Molim vas, molim, molim...

Nakon što je deset puta odzvonilo, što se činilo kao čitava vječnost, netko se javi. »Halo, hitna veterinarska služba?«

Juliet prepozna glas: bila je to Megan, australska veterinarska medicinska sestra. Radila je u azilu gdje je Diane volontirala i bila je jedina osoba koju je Diane poznavala koja je mogla nagovoriti Coco da se preokrene za nagradu u obliku keksa.

»Molim vas, pomognite mi«, brzo će. »Mislim da je moj pas pojeo nešto. Guši se, ali ne mogu napipati ništa u grlu. Ne znam što ću!«

»U redu, kao prvo se smirite«, reče Megan. Uvijek je bila veoma mirna, »i niste prvi koji zovete zato što im je pas prigrizao božićno drvce i zasad još nismo nijednog izgubili. Kao drugo, znate li što je pojeo?«

»Ne.« Juliet pogleda Mintona. Oči su mu bile zaklopljene i dahtao je. Potom povuče usne i pokuša povratiti, ali nije mogao. »Maločas je žvakao mnogo toga; mogao bi biti gumb. Ili komad četke za brijanje.«

Otjera iz misli sliku svakakvih komada plastike koji bi sada mogli trgati Mintonovu utrobu.

»Koliko dugo pokušava povratiti? Ima li bljuvotine?«

»Da, mnogo. On... on se skrio kada sam vikala na njega zbog toga jer je sažvakao Benove stvari, a to je bilo prije nekoliko sati...« Julietin glas prepukne, ali se suzdrži od plakanja. Zbog Mintona je morala ostati sabrana.

»To si ti, Juliet?« upita Megan. »I Minton?«

»Da.«

»O, ne.« Megan je zvučala zabrinutije za nju nego za Mintona. »Baš ti ovo nije trebalo u novogodišnjoj noći. Slušaj, Juliet, najbolje je da ga odmah dovedeš ovamo. Reći ću Georgeu da dolaziš i on može pregledati Mintona. Mogao bi biti dehidriran, a to nije dobro za maloga momka njegove veličine.« Megan je zvučala zabrinuto. »Jesi li ti dobro? Znam da si uznemirena, ali bit će sve dobro.«

»Moj se pas nasmrt davi!«

»Ne još, Juliet«, odlučno će Megan.

Juliet obriše nos i poklopi. »Bit će sve dobro«, reče Mintonu. Mali je pas drhtao, što je na njegovu mršavu tijelu bilo vrlo uočljivo. »Idemo do doktora Georgea u kamionetu...«

Zatetura kada pokuša kleknuti i tada shvati: popila je previše da vozi. Popila je najmanje tri čašice džina. Velike, domaće čašice, na prazan želudac.

U redu je, pomisli automatski. Ben može voziti, a ja ću...

Poklopi rukom usta kada je preplavi panika.

Nije bilo Bena. Samo ona. Minton je u teškom stanju, a ona ih je oboje zarobila u kući, s pola boce džina u sebi.

Paniku poprati val samomržnje. Kako je mogla biti tako glupa? Tako sebična?

Čvrsto se uhvati kuhinjskog stola i ustane. Razmišljaj logički. Ne možeš voziti. Nema autobusa. Taksu: moraš pronaći taksu.

Čučne do Mintona, gladeći mu uši dok je nazivala. Nije mogla dobiti prve dvije taksu-sluzbe, treća nije imala slobodnih vozila čitavu noć, a kod četvrte se za slobodan taksu čekalo sat vremena.

Minton se sada borio za dah, ali je još lizao njezinu ruku, kao da se ispričava zbog onoga što je učinio. Jedva je mogla zaustaviti suze koje su joj se slijevale niz lice dok je pretraživala svoj mobitel, pokušavajući pronaći nekoga tko će biti slobodan i trijezan. Netko kome neće smetati što ga na Novu godinu zove udovica koja vjerojatno želi tuliti o tome kako je sama.

Mama i tata; nije znala ni nad kojom zemljom sada lete.

Emer; ne, ona je u New Yorku.

Louise. Juliet nazove Louise, ali se poziv odmah prebaci na telefonsku sekretaricu. Jednako kao i Peterov. O, ne. Sada su vjerojatno u restoranu, drže se za ruke i razgovaraju o budućnosti.

»O, Bože!« jaukne Juliet. Minton se neuspješno pokuša počesati po trbuhu, pa ispusti dug, bolan uzdah. »Ne ti, dragi, oprosti...«

Kimin je telefon bio isključen; kao i uvijek kada ne bi radila.

Michael.

Juliet pogleda njegov broj i njegovo joj se sposobno lice pojavi u mislima. Nije ga vidjela od zadnjeg neugodnog slučajnog susreta, kada je bio s Damson, ali u posljednje joj je vrijeme

ponovno ostavljao poruke zajedno s novcem za šetanje, a ona mu je rječito odgovarala.

Onu je fotografiju povukao s izložbe i isporučio je kod nje za otprilike sat i pol. Michael je bio točno onakav kavalir koji bi u ovakvoj prilici požurio u pomoć. Ako nije sa svojom kćerkicom. Ili novom, manje kompliciranom djevojkom.

Julietin se želudac iskrene. Obećala je Louise da neće dirati to osinje gnijezdo; ali sada joj je očajnički trebala pomoć. Ako nazove Michaela, to će ih samo gurnuti natrag u prijateljski odnos. Možda će misliti da je to samo izgovor. A ona će možda biti toliko zahvalna da će prihvatiti njegov poziv na piće.

Tko joj je važniji? Minton ili Louise?

Zašto uvijek moram donositi odluke kada sam sama?

U ruci joj zatitra mobitel, kao da i on postaje nestrpljiv.

Juliet brzo pritisne tipku za javljanje. »Molim?«

»Hej, Juliet! Što radiš u ovoj zadnjoj noći ove godine?«

Glas je bio poznat, umirujući. Obuzme je olakšanje, poput balona koji joj se napuhao u prsima, i misli na Michaela, Louise i sve druge nestanu. »Lorcane!« gotovo zaplače. »Toliko bih rado da si sada tu!«

»Zašto? Imaš neki dobar tulum kod kuće ili su ti ponovno pregorjeli osigurači?«

Juliet zajeca i nasmije se u isti čas, što se pretvori u bolan kašalj. »Ne, odigrava se katastrofa.«

»Gore od osigurača? Jesu li ti Louise i Peter utrapili dijete?«

»Ne, ozbiljno. Minton se guši nečim, nije mu dobro i moram ga odvesti veterinaru, a ne mogu voziti jer čitavu noć pijem Emerin džin. A taksija nema i svi su negdje.« Zastane da udahne jer joj je glas postajao sve viši. »Znaš li nekoga tko bi mogao doći po mene? Ima li Alec nekakvu magičnu autoslužbu ili takvo što?«

»Prepusti to meni«, reče Lorcan, odjednom ozbiljan. »Ne miči se i ne paničari. Napravi si kavu. Drži maloga na oku. Nazvat ću te.«

U pozadini se čula buka, ali Juliet nije mogla razabrati o kojem se mjestu radi.

»Ali, Lorcane, zar ti nisi...« počne, ali on je već prekinuo vezu.

Ona ponovno čučne i zagrli Mintona.

»Bit će sve u redu«, reče. »Drži se.«

Nije znala što bi, pa uključi radio u kuhinji. Začuje se pjesma The Boys are Back in Town, a nju obuzme čudan osjećaj da čitava kuća želi da se ne osjeća samom.

Požuri, Lorcane, pomisli silovito kada Mintonovo disanje postane otežano. Požuri.

30. POGLAVLJE

Za PET MINUTA telefon ponovno zazvoni. Bio je Lorcan.

»Jesi li spremna?« upita bez uvoda. »Imaš kaput? Minton je spreman?«

»Da!« Juliet jurne po cipele i kaput, a Hector skoči s naslonjača, misleći da idu u večernju šetnju. »Ne, ti ćeš ostati ovdje«, odrješito će ona, povlačeći ga za povodac. Coco se ni ne pomakne.

»Imaš ključeve? Torbicu?«

»Da.« Juliet omota Mintona prekrivačem s naslonjača i pažljivo ga podigne, ramenom pridržavajući telefon. »Vas dvoje drijemajte i slušajte radio«, naredi psima i zatvori kuhinjska vrata. »Što se događa?«

Netko zazvoni na vratima i ona požuri niz hodnik s Mintonom u naručju. »Nemoj mi reći da si doletio ovamo«, reče, samo se napola šaleći. »Kako? Pomoću magičnog praha ili tardisa?«

»Nijedno«, reče Lorcan, kada ona otvori vrata pred golemim bradatim muškarcem na pragu. »To je moj prijatelj Sean, iz supermarketa DIY. On će te odvesti do veterinara.«

Juliet je bilo jasno da je njezina reakcija u tim okolnostima bila najgluplja moguća, ali razočara se što pred vratima ne nađe Lorcana.

Sean se nasmiješi i otkrije da mu nedostaje nekoliko zuba. Preostali su blještali kroz bradu. Izgledao je poput Djeda Mraza Anđela iz pakla. Strašan, ali istodobno blag.

»On na Novu godinu vodi kuhinju za beskućnike«, objasni Lorcan. »On je jedini kojeg znam koji je dosad ostao trijezan. Pozdravi ga, neće te ugristi.«

»Bok, Seane«, reče Juliet i pribere se. »Slušaj, nemamo vremena za čavrljanje«, reče Lorcanu.

»Dobro jer iz njega nećeš mnogo izvući ni kada je u svom svijetlom trenutku. Nazovi me kada stignete onamo, da mi ispričaš kako je sve prošlo«, reče. »I počei Mintona od njegova ujaka Lorcana, može?«

»Hoću.« Juliet osjeti lagano guranje prema građevinskom kamionetu. »Lorcane, ako sam krenula prekasno, nikada si neću...«

»Minton je borac«, reče Lorcan. »I ti si. Samo se držite, oboje, dobro?«

Juliet mu počne ponovno zahvaljivati, ali Sean uto upali vozilo i više nije mogla čuti ništa osim buke njegova prastarog motora. Potom krenu niz cestu, pokraj šimšira gdje je prije samo nekoliko mjeseci skrila Benov memorijalni buket, a potom na glavnu cestu, kroz noć prema veterinaru. Mintonova krhka glava ležala joj je na prsima poput glavice maloga djeteta i ona je s mukom slušala njegovo hrapavo disanje.

Kada Sean zakoči uz krckanje šljunka, veterinar George već ih je čekao na pragu. Na svjetlu mu se ocrtavala krupna figura.

»Vrlo je slab«, reče ona kada George krene prema kamionetu i uzme maloga psa iz njezina naručja.

»Prokleti terijeri«, oštro će George. »Odmah iza labradora po usisavanju svakojakog smeća. Usput, kako je naša desetotonka?«

»Mislite, Coco?« Diane ju je upozorila da je George uvijek tako naprasit, ali tu je primjedbju popratila uzdahom obožavanja.

Juliet je mogla shvatiti zašto: usprkos razdražljivosti, George je već pregledavao Mintonova usta i grlo mješavinom nježnosti i stručnosti.

»Da. Krasna cura. Grozan kamenac. Neposlušan vlasnik. Dobro, bojim se da ćemo ovoga momka staviti na rendgensko snimanje. Možete li ući, molim vas?«

Juliet se okrene da zahvalno mahne na pozdrav Seanu, a potom potrči da uhvati korak s Georgeom koji se žurio natrag u jarko osvijetljenu prijamnu sobu.

Megan je sjedila za pultom, već u odjeći za operaciju. Nasmiješi se Juliet kada George projuri, izdajući joj kratke upute u hodu.

»Pričekaj ovdje i doći ćemo čim budemo mogli«, reče i nestane za njim.

Juliet se stropošta u najbliži stolac i zabulji u reklamu o sredstvu protiv nametnika Frontline.

Molim te, nemoj dopustiti da ova Nova godina bude grozna kao i prošla. Nemam još mnogo voljenih osoba za izgubiti, pomisli.

Juliet vrijeme nikada nije toliko sporo prolazilo kao u devedeset pet minuta koje se vuklo dok je Minton bio u operacijskoj sali.

Georgeova je supruga došla nakon sat vremena i ponudila joj kavu, koju je ona rado prihvatila, a Megan je provirila kroz vrata i obavijestila je da su izvadili mnoštvo gumba i djelomice probavljenih plastičnih komada. No, George se sada mučio s Mintonovom dehidriranošću, a postojala je mogućnost i da se otrovao. Ako želi otići kući, Georgeova će je supruga povesti.

Juliet odbije što je ljubaznije mogla, ne želeći otići sve dok Minton ne bude na sigurnom, na jedinici intenzivne skrbi.

Zadrijemala je kada su, petnaest minuta do ponoći, jarka svjetla obasjala čekaonicu. Ona preplašeno zatrepće. Automobil je parkirao odmah ispred prozora i kada se svjetla ugase, tamne su joj mrlje i dalje plesale pred očima.

Sigurno je netko s hitnim slučajem, pomisli, kada se vrata naglo otvore i pojavi se lik u kožnoj jakni.

»Juliet? Kako je?« Bio je to Lorcan. Uplašen, raščupan, smušen, ali ondje.

Juliet skoči na noge, ali zbog kave, umora i jarkog svjetla zatetura i on je zadrži da ne obori reklamu za posebnu mačju hranu.

»Smiri se«, reče, čvrsto je obujmivši rukama kada mu ona zaroni glavu u rame. »Što se dogodilo? Je li već izašao?«

Juliet nije mogla progovoriti. Olakšanje što je netko drži jedva je mogla podnijeti. Kao i miris Lorcanove jakne, i drugi miris, miris njega, koji je bio toliko poznat iz sati koje su proveli zajedno ličeći i dok ju je on podučavao gdje zaliti žbukom, gdje brusiti, gdje ravnati. On miriši na dom, pomisli Juliet iznenada i zbog toga poželi zaplakati, u gorko-slatkoj

mješavini osjećaja.

Odmakne se prije nego što joj navru suze. Bilo joj je dosta plakanja. Oči su je još boljele od tog popodneva. Obriše nos nadlanicom i pokuša se sabrati da Lorcan ne zamijeti koliko su je obuzeli osjećaji.

»Na infuziji je«, reče. »Pokušavaju mu povratiti tekućinu. Ako preživi ovaj sat, bit će dobro. Da nije bilo tebe koji si poslao Seana, George kaže da bi Minton... uglavnom, idući je sat presudan.«

Lorcan je pažljivo pogleda. Nijedno se od njih nije usudilo pomisliti na to što će biti ako se to ne dogodi.

»Dobro«, reče i sjedne na stolac. »Treat će nam ovo dok čekamo.« Ponudi joj jednu od svojih slušalica, pa iz džepa izvuče tetrapak soka od naranče i čokoladicu KitKat. Potapša mjesto do sebe. »Moraš se malo primaknuti. Puštaju najveće hitove. Slušao sam ih na putu ovamo. Zbog njih sam vozio brže.«

Juliet se smjesti do njega, toliko blizu da mu jakna zaškripi. »Vozio si ovamo? Iz Dublina?«

»Nisam na kraju otišao u Dublin. Bio sam u Londonu.« Lagano gurne slušalicu u uho. »Nisam pio jer sam vozio i izašao s prijateljem koji se tek vratio s rehabilitacije, pa sam odmah krenuo kada si me nazvala, a na cesti nije bilo gotovo nikoga. I, kao što sam rekao, Paul Rodgers je najbolji za vožnju autocestom.«

»Dovezao si se natrag? I propustio Big Ben? Zbog mene? Hoću reći, Minton?«

»Zbog vas oboje«, reče on. »Znao sam da će malenoga trebati voziti kući, a mislio sam da bi i tebi dobro došlo društvo. Hajde, neka ti glazba malo skrene misli.«

Ruke su im bile jako blizu i Louise je bilo teško usredotočiti se na limeni zvuk glazbe iz sedamdesetih u lijevom uhu kada joj je Lorcanov miris bio tako blizu. Mirisao je na staru kožu i sapun.

Usta joj se osuše kada zapazi meku kožu oko njegove adamove jabučice, tamne dlačice koje su izbijale u šupljini na vratu. Zbog slušalica je morala biti okrenuta prema njemu, dok je on gledao ispred sebe, prstima bubnjajući po nogavici uskih traperica.

»Lorcane, znam da si rekao da...« počne, ali on podigne prst da je zaustavi.

»Najbolji solo na gitari«, reče, pa zaklopi oči kako bi uživao.

Ovo je čudno, pomisli Juliet. Privezana sam za muškarca koji mi se zaista sviđa, ali i s kojim se bolje slažem nego i s kim osim... Bena. Znala je da bi joj tada bilo zaista lako poljubiti Lorcana, ali nešto ju je sputavalo. Je li on želio isto? Sjedio je veoma blizu, a nije se ni pomaknuo. A nju je plašilo da bi mogla izgubiti prijateljstvo na koje se u svom novom životu počela oslanjati. Koliko često naiđu takvi prijatelji? Prijatelji koji bi za tebe vozili iz Londona i organizirali prijevoz za tvoga psa.

Pomisao na poljubac učini je nervoznom, kako se već dugo nije osjećala. Poljubac s Michaelom nije se zapravo računao; to je bila samo kretnja tijela, radnja koju gotovo da je promatrala izvan svoga tijela. Da poljubi Lorcana, to bi bio pravi poljubac, miješanje usana, jezika i okusa, od čega potrne od straha i čežnje.

»Zaista si mi nedostajao ovaj tjedan«, reče, pomalo preglasno zbog slušalica. »Ti i Kellyji. Bilo je pretiho.«

»Stvarno?« Lorcan se okrene i osmijehne. Sada je bio još bliže, dovoljno blizu da zapazi grube izdanke brade koji su mu probijali na licu. Nekoliko se dana nije brijao i to mu je dobro stajalo. Izgledao je poput pirata. »I ti si meni nedostajala.«

»Ozbiljno?«

»Da. Ti i psi.«

Gledali su se nespreno, dok su im se nosevi gotovo dodirivali. Potom njemu u džepu zazvoni telefon.

»Nema veze«, reče. »Onda, ovaj tjedan, je li bio vrlo...«

Telefon ponovno zazvoni i on isključi zvuk.

»Javi se«, reče Juliet, na pedalj od njegovih usta. »Možda je još netko s bolesnom životinjom kome treba prijevoz.«

»Ma hajde. Nisam ja Rolf Harris. Spašavam pse samo u posebnim prilikama.«

Telefon zazvoni po treći put, a tada se i Julietin oglasi signalom primljene poruke.

Oboje posegnu za telefonima i iz ušiju im se iščupaju slušalice koje padnu niz Lorcanovu jaknu.

»Au«, reče Juliet, trljajući uho. »I to je samo Louise koja mi želi sretnu novu godinu. I mama.«

»Isto«, reče Lorcan. »Samo što je moja od Bona.«

»Ozbiljno?«

Pogleda ga i on se široko nasmiješi. »Ne. Osim ako Emer ne šalje novogodišnje čestitke u njegovo ime. Što me ne bi začudilo.«

Julietin je smiješak oklijevao dok ju je oblijevala nepoznata čežnja. Lorcan je izgledao iznenađujuće dobro, čak i pod grubim svjetlima čekaonice. Zaista je, zaista željela usne pritisnuti na te jake jagodične kosti i osjetiti grubost njegove brade.

»Znaš li što to znači?« reče, podignuvši obrvu.

»Ne, što?« reče Juliet. Osjećala se čudno, poput šiparice.

»To znači... da je Nova godina! Sretna Nova godina!« Lorcan prekriži ruke pjevajući Auld Lang syne i zgrabi njezine. »Neka ova godina bude puna sreće i novih doživljaja i dobrih renovacija kuće. I prijatelja i novih početaka.«

Juliet pusti da joj rukama maše gore dolje. »Onda, čemu se ti nadaš?« upita ga. »Prijateljstvima... ili novim počecima?«

Lorcan se smiri i zagleda joj se u oči. Njegove su bile tamne i malo umorne; prvi put te večeri doimao se nesigurnim u sebe.

Juliet zadrži dah.

»Je li pohlepno... nadati se oboma?« upita. »Ako oboje budemo zaista pažljivi?«

Ona odmahne glavom, a potom kimne, ne znajući točno kako da kaže: »Da, molim.« U tome trenu s lica mu nestane umora i zamijeni ga nervozno zadovoljstvo.

Još uvijek držeći Lorcanove ruke u svojim, prvi put otkako joj je bilo petnaest, Juliet se nagne naprijed, zaklopi oči i namjerno poljubi muškarca prva, točno u usta.

Lorcanove se usne polako pomaknu pod njezinima, potom se razdvoje; rukama joj objući glavu i struk, privlačeći je bliže dok ju je ljubio.

Nije bilo isto kao ljubiti Bena. Bilo je drukčije. Ni bolje ni lošije, samo drukčije. Znala je da je tako jer je i ona bila drukčija: starija, čvršća, ružnija, ali dosljedna sebi. Odrasla žena koja se mogla nositi s bolesnim psima i zidnim tapetama i vezama koje možda nisu savršene.

Lorcan se odmakne i osloni čelo o njezino. Polako i duboko izdahne, kao da je dah zadržavao čitavu vječnost.

»Je li to u redu?« prošapće.

Juliet se zamalo nasmije. »U redu? Na koji način? Tražiš li ocjenu?«

»Ne! Htio sam reći, znam da se ne osjećaš spremnom ni za što novo i sasvim mi je to jasno, ali...« Podigne pogled i Juliet se rastopi pred njegovim prodornim plavim očima. »I ja sam mislio da moram čekati. Ali ovo želim učiniti već dugo vremena.«

»Svakako je u redu«, reče Juliet. »I više od toga.« I ona se nagne da ga ponovno poljubi, posegnuvši za bodljikavom bradom da ga privuče bliže.

»Juliet, imam... Možete li prestati s tim, molim vas? Nije me briga što je Nova godina; ovo je ambulanta, ne noćni klub.«

Oni se naglo razdvoje poput djece uhvaćene na djelu. George je stajao na vratima u plavom kirurškom odijelu, skidajući gumene rukavice.

»Hvala«, reče. »Minton je zašiven i stanje mu je stabilno. Sada je udobno smješten na odjelu intenzivne skrbi, tako da se noćas ne može učiniti ništa više. Trebao bi biti dobro do sutra poslijepodne, pa ako želite tada svratiti po njega...«

»Sutra?« reče Lorcan. »Na Novu godinu?«

»Psi ne priznaju praznike i mamurluke, zar ne?« George namigne Juliet. »Kao što ćete, siguran sam, ubrzo otkriti.«

»To je u redu«, reče Juliet. Uz mamurluk od džina ili bez njega, već se vidjela kako hoda kroz snijeg u parku, s Lorcanovom rukom u svojoj, dok ispred njih trči njihova mala pseća družina, dašćući bijelim dahom na svježem zraku. Zamislila je kako svi kreću uz brijeg prema šumi gdje su stabla bila prekrivena snijegom, ispod kojega su novi izdanci već planirali svoj proljetni bijeg.

EPILOG

PREMA BENOVI I OTRCANIM priručnicima o vrtlarenju, najbolje vrijeme za sadnju stabla trešnje rano je proljeće, nakon hladne zime.

Juliet je stajala u vrtu i promatrala kako Lorcan kopa rupu. Grijala ju je unutarnja toplina, iako je vani još bilo dovoljno hladno da se nose kape. Svi su promatrali kako Lorcan kopa: ona, Louise, Peter i Toby. Emer im je svima trebala pripremiti kavu svojim blještavim uređajem za kapučino, ali već se neko vrijeme nije pojavljivala.

»Zar se ne bih trebao koristiti jednom od onih simboličnih lopata za svečanosti?« upita Lorcan, teško dišući. Zemlja je još bila prilično tvrda. »Nisu li takve neizbježne na ovakvim memorijalnim sadnjama?«

»Zar nova lopata nije dovoljno dobra?« upita Louise. »Ma hajde. Još smo je i ulaštile.«

»Savršena je«, reče Juliet. »Kao i ove.«

Još uvijek se divila sadnicama trešanja koje su sada u svojim crnim posudama izrasle u stabalca. Bilo je teško zamisliti da će jednoga dana prosipati svoj cvat nad ulicom, poput Benova omiljenog stabla na brijegu. S vremenom.

»Još uvijek ne mogu vjerovati da si ih odnjegovala«, reče.

»Nisam. Ben je. On ih je posadio i cijepio. Ja sam mu samo pomagala.«

»Svejedno.« Stisne sestrinu ruku. »Zašto mi nisi rekla? Ne mogu vjerovati da si to toliko tajila!«

Louise skrene pogled i napravi žalosno lice. »Nisam ih htjela ureći«, prizna. »Prvo sam se htjela uvjeriti da će se primiti.«

»I primile su se«, reče Peter. Sjedio je na klupi s Tobyjem i pomagao mu baciti lopticu Mintonu, koji ju im je neprestano vraćao. Coco ih je promatrala poput bake. »Nećemo sada o lošim stvarima. Ta spomen-staza je sjajna zamisao. Kamo idu ostale?«

»Prva ovdje, druga pokraj kanala, jedna u park, a jedna na put prema šumi Coneygreen.«

»A ja neću iskopati sve rupe«, dahne Lorcan. »Da ti to nije ni palo na pamet.«

Kada je Louise Juliet otkrila o sadnicama koje je čekaju u stakleniku, Julietina je prva pomisao bila da napravi mali voćnjak u stražnjem vrtu. Praktična kao i uvijek, Louise je istaknula da neće ostati dovoljno mjesta za travnjak, ali nije dolazilo u obzir da se riješe viška mladica.

Louiseina je zamisao bila da ih se posadi duž rute kojom je šetala pse, tako da Juliet jednom godišnje može s Mintonom pratiti cvjetni put, a potom je u vijeću za planiranje okoliša povukla veze da ih se posadi točno ondje gdje je Juliet odabrala.

Louise je učinila neke zaista lijepe stvari, pomisli Juliet. Tu je njezinu ljubaznost dosad sasvim ignorirala, iz djetinjastih razloga.

Još joj jednom stisne ruku.

»Zbog čega?« upita je Louise.

»Što si sredila kupaonicu. Što si kupila sve one stvari i dala ih Lorcanu da ih ugradi.«

Podigne obrve prema Lorcanu. I on je stajao iza svega. »Zašto mi ni o tome nisi ništa rekla?« upita. »Ili sam ja samo bila previše naivna?«

»Ti si... prolazila teško razdoblje«, diplomatski će Louise.

»Neprestano si ponavljala da želiš sve sama srediti i mama nije željela da se osjećaš kao da te gušimo više nego što stvarno jesmo.«

Prema opreznom izrazu Peterova lica, Juliet zaključi da Louise oprezno bira riječi. Tek sada, kada se počela približavati stanju zdravijeg razuma, uvidjela je koliko je sve otežala svojoj obitelji. Ipak, ostali su uz nju, zaštitnički se držeći ruba njezina života: tata koji je kosio travnjak, mama koja je svraćala s Coco, Louise koja je naručivala keramičke pločice.

Lorcan je ličio u tišini, dok je ona jadikovala kao da je jedina sa slomljenim srcem.

Hvala nebesima što je imao strpljivosti ostati uz nju.

»Bila si pomalo blesava«, reče Lorcan. »Ja bih volio pronaći taj čarobni kamion s kojega uspiju ispasti sve sanitarije zajedno s odgovarajućim pločicama. Evo!« Zabije lopatu u zemlju. »Gotovo.«

»Jesmo li spremni?« upita Peter. »Hoćeš li pozvati Emer?«

»Možda joj treba pomoć s kavama«, reče Juliet. »Možeš li joj otići pomoći?«

»Naravno. Nemojte saditi bez mene!«

»Dođi!« reče Toby, pružajući ručicu i Peter je prihvati. Hodali su vrtom kao slika i prilika međusobnog obožavanja između oca i sina.

Juliet se okrene sestri i raznježi se kada opazi kako Louise blistavim očima prati Petera i Tobyja. »Lijepo je vidjeti kako se slažete.«

»Ide nam dobro«, reče Louise. »Peter u tjednu radi više, pa je slobodan petkom tako da uspijevamo dijeliti brigu oko djeteta. I zajedno idemo na tečaj, jednom tjedno. Uvod u lončarstvo. Grozni smo. Tata bi bio ponosan.«

»I... pomaže li?« Juliet nije željela ispitivati o pojedinostima, unatoč tomu što se Lorcan pravio da čupka korov.

Louise se nasmiješi i kimne. Izgledala je kao potpuno druga žena kada se smiješila. »Puno je pomoglo. Sada imamo mnogo tema za razgovor.«

»Dobro«, reče Juliet, ponovno osjećajući toplinu.

Udaljena buka navijesti dolazak izaslanika Kellyja. Roisin i Florrie su predvodile, svirajući blok-flaute poput dvorskih trubača. Slijedili su ih Spike u viteškoj kacigi, Salvador i Emer s pladnjem šalica kave iz kojih se pušilo.

Peter je vodio Tobyja na sigurnoj udaljenosti, dalje od opasnosti koliko god je bilo pristojno.

Louise se užasne. »To je tako opasno!« reče. »Mogle bi pasti i...«

»Lou, nisi vidjela ni pola. Trebala bi vidjeti što bi bile u stanju učiniti da se dokopaju te lopate.« Mahne Emer koja je nosila lepršavu zbirku rubaca za svečanost. »Zdravo!«

Minton i Coco trčeći im priđu da ih pozdrave, gotovo oborivši sviračice. Louise se ugrize za jezik da ne vrisne.

»Zdravo!« poviče Emer. »Hvala što ste čekali!«

»Ne bismo počeli bez tebe.« Juliet je Lorcana zamolila da iskopa rupu pokraj ograde kako bi i Kellyji u proljeće mogli uživati u čudesnom, pjenastom cvatu i trešnjama u ljeto.

I to je bio smisao svega. Ben je možda otišao i možda sami nisu začeli obiteljsko stablo, ali on joj je ostavio ovo stablo da ga podijeli s obitelji, prijateljima, obiteljima koje će doći

živjeti u vili Mirta dugo nakon što Juliet ostari i sama ode. Desetak dana svake godine prštat će eksplozija prirode kao potvrda života, suludo raskošna i spektakularna. Neće trajati dugo, ali ponovit će se iduće godine. I u godinama nakon toga.

Suze joj izbiju na oči, ovoga puta suze sreće.

Lorcan zamijeti da trepće i odmah joj priđe, obavivši joj rame rukom. Ta je gesta bila prijateljska, ali je znala da ju je promatrao zaštitničkom ljubavi koja je svaki dan polako rasla, dok su uzajamno rušili prepreke među sobom.

»Spremna?« reče nježno.

Juliet duboko udahne i kimne. Dok je Emer glasno naređivala svima da počnu s pjesmom koju su djeca željela otpjevati kako bi drvetu poželjeli dobrodošlicu u novome domu, Juliet podigne prvu sadnicu, strese zemlju s korijenja i počne je saditi u tlo, rukama pritišćući zemlju. Navuče svježe prekopanu zemlju preko korijena, dok je Minton njuškao uokolo, kušajući nove mirise koje je uzbivalo Lorcanovo kopanje.

Ovo je stablo trešnje tek počelo rasti, pomisli, pa privuče bliže maloga psa. Baš kao i ja.

KRAJ

Scen i Obrada: Ghost